

Gladsaxe Kommune
Social- og Sundhedsforvaltningen
Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen

Kvalitetsstandarder 2025

Sundhed og Rehabilitering

Indhold

INDLEDNING	6
SUNDHED OG REHABILITERING	9
Forebyggende hjemmebesøg	9
Forebyggende hjemmebesøg	9
Træning og rehabilitering	11
Genoptræning efter serviceloven	12
Vedligeholdende træning efter serviceloven	14
Vedligeholdende træning for borgere med demens	16
Forebyggende fysisk træning efter sundhedsloven	18
Kommunal vederlagsfri fysioterapi	20
Sygepleje	23
Sygepleje	23
Tværkommunalt Akutteam	25
Tandpleje	26
Omsorgstandpleje	26
Hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom	28
Rehabiliterende personlig hjælp og pleje, samt praktisk hjælp i hjemmet	30
Tidsafgrænsede og målrettede rehabiliteringsforløb	30
Personlig hjælp og pleje	32
Personlig hygiejne	32
Udskillelser	33
Ernæring	34
Mobilitet	35
Hverdagens aktiviteter	36
Tilsyn og omsorg	37
Praktisk hjælp i hjemmet	38
Indkøb	38
Rengøring	40
Rengøring som afløsning	42
Rengøring til borgere med misbrug og/eller psykisk sygdom	44
Hovedrengøring som årlig indsats	46
Tøjvask	47
Linnedservice	49
Tilberede og anrette mad	50
Madservice	51
Afløsning i hjemmet	52

Daghjem og dagtilbud	53
Geriatrisk daghjem	53
Demensdaghjem	55
Psykiatrisk dagtilbud	57
Svagsynsdagtilbud	59
Øvrige indsatser	61
Nødkald / epilepsialarm	61
Låsesystem	64
Overdragelsesbesøg	65
Fast vagt	66
Borgerstyret Personlig Assistance	67
Kontant tilskud	67
Boliger	69
Handicap- og ældrebolig	69
Plejebolig	71
HJÆLPEMIDDELOMRÅDET	73
Kropsbårne og personlige hjælpemidler	73
Diabetesmaterialer til tabletbehandlede diabetikere	73
Diabetesmaterialer til insulinbehandlede eller kombinationsbehandlede diabetikere	74
Glukosemålingssystem	76
Brokbind	78
Lænde/bækken ortose (bandager/støttekorsetter)	80
Hals/nakke ortose	82
Skulder-albue-håndleds-hånd ortoser	83
Ben- og fodortose	85
Ortopædisk fodtøj og fodindlæg	89
Brystproteser	91
Arm- og benproteser	92
Parykker	93
Urologiske hjælpemidler	95
Stomi-materialer	97
Optiske hjælpemidler	99
Fortykningsmiddel	101
Hjælpemidler til personlig pleje	102
Merudgifter til særlige beklædningsgenstande	102
Hjælpemidler til forflytning ved seng og kørestol	104
Stå- og forflytningshjælpemiddel	106
Glidestykker og vendelagen	107
Mobil personløfter med løftesejl	109
Bade- og brusestole (med og uden hjul)	110
Bruselejer	112
Vasketoilet, elektrisk toiletløfter	114
Toiletforhøjer/armlæn	116

Hjælpemidler til personlig mobilitet	117
Stå-støtte-stativer	117
Stokke	119
Rollatorer- og gangbukke	120
NF-walker	122
Mobilitystok	124
Klapvogn	125
Cykler, trehjulede med/uden el-motor, håndcykler med sæde	126
Håndcykler– til montering på manuel kørestol	128
Kørestole, manuelle – standard	130
Kørestole, manuelle – aktiv	132
Kørestole, manuelle – komfort	134
Hjælpeomotor til manuel kørestol	136
El-kørestole med joystick	138
Kabine scooter	141
Førerhund	144
Servicehund, borgere med fysisk funktionsnedsættelse	146
Hjælpemidler til daglig husførelse	148
Servicehund, borgere med psykisk funktionsnedsættelse	148
Borde	150
Arbejdsstole	151
Hvilestole	153
Terapi- og rehabiliteringsstol til børn	154
Enkeltkontakter (kontakter med én funktion/ 0/1-kontakter)	156
Fjernbetjeningssystemer	157
Småhjælpemidler	158
Indretning af hjemmet og dets omgivelser, herunder møbler	159
Belysning indendørs/udendørs	159
Barnesenge med el-funktioner	161
Plejeseng med el-funktioner	163
Personløftere, loft- eller vægmonteret	165
Gelændere	168
Støttehåndtag, greb	170
Toiletstøtte	172
Automatisk døråbner	174
Samtaleanlæg med el-slutblik	176
Vinduesåbnere, manuelle og elektriske	178
Højdeindstillelig håndvask	180
Bruseplads (nyetablering)	182
Dørtrin	184
Trappelifte/løfteplatforme til kørestole	186
Trappelifte med stolesæde	188
Trappekører/hjælpermanøvreret	190
Ramper, transportable	192
Ramper, faste	194
Køkkenændringer, bordplader, elementer, elektrisk højdeindstilling	196

Badeværelsesændringer	198
Puder	201
Madrasser	202
Sansestimulerende produkter dyne eller tæppe	204
Stemmeforstærker	206
Synshjælpemidler	207
Høretekniske hjælpemidler	209
Læse-stave hjælpemidler	211
Kognitive hjælpemidler	213
Specialundervisning	215
Specialundervisning for voksne	215
Befordring	218
Befordring til fritidsundervisning og klubber	218
Befordring til træning og behandling	220
Befordring til læge og speciallæge	223
Befordring til arbejde	225
Movia flexhandicap kørsel	227
Befordring og befordringsgodtgørelse ved genoptræning efter sundhedsloven	229
Støtte til køb af bil	231
Særlig indretning i bil, afgiftsfritagelse i almindelig personbil	235
Bilag 1: Lovgrundlag	237
Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis	253
Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning	254
Bilag 4: Tidsfrister	258
Bilag 5: Fælles Sprog 3 (FSIII)	265
Bilag 6: Leverandører	268
Bilag 7: Genoptræning, vedligeholdende træning og forebyggende fysisk træning	271
Bilag 8: Sygeplejeindsatser; § 138 sundhedsloven	275
Bilag 9: Befordring	300
Bilag 11: Udlevering af hjælpemidler direkte fra Hjælpemiddeldepotet	303
Bilag 12: Hverdagsteknologi	304

Indledning

Gladsaxe Kommunes "Kvalitetsstandarder 2025 – Sundhed og Rehabilitering" beskriver det politisk besluttede serviceniveau for sundhed, forebyggelse, rehabilitering, træning, pleje og hjælpemidler for alle Gladsaxe Kommunes borgere.

Kvalitetsstandarderne beskriver den hjælp, støtte og rehabilitering, som varetages af Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen. I hver kvalitetsstandard beskrives lovgrundlaget og formålet med hjælpen, visitationskriterierne og de forskellige praktiske forhold, der gør sig gældende.

Det tilhørende indsatskatalog for Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen angiver de tidsmæssige rammer for den hjælp, som kan bevilges.

Kvalitetsstandarderne beskriver indsatser, som har udgangspunkt i følgende *lovgivning*:

- Lov om social service (serviceloven)
- Sundhedsloven
- Lov om specialundervisning for voksne
- Lov om almene boliger

Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingens vision og kerneopgaver

I Gladsaxestrategien for 2018-2022 er visionen, at Gladsaxe Kommune skal medvirke til, at kommunes borgere nu og i fremtiden kan leve et selvstændigt, aktivt, sundt og ansvarligt liv til glæde for den enkelte og til gavn for samfundet. Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen følger kommunens overordnede vision. I det kommende afsnit er det beskrevet, hvad dette betyder for Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingens medarbejdere og ledere. Endvidere henvises til visionen for Sundhedspolitikken, som sætter en fælles ramme og retning for kommunens arbejde på sundhedsområdet.

Vision for sundhedspolitikken

Alle i Gladsaxe skal have de bedste rammer og forudsætninger for at kunne leve et godt, selvstændigt og aktivt liv, hvor flere oplever bedre sundhed og flere gode leveår.

Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingens kerneopgave

Kvalitetsstandarderne afspejler Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingens kerneopgave: *"At alle medvirker til, at borgerne har mulighed for at leve et meningsfyldt og selvstændigt liv"*. Kerneopgaven definerer Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingens rehabiliterende tilgang, som skal støtte borgerne i størst mulig sundhed og trivsel, på trods af funktionstab eller sygdom, hvor borgerne har behov for indsatser i kortere eller længere tid.

Det betyder, at i alle faggrupper og i alle henseender tages der udgangspunkt i borgerens mål, ressourcer og muligheder. Borgeren støttes, med udgangspunkt i disse, i at genvinde egne færdigheder, og om muligt generhverve et meningsfuldt og selvstændigt liv, eller i lindringen mod en værdig død. Der vil altid ske en konkret individuel vurdering af borgerens behov sammen med borgeren, ligesom borgerens egne ønsker og mål afdækkes. Når borgeren som et led i den rehabiliterende tilgang, kan tilbydes en rehabiliterende indsats, et

hjælpemiddel eller en hverdagsteknologi, der gør borgeren selvhjulpn og selvstændig i en bestemt aktivitet, tilbydes der ikke kompenserende hjælp. Serviceloven lægger op til, at man som borger skal gøre det, man selv kan, og det man selv kan klare, kan man ikke få hjælp til.

Medarbejderne skal motivere og støtte borgeren i at tage imod den rehabiliterende indsats, bruge sit hjælpemiddel eller den hverdagsteknologiske løsning. I tilfælde, hvor det viser sig, at borgeren ikke er i stand til at få udbytte af den rehabiliterende indsats, benytte hjælpemidlet eller anvende en hverdagsteknologi, så borgeren bliver selvhjulpn og selvstændighed kan opnås, udarbejder Visitationen sammen med borgeren en individuel revurdering af behovet for støtte og hjælp fremover.

I Gladsaxe Kommune arbejder vi både med intensive målrettede rehabiliteringsforløb og den mere langsigtede hverdagsrehabilitering - begge dele hviler på et solidt fundament af personcentret omsorg.

Hverdagsteknologi

Hverdagsteknologi er teknologiske redskaber, som borgeren kan anvende i sin hverdag til at udføre daglige gøremål, eller som kommunens medarbejdere benytter til at hjælpe borgeren med daglige gøremål. Der kan også være tale om teknologier, der kan hjælpe borgeren til at opretholde eller forbedre sit funktionsniveau, eller som kan skabe tryghed for borgeren og de pårørende. For mange borgere bidrager hverdagsteknologi også til, at hverdagen og evt. arbejdslivet lettere kan tilrettelægges og udføres, som borgeren selv ønsker det. Hverdagsteknologi bidrager også i mange tilfælde til et bedre arbejdsmiljø for kommunens medarbejdere. Endelig betyder det, at nogle borgere kan klare sig ved hjælp af hverdagsteknologien, at kommunens medarbejdere kan fokusere på at hjælpe de borgere, som er helt afhængig af deres hjælp.

Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen bruger hverdagsteknologiske løsninger, som kan understøtte hjælpen til borgerne. Det kan fx være forskellige skærmløsninger, som muliggør genoptræning i eget hjem eller dialog mellem borgeren og medarbejderen i Hjemmeplejen via en skærm. Medarbejderen vurderer i samarbejde med borgeren, om løsningen bidrager til borgerens selvstændighed, tryghed og kontinuitet i kontakten med kommunen. Medarbejderen beslutter på den baggrund, om en konkret hverdagsteknologi skal være et tilbud til borgeren. Hvis borgeren har behov for hjælp til at komme godt i gang med hverdagsteknologien, kan en medarbejder instruere i brugen af teknologien, og borgeren har efterfølgende mulighed for at få svar på spørgsmål.

I nogle situationer er teknologien en forudsætning for at kommunen kan stille den rigtige hjælp til rådighed for borgeren. Det betyder med andre ord, at der ikke tilbydes et alternativ til disse borgere. Det gælder fx det låsesystem, som sikrer adgang til borgerens hjem, hvis borgeren ikke selv kan det. I andre situationer er den teknologiske løsning et tilbud til borgerne, og der er også alternative muligheder.

Læsevejledning

Kvalitetsstandarden og Indsatskataloget er inddelt i farver efter indsatsområder.

Bilagene bagerst i kataloget indeholder supplerende information om fx. indsatser, som leveres af Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen, lovgrundlag, faglige retningslinjer, visitations- og sagsbehandlingspraksis, tidsfrister, muligheder for leverandørvalg samt handleplan for demens.

Kvalitetsstandarder og Indsatskatalog revideres hvert år med virkning fra 1. januar.

Sundhed og rehabilitering

Forebyggende hjemmebesøg

Forebyggende hjemmebesøg	
Lovgrundlag	Servicebogen § 79a.
Formål	Formålet er at yde råd og vejledning om aktiviteter, sundhedstilbud og støttemuligheder med henblik på at bidrage til øget tryghed, trivsel og evnen til at klare sig selvstændigt i eget hjem. Formålet er desuden at opspore borgere, som er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk og fysisk funktionsevne.
Kriterier for bevilling	Borgere, der enten kun modtager praktisk hjælp eller ingen hjemmehjælp. Borgere, som både modtager personlig pleje og praktisk hjælp, tilbydes ikke forebyggende hjemmebesøg. • Følgende borgere i alderen 65 – 81 år tilbydes et besøg: ○ Borgere, som har mistet en ægtefælle/samlever ○ Borgere, som henvises efter hospitalsophold eller bekymringshenvendelser ○ Borgere, som opspores ved besøg hos egen læge ○ Borgere, som afsluttes af Det Udekørende Rehabiliteringsteam, som ikke har behov for anden støtte ○ Borgere, som opspores af andre samarbejdspartnere, pårørende eller selv henvender sig • Borgere tilbydes et besøg det år, de fylder 70 år, hvis de bor alene • Borgere i deres fyldte 75. år og borgere i deres 80. år tilbydes et forebyggende hjemmebesøg • Borgere, fra det fyldte 82. år tilbydes et årligt besøg
Indsatsen kan indeholde	• Råd og vejledning ud fra de emner, som borgeren oplever, er vigtige for at trives • Opsporing af fx demens, ensomhed, faldende funktionsniveau fx faldtendens, kost og vægtproblematik, dårlig mental sundhed, sorg/depression, rygning og alkoholproblematik • Informationsmøder og temamøder i grupper • Netværksskabende aktiviteter i mindre grupper
Leverandør	Gladsaxe Kommune.

Kompetencekrav til udfører	Sundhedsfagligt personale.
Bemærkninger	Opstår der spørgsmål om træning, hjælpemidler osv. vejleder forebyggelseskonsulenten om, hvor borgeren kan henvende sig. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Træning og rehabilitering

Genoptræning efter serviceloven	
Lovgrundlag	Serviceloven § 86 stk.1.
Formål	Formålet med genoptræning er, at borgeren opnår samme grad af funktionsevne som tidligere eller bedst mulig funktionsevne; bevægelses- og aktivitetsmæssigt, kognitivt, emotionelt og socialt. Genoptræning er en målrettet og tidsafgrænset samarbejdsproces mellem en borger, eventuelle pårørende og personale. Tilbuddet om genoptræning har samtidig til formål at undgå vedvarende eller yderligere svækkelse og at forebygge, at der opstår behov for øget hjælp, fx i form af personlig og praktisk hjælp, eller behov for sygehusindlæggelse.
Kriterier for bevilling	Borgere, der har behov for genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til hospitalsophold. Borgerens funktionsniveau skal være nedsat i en sådan grad, at borgeren ikke kan benytte uvisiterede træningstilbud. Genoptræning er tidsmæssigt begrænset til den periode, hvor funktionsevnen fortsat kan forbedres gennem støtte til borgerens målrettede genoptræningsindsats.
Indsatsen kan indeholde	Indsatsen indledes med en afklarende samtale, der tager udgangspunkt i en helhedsorienteret, sundhedspædagogisk dialog med borgeren, hvor borgerens ønsker, erfaring, motivation, mål og hverdagsliv er i centrum. Samtalen kan alt afhængig af borgerens behov og ønsker afvikles ved fremmøde, online opkald eller telefonopkald. Formålet med samtalen er at opnå en fælles forståelse af forventninger til genoptræningen og de overordnede målsætninger. Endvidere tages stilling til om der er behov for andre sundhedsfaglige indsatser, som fx rygestopkursus og ernæringsindsats. Indsatsen kan indeholde genoptræning på hold, individuel genoptræning, vejledning, rådgivning, træning med hverdagsteknologi og instruktion i selvtræningsprogram. Ved behov indgår dialog med pårørende og Hjemmeplejen.

	I løbet af genoptræningsforløbet lægges der vægt på at støtte borgeren i at blive i stand til at fastholde den opnåede funktion ved at deltage i relevante aktiviteter i civilsamfundet. Forudsætningen for et vellykket genoptræningsforløb er, at borgeren er aktiv og deltagende i forløbet.
Leverandør	Gladsaxe Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Fysioterapeuter og ergoterapeuter med kompetencer svarende til grunduddannelse samt relevant erfaring og eventuelt efteruddannelse evt. i samarbejde med andet sundhedsfagligt personale.
Bemærkninger	Indsatserne kan leveres ambulant, i borgerens hjem, i pleje- og demensboliger eller på de midlertidige pladser. Borgeren støttes i brug af egne ressourcer med fokus på egen indsats under og efter træningsforløbet. Målet er, at borgeren selv kan videreføre træningen og bevarer det opnåede funktionsniveau. Er borgeren i beskæftigelse (arbejde eller uddannelse), tilstræbes det desuden, at borgeren opnår et funktionsniveau, der gør det muligt at genoptage beskæftigelsen. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	"Befordring" (Befordring til træning og behandling) Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører Bilag 7: Genoptræning, vedligeholdende træning og forebyggende fysisk træning Bilag 9: Befordring Bilag 12: Hverdagsteknologi

Vedligeholdende træning efter serviceloven	
Lovgrundlag	Serviceoven § 86 stk. 2.
Formål	Vedligeholdelsestræning er målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde det hidtidige funktionsniveau. Vedligeholdelsestræning omfatter vedligeholdelse af såvel fysiske som psykiske færdigheder. Vedligeholdelsestræning skal bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til at fastholde hidtidigt funktionsniveau.
Kriterier for bevilling	Borgere, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer vurderes at have behov for støtte til vedligeholdende træning. Vedligeholdelsestræning omfatter også træning af borgere med kroniske lidelser, i det omfang disse har brug for en individuel træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske, psykiske og sociale færdigheder. Borgerens funktions- og aktivitetsniveau skal være nedsat i en sådan grad, at borgeren ikke kan benytte uvisiterede træningstilbud.
Indsatsen kan indeholde	Indsatsen indledes med en afklarende samtale, der tager udgangspunkt i en helhedsorienteret, sundhedspædagogisk dialog med borgeren, hvor borgerens ønsker, erfaring, motivation, mål og hverdagsliv er i centrum. Samtalen kan alt afhængig af borgerens behov og ønsker afvikles ved fremmøde, online opkald eller telefonopkald. Formålet med samtalen er at opnå en fælles forståelse af forventninger til træningen og de overordnede målsætninger. Endvidere tages stilling til om der er behov for andre sundhedsfaglige indsatser, som fx rygestopkursus og ernæringsindsatser. Indsatsen kan indeholde træning på hold, vejledning, rådgivning, træning med hverdagsteknologi og instruktion i selvtræningsprogram. Ved behov indgås dialog med pårørende og hjemmepleje. I træningsforløbet lægges der vægt på at støtte borgeren i at blive i stand til at fastholde den opnåede funktion ved at deltage i relevante aktiviteter i civilsamfundet.

	Forudsætningen for et vellykket træningsforløb er, at borgeren er aktiv og deltagende i forløbet.
Leverandør	Gladsaxe Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Fysioterapeuter og ergoterapeuter evt. i samarbejde med andet sundhedsfagligt personale.
Bemærkninger	Indsatserne kan leveres ambulant, i borgerens hjem, i pleje- og demensbolig eller på de midlertidige pladser. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	"Befordring" (Befordring til træning og behandling) Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 7: Genoptræning, vedligeholdende træning og forebyggende fysisk træning Bilag 9: Befordring Bilag 12: Hverdagsteknologi

Vedligeholdende træning for borgere med demens	
Lovgrundlag	Serviceoven § 86 stk. 2.
Formål	Den vedligeholdende træningsindsats på demenshold sigter imod at fremme borgerens trivsel ved at give borgeren en oplevelse af tilknytning, aktivitet og meningsfuld beskæftigelse samt anerkendelse. Målet er, at borgeren fastholder det eksisterende funktionsniveau længst muligt og dermed bevarer et selvstændigt og aktivt hverdagsliv. Træningsforløbet er derfor tilpasset den enkelte borgers interesse og ressourcer. Borgeren støttes i brug af egne ressourcer med fokus på egen indsats under træningsforløb og efter forløbets afslutning.
Kriterier for bevilling	Borgere med demens, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for støtte til vedligeholdende træning og hvor det vurderes at: • Borgere som har potentiale og motivation for træning og som skønnes at kunne profitere af et træningsforløb på hold i overskuelige og strukturerede rammer • Borgere som er demensudredte, og/eller hvor evnen til at varetage daglige funktioner (aktiviteter) er præget af demenslignende symptomer • Borgere hvis kognitive funktionsniveau er nedsat i en sådan grad, at borgeren ikke kan benytte uvisiterede træningstilbud og ikke kan deltage på et vedligeholdende træningshold på Kildegården • Borgere som kun har brug for let hjælp til toiletbesøg
Indsatsen kan indeholde	Ud fra principperne om personcentreret omsorg og kognitiv stimulationsterapi aftales og planlægges aktiviteter, herunder hverdagsgøremål, fysisk træning, samvær og oplevelser. Ved behov indgår dialog med pårørende og Hjemmeplejen eller privat leverandør.
Leverandør	Gladsaxe Kommune. Indsatserne leveres på Bakkegården.
Kompetencekrav til udfører	Ergoterapeuter og andet sundhedsfagligt personale.
Bemærkninger	Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	"Befordring" (Befordring til træning og behandling) Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Bilag 7: Genoptræning, vedligeholdende træning og forebyggende fysisk træning.

Bilag 9: Befordring

Forebyggende fysisk træning efter sundhedsloven	
Lovgrundlag	Sundhedsloven § 119.
Formål	Formålet er at forbedre borgerens funktionsniveau og livskvalitet samt at øge borgerens handlekompetencer. Formålet er desuden at motivere borgeren til at være fysisk aktiv, videreføre træningen og opnå gode træningsvaner. Det langsigtede mål er at reducere borgerens samlede risiko for yderligere sygdomsudvikling.
Kriterier for bevilling	Borgere med følgende diagnoser kan tilbydes forebyggende fysisk træning: KOL, type 2 diabetes, hjertesygdom, kræft, senfølger efter kræft, senfølger efter Covid-19, erhvervet hjerneskade, demens (let til moderat), hjernerystelse, inkontinens eller rygsmerter over 12 uger. Borgere kan selv henvende sig, blive henvist fra egen læge, hospital, fra sundhedspersonale i forbindelse med den afklarende samtale eller opsporing af borgere i udsatte boligområder. Dog skal borgere med nyopståede rygsmerter henvises fra læge.
Indsatsen kan indeholde	Indsatsen indledes med en afklarende samtale, der tager udgangspunkt i en helhedsorienteret, sundhedspædagogisk dialog med borgeren, hvor borgerens ønsker, erfaring, motivation, mål og hverdagsliv er i centrum. Samtalen kan alt afhængig af borgerens behov og ønsker afvikles ved fremmøde, online opkald eller telefonopkald. Formålet med samtalen er at opnå en fælles forståelse af forventninger til den forebyggende indsats og de overordnede målsætninger. Endvidere tages stilling til om der er behov for og motivation for andre sundhedsfaglige indsatser, som fx rygestop og ernæringsindsats. Indsatsen kan indeholde træning på hold, individuel træning, vejledning, rådgivning, træning med hverdagsteknologi og instruktion i hjemmetræningsprogram. Ved behov indgår dialog med pårørende og Hjemmeplejen.
Leverandør	Gladsaxe Kommune. For kræftrehabilitering: Gladsaxe Kommune indgår i et samarbejde med Ballerup, Egedal, Furesø, Herlev, Rudersdal, Gentofte og Lyngby-Taarbæk kommuner.
Kompetencekrav til udfører	Fysioterapeuter og ergoterapeuter i samarbejde med andet sundhedsfagligt personale.
Bemærkninger	Borgeren støttes i brug af egne ressourcer med fokus på egen indsats under og efter træningsforløbet. Målet er, at borgeren selv kan videreføre træningen og bevarer det opnåede funktionsniveau.

	Den fysiske træning kan være en del af et forløb for borgere med kronisk sygdom med flere indsatser som fx sygdomsmestring, ernæringsindsats, rygestopkursus og forebyggende samtale om alkohol. Er borgeren i beskæftigelse (arbejde eller uddannelse), tilstræbes det desuden, at borgeren opnår et funktionsniveau, der gør det muligt at genoptage beskæftigelsen. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	"Befordring" ("Befordring til træning og behandling" samt "Befordringsgodtgørelse ved genoptræning efter Sundhedsloven"). https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2024/Kvalitetsstandarder/Kvalitetsstandarder---forebyggelsestilbud-til-borgere-med-kronisk-sygdom.ashx Implementering af forløbsprogrammer for kronisk sygdom (Region H) Forløbsprogrammer i Region Hovedstaden https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2023/Corona/Senfoelger/Anbefalinger-for-senfoelger-efter-covid-19.ashx?sc_lang=da&hash=3A5FE932A06C0AE1E5230B3205191CF1 Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med erhvervet hjerneskade, 2020 Forløbsprogram for rehabilitering og palliation i forbindelse med kræft, 2018 Rehabilitering og Palliation ved kræft: https://www.regionh.dk/til-fagfolk/Sundhed/Tvaersektorielt-samarbejde/kronisk-sygdom/Documents/Implementeringsplan%20final%20Februar%2020215.pdf Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 7: Genoptræning, vedligeholdende træning og forebyggende fysisk træning Bilag 9: Befordring Bilag 12: Hverdagsteknologi

Kommunal vederlagsfri fysioterapi	
Lovgrundlag	Sundhedsloven § 140a.
Formål	At forbedre funktioner, vedligeholde funktioner eller forhale forringelse af funktioner hos borgere med et varigt svært fysisk handicap eller en funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom.
Kriterier for bevilling	<u>Jf. "Vejledning om adgang til vederlagsfri fysioterapi":</u> <u>Vederlagsfri fysioterapi til borgere med svært fysisk handicap</u> Kan gives efter lægehenvi- sning til borgere, som opfylder alle nedenstående kriterier: • Borgeren har et svært fysisk handicap • Tilstanden er varig • Borgeren har en diagnose, som er omfattet af Sundhedsstyrelsens diagnoseliste <u>Vederlagsfri fysioterapi til borgere med funktionsnedsættelse som følge af progredierende sygdom</u> Kan gives efter lægehenvi- sning til borgere, som opfylder alle nedenstående kriterier: • Borgeren har en funktionsnedsættelse som følge af en progressiv sygdom • Tilstanden er varig • Borgeren har en diagnose, som på Sundhedsstyrelsens diagnoseliste er klassificeret som en progressiv sygdom • Diagnosen er stillet af sygehusafdeling eller speciallæge i neurologi, reumatologi eller andet relevant speciale Funktionsnedsættelse som følge af generel udviklingshæmning, samt som følge af alder eller smerter alene, berettiger ikke til vederlagsfri fysioterapi.
Indsatsen kan indeholde	Indsatsen indledes med en afklarende samtale, hvor det vurderes, om der skal iværksættes målrettet holdtræning, vejledning, rådgivning, selvtræning eller instruktion i øvelsesprogram. Samtalen kan alt afhængig af borgerens behov og ønsker afvikles ved fremmøde, online opkald eller telefonopkald. Indsatsen indebærer løbende motivation og styrkelse af den enkelte borgers egenomsorg og handlekompetence.

	Der udarbejdes mål og handleplan for indsatsen i tæt samarbejde med borgeren. Herunder aftaler med borger om konkrete træningsindsatser og forventningsafstemning om forløbet. Målene er relateret til hverdagslivet og beskriver en fastholdelse, vedligeholdelse og om muligt forbedring af funktionsevnen; bevægelses- og aktivitetsmæssigt, kognitivt og socialt. Den behandlende fysioterapeut fastlægger i samarbejde med borgeren omfanget af den vederlagsfri fysioterapi. Indsatsens omfang er afhængigt af borgerens sygdom og funktionsnedsættelse, samt om borgerens mål med indsatsen er nået. Fysioterapien skal rettes mod den aktuelle funktionsnedsættelse, som er en følge af et varigt svært fysisk handicap eller en progressiv sygdom. Det kommunale tilbud gives som holdtræning. I løbet af træningsforløbet lægges der vægt på at støtte borgeren i at blive i stand til at fastholde den opnåede funktion ved at deltage i relevante aktiviteter i civilsamfundet. En henvisning gælder for 12 mdr. ad gangen.
Leverandør	Gladsaxe Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Fysioterapeuter.
Bemærkninger	<u>Afgrænsning af tilbuddet</u> Hvis den kommunale terapeut vurderer, at der er behov for behandling/træning i hjemmet, individuel manuel/apparatur behandling, individuel træning, eller at borgeren ikke længere opfylder kriterierne for holdtræning, henvises til de privat praktiserende fysioterapeuter. Eksempelvis kan en person med et svært fysisk handicap, som har behov for en kombination af holdtræning og individuel manuel fysioterapi, godt modtage holdtræning ved et kommunalt tilbud og den individuelle fysioterapi hos en praktiserende fysioterapeut. Ved bassintræning gælder ligeledes, at borgeren skal kunne fungere i holdsammenhæng og med kun let støtte til omklædning. Derudover skal borgeren kunne holde på urin og afføring). Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

**Yderligere
information**

"Befordring" (Befordring til træning og behandling" samt
"Befordringsgodtgørelse ved genoptræning efter Sundhedsloven")

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Bilag 4: Tidsfrister

Bilag 7: Genoptræning, vedligeholdende træning og forebyggende
fysisk træning

[Bilag 9: Befordring](#)

[Vejledning til vederlagsfri fysioterapi; Sundhedsstyrelsen](#)

Sygepleje

Sygepleje	
Lovgrundlag	Sundhedsloven § 138.
Formål	Formålet med den kommunale sygepleje er at forebygge sygdom, fremme sundhed, yde sygepleje og behandling, rehabilitering og palliation til borgere, der har behov for det.
Kriterier for bevilling	Henvi sning fra egen læge, speciallæge, hospital eller kommunal samarbejdspartner. Hvis borgeren har en funktionsnedsættelse eller et helbredsproblem relateret til de 12 sygeplejefaglige problemområder og har behov for pleje, men ikke har behov for at blive indlagt, kan der tilbydes en eller flere indsatser.
Indsatsen kan indeholde	Sygeplejeindsatser leveres som udgangspunkt på en af kommunens sygeplejeklinikker. Hvis borgeren fysisk eller psykisk ikke er i stand til at møde frem, leveres sygeplejen enten via telefon- eller videoopkald, eller ved et besøg i eget hjem.
Leverandør	Gladsaxe Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter Medarbejdere uden autorisation, men med funktionskompetencer jf. bilag 8.
Bemærkninger	Gladsaxe Kommune stiller sårplejeprodukter i forbindelse med sårpleje til rådighed. Afhentning af medicin Gladsaxe Kommune henter ikke borgerens medicin på apoteket, men hvis borgeren ikke selv har mulighed for at hente sin medicin eller få hjælp fra en pårørende, så kan apoteket være behjælpeligt mod betaling. Medicin dosering Hvis borgeren har brug for støtte til medicindosering, kan vi støtte borgeren via flere forskellige metoder. Førstevalget vil altid være dosisdispensering, men det kan også være at borgeren oplæres til at kunne dosere selvstændig eller via skærm. Alternativt tilbydes, at vores medarbejdere manuelt doserer medicinen evt. som sidedosering til den dosispakke de medicin.

	Indsatsen – et samarbejde Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører Bilag 8: Sygeplejeindsatser Vejledning om Sygeplejefaglig optegnelser. (Se punkt 6.2.2 Sygeplejefaglige problemområder for den enkelte patient)

Tværkommunalt Akutteam	
Lovgrundlag	Sundhedsloven § 138
Formål	Formålet med det tværkommunale Akutteam er: • At forebygge unødvendige indlæggelser. At muliggøre behandling i eget hjem efter udskrivning, når dette er fagligt forsvarligt og hensigtsmæssigt for borgeren. At øge patientsikkerhed og sammenhænge i tværsektorielle borgerforløb. At medvirke til at kvalificere indlæggelsesgrundlaget i de tilfælde, hvor der er behov for specialiseret behandling og observation. At understøtte medarbejdere i de lokale, kommunale enheder med relevant faglig sparring og supplerende kompetencer.
Kriterier for bevilling	Henvielse fra almen praksis, lægevagtsordninger evt. præhospitalsberedskab, sygehuse og/eller kommunal samarbejdspartner.
Indsatsen kan indeholde	• Observation og vurdering (ABCDE). • Sikker kommunikation med læge om observationsfund (ISBAR). • Kapillærer bed-side blodprøver; CRP, BS, Hgb samtundersøgelse af urin. • Prøvetagning til mikrobiologisk undersøgelse; herunder podning, urindyrkning og ekspektorat. • Inhalationsbehandling. • IV-behandling påbegyndt i hospitalsregi. • Specifikke venøse blodprøver • Skift af diverse katetre og sonder.
Leverandør	Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune og Rudersdal Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Udfører skal være uddannet sygeplejerske.
Bemærkninger	Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 8: Sygeplejeindsatser

Tandpleje

Omsorgstandpleje	
Lovgrundlag	Sundhedsloven §131.
Formål	• At behandle sygdomstilstande og smerter i tand-, mund- og kæberegion • At motivere til gode tandplejevaner for bevarelse af et funktionelt og smertefrit tandsæt • At tilstræbe et funktionsdueligt tandsæt • At forebygge, yderligere destruktion af tandsættet • At minimere risiko for negativ påvirkning af det generelle helbred på grund af dårlig mundhygiejne
Kriterier for bevilling	Borgere over 22 år, der på grund af kronisk nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan udnytte almindeligt tandplejetilbud. Vejledende funktionsniveau for "Varetage egen sundhed" 3, "Vaske sig" 3, "Kropspleje" 3, og "Forflytte sig" 4, "Færden i forskellige omgivelser" 4, eller "Tilegne sig færdigheder" 4, "Problemløsning" 3, "Energi og handlekraft" 4
Indsatsen kan indeholde	Indsatsen ydes efter et tandlægefagligt vurderet behov tilpasset borgerens fysiske og psykiske situation, dog således at borgeren ses minimum en gang årligt. Indsatsen omfatter: • Regelmæssig og fokuseret undersøgelse af tænder, mundhule og kæber • Almen og individuel forebyggelse og sundhedsfremme • Instruktion i mund- og protesehygiejne til den enkelte borger og til relevant plejepersonale, hvis borgeren har behov for støtte • Behandling af symptomer, sygdomme og funktionsforstyrrelser i tænder eller mundhule, samt funktionsopbyggende behandling ved tandtab
Leverandør	Gladsaxe Kommunes omsorgstandpleje eller fritvalgsordning.
Kompetencekrav til udfører	Tandlæge, tandplejer eller klinikassistent.
Bemærkninger	Der tilbydes ikke mobiltandpleje i borgerens hjem. Borgere i plejebolig er automatisk omfattet af omsorgstandplejen, men det forudsætter, at borgeren tilmelder sig. Medfølgende ægtefæller til borgere i plejebolig er ikke automatisk omfattet af omsorgstandplejen.

	Borgere, der principielt godt kunne bruge de eksisterende tandplejetilbud, men som af sociale eller andre grunde har valgt tandplejetilbuddet fra, er ikke omfattet af omsorgstandplejen. Ved brug af fritvalgsordning henvises til privatpraktiserende tandlæger, tandplejere eller kliniske tandteknikere. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom

	Hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom
Lovgrundlag	Serviceoven § 117a.
Formål	At sikre borgere med en hastigt fremadskridende sygdom får mulighed for at få tildelt hjælp og støtte med det samme, når de pågældende borgere ansøger herom hos kommunalbestyrelsen
Kriterier for bevilling	• Hurtigt progredierende genetisk eller neurodegenerativ sygdom • Hurtig progression og forventet levetid under 5 år. • Alvorlige og hastige funktionstab, som er varige og tiltagende
Indsatsen kan indeholde	• Personlig og praktisk hjælp i hjemmet (inkl. madservice) efter SEL § 83 • Ledsagelse efter SEL § 97 (<i>se vejledning nedenfor</i>) • Udvalgte typer af hjælpemidler efter SEL § 112 • Mindre bekostelig indretning af boligen efter SEL § 116
Leverandør	Gladsaxe Kommune
Bemærkninger	Beløbsstørrelsen på engangsbeløbet reguleres årligt. Beløbet er i 2023 niveau 39.750 kr. i maximal samlet udbetaling pr. sygdomsforløb omfattet af § 117a. Engangsbeløbet kan ydelukkende benyttes til at dække indsatser indenfor Serviceovens §§ 83,97,112 og 116. Dette også selv om borger ikke opfylder de almene betingelser i disse paragraffer. Gladsaxe Kommune laver ved bevilling en oversigt over hvilke indsatser der kan bevilliges og prisen på disse. Borger kan efter eget ønske frit sammensætte den kombination af hjælp og støtte, som borgeren ønsker, så længe den maksimale værdi af den udvalgte hjælp ikke overstiger det maksimale beløb (årligt fastsat efter statens takstblad). Der må ikke være mulighed for behandling eller træning for at kunne genvinde tabte funktioner. Hvis borger vurderes at være berettiget efter almindelige betingelser, skal hjælpen ikke ydes efter § 117a, men efter de sædvanlige paragraffer.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Rehabiliterende personlig hjælp og pleje, samt praktisk hjælp i hjemmet

Tidsafgrænsede og målrettede rehabiliteringsforløb	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83a.
Formål	Borgeren skal tilbydes et korterevarende og tidsafgrænset rehabiliteringsforløb, hvis rehabiliteringsforløbet vurderes at kunne forbedre borgerens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for hjælp efter § 83a stk. 1. Vurderingen skal være individuel og konkret og tage udgangspunkt i borgerens ressourcer og behov.
Kriterier for bevilling	• Borgeren skal være i stand til at samarbejde omkring rehabiliteringen. • Borgere, som udskrives til egen bolig fra hospital eller midlertidig plads og er berettiget til praktisk og/eller personlig hjælp. • Borgere i egen bolig som ikke tidligere har modtaget hjælp, og som grundet en funktionsnedsættelse er berettiget til praktisk og/eller personlig hjælp. • Borgere som tidligere har modtaget praktisk hjælp, men nu har brug for personlig hjælp. • Borgere, der modtager indsats fra Hjemmeplejen, og som har behov for en rehabiliterende indsats, som følge af et faldende funktionsniveau.
Indsatsen kan indeholde	Tværfaglig udredning og afklaring af borgerens mål, motivation, ressourcer og tilrettelæggelse af indsats i samarbejde med borgeren og eventuelt pårørende. • Funktionstræning, fx forflytninger, gangtræning, trappetræning • Træning af dagligdagsfunktioner. • Fysisk træning, herunder udarbejdelse og instruktion i selvtræningsprogram • Rådgivning af borgeren i brug af hjælpemidler, der anvendes i udførelsen af dagligdagsfunktioner. • Alle indsats vedrørende personlig og praktisk hjælp, men med et rehabiliterende sigte Overdragelsesbesøg mellem relevante involverede parter med det formål at skabe kontinuitet i borgerforløbet via rehabiliterende handleplan. Rehabiliteringsforløbet skal tilrettelægges og udføres helhedsorienteret og tværfagligt. Der fastsættes individuelle mål for rehabiliteringsforløbet i samarbejde med borgeren. Borgeren tilbydes den nødvendige hjælp og støtte under forløbet med henblik på at nå de fastsatte mål.

	I forbindelse med afslutning af et rehabiliteringsforløb efter § 83a, skal borgerens behov for fortsat hjælp vurderes. Under rehabiliteringsforløbet varetages de indsatser, som Det Udekørende Rehabiliteringsteam skal støtte borgeren i at genvinde. De resterende indsatser bliver i Hjemmeplejen eller hos den private leverandør.
Leverandør	Gladsaxe Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent, ergoterapeut, fysioterapeut,
Bemærkninger	Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Personlig hjælp og pleje

Personlig hygiejne	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1. nr. 1.
Formål	Tilbyde støtte til, at borgeren: • Er ren og velplejet • Er påklædt efter eget ønske.
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for "Vaske sig", "Kropspleje", "Af- og påklædning" 2.
Indsatsen kan indeholde	Udvikling af borgerens ressourcer i forbindelse med: • Vaske sig, kropspleje, af- og påklædning • Rengøring, påsætning og aftagning af kropsbårne hjælpemidler Indsatsen gives normalt hver dag og kan gives på alle tider af døgnet.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Social- og sundhedsassistent. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	Borger skal selv sørge for diverse plejemidler. Der er hjem, hvor alternative løsninger må anvendes, hvis støtte til bad ikke kan gennemføres arbejdsmiljømæssigt forsvarligt. Fx sengebading og etagevask. Negleklipping på fødder indgår ikke, hvis borgeren har diabetes, kredsløbsproblemer, eller hvis fod behandlingen kræver specielt udstyr. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Udskillelser	
Lovgrundlag	Serviceoven §83, stk. 1, nr. 1
Formål	Tilbyde støtte til, at borgeren kan komme af med sine udskillelser under hygiejniske forhold.
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for "Gå på toilet" 2.
Indsatsen kan indeholde	Udvikling af borgerens ressourcer i forbindelse med: • Toilebesøg, bleskift, tømning af bækken eller kolbe • Tømning af kateter og stomi skift af poser samt skift af uridom. Indsatsen kan gives på alle tider af døgnet.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Social- og sundhedsassistent. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	Borger skal selv sørge for diverse plejemidler. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Ernæring	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1. nr. 1.
Formål	• At sikre muligheden for indtagelse af mad og drikke (fra bord til mund) • At opretholde en god ernæringstilstand samt forebygge utilsigtet væggtab.
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for "Spise" 2 eller "Fødeindtagelse" 1 eller "Drikke" 2 eller "Energi og handlekraft" 2 eller "Hukommelse" 2 .
Indsatsen kan indeholde	• Opfordring og støtte til at spise og drikke. • Støtte til at føre mad og drikke til mund. Indsatsen kan gives døgnet rundt.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Social- og sundhedsassistent. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Mobilitet	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1, nr. 1
Formål	Tilbyde støtte til, at borgeren bliver vendt og lejret således, at sengelejekomplikationer undgås samt støtte til forflytninger i boligen.
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for "Forflytte sig" 2 og/eller "Ændre kropstilling" 2
Indsatsen kan indeholde	Støtte til forflytning, stillingsændring og lejrning indsatsen kan gives på alle tider af døgnet.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Social- og sundhedsassistent. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Hverdagens aktiviteter	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1, nr. 1
Formål	Støtte til at forblive i eget hjem og fastholde struktur i hverdagen.
Kriterier for bevilling	• Vejledende funktionsniveau for "Hukommelse" 2 eller "Overordnede kognitive funktioner" 2 eller "Udføre daglige rutiner" 2 og "Hukommelse" 2 eller "Energi og handlekraft" 2 • Borger har ikke pårørende/netværk, der kan yde denne støtte • Borger har ikke mentale ressourcer til at klare hverdagen • Borger har nedsat syn og har ikke pårørende/netværk der kan støtte med oplæsning af breve eller lignende
Indsatsen kan indeholde	• Læse post op for borgeren og/eller give støtte til fx at foretage telefonopkald til offentlige institutioner, læger eller lignende • Støtte til at overskue at være klar og komme hjemmefra til aftaler med læge, hospital eller bevilgede tilbud uden for hjemmet • Støtte af borgere med demens ved flytning i plejebolig Indsatsen gives ved konkrete opgaver og kan gives dagligt eller ugentligt i en kortere eller længere periode, afhængigt af behov og efter individuel vurdering.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Social- og sundhedsassistent. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke støtte i form af psykologisk, neuropsychologisk eller psykiatrisk støtte. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Tilsyn og omsorg	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1, nr. 1
Formål	Udvikling og støtte til, at borgere kan: • Forblive i eget hjem og fastholde struktur i hverdagen • Fastholde oplevelsen af egen identitet Borgerens og pårørendes særlige behov for: • Støtte i pludseligt opståede kriser
Kriterier for bevilling	• Vejledende funktionsniveau for "Hukommelse" 2 eller "Overordnede kognitive funktioner" 2 eller "Energi og handlekraft" 2 eller "Problemløsning" 2 • Borger har ikke pårørende/netværk, der kan yde den særlige omsorg • Borger har ikke mentale ressourcer til at klare hverdagen
Indsatsen kan indeholde	• Støtte til at fastholde struktur i hverdagen • Støtte i særlige situationer og kriser, samt yde borgeren hjælp til selvhjælp • Omsorgsbesøg/kiggebesøg • Medvirke til at forhindre u hensigtsmæssige følger af udadreagerende adfærd
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper, Social- og sundhedsassistent.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke støtte i form af psykologisk, neuropsykologisk eller psykiatrisk støtte. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Praktisk hjælp i hjemmet

Indkøb	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1, nr. 2
Formål	At borgere har mulighed for at købe dagligvarer.
Kriterier for bevilling	Borgere, der ikke selvstændigt kan købe ind. <u>Indkøb ved privat leverandør godkendt af kommunen:</u> Vejledende funktionsniveau for at " Skaffe sig varer og tjenesteydelser " 2.
Indsatsen kan indeholde	<u>Indkøbsordning ved privat leverandør:</u> Leverandøren kontakter borgeren én gang om ugen for bestilling af varer via telefon. Det er også muligt at pårørende bestiller via telefon. Varerne leveres til borgeren, og ved behov sættes køle- og frostvarer på plads hos borgeren. Borgere, der af fysiske, psykiske eller sociale årsager ikke selv er i stand til at afgive bestilling til leverandør af indkøb ved telefonopkald til leverandøren eller pårørende kan være behjælpelige med dette, tilbydes støtte til bestilling af varer hos leverandør af indkøbsordning. Undtagelsesvis akut indkøb ved privat leverandør Ved akut eller særligt behov, fx sygdom eller i forbindelse med udskrivelse fra hospital, kan der, hvis der på ingen anden måde kan fremskaffes de fornødne dagligvarer, bevilges en midlertidig indkøbsordning og bestilles levering af varer fra dag til dag (bestillingen skal foretages inden kl. 12). Indsatsen leveres én gang om ugen. Der tages dog særlige hensyn ved akut behov fx efter indlæggelser.
Leverandør	Der er frit valg. Privat leverandør skal være godkendt af kommunen. Leverandør af støtte til bestilling af varer: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	Indsatsen tilbydes ikke til borgere, der har internetadgang, og som er i stand til at benytte internetkøb.

	Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Rengøring	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1, nr. 2
Formål	At varetage den vedligeholdende rengøring, som borgeren ikke er i stand til at udføre selv
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for "Lave husligt arbejde" 2. • Visitationen tager udgangspunkt i borgerens funktionsniveau. • Borgere med lægedokumenteret astma og støvallergi kan bevilges øget støtte til nødvendige praktiske opgaver • Borgere med nedsat funktionsevne med mange besøg i hjemmet samt svagtseende borgere, kan få bevilget øget støtte til nødvendige praktiske opgaver
Indsatsen kan indeholde	• Oprydning for at kunne gøre rent • Gulvvask i stue, entré, soveværelse, køkken og badeværelse • Renholdelse af toilet, håndvask, spejl, badekar og bruseniche • Støvaftørring på flader • Renholdelse af flader i køkken, køkkenvask, overflade af komfur og omgivelser ved skraldespand • Linnedskift på sengen Borgere, der modtager støtte til rengøring, modtager indsatsen som udgangspunkt hver anden uge. Der rengøres dog ugentligt i kommunens demensplejeboliger. Rengøring foretages i løbet af en dagvagt.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	Følgende indgår ikke i indsatsen: • Huslige pligter i forbindelse med gæster, loggerende og større hjemmeboende børn • Flytning af tunge møbler i forbindelse med rengøring • Snerydning • Rengøring efter husdyr • Havearbejde Borgere, der er visiteret til rengøring, skal anskaffe en robotstøvsuger. Borgeren kan ikke få bevilliget støtte fra en medarbejder, hvis opgaven kan løses af teknologi, fx robotstøvsuger og robotgulvvasker.

	I forbindelse med bevilling af støtte til rengøringsopgaver skal det fremgå, hvad borgeren evt. selv kan udføre. Blinde eller stærkt svagtseende borgere med førerhund, hvor hunden medbringer vejsalt og mudder ind i boligen, kan bevilges øget støtte i forbindelse med vejrlig i form af rengøring eller instruktion i bedre aftørring af hunden. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6. Leverandører

Rengøring som afløsning	
Lovgrundlag	Serviceoven § 84, stk. 1.
Formål	At aflaste borgeren, som varetager en væsentlig del af plejen hos sin syge ægtefælle/samlever. Hjælpe eller støtte til nødvendige praktiske rengøringsopgaver i hjemmet, fx daglig opholdsstue, soveværelse, køkken, bad og entré
Kriterier for bevilling	Når den hjælpende ægtefælle varetager væsentlige opgaver i forbindelse med den svageste borgers personlige pleje og ernæring igennem hele døgnet.
Indsatsen kan indeholde	- Gulvvask i stue, entré, soveværelse, køkken og badeværelse - Renholdelse af toilet, håndvask, spejl, badekar og bruseniche - Støvaftørring på flader - Renholdelse af flader i køkken, køkkenvask, overflade af komfur og omgivelser ved skraldespand - Linnedskift på sengen Indsatsen omfatter vedligeholdelsesrengøring af daglige opholdsrum. Indsatsen gives som udgangspunkt hver anden uge. Rengøring foretages i løbet af en dagvagt. Støtten leveres ikke, når den svækkede borger indlægges, fx på hospital eller rehabiliteringsplads.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: - Huslige pligter i forbindelse med gæster, loggerende og større hjemmeboende børn - Flytning af tunge møbler i forbindelse med rengøring - Snerydning - Rengøring efter husdyr - Havearbejde Borgere, der er visiteret til rengøring, skal anskaffe en robotstøvsuger. Borgeren kan ikke få bevilliget støtte fra en medarbejder, hvis opgaven kan løses af teknologi, fx robotstøvsuger og robotgulvasker.

	I forbindelse med bevilling af støtte til rengøringsopgaver skal det fremgå, hvad borgeren evt. selv kan udføre. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Rengøring til borgere med misbrug og/eller psykisk sygdom	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk.1. nr. 2
Formål	Støtte til mere omfattende og grundig oprydning og vedligeholdende rengøring, som udføres med måneders mellemrum. Støtten har til formål at vedligeholde hjem, der ellers ville have behov for hyppige hovedrengøringer.
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for "Lave husligt arbejde" 2 og "Varetage egen sundhed" 2 eller, "Lave husligt arbejde" 2 og "Overordnede kognitive funktioner" 2. • Borgere, hvis hverdag er meget ustruktureret fx på grund af massivt misbrug eller alvorlig psykisk sygdom, som er til betydelig gene for naboer og er udsmidningstruede • Borgeren magter ikke selv at udføre rengøringen, og hjælpen kan vanskeligt leveres som almindelig vedligeholdende rengøring
Indsatsen kan indeholde	• Grundig oprydning for at kunne gøre rent • Gulvvask i stue, entre, soveværelse, køkken og badeværelse • Rengøring af toilet, håndvask, spejl, badekar og bruseniche • Støvaftørring på flader • Renholdelse af flader i køkken, køkkenvask, overflade af komfur og omgivelser ved skraldespand • Afvaskning af køleskab, vindueskarme og støvsugning af tilgængelige fodpaneler og de mest anvendte møbler samt afkalkning af kaffemaskine/elkedel, vandhane og bruser • Afvaskning af hjælpemidler • Linnedskift på sengen Indsatsen gives som udgangspunkt med to til tre måneders mellemrum. Rengøringen foretages i løbet af en dagvagt. Indsatsen kan foretages af to hjælpere.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedsassistent. Social- og sundhedshjælper.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Rengøring efter husdyr Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører
-----------------------------------	---

Hovedrengøring som årlig indsats	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1, nr. 2
Formål	At varetage rengøring, der ikke er inkluderet i vedligeholdende rengøring, som borger ikke selv er i stand til at udføre.
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for "Lave husligt arbejde" 2 og "Varetage egen sundhed" 2 eller, "Lave husligt arbejde" 2 • Borger er i forvejen bevilget støtte til rengøring og minimum én indsats til personlig pleje og besøgene er placeret på 2 eller flere dage om ugen. • Indsatserne har været bevilget minimum 6 måneder
Indsatsen kan indeholde	• Grundig oprydning for at kunne gøre rent • Grundig rengøring og opgaver der ikke indgår i den vedligeholdende rengøring.
Leverandør	Privat leverandør der har indgået aftale med Gladsaxe Kommune
Kompetencekrav til udfører	
Bemærkninger	Indsatsen kan bevilges én gang om året. Borgere der modtaget rehabiliteringsindsats jf. serviceloven § 83a tilbydes ikke hovedrengøring. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Tøjvask	
Lovgrundlag	Serviceoven §83, stk. 1, nr. 2
Formål	• At tilbyde borgeren mulighed for rent tøj • Fastholde borgerens egne ressourcer i forbindelse med tøjvask
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for " Lave husligt arbejde " 2.
Indsatsen kan indeholde	Tøjvask foretages enten af hjælperen i borgerens bolig eller der benyttes ekstern leverandør. <u>Hvis tøjvask foregår i boligen:</u> • Vasketøj lægges i vaskemaskinen • Maskinvask af tøj og linned • Håndvask af kropsbårne hjælpemidler og mindre stykker tøj, der ikke kan tåle maskinvask • Tørring af vasketøj • Nedtagning af vasketøj • Lægge tøj på plads Tøjvaskeordning via ekstern leverandør, hvor tøj afhentes og bringes tilbage i vaskesække. <u>Hvis tøjvask foregår via ekstern leverandør, og der er behov for støtte i hjemmet til at håndtere vasketøjet:</u> • Indsamling og optælling af vasketøj • Sætte vasketøj til afhentning • Indtagning af vasketøj fra trappeopgang eller foran gadedør • Lægge tøj på plads • Leverandør afhenter, mærker, vasker og bringer tøjet <u>Hvis tøjvask foregår i pleje- og demensboligerne:</u> • Mærkning af tøj • Afhente og bringe tøj mellem afdeling og vaskeri • Sortere og vaske tøj • Tørring af tøj • Lægge tøj på plads Tøjvask kan tilbydes én gang om ugen, hver 2., 3. eller 4. uge. I pleje- og demensboliger vaskes borgernes tøj på enhedens vaskeri. (Der er dog mulighed for at fravælge dette, hvis pårørende ønsker at varetage opgaven).

Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør, eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	Strygning og rulning af linned og gardinvask i hjemmet foretages ikke, men der er dog mulighed for, at borgeren kan vælge at få hjælp til dette, i stedet for andre bevilgede indsatser. Transport af tøj skal foregå uden tunge løft for hjælperen. Når tøjvask foregår i boligen, skal vaskemaskine befinde sig i borgerens bolig. Fx varetages tøjvask ikke i hjemmet hvis vaskemaskinen er i boligens kælder. Betaling for vaskeordning hos privat leverandør og i pleje- og demensbolig er efter gældende takstblad. Der er egenbetaling for rensning af tøj. Fiberklude og fibermopper skal vaskes i udleveret særlig vaskepose. Der kan tilkøbes ekstra vask for egen regning ud over den bevilgede mængde. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Linnedservice Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Linnedservice	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1, nr. 2
Formål	At tilbyde borgeren mulighed for rent linned.
Kriterier for bevilling	• Bevilges ved behov for meget hyppige linnedskift pga. særlige helbredsmæssige omstændigheder • Terminale borgere
Indsatsen kan indeholde	Vask og leje af sengelinned, håndklæder, undertøj og natskjorter hos ekstern leverandør. Social- og sundhedshjælpere pakker, og lægger linned og tøj på plads.
Leverandør	Privat leverandør.
Kompetencekrav til udfører	
Bemærkninger	Terminale borgere skal ikke betale for linnedservice (jf. serviceoven § 122). Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Tøjvask Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Tilberede og anrette mad	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83, stk. 1, nr. 2
Formål	Tilbyde støtte til, at borgeren: • Fastholdes i sine evner til at varetage opgaver omkring sin daglige mad og drikke.
Kriterier for bevilling	Tilberede og anrette mad (aktiviteter fra køkken til bord): Vejledende funktionsniveau for "Lave mad" 2 og "Energi og handlekraft" 2 eller "Lave mad" 1 og "Muskel styrke" 2 eller "Lave mad" 2 .
Indsatsen kan indeholde	• Tilberedning og anretning af morgenmad, frokost, aftensmad, samt sætte drikkevarer frem • Daglig opvask/afrydning Oprydning i køleskab i forbindelse med indsatsen, foretages i løbet af en dagvagt.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper, Social- og sundhedsassistent. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes, dog mindst muligt.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Opvask og oprydning efter gæstebesøg • Levering af varm mad fra pleje- og demensbolighederne caféer Færdigretter opvarmes fortrinsvist i mikrobølgeovn. Kommunen stiller ikke en mikrobølgeovn til rådighed, da den er sædvanligt indbo, som borger selv skal anskaffe. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Madservice	
Lovgrundlag	Serviceloven § 83, stk. 1, nr. 3
Formål	• At understøtte tilstrækkelig ernæringstilstand fx ved behov for særlig kost (fx blød kost, diabetes kost, beriget kost eller lignende) • At forebygge uplanlagt vægttab
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for "Lave mad" 3. Der kan være undtagelser af hensyn til ernæringstilstand.
Indsatsen kan indeholde	• Levering af kølemad fra ekstern leverandør ved egenbetaling efter gældende takstblad. Borgere, der af fysiske, psykiske eller sociale årsager ikke selv er i stand til at afgive bestilling til leverandør af madservice - eller ikke har pårørende, der kan være behjælpelige med dette, tilbydes støtte til bestilling af mad hos leverandøren.
Leverandør	Der er frit valg mellem to private leverandører.
Kompetencekrav til udfører	
Bemærkninger	Indsatsen er et tilbud til borgere som ikke kan benytte internetkøb, eller hvor indkøbsordning ikke er tilstrækkelig til at dække borgerens ernæringsmæssige problemer/behov for specialkost. Privat leverandør leverer kølemad 1-3 gange ugentligt. Det er en forudsætning for opvarmning af maden, at der er en mikrobølgeovn i hjemmet, hvilket regnes for sædvanligt indbo. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Afløsning i hjemmet	
Lovgrundlag	Serviceoven § 84, stk. 1
Formål	At afløse pårørende, der bor sammen med en voksen over 18 år med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne således at familien kan forblive sammen længst muligt.
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau for "Overordnede kognitive funktioner" 3 og "Orienteringsevne" 4 eller "Overordnede kognitive funktioner" 4. • Tilbuddet er rettet mod borgere med funktionsevne svarende til, at borgeren kan godkendes til plejebolig • Borgere med kognitiv progredierende sygdom eller hjerneskade, hvor der er risiko for, at de udsætter sig selv eller andre for væsentlig fare, hvis de opholder sig alene i hjemmet • Døende borgere, som ikke kan lades alene i hjemmet, og hvor nære pårørende, der deltager i plejen, har behov for at forlade hjemmet • Der kan ikke tilbydes afløsning samtidig med at der er pårørende eller bekendte til stede i hjemmet
Indsatsen kan indeholde	• Gåture • Understøttende hjælp Indsatsens hyppighed kan variere og vil være afhængig af behov, men vil som udgangspunkt kun bevilges til korte perioder ad gangen.
Leverandør	Gladsaxe Kommune
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper. Social- og sundhedsassistent. Oplært ufaglært hjælper kan benyttes.
Bemærkninger	Aflastende døgnophold indgår ikke i indsatsen. Indsatsen kan leveres i kombination med andre indsatser, fx rengøring. Indsatsen leveres i en kort periode. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Daghjem og dagtilbud

Geriatrisk daghjem	
Lovgrundlag	Serviceoven § 84, stk. 1.
Formål	At aflaste pårørende og/eller forebygge indflytning i plejebolig
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau inden: Gå på toilet 2 + varetage egen sundhed 2 + overordnede kognitive funktioner 2 + tilegne sig færdigheder 2 • Borgere med geriatriske problemstillinger, der ikke bor i plejebolig, og som har vanskeligheder ved selvstændigt at tage vare på sig selv • Borgere, som har behov for støtte på en måde og i et omfang, som ikke kan ydes på et træningshold, i eget hjem, i en pensionistklub og lignende • Borgere, hvor ægtefællen varetager en del af plejen og har behov for aflastning
Indsatsen kan indeholde	• Hverdagsaktiviteter, fx madlavning og færden i nærmiljø • Motion og bevægelse både struktureret og som en del af hverdagsaktiviteter. Fastholdelse og støtte i at være aktiv i eget hjem • Kulturelle og sociale aktiviteter, der tilrettelægges efter borgernes ønsker og interesser, eksempelvis oplevelser i naturen, teknologistøttet træning, værkstedsaktiviteter, håndarbejde, spil, musik, dans mv • Støttet socialt samvær • Måltid, herunder støtte ved behov
Leverandør	Gladsaxe Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedsassistent. Social- og sundhedshjælper.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Bestilling og afhentning af medicin, medicindosering • Liggende hvile Der kan ved behov ydes hjælp til personlig pleje/toiletbesøg. Der er i dagtilbuddet mulighed for at hvile i det omfang, det er helbredsmæssigt begrundet. Der er egenbetaling for forplejning og befordring til daghjemmet, jf. Gladsaxe Kommunes takstblad.

	Pladsen fastholdes, så længe tilbuddet er det bedst egnede og er forsvarligt for borgeren og de øvrige borgere i daghjemmet. Andre indsatser og muligheden for plejebolig drøftes tidligt i forløbet med borger og evt. pårørende. Ved indflytning i plejebolig bortfalder tilbuddet om daghjem. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Demensdaghjem	
Lovgrundlag	Serviceoven § 84, stk. 1.
Formål	At aflaste pårørende og/eller forebygge indflytning i plejebolig
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau: varetage egen sundhed 3 + overordnede kognitive funktioner 3 + hukommelse 3. - Aflastning af ægtefælle til demensramte hjemmeboende borgere, hvor ægtefællen varetager en del af plejen og har behov for aflastning - Aflastning af nære pårørende til demensramte borgere, som varetager pasningen i borgerens hjem - Enlige dementramte, som har svært ved selvstændigt at vedligeholde et socialt samvær med andre samt at vedligeholde de daglige aktiviteter - For tidlig diagnosticerede yngre borgere med demens kan det være relevant med en tidlig indsats og langvarig tilknytning til daghjem Indsatsen gives til borgere med demens, som skønnes at kunne profitere af de overskuelige og strukturerede rammer med tæt personalekontakt.
Indsatsen kan indeholde	- Tilbud om socialt samvær, kulturelle og kreative aktiviteter, spil, musik mv. - Almen stimulering og træning af dagligdags funktioner, og støtte til bevægelse og motion
Leverandør	Gladsaxe Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedsassistent. Social- og sundhedshjælper.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: - Bestilling og afhentning af medicin, medicindosering - Liggende hvile Der kan ved særligt behov ydes hjælp til personlig pleje/toiletbesøg. Der er mulighed for siddende hvile. Der er egenbetaling for forplejning og befordring til daghjemmet, jf. Gladsaxe Kommunes takstblad.

	Pladsen fastholdes, så længe tilbuddet er det bedst egnede, og er forsvarligt for borgeren og de øvrige borgere. Andre indsatser og muligheden for plejebolig drøftes tidligt i forløbet med borger og evt. pårørende. Ved indflytning i plejebolig bortfalder tilbuddet om daghjem. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 10: Oversigt over demensindsatserne i Gladsaxe Kommune

Psykiatrisk dagtilbud	
Lovgrundlag	Serviceoven § 84, stk. 1.
Formål	At borgere med psykisk sygdom får mulighed for at: • Bryde isolation og fastholde samt evt. forbedre evnen til indgå i sociale relationer • Få viden om, vejledning i og støtte til at leve med psykisk sygdom, samt mulighed for udveksling af erfaringer med andre • Fastholde og evt. forbedre borgerens evne til at varetage dagligdags aktiviteter, inkl. at strukturere hverdagen • Få kendskab til og motiveres for uvisiterede aktivitetstilbud. • Aflastepårørende • Forebygge indlæggelse
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau: varetage egen sundhed 2 + overordnede kognitive funktioner 2 + følelsesfunktioner 2. Hjemmeboende borgere fra ca. 50 år og opefter med psykisk sygdom fx angst, depression, hallucinationer, paranoide forestillinger, tvangstanker, kontaktforstyrrelser og isolationstendens med behov for længerevarende støtte og understøttende hjælp i små grupper i strukturerede rammer. Borgere med misbrugsproblematikker kan kun tilbydes plads, hvis misbruget er sekundært til den psykiske sygdom.
Indsatsen kan indeholde	• Samtaler, terapeutiske undersøgelser og mindre handleplaner • Vedligeholdelse af sociale relationer og et liv med meningsfulde fritidsaktiviteter. • Lettere hverdagsaktiviteter • Vedligeholdelse af kognitive færdigheder, fx orienteringsevne- og koncentration og hukommelse • Træning og fysisk aktivitet • Motiverende samtaler med kontaktperson, evt. med deltagelse af pårørende • Ved behov; samarbejde med andre faggrupper vedr. økonomi, mad, lægebesøg, personlig hygiejne mv
Leverandør	Gladsaxe Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedsassistenter samt ergoterapeuter.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke:

	• Bestilling, og afhentning af medicin, medicindosering • Liggende hvile • Liftning og personlig plej • Individuel støtte i hjemmet Der er egenbetaling for forplejning og befordring til dagtilbuddet, jf. Gladsaxe Kommunes takstblad. Pladsen fastholdes, så længe tilbuddet er det bedst egnede, og er forsvarligt for borgeren og de øvrige borgere. Andre indsatser og muligheden for plejebolig drøftes tidligt i forløbet med borger og evt. pårørende. Ved indflytning i plejebolig bortfalder tilbuddet om daghjem. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Svagsynsdagtilbud	
Lovgrundlag	Serviceoven § 84, stk.1.
Formål	• At give borgere med væsentlige synsnedsættelser, der ikke bor i plejebolig støtte til at bevare færdigheder og funktioner i forhold til at klare tilværelsen i eget hjem længst muligt • At aflaste pårørende
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau: varetage egen sundhed 2 + synsnedsættelse svarende til optagekriterierne for Dansk Blindesamfund. Hjemmeboende borgere med væsentligt synshandicap- eller tab, som har betydelige vanskeligheder ved at komme omkring og deltage selvstændigt i aktiviteter, hvor et almindeligt aktivitetstilbud ikke er tilstrækkeligt. Indsatsen gives til borgere med væsentligt synstab- eller -handicap, som skønnes at kunne profitere af de overskuelige rammer med tæt personalekontakt.
Indsatsen kan indeholde	• Socialt samvær med ligestillede svagtseende borgere • Aktiv inddragelse i aktiviteter fx motion, husgerning, håndarbejde, spil, musik mv. • Mobilisering og træning af sociale og dagligdags funktioner
Leverandør	Gladsaxe Kommune.
Kompetencekrav til udfører	Aktivitetsmedarbejdere, ergoterapeuter og fysioterapeuter.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Bestilling og afhentning af medicin, medicindosering • Forflytning via lift og personlig pleje Der er egenbetaling for forplejning og befordring til dagtilbuddet, jf. Gladsaxe Kommunes takstblad. Pladsen fastholdes, så længe tilbuddet er det bedst egnede, og er forsvarligt for borgeren og de øvrige borgere. Andre indsatser og muligheden for plejebolig drøftes tidligt i forløbet med borger og evt. pårørende. Ved indflytning i plejebolig bortfalder tilbuddet om daghjem.

	Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Instituttet for Blinde og Svagtseende tilbyder objektive indsatser til blinde og svagtseende. Gratis indsatser til alle kommuner i Danmark. Læs mere på ibos.dk. Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Øvrige indsatser

Nødkald / epilepsialarm	
Lovgrundlag	Servicebogen § 112.
Formål	At borgere i eget hjem og i plejebolig får mulighed for at tilkalde hjælp efter fald eller i en livstruende situation. At borgere kan alarmere om et epileptisk anfald og få hjælp, når de ikke selv er i stand til at tilkalde hjælp.
Kriterier for bevilling	Borgere (primært alene-boende) med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Vejledende funktionsniveau for "Ændre kropsstilling" 2 og "Anvende kommunikationsudstyr og teknikker" 2 eller "Varetage egen sundhed" 2 og terminal status. Nødkald til hjemmeplejen • Høj risiko for fald eller gentagne faldepisoder hos borgere, der ikke kan rejse sig efter fald, hvor det ikke forventes, at borger kan benytte sin mobiltelefon/trådløse telefon • Tale-, høre-, eller synshandicap, der vanskeliggør at kalde hjælp over telefon • Andre initiativer er afprøvet for at forhindre fx fald og dermed, at undgå situationer, hvor borgeren får akut behov for hjælp • Et nødkaldeanlæg skal i væsentlig grad afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne • Borgeren skal være indstillet på at have mini-senderen på sig Nødkald til Akutberedskabet • Livstruende anfald (lægeligt dokumenteret hjerte-, astma eller insulintilfælde, der kræver hurtig hjælp) • Region Hovedstadens Akutberedskab bevilger nødkald til borgere, der har behov for akut hjælp/ambulance Epilepsialarm • At borger ikke selv kan tilkalde hjælp ved epileptisk anfald • At der ved epileptiske anfald er brug for akut hjælp. Hjælpen kan være, at anfaldene skal stoppes med medicin for at borgeren ikke kommer til skade eller for at forebygge hjerneskade • Der lægges vægt på anfaldets karakter, herunder farlighed, og ikke alene anfalds hyppighed • Utryghed alene berettiger ikke til epilepsialarm • Der bevilges ikke epilepsialarm som led i behandling på

	hospital, som fortsættelse af den iværksatte behandling eller til registrering af anfald i forbindelse med regulering af medicin Det er en forudsætning for nødkald og epilepsialarm, at borgeren får opsat en elektronisk lås.
Indsatsen kan indeholde	Der findes forskellige typer nødkald: I plejeboliger anvendes som udgangspunkt: • 1-vejsnødkald, men 2-vejsnødkald kan etableres, hvis der er behov for dette. I eget hjem anvendes: • 2-vejsnødkald. • Epilepsi alarm. • Særligt udstyr til nødkaldeanlæg kan rekvireres.
Leverandør	Nødkald leveres af Gladsaxe Kommune. Epilepsi alarm leveres af Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis Hjælpemiddeldepotet kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedsassistent. Teknisk medarbejder.
Bemærkninger	• Når borger har haft nødkald i ca. 3 måneder vil visitationen kigge på, hvor ofte og til hvad nødkaldet er blevet brugt. Ud fra dette og borgers samlet situation vurderer visitationen, om borger forsat er omfattet personkredsen til forsat bevilling af nødkald • Som udgangspunkt bevilges ikke nødkald, hvis borgeren altid kan have sin mobiltelefon/trådløse telefon på sig og forventes at kunne benytte denne • Hvis ovenstående er uidentificeret, skal kommune forsøge at afklare og evt. rehabilitere borgeren til brug af egen telefon med hjælpemidler Utryghed alene berettiger ikke til nødkald Ved eventuel bortkomst af mini-sender skal borgeren medvirke til, at denne bliver erstattet gennem eget forsikringselskab. Der kan i særlige tilfælde bevilges en epilepsialarm med overvågning. Visitor varetager nødkald bestilling og epilepsialarm tilknyttet et nødkald. Det er også visitor, der formidler kontakt til Region Hovedstadens Akutberedskab ved akut hjælp/ambulancekørsel.

	Sagsbehandlende terapeuter varetager epilepsialarmer, der ikke er tilknyttet et nødkald. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører.

Låsesystem	
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgeren kan modtage støtte, træning mv. i hjemmet, når borgeren er ude af stand til selv at lukke døren op.
Kriterier for bevilling	Borgeren er ikke i stand til at åbne døren eller har nødkald.
Indsatsen kan indeholde	Montering af elektronisk låsesystem med motorvrider og afmontering.
Leverandør	Gladsaxe Kommune via privat leverandør.
Kompetencekrav til udfører	
Bemærkninger	• Borgeren skal give tilladelse til opsætning af elektronisk lås • I boligselskaber skal der hentes accept hos boligselskabet, før elektronisk lås bliver sat op på opgangsdøren Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Overdragelsesbesøg	
Lovgrundlag	
Formål	• At understøtte borgerens motivation for deltagelse i pleje og aktiviteter via inddragelse i borgerens mål fra tidligere forløb • At fortsætte igangsatte indsatser, så borgeren ikke mister færdigheder som allerede er erhvervet • At sørge for kontinuitet i borgerforløbet på tværs af flere aktører
Kriterier for bevilling	Borgere, som har overgange mellem fx: Kildegården Midlertidige Pladser Hjemmeplejen Privat leverandør Det Udekørende Rehabiliteringsteam
Indsatsen kan indeholde	Møde mellem borger, nuværende og kommende leverandør og evt. pårørende.
Leverandør	Gladsaxe Kommune, privat leverandør eller selvudpeget hjælper.
Kompetencekrav til udfører	Social- og sundhedshjælper efter oplæring. Social- og sundhedsassistent. Sygeplejerske. Fysioterapeut og ergoterapeut.
Bemærkninger	Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Fast vagt	
Lovgrundlag	Serviceoven § 83.
Formål	Borgere, der har brug for tilstedeværelse af en anden person i en kort periode til støtte i akutte situationer eller i forbindelse med ønske om at dø i eget hjem
Kriterier for bevilling	- Indsatsen kan i særlige tilfælde gives til terminale borgere, som ikke har netværk/pårørende og som ikke ønsker at være alene i den sidste tid samt har behov for at der er en sundhedsfaglig person til stede i perioder - Borgere med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse med massivt behov for støtte, der ikke kan lades alene, da de er til fare for sig selv. Iværksættes hvis det ikke kan løses ved anden foranstaltning - Vejledende funktionsniveau for "Overordnede kognitive funktioner" 4. (Borgere med et funktionstab svarende til visitationskriterierne for plejebolig)
Indsatsen kan indeholde	- Støtte til personlig pleje, ernæring, medicin, praktisk hjælp og omsorg - Udførelse af nødvendige handlinger for at imødekomme borgerens behov - Afværgende overvågning Indsatsen kan gives i dele af/eller hele døgnet, eller i op til tre døgn, hvorefter der skal revideres ved fortsat behov.
Leverandør	Der er frit valg: Gladsaxe Kommune eller privat leverandør.
Kompetencekrav til udfører	
Bemærkninger	Indsatsen skal godkendes af afdelingschefen. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Borgerstyret Personlig Assistance Kontant tilskud	
Lovgrundlag	Serviceoven § 95 stk. 1, 2, 3 og 4.
Formål	At skabe mulighed for helhedsorienteret hjælp til borgere med et omfattende hjælpebehov. Ordningen kan samtidig være et tilbud til borgere, der ikke har så omfattende hjælpebehov, men hvor ordningen vil være den bedste mulighed for at tilbyde en sammenhængende hjælp til borgeren.
Kriterier for bevilling	• Betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne • Behov for personlig pleje og praktiske opgaver i hjemmet, som ikke kan dækkes ved almindelig pleje/omsorg efter servicelovens §§ 83 og 84 Borgeren eller en nærtstående (stk. 3) skal kunne være arbejdsleder og arbejdsgiver for hjælperne. Borgeren/ nærtstående har ansvaret for ansættelse, oplæring og afskedigelse af hjælperne, samt for generel ledelse, herunder vagtplanlægning og sikring af overenskomstmæssige forhold. Borgeren/nærtstående kan vælge at overdrage arbejdsgiveransvaret til en forening eller en nærtstående (stk. 3).
Indsatsen kan indeholde	• Personlig hjælp og pleje • Hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet • En § 141 handleplan ved iværksættelse af støtten, hvis borgeren er under folkepensionsalderen
Leverandør	Indsatsen leveres af hjælpere, som borgeren har ansat.
Kompetencekrav til udfører	Der er ingen direkte kompetencekrav til udfører. Hjelperne skal være fyldt 18 år og skal deltage i relevante kurser i relation til udførelsen af arbejdet. Det er borgerens ansvar at sikre sig, at hjælperne er i stand til at varetage opgaverne.
Bemærkninger	Følgende indgår ikke i indsatsen: • Behandling eller overvågning som ydes via hospital (fx ved respirationsinsufficiens eller ventilatorbistand) • Ledsagelse uden for hjemmet og personlig assistance på arbejde eller uddannelse • Overvågning, medmindre det kan påvises, at den unge borger har behov for overvågning om natten for at undgå livstruende situationer eller alvorlige skader som følge af sygdom, hvor der er behov for akut hjælp (stk. 4)

	Særlige bemærkninger: • § 95, stk. 3 er en <i>kan-bestemmelse</i> i serviceloven. Det vil sige, at Gladsaxe Kommune i særlige tilfælde <u>kan</u> beslutte, om det er hensigtsmæssigt at tilbyde et kontant tilskud, som udbetales til en nærtstående, eller om naturalhjælp skal tilbydes i stedet for • Gladsaxe Kommune skal støtte borgeren i selvstændiggørelse, og skal i den forbindelse vurdere, om det er hensigtsmæssigt at borgers forældre kan være med til at støtte denne proces, hvis en forælder skal være tilskudsmodtager og hjælper for borgeren • Hjelperne skal anvende borgerens hjælpemidler • Borgeren/arbejdslederen er forpligtet til at tegne ansvarsforsikring for hjælperne • Kommunen har tilsynspligten og kan stille krav til anvendelsen af APV-hjælpemidler • Der føres tilsyn mindst én gang årligt Tilskuddet kan ikke tages med til ferieophold i udlandet. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Boliger

Handicap- og ældrebolig	
Lovgrundlag	Lov om almene boliger §§ 54 og 57.
Formål	At borgere med væsentlige fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelse selvstændigt kan komme rundt i og ud af egen bolig. At borgere med behov for to personer til personlig hygiejne, kan få dækket dette behov, samtidig med, at Arbejdsmiljøloven overholdes.
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau: at gå 3 + færdes i forskellige omgivelser 3 + bevæge sig omkring eller vaske sig at bade 3 + at gå 2 + færdes i forskellige omgivelser 2 + bevæge sig omkring 3 + at boligen er uegnet for hjælpere. Handicap- og ældreboliger bevilges til borgere med: • En betydelig og varig nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne, som følge af handicap eller sygdom, der grundet den fysiske indretning gør nuværende bolig uegnet
Indsatsen kan indeholde	
Leverandør	Der er frit valg af handicap- og ældreboliger. Det betyder, at borgere, der er bevilget en handicap- og ældrebolig i Gladsaxe Kommune, også kan lade sig skrive op til handicap- og ældreboliger i andre kommuner, forudsat at de også kan godkendes der. Ægtefæller/samlevende partner til visiterede borgere har ret til at flytte med i boligen.
Kompetencekrav til udfører	
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke praktisk hjælp til ind- og udflytning, ophængning af lamper og lignende. Borgeren skal betale indskud, husleje, forbrug af vand, varme og el, som ved alle andre lejeboliger. Priser følger gældende lovgivning. Hvis en borger takker nej til et tilbud om en handicap- og ældrebolig to gange, og boligen opfylder de krav og ønsker, der er oplyst af borgeren til ventelisten slettes borgeren af ventelisten.

	Ægtefælle/samlevende partner, som er flyttet med den visiterede borger i handicap- og ældrebolig, har ret til at blive boende i boligen efter den godkendte borgers død. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Plejebolig	
Lovgrundlag	Lov om almene boliger §§ 54 og 57. (Ældreboliger og plejeboliger).
Formål	At borgere, der har omfattende behov for intensiv pleje, fysisk og/eller psykisk hjælp, som ikke kan klare sig i hjemmet selv med hjælp fra familie og/eller kommunens omsorgstilbud, får en hensigtsmæssig bolig hvor den nødvendige hjælp kan ydes og borgeren oplever livskvalitet i hverdagen.
Kriterier for bevilling	Vejledende funktionsniveau: at gå på toilet 3 + varetage egen sundhed 3 + overordnede kognitive funktioner 3 + hukommelse 3 eller overordnede kognitive funktioner 4 + hukommelse 3 + følelsesfunktioner 3. Plejebolig bevilges til borgere med: • Behov for omfattende hjælp og støtte over hele døgnet, som ikke kan imødekommes ved indsatser i hjemmet grundet fysiske eller kognitive funktionstab. • Psykisk handicap eller sygdom med et omfattende behov for pleje og hvor plejeb behovet overstiger behovet for socialpædagogisk støtte.
Indsatsen kan indeholde	• Pleje og omsorg • Skærmende foranstaltninger • Sygepleje • Aktivitet og træning (individuel og i grupper) Gladsaxe Kommune har to kategorier af plejeboliger: Almen plejebolig og demensplejebolig. Plejeboligerne har tilknyttet personale hele døgnet. Indsatsen vurderes individuelt ud fra borgerens aktuelle tilstand.
Leverandør	Der er frit valg af plejeboliger. Det betyder, at borgere, der er visiteret og godkendt til en plejebolig i Gladsaxe Kommune, også kan lade sig skrive op til plejeboliger i andre kommuner, forudsat at de også kan godkendes der. Ægtefælle/ samlevende partner til visiterede borgere har ret til at flytte med i en bolig for ægtepar - det er ikke muligt at tilbyde en ægtepar-bolig på demens afdeling. Hvis hjemmeboende ægtefælle efterfølgende godkendes til samme type plejebolig, som godkendte ægtefælle allerede bor i, og der ikke søges ægtepar-bolig, vil vedkommende være omfattet af plejeboliggarantien til plejebolig samme sted som ægtefællen.

Kompetencekrav til udfører	
Bemærkninger	Borgere, hvis behov grundet demens eller andet kognitivt funktionstab ikke kan tilgodeses i almen plejebolig, godkendes til demensplejebolig og tilbydes plejebolig på Bakkegården eller Rosenlund. Borgere med særlige behov som følge af fx udviklingshæmning, hjerneskade og/eller psykosociale handicaps, og som har behov for en plejebolig, vil blive anbefalet at søge en plejebolig på Rosenlund. Ventetiden til indflytning i plejebolig foregår som udgangspunkt i borgerens eget hjem. Borgere, der er godkendt til plejebolig og har søgt med plejeboliggarantien (søger alle plejeboliger i kommunen) tilbydes plejebolig senest to måneder efter godkendelsen. Borgeren skal betale indskud, husleje, forbrug af vand, varme og el, som ved alle andre lejeboliger. Desuden betales for forplejning, vask mv. (jf. Gladsaxe Kommunes takstblad). Hvis en borger takker nej til et tilbud om en plejebolig to gange, hvor boligen opfylder de krav og ønsker, der er oplyst af borgeren til ventelisten, bliver borgeren afvisiteret og udgår af ventelisten. Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Der er særlige forhold angående tilbud om plejebolig under ophold på Kildegården, Midlertidige pladser, da der skal søges under plejeboliggarantien. Se evt. Midlertidige pladser. Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Hjælpemiddelområdet

Kropsbårne og personlige hjælpemidler

	Diabetesmaterialer til tabletbehandlede diabetikere
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgeren kan kontrollere sin diabetes, således at borgeren i videst muligt omfang kan varetage sine daglige funktioner.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge dokumentation fra læge eller sygehus om behov.
Indsatsen kan indeholde	• Teststrimler • Lancetter til fingerprikker • Éngangsfingerprikker (til brug for hjælper) • Tale enhed til blodsuktermåleapparat for svagsynede eller blinde borgere • Der kan max ydes 150 stk. teststrimler og fingerprikker (lancetter) årligt
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået rammeaftale med leverandør. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelsen på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg benyttes til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Tabletter • Spritservietter/generel sprit produkter • Kanylebokse • Udskiftning eller reparation af fingerprikker og blodsukkerapparat En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Diabetesmaterialer til insulinbehandlede eller kombinationsbehandlede diabetikere
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgeren selv kan tilføre og tilpasse sin insulin, således at borgeren i videst muligt omfang kan varetage sine daglige funktioner.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge dokumentation fra læge eller sygehus om behov. For diabetikere i kombinationsbehandling, skal der være tale om andet godkendt injektionspræparat end insulin.
Indsatsen kan indeholde	• Insulinpen • Injektionskanyler til engangsbrug • Injektionskanyler/ insuflon til flergangsbrug eller til permanent brug • Testmaterialer • Ketostix • Lancetter til fingerprikker • Blodsuktermåleapparat • Lokalbedøvelsescreme til brug ved instikssted. Udelukkende ved brug af I-port eller Insuflon • Taleenhed til blodsuktermåleapparat for svagsynede eller blinde borgere • Inhalator til administration af insulin (ved svære lokalreaktioner, ved brug af standard injektionsmateriale)
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået rammeaftale med leverandør. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelsen af egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg benyttes til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Insulin • Tabletter • Produkter relateret til brug og betjening af insulinpumpe. Alle relaterede produkter skal bevilges af Region Hovedstaden (Hospitalet) • Kanylebokse • Spritservietter/generel sprit produkter • Klæbefjerner (kun ved I-port/Insuflon) • Creme til brug ved hudirritation • Plastre (kun ved I-port/Insuflon)

	Blodsuktermåleapparat dækkes med 50 % af udgiften. Der skiftes som udgangspunkt ikke måleapparat, hvis borger skifter fra tablet til kombinationsbehandling. Hvis borger selv vælger at skifte fra én type blodsukkerapparat til et andet skal borger selv betale hele udgiften til indkøb af det nye apparat. Hvis blodsukkerapparatet er gået i stykker som følge af slid ydes der dækning af udgiften til udskiftning med 50 % af prisen på et standard blodsukkerapparatet. Hvis borger har en særbevilling på diabetes produkter, bevilges 50 % af prisen på det blodsukkerapparat der er knyttet til særbevillingen. Der dækkes ikke udgifter til indkøb af blodsukkerapparater der er bortkommet. Borgere, der har insulinpumpe bevilges tilskud til blodsukkerapparat. Der bevilges teststrimler og fingerprikker (lancetter) efter behov. Borger der ikke allerede har et blodsukkerapparat, bevilges 50% af udgiften til standardblodsukkerapparatet. Der ydes som udgangspunkt ikke særbevillinger på blodsukkerapparat, fingerprikker (lancetter) eller teststrimler. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Glukosemålingssystem
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgeren selv kan tilføre og tilpasse sin insulin, således at borgeren i videst muligt omfang kan varetage sine daglige funktioner.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge dokumentation fra Region Hovedstaden (hospital/Steno) for, om borger betragtes som velreguleret i forhold til diabetesbehandling (langtidsblodsukker og udsving over døgn) samt at produktet ikke er et behandlingsredskab. Hvis dette ikke foreligger ved ansøgning, indhentes dette altid. Voksne velregulerede diabetikere kan bevilges glukosemålingssystem som hjælpemiddel, når ét af følgende kriterier er opfyldt: • Produktet skal i væsentlig grad, <u>yderligere</u> end de almindelige testmaterialer, kunne afhjælpe følgerne af sygdommen Generelle langtidsvirkninger/forebyggelse af langtidsvirkninger i forhold til diabetes indgår ikke som kriterie • Der skal være tale om særlige uhensigtsmæssige følger eller bivirkninger ved anvendelse af almindelige testmaterialer/testprodukter • Når der er et særligt behov for mange daglige blodsuktermålinger, og meget svingende blodsukker. Produktet kan ikke sættes i stedet for anden behandling eller for at hindre flere kontroller • Når det er afgørende for, at borger kan fastholde erhverv, eller at der er særlige forhold i borgerens arbejdsopgaver, særligt i forhold til hygiejne og infektionsrisiko
Indsatsen kan indeholde	• Scanner til aflæsning af sensor (måleresultater) • Sensor med kanyle til montering på huden
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået rabataftale med eneforhandler af produktet på det danske marked. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelsen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg benyttes til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Insulin • Tabletter • Kanylebokse • Spritservietter/generel sprit produkter

	• Klæbefjerner • Creme til brug ved hudirritation • Plastre Findes borger berettiget, ydes der ved første gangs bevilling scanner og sensorer. Der bevilges 27 sensorer, svarende til 1 års forbrug. Der skal genansøges om sensorer årligt. Børn og unge kan ikke få bevilget glukosemålingssystem som hjælpemiddel. Region Hovedstaden (hospitalet) skal altid yde produktet. Borgere med manglende sygdomserkendelse kan ikke få bevilget glukosemålingssystem som hjælpemiddel, da der vil være behov for instruktion, assistance og kontrol fra sundhedsfagligt personale i brug af produktet. Det forhold, at glukosemålingssystemet for den enkelte borger vurderes at være mere hensigtsmæssigt og nemmere at bruge, eller at hyppigere målinger skaber mere tryghed for borgeren, at borgeren ikke bryder sig om at stikke sig offentligt eller ikke ønsker at afbryde arbejdsopgaver (nedsætte tiden til måling og test af blodsukkerniveau), er ikke tilstrækkelig begrundelse for, at borgeren er væsentligt yderligere afhjulpel med glukosemålingssystemet. Der bevilliges teststrimler og fingerprikker (lancetter) efter behov. Borger der ikke allerede har et blodsukkerapparat, bevilges 50% af udgiften til standardblodsukkerapparatet. Der ydes som udgangspunkt ikke særbevillinger på blodsukkerapparat, fingerprikker (lancetter) eller teststrimler. Der bevilliges. teststrimler og fingerprikker (lancetter) efter behov. Dette for at sikre en korrekt øjebliksmåling ved højt/lavt blodsukker samt ved fejl på sensor/aflæser. Borger der ikke allerede har et blodsukkerapparat, bevilges 50% af udgiften til standardblodsukkerapparatet. Der ydes som udgangspunkt ikke særbevillinger på blodsukkerapparat, fingerprikker (lancetter) eller teststrimler. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Brokbind
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgerens mobilitet bliver forbedret, så de daglige funktioner i videst muligt omfang kan varetages.
Kriterier for bevilling	At brokbindet ikke må have til hensigt at forbedre, vedligeholde eller hindre en forringelse af det aktuelle funktionsniveau. Dette ændres ikke af, at der er tale om en varigt behov eller at det er lægeligt anbefalet/ordineret. At borgeren med bevilling af brokbindet for mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt og i størst mulig grad gøre den pågældende uafhængig af andres bistand i dagligdagen. Det vil sige, at borger skal kunne udføre aktiviteter (selvstændigt), som ikke ville kunne udføres uden brug af brokbindet eller kun med stort besvær ville kunne udføres uden. At borgeren kan fastholde erhverv, der er betydende for indtægtsgrundlag
Indsatsen kan indeholde	• Almindeligt brokbind • Brokbind med hul til en stomi I de tilfælde hvor der skønnes at være et særligt behov for ekstra brokbind som følge af hygiejne hensyn kan dette bevilliges.
Leverandør	Gladsaxe Kommune har ikke indgået leverandøraftale. Der er frit valg af leverandør og produkt. Der ydes udelukkende økonomisk dækning til indkøb af det bedst og billigst egnede produkt. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelse på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg er benyttet til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	Der gives 2 stk. bind ved bevilling, så det er muligt at vaske det ene bind og stadig benytte produktet. I Indsatsen indgår ikke: Elastikbind til fastholdelse af brokbind. I stedet kan søges om udskiftning/tilpasning af brokbind.

	At der foreligger lægelig anbefaling/ordination på brokbind er ikke ensbetydende med, at man findes berettiget til produktet. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Lænde/bækken ortose (bandager/støttekorsetter)
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgerens mobilitet bliver forbedret, så de daglige funktioner i videst muligt omfang kan varetages selvstændigt.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for behovet. Det skal vurderes, at ortosen i væsentlig grad kan afhjælpe borgeren i sin hverdag. Det vil sige, at borger skal kunne udføre aktiviteter (selvstændigt), som ikke ville kunne udføres uden støttekorset eller kun med stort besvær ville kunne udføres uden støttekorset. Ved genansøgning undersøges det altid, om reparation af skinne er tilstrækkeligt.
Indsatsen kan indeholde	• Lænde/bækken bælder • Støttekorset (stof) • Korset • Ortoseundertøj efter behov (7 stk. pr. år) • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået prisindhentningsaftale. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelsen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg benyttes til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	Der ydes som udgangspunkt støtte til én ortose. Hvis ortosen er udformet i stof og bæres direkte på kroppen kan der i særlige tilfælde ydes ét reservehjælpemiddel til brug når ortosen vaskes og tørres. Der udleveres altid 2 stk./par kompressionshjælpemidler årligt. I de tilfælde, hvor der skønnes at være et særligt behov for ekstra som følge af hygiejne hensyn, kan dette ydes I indsatsen indgår ikke: • Holdningskorrigerende tøj • Støttekorset, der skal hindre eller forebygge smerter eller fejlstillinger • Støttekorset der skal give bedre forhold for at pleje borger eller skabe bedre arbejdsbetingelser for hjælper. • Støttekorset, som borgeren har brug for som led i en behandling

	Der gives hoftebeskyttere som forebyggelse. De udleveres via faldkonsulent. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Hals/nakke ortose
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgerens mobilitet bliver forbedret, så de daglige funktioner i videst muligt omfang kan varetages selvstændigt.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for behovet. Det skal vurderes, at ortosen i væsentlig grad kan afhjælpe borgeren i sin hverdag. Det vil sige, at borgeren skal kunne udføre aktiviteter (selvstændigt), som ikke ville kunne udføres uden ortosen eller kun med stort besvær ville kunne udføres uden ortosen. Ved genansøgning undersøges det altid, om reparation af skinne er tilstrækkeligt.
Indsatsen kan indeholde	• Halskrave • Nakkestøtte (blød, semi, fast)
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået prisindhentningsaftale Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelsen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg benyttes til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	Der ydes som udgangspunkt støtte til én ortose. Hvis ortosen er udformet i stof og bæres direkte på kroppen kan der i særlige tilfælde ydes ét reservehjælpemiddel til brug når ortosen vaskes og tørres. I indsatsen indgår ikke: • Nakkekrave, der skal hindre eller forebygge smerter eller fejlstillinger • Nakkekrave der skal give bedre forhold for at pleje borger eller skabe bedre arbejdsbetingelser for hjælper. • Nakkekrave, som borgeren har brug for som led i en behandling En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Skulder-albue-håndleds-hånd ortoser
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b.
Formål	At borgerens mobilitet bliver forbedret, så de daglige funktioner i videst muligt omfang kan varetages selvstændigt.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for behovet. Det skal vurderes, at ortosen i væsentlig grad kan afhjælpe borgeren i sin hverdag. Det vil sige, at borgeren skal kunne udføre aktiviteter (selvstændigt), som ikke ville kunne udføres uden ortosen eller som kun med stort besvær ville kunne udføres uden ortosen. Ved genansøgning undersøges det altid, om reparation af skinne er tilstrækkeligt.
Indsatsen kan indeholde	• Funktionsskinner • Håndledsskinner (rigid) • Albueskinner • Fingre/håndledsskinner • Skulderskinner • Skulder/overarmsskinner • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået leverandøraftale. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelsen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg benyttes til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	Der ydes som udgangspunkt støtte til én ortose. Hvis ortosen er udformet i stof og bæres direkte på kroppen kan der i særlige tilfælde ydes ét reservehjælpemiddel til brug når ortosen vaskes og tørres. I indsatsen indgår ikke: • Holdningskorrigerende tøj • Skinner til brug ved sportsudøvelse • Skinner, der skal hindre eller forebygge smerter eller fejlstillinger • Skinner, der skal give bedre forhold for at pleje borger eller skabe bedre arbejdsbetingelser for hjælper. • Skinner, som borgeren har brug for som led i en behandling.

	En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Ben- og fodortose
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgerens gangfunktion bliver forbedret eller at borger opnår en gangfunktion, så de daglige funktioner i videst muligt omfang kan varetages selvstændigt.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for behovet. Det skal vurderes, at skinnen i væsentlig grad kan afhjælpe borgeren i sin hverdag. Det vil sige, at borger skal kunne udføre aktiviteter (selvstændigt), som ikke ville kunne udføres uden skinnen eller kun med stort besvær ville kunne udføres uden skinnen.
Indsatsen kan indeholde	• Helbenssskinne/ortose (hofte, knæ, ankel og fodled) • Knæsskinne/ortose • Dropfodsskinne/ortose (knæ/ankel/fod) • Muskelstimulator - Funktionelt Elektrisk Stimulations. system (FES) • Ankel/fod ortose • Fodkapsel • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået prisindhentningsaftale. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelse på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud når det frie valg er benytte til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Skinner til brug ved sportsudøvelse • Skinner, der skal hindre eller forebygge smerter eller fejlstillinger • Skinner der skal give bedre forhold for at pleje borger eller skabe bedre arbejdsbetingelser for hjælper. • Skinner, som borgeren har brug for som led i en behandling Don-Joy skinne bevilges kun i særlige tilfælde. Dette skal være lægeligt dokumenteret, at der ikke findes andre behandlingsmuligheder. Hvis produktet anvendes i forbindelse med fabriksfremstillet fodtøj, skal det vurderes, om der samtidigt skal bevilges tilretning af sko til formålet. Hvis der er mulighed for at genbruge dele af FES, fx den elektriske stimulator, bevilges denne del som udlån.

	En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Sensor dynamisk/dynamic movement ortoser
Lovgrundlag	ServiceLOVEN § 112.
Formål	At borger opnår funktioner, som ikke kan opnås på anden måde, og at borger bliver selvhjulpne i funktionen.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge faglig dokumentation for behovet samt skal dragten være afprøvet i minimum 1 måned, og resultatet af afprøvningen skal foreligge (bandagist udtalelse). Det skal vurderes, at ortosen i væsentlig grad kan afhjælpe borgeren i sin hverdag. Det vil sige, at borgeren skal kunne udføre aktiviteter (selvstændigt), som ikke ville kunne udføres uden ortosen eller som kun med stort besvær ville kunne udføres uden ortosen. Det skal være afklaret, at ortosen ikke skal indgå som en del af et træningsforløb, da det ikke kan bevilges for at understøtte træning.
Indsatsen kan indeholde	• Sensor dynamisk ortose (SDO-dragt) • Dynamic movement ortose (DMO dragt) • Mollii dragt • Sensotex dragt • Lycradragt • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune har ikke indgået leverandøraftale. Der er frit valg af leverandør og produkt. Der ydes udelukkende økonomisk dækning til indkøb af det bedst og billigst egnede produkt. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelse på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg er benyttet til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	Der ydes som udgangspunkt støtte til én ortose. Hvis ortosen er udformet i stof og bæres direkte på kroppen kan der i særlige tilfælde ydes ét reservehjælpemiddel til brug når ortosen vaskes og tørres. Det skal sikres, at borger, ved behov, kan få hjælp til af- og påtagning dagligt. I indsatsen indgår ikke: • Dragt, der skal hindre eller forebygge smerter eller fejlstillinger

	• Dragt der skal give bedre forhold for at pleje borger eller skabe bedre arbejdsbetingelser for hjælper. • Dragt, som borgeren har brug for som led i en behandling • Dragt for at mindske eller højne arousal • Dragt der skal bruges for at give løbende sensorisk input til dæmpning af adfærd Hvis ortosen er søgt for at hindre eller forebygge smerter, fejlstillinger eller bedre pleje/skabe bedre arbejdsbetingelser for hjælper kan ortosen ikke ydes som et hjælpemiddel. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Ortopædisk fodtøj og fodindlæg
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113.
Formål	At borgerens gangfunktion bliver forbedret eller at borger opnår en gangfunktion, så de daglige funktioner i videst muligt omfang kan varetages selvstændigt.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for, at borgeren har en svær foddeformitet, og opfylder en af de lovbestemte indikationer: 1) Leddegigt med svært forfodsfald og tå deformiteter (indlæg eventuelt suppleret med gængesål). 2) Sårdannelser med risiko for sår i fodsålen med føleforstyrrelser som følge af sukkersyge, kroniske nerverelidelser eller ved svær kompromittering af blodomløbet (kredsløbsinsufficiens). 3) Svært forfodsfald ved samtidigt dårligt blodomløb, fx klostillede tæer, hammertæer, deforme ledhoveder på mellemfodsknoglerne. 4) Stiv fodrod - medfødte sammenvoksninger (coalitio), svære fejlstillinger efter brud på fodrodsknogler, kroniske ledbetændelser eller leddegigt. 5) Erhvervet platfod som følge af degeneration. 6) Aflastning af varigt smertende ar i fodsålen. 7) Andre foddeformiteter af tilsvarende sværhedsgrad efter særlig begrundelse, fx svært fikseret platfod, svær slaphed af ledbånd og ledkapsler ved medfødt knogleskørhed (osteogenesis imperfecta). Borger kan få hjælp til anskaffelse af almindeligt fodtøj hvis borgeren har minimum 2 hele skonumre størrelsesforskel på fødderne og derfor er nødt til at anskaffe to par sko. Hjælpen ydes med halvdelen af den samlede udgift, dog fastsættes maksimalt tilskud ud fra statens takstblad.
Indsatsen kan indeholde	• Fabriksfremstillet fodtøj (ortopædisk fodtøj). Indlæg indgår altid i denne ydelse • Semi ortopædisk fodtøj • Forhøjelser • Forsåling/udbedring • Gængesål • Håndsyet fodtøj • Ortopædisk fodindlæg • Reparation Ved førstegangsbevillinger kan reservefodtøj først bevilges/anskaffes efter tre måneders forløb af hensyn til eventuelle tilpasningsproblemer. Til personer over 18 år vil der kunne ydes hjælp til udskiftning. Børn under 18 år bevilges det antal fodtøj og fodindlæg, der er behov for, i takt med, at barnet vokser.
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået prisindhentningsaftale.

	Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelsen af egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg benyttes til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	Borgeren har altid en egenbetaling på ortopædisk fodtøj i henhold til statens takstblad. I indsatsen indgår ikke hjemmesko og MBT- fodtøj Ved ortopædisk værnefodtøj afholder arbejdsgiveren et beløb svarende til den sædvanlige udgift til værnefodtøj, hvis arbejdsgiver i forvejen skal betale for dette til medarbejder. Hvis der er behov for ekstra indlæg som følge af borgers erhverv – fx hvis borger næsten dagligt får våde sko/såler ifm. arbejdets udførsel, skal det ekstra indlæg ansøges hos jobcentret. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Brystproteser
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At give borgeren mulighed for at føre en så almindelig tilværelse som muligt.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for behovet. Det skal være afklaret at borger ikke skal opstarte rekonstruktion af bryst indenfor en kortere periode.
Indsatsen kan indeholde	• Brystprotese eller delprotese • Strips til fastholdelse af protese • Brystvorter
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået leverandøraftale. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelse på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud når det frie valg er benytte til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Brystproteser, der indopereres (rekonstruktion). Dette varetages af Region Hovedstaden • Protesebrystholder • Protesebadedragt • Holdningskorrigerende tøj • Ekstra protese til brug for sport/fritid indgår ikke i indsatsen • Udgifter til ekstra til sportsaktiviteter/udstyr til fritidsaktiviteter behandles i forhold til servicelovens regler om merudgifter. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Arm- og benproteser
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgerens mobilitet bliver forbedret, så de daglige funktioner i videst muligt omfang kan varetages selvstændigt, samt at give borgeren mulighed for at føre en så almindelig tilværelse som muligt.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for behovet. Ved valg af protese tages udgangspunkt i det aktivitetsniveau, borgeren havde før amputationen, samt tages det med i betragtningen om det fra Region Hovedstaden, fysioterapeut og bandagist er vurderet, om borger ud fra flere parametre vil blive stand til at benytte protesen, i det omfang den søges brugt til.
Indsatsen kan indeholde	• Individuelt fremstillet arm- eller benprotese • Individuelt fremstillet delprotese • Tilbehør til protese (liner, stumpstrømpe, kosmese mv.) • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået prisindhentningsaftale. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelse på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud når det frie valg er benytte til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	Ekstra protese til brug for sport/fritid indgår ikke i indsatsen. Udgifter til ekstra til sportsaktiviteter/udstyr til fritidsaktiviteter behandles i forhold til servicelovens regler om merudgifter. Opstår der ekstra slid på protesen som følge af hårdhændet brug ved fx brug ved sport, kan der forekomme egenbetaling for reparation. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Parykker
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At give borgeren mulighed for at føre en så almindelig tilværelse som muligt, på trods af hårtab.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for behovet. Der skal være lægelig dokumentation for behov for særligt udformet paryk/individuel fremstillet paryk. Dette kræver, at der er lægelig dokumentation for, at en maskinfremstillet paryk ikke kan benyttes fx særlig hovedform, overfølsomhed overfor syntetisk hår eller limprodukter. I sager hvor der er tale om særlig hovedform, er det parykleverandør der vurderer behovet for individuelt fremstillet paryk.
Indsatsen kan indeholde	• Paryk – maskinfremstillet/individuel fremstillet • Toupe – maskinfremstillet/individuel fremstillet • Paryk underhue (bomuldsforing) Der ydes som udgangspunkt støtte til én paryk/toupe om året. Behovet for reserve paryk vurderes samtidig
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået leverandøraftale. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelse på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud når det frie valg er benytte til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	Ved førstegangs bevillinger sendes borger til vurdering af behov for type af paryk (kunst- eller ægthår), samt vurdering af hovedform. Toupe/paryk skal altid aftages ved besøg i svømmehal/sauna, da klor og meget varme er skadende for parykken og forkorter holdbarheden. Der ydes ikke særlige parykprodukter til brug i svømmehal mv. Hvis det af forhandler kan konstateres, at parykken er beskadiget som følge af forkert brug, ydes der ikke erstatningsparyk ud over den årlige udskiftning. Paryk bør ved aftagning påsættes et parykstativ/-hoved, for at forlænge holdbarheden. Der ydes ikke støtte til indkøb af parykstativ/-hoved. Der ydes ikke paryk eller toupe til midlertidigt hårtab som følge af

	behandling – heller ikke selv om behandlingen er langvarig. Der ydes ikke toupe/paryk i forbindelse med almindelig forekommende hårtab. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Urologiske hjælpemidler
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At afhjælpe følgerne efter en anlægning af kateter eller behov for manuel tømning af blære, så borgeren kan fungere i hverdagen med kateter/rigning. Borger skal ikke være selvhjulpen omkring brug.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for behovet.
Indsatsen kan indeholde	• Katetre til voksne • Katetre til børn. Tilbehør: • Katerisationssæt • Skyllevæsker • Urinposer • Urinpose-fiksering • Uridom inklusive natposer
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået prisindhentningsaftale. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelsen af egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg benyttes til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype
Bemærkninger	Katetre til børn (varetages af Visitationen) Katetre til voksne (Sygeplejen). Katetre til Gladsaxe borgere der er bosiddende på bosted efter §§ 107/108 udenfor kommunen (varetages af Visitationen). Katetre til Gladsaxe borgere bosiddende på bosted efter §§ 107/108 i Gladsaxe Kommune (varetages af personale på stedet, eventuelt i samarbejde med Sygeplejen). Bleer til børn (varetages af Visitationen) Bleer til voksne og uridom (varetages af Hjemmeplejen). En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Bilag 4: Tidsfrister
Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)
Bilag 6: Leverandører

	Stomi-materialer
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At afhjælpe følgerne efter en stomi-operation, så borgeren kan fungere i hverdagen med en stomi.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge lægelig dokumentation for behovet. Borger skal ikke være selvhjulpnen omkring brug. Stomimaterialer kan bevilges til borgere, der har fået foretaget én af følgende operationer: • Colostomi (kunstig udføring af tyktarmen) • Ileostomi (kunstig udføring af tyndtarmen) • Urostomi (kunstig udføring af urinveje)
Indsatsen kan indeholde	• Stomiposer • Stomibælte • Stomipasta • Hudbeskyttende cremer – skal være nødvendig for funktion af stomi • Hudbeskyttende ringe • Klæbefjerner (servietter eller spray) • Irrigationssæt – skal afklares individuelt i forhold til hvilken type stomi der er anlagt (snitfladekatalog)
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået leverandøraftale. Der er dog frit valg af leverandør og produkt, hvilket kan medføre egenbetaling.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Affaldsposer • Hudservietter • Creme til brug ved hudirritation eller pleje af huden ved stomi • Engangsklude eller vådservietter • Sprintservietter/generel sprit produkter • Plast- eller gummihandsker • Gaze, gazeservietter • Vatspinde • Plastre til yderligere sikring af stomiposen/koblingen ved stomi • Analpropper – bevilges/udleveres gennem hjemmesygeplejen • Nefrostomi katetre – bevilges/udleveres af Region Hovedstaden En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Bilag 4: Tidsfrister
Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)
Bilag 6: Leverandører

	Optiske hjælpemidler
Lovgrundlag	Servicebogen § 112.
Formål	At give borgere med nedsat eller manglende syn mulighed for aktiv deltagelse og indflydelse på dagligdagen.
Kriterier for bevilling	For at få støtte til optiske hjælpemidler skal borger have en lægeligt dokumenteret medicinsk-optisk øjenlidelse, defineret som varig øjenlidelse i bilag 2 til hjælpemiddelbekendtgørelsen eller have et varigt synshandicap med en synsstyrke på 6/18 (0,33) eller derunder på det bedste øje. Behov for øjenprotese. Der skal foreligge en faglig udredning fra Kommunikationscentret ved ansøgning om briller, kontaktlinser og bandagelinser.
Indsatsen kan indeholde	• Briller • Kontaktlinser • Brillebåren specialoptik • Bandagelinser (beskyttelse af øjet) • Kikkertbriller • Prismebriller • Filterbriller • Protese
Leverandør	Gladsaxe Kommune har ikke indgået leverandøraftale, men Kommunikationscentret der laver vurderinger i disse sager, fastsætter en standardpris. Der er frit valg af leverandør og produkt. Der ydes udelukkende økonomisk dækning til indkøb af det bedst og billigst egnede produkt. Dette kan medføre egenbetaling. Størrelse på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg er benyttet til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	Der bevilges som udgangspunkt ikke reservebriller. Reparation af briller inkl. stel ydes efter konkret individuel vurdering på baggrund af overslag fra forhandler/optiker. Ved 1 gangs ansøgning om øjenprotese, skal der foreligge lægelige oplysninger fra hospital. Hospital skal udlåne midlertidig

	protese, og borger henvises som udgangspunkt til optikfirma for at få en præfabrikeret øjenprotese. Som varige øjenproteser kan vælges pustede øjenproteser af glas eller akrylproteser. I visse tilfælde kan der yderligere være behov for orbitaproteser (protese for øje og dele af øjenomgivelser), herunder støttende brillestel, næse og øjenprotese. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Fortykningsmiddel
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgeren kan indtage væske uden at fejlsynke, således at borgeren i videst muligt omfang kan varetage dette selvstændigt.
Kriterier for bevilling	Der skal foreligge dokumentation fra læge og hospital om behov.
Indsatsen kan indeholde	Fortykningsmiddel
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået rammeaftale med leverandør. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelsen på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg benyttes til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: - Sondeernæring (enteral ernæring) - Proteindrik - Ernæringspumper, sprøjter, dropstativ til ophæng af ernæring
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Hjælpemidler til personlig pleje

	Merudgifter til særlige beklædningsgenstande
Lovgrundlag	Servicebogen § 112.
Formål	At borgeren ydes hjælp til særlige beklædningsgenstande, som borgeren ikke ville have haft brug for, hvis den pågældende ikke havde haft en funktionsnedsættelse.
Kriterier for bevilling	At borgeren, som følge af funktionsnedsættelse, har væsentlige problemer med at benytte almindeligt tøj.
Indsatsen kan indeholde	Merudgift til særligt fremstillet tøj, som for eksempel: • Kørepose og regnslag til børn og voksne • Heldragt/undertøj med speciel lukning • Beskyttelsesbukser/inkontinensbukser til svømning • Hagesmæk/spisestykke
Leverandør	Gladsaxe Kommune har ikke indgået leverandøraftale. Der er frit valg af leverandør og produkt. Der ydes udelukkende økonomisk dækning til indkøb af det bedst og billigst egnede produkt. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvilket oftest vil medføre egenbetaling. Størrelse på egenbetalingen er afhængig af produktvalg. Der kan udelukkende udbetales økonomisk tilskud, når det frie valg er benyttet til indkøb af produkter indenfor samme varekategori/varetype.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Køreslag • Almindeligt regnslag til cykler • Almindeligt undertøj/nattøj • Ændring/omsyning af almindelig beklædning • Udskiftning af garderobe som følge af tilkommen funktionsnedsættelse • Holdningskorrigerende tøj • Ekstra varm kørepose medmindre der er lægeligt dokumenteret behov for dette. På produkter som alle også ville have købt fx vintertøj og undertøj i stedet for undertøj med speciallukning, vil der altid være en egenbetaling der udregnes ud fra det enkelte produkt. Tilskud kan være en enkel eller en fortløbende ydelse.

	Tøj der skal tilpasses på en særlig måde behandles i forhold til reglerne i serviceloven om merudgifter. Egenbetalingen svarer til den udgift borgers skønnes selv at ville have haft ved anskaffelse af et tilsvarende produkt i almindelig handel fx regntøj. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 6: Leverandører

	Hjælpemidler til forflytning ved seng og kørestol
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113 b. Arbejdsmiljøloven § 1
Formål	At borgeren kan skifte stilling i sengen eller klare forflytning til/ fra seng.
Kriterier for bevilling	At borgeren bliver i stand til selvstændigt eller med personhjælp at forflytte sig fx fra seng til kørestol eller skifte stilling i sengen. Det skal altid være vurderet, at borger har en god siddende balance og kan hjælpe meget til ved forflytninger ved brug af denne type forflytningshjælpemidler, hvis borger ikke selvstændigt varetager forflytninger/stillingsskift. At produktet benyttes som et arbejdsredskab for hjælper, for at sikre at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.
Indsatsen kan indeholde	• Fritstående galge • Glidebræt • Opstemmer • Rebstiger • Sengebånd • Sengegreb • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvis borgeren benytter hjælpemidlet uden hjælp fra andre. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling. Benyttes produktet som et arbejdsredskab for hjælper, bortfalder retten til frit valg.
Bemærkninger	Der skal være mulighed for, at hjælper kan udføre arbejdet med forflytningshjælpemidlet sikkerhedsmæssigt forsvarligt jf. arbejdsmiljøloven. Plejeboliger, midlertidige pladser og øvrige botilbud skal selv indkøbe og instruere i brug af produkterne. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Bilag 4: Tidsfrister
Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)
Bilag 6: Leverandører

	Stå- og forflytningshjælpemiddel
Lovgrundlag	Arbejdsmiljøloven § 1
Formål	At borgeren kan blive hjulpet med forflytning.
Kriterier for bevilling	Bevilliges altid som arbejdsredskab, da det skal sikres at hjælper i forbindelse med forflytninger af borgeren har det rigtige arbejdsredskab til rådighed for at sikre at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Der skal altid være foretaget en vurdering af: • At borger ikke kan anvende forflytningshjælpemidler, fx glidebræt til at gøre dem selvhjulpne ved forflytninger • At borger har en stabil standfunktion og er i stand til at samarbejde om forflytningen
Indsatsen kan indeholde	• Forflytningsplatform • Drejetårn • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Produktet er altid et arbejdsredskab for hjælper og retten til frit valg bortfalder.
Bemærkninger	Der skal være mulighed for, at hjælper kan udføre arbejdet med forflytningshjælpemidlet sikkerhedsmæssigt forsvarligt jf. arbejdsmiljøloven. Plejeboliger, midlertidige pladser og øvrige botilbud skal selv indkøbe og instruere i brug af produkterne. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Glidestykker og vendelagen
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b. Arbejdsmiljøloven § 1
Formål	At borgeren, selvstændigt eller med personhjælp, bliver i stand til at vende sig eller skifte stilling i sengen.
Kriterier for bevilling	Bevilliges altid som arbejdsredskab, da det skal sikres at hjælper i forbindelse med forflytninger af borgeren har det rigtige arbejdsredskab til rådighed for at sikre at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Der skal altid være foretaget en vurdering af i hvor høj grad borger kan medvirke/bidrage til forflytningen ved valg af produkt. For et vendelagen med elmotor gælder følgende kriterier: • Borgeren skal være ude af stand til at vende sig i sengen • Inden der gives el-vendesystem, skal det være afprøvet, at borger ikke kan anvende glidelagen og -madras eller glidestykker • Borgeren har, på grund af smerter og /eller risiko for udvikling af tryksår, behov for at kunne vende sig i sengen, og det er ikke muligt for hjælperen at benytte øvrige hjælpemidler • Eller borgeren kan ved egen hjælp anvende et vendelagen (der skal være foretaget risikovurdering af borger inden denne løsning igangsættes) • At det er nødvendigt for at lette medarbejdernes fysiske belastning ved håndtering af borger • At borgeren kan hjælpes af 1 frem for 2 medarbejdere i forflytningssituationer
Indsatsen kan indeholde	• Glidestykker • Glidelagen og -madras • Vendelagen med elmotor (motoriserede vendeprodukter) • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvis borgeren benytter hjælpemidlet uden hjælp fra andre. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling. Benyttes produktet som et arbejdsredskab for hjælper, bortfalder retten til frit valg.

Bemærkninger	Der skal være mulighed for, at hjælper kan udføre arbejdet med forflytningshjælpemidlet sikkerhedsmæssigt forsvarligt jf. arbejdsmiljøloven. Plejeboliger, midlertidige pladser og øvrige botilbud skal selv indkøbe og instruere i brug af produkterne. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Mobil personløfter med løftesejl
Lovgrundlag	Arbejds miljøloven § 1
Formål	At borgeren kan blive hjulpet med forflytning.
Kriterier for bevilling	Bevilliges altid som arbejdsredskab, da det skal sikres at hjælper i forbindelse med forflytninger af borgeren har det rigtige arbejdsredskab til rådighed for at sikre at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Der skal altid være foretaget en vurdering af: • At borgeren ikke kan forflyttes med forflytningsplatform eller øvrige glidematerialer • At borgeren ikke kan medvirke til forflytningen • At borgeren kan hjælpes af 1 frem for 2 medarbejdere i forflytningssituationen
Indsatsen kan indeholde	• Mobil personløfter • Standard- og specialtilpassede løftesejl • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpe midde lde potet. Produktet er altid et arbejdsredskab for hjælper og retten til frit valg bortfalder.
Bemærkninger	Der skal være mulighed for, at hjælper kan udføre arbejdet med forflytningshjælpe midlet sikkerhedsmæssigt forsvarligt jf. arbejds miljøloven. Plejeboliger, midlertidige pladser og øvrige botilbud skal selv indkøbe og instruere i brug af produkterne. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Bade- og brusestole (med og uden hjul)
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112og 113b.
Formål	At borgeren får mulighed for at bade selvstændigt eller med personhjælp.
Kriterier for bevilling	At borgerens funktionsnedsættelse gør det nødvendigt at sidde ned i forbindelse med bad, men borger i badet er selvstændig. At hjælper når borger skal hjælpes i badesituationen har det rigtige arbejdsredskab til rådighed for at sikre at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Der skal altid være foretaget en vurdering af: • Kan borger sidde uden støtte i den periode badesituationen varer. • Kan borger selv forflytte sig til baderum/der hvor bad skal foregå. • I hvor høj grad udtrættes borger. Valg af produkt skal ske med udgangspunkt i dårligste/mest udtrættede niveau. • Borgeren har, på grund af smerter og /eller risiko for udvikling af tryksår, behov for at kunne ændre stilling i badesituationen. • Er der særlige forhold på toilet/i baderum der gør, der nødvendiggør særligt produkt • At det er nødvendigt for at lette medarbejdernes fysiske belastning ved håndtering af borger • At borgeren kan hjælpes af 1 frem for 2 medarbejdere i forflytningssituationer
Indsatsen kan indeholde	• Badestol med hjul • Badestol med hjul, kipfunktion • Badestol med hjul, eleverbar • Badestol uden hjul • Badestol med drivhjul • Badestol med drivhjul og kipfunktion • Badetaburet • Badebræt til kar • Badekarindsats • Badekarsæde, drejeligt • Bruseklapsæde • Specialtilpasning/tilbehør • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt, hvis borgeren benytter hjælpemidlet uden hjælp fra andre. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er

	fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling. Benyttes produktet som et arbejdsredskab for hjælper, bortfalder retten til frit valg.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Badetaburet uden håndgreb/armlæn • Et-trins skammel Det kan være nødvendigt at montere små slisker for at sikre adgang til badeværelset. Dørtrin til vådrum kan som udgangspunkt ikke fjernes, da dette kompromitterer vådrumssikringen af rummet. I nyere boliger hvor vådrumssikringen ikke må gennembrydes kan der ikke opsættes bruseklapsæder, da vådrumsmembranen ikke kan genetableres efter gennembrydning. Der vil normalt ved ophæng/fastgørelse af bruseklapsæde ikke være tale om, at det skal monteres/fastgøres på en særlig måde eller som ved nedtagning vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der kræver reparation, som ikke kan sammenlignes med sædvanligvis forekommende udbedringer fx spartling efter skift af brusestang. Ved bevilling af bruseklapsæde opsætter Gladsaxe Kommune dette. Der er ikke retableringsforpligtigelse. Plejeboliger, midlertidige pladser og øvrige botilbud skal selv indkøbe og instruere i brug af produkterne. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører Bilag 11: Udlevering af hjælpemidler direkte fra Hjælpemiddeldepotet

	Bruselejer
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112, 113b og 116.
Formål	At borgeren, trods nedsat funktionsevne, kan få bad med hjælp af én eller to personer.
Kriterier for bevilling	• At borgeren ikke kan bade selvstændigt • At borgerens behov ikke kan afhjælpes ved brug af badestol • Hvis bruselejet er nødvendigt af hensyn til plejepersonalets arbejdsmiljø, bevilges disse som arbejdsredskab
Indsatsen kan indeholde	• Bruseleje med hjul – fast højde/højdeindstillelig • Bruseleje uden hjul – fast højde/højdeindstillelig • Vægmonteret bruseleje – fast højde/højdeindstillelig • Standard og specialtilpasset tilbehør • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpe-middeldepotet Produktet er altid et arbejdsredskab for hjælper og retten til frit valg bortfalder, også selv om det fastmonteres.
Bemærkninger	Der skal være mulighed for, at hjælper kan udføre arbejdet med håndtering af borger i badesituationen sikkerhedsmæssigt forsvarligt jf. arbejdsmiljøloven. I nyere boliger hvor vådrumssikringen ikke må gennembrydes (modulopbyggede boliger) kan der ikke opsættes bruselejer, da vådrumsmembranen ikke kan genetableres efter gennembrydning. Ved behov for tilslutning af el og vand afholder Gladsaxe Kommune etableringsomkostningerne til dette. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til vand og el. Ved etablering af el og vand ydes som udgangspunkt ikke retablering når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening, kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne, med udlejer. Der ydes altid retablering ligegyldigt boligtype, hvis bruseleje opsættes som et arbejdsredskab.

	Plejeboliger, midlertidige pladser og øvrige botilbud skal selv indkøbe og instruere i brug af produkterne. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Vasketoilet, elektrisk toiletløfter
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 116.
Formål	At borgeren kan klare toiletbesøg uden personhjælp, og dermed blive selvhjulpne eller at hjælpere sikres hensigtsmæssige arbejdsstillinger ved hjælp til toiletbesøg.
Kriterier for bevilling	• At borgeren med et vasketoilet/toiletsæde/toiletløfter bliver i stand til at klare toiletbesøg med eller uden behov for personstøtte. Borger behøver ikke at kunne klare alle delaktiviteter ved toiletbesøg for at være berettiget. Det skal være afklaret, at behovet for hjælp til toiletbesøg ikke kan afhjælpes på anden måde • Hvis borgeren ikke kan klare toiletbesøg uden personhjælp, kan der i særlige tilfælde bevilges vasketoilet, hvis dette medfører, at borgeren kan klare sig med personhjælp i mindre omfang • Hvis hjælpernes arbejdsmiljø bedres i væsentlig grad, og at dette ikke kan sikres på anden måde ved fx bækkenstol med el-funktioner • Hvis behovet i væsentlig grad kan afhjælpes hos borgere med en særlig problematik omkring den intime hygiejne, kan der bevilges vasketoilet
Indsatsen kan indeholde	• Toiletsæde med skylle-tørrefunktion • Toilet med skylle-tørrefunktion, hvis toiletsædet ikke er egnet til borgerens størrelse og vægt • Installation af toiletsæde eller toilet med indbygget vaske/tørre funktion • Elektrisk toiletløfter • Reparation, hvis toilettet/toiletsædet er bevilget som udlån, for at sikre hjælpernes arbejdsmiljø
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling. Det samme gælder, hvis borgeren ønsker at benytte anden håndværker eller andre materialer end dem, kommunen anviser. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet/udlejer/andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab/udlejer/andelsforeningen. Benyttes produktet som et arbejdsredskab for hjælper, bortfalder retten til frit valg.

Bemærkninger	Gladsaxe Kommune bevilger som udgangspunkt toilettet/toiletsædet som borgerens ejendom. Der skal være mulighed for, at hjælper kan udføre arbejdet med forflytningshjælpemidlet sikkerhedsmæssigt forsvarligt jf. arbejdsmiljøloven. Det påhviler borger at rengøre vasketoilet/toiletsæde/ toiletløfter, fx sørge for afkalkning af dysser, renhold af sensorer mv. I nyere boliger hvor vådrumssikringen ikke må gennembrydes (modulopbyggede boliger) kan der ikke opsættes vasketoilet/elektrisk toiletløfter, med mindre el og vand kan trække fra eksisterende installationer, da vådrumsmembranen ikke kan genetableres efter gennembrydning. Vasketoilet/toiletsæde/toiletløfter skal tilsluttes el og vand. Gladsaxe Kommune afholder etableringsomkostningerne til el og vand. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre egenbetaling. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til vand og el. Ved etablering af el og vand ydes som udgangspunkt ikke retablering når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening, kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne, med udlejer. Der ydes altid retablering, hvis vasketoilet/toiletsæde/toiletløfter opsættes som et arbejdsredskab. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Toiletforhøjer/armlæn
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b.
Formål	At borgeren kan klare toiletbesøg med/uden hjælp, og dermed i videst muligt omfang blive selvhjulpen.
Kriterier for bevilling	• At borgeren med en toiletforhøjer/toiletarmlæn bliver i stand til selvstændigt at klare toiletbesøg/ meget lidt personstøtte • At borgeren har vanskeligheder ved at rejse og/eller sætte sig på toilettet
Indsatsen kan indeholde	• Fastmonterede toiletforhøjer med/uden armlæn • Fritstående toiletforhøjer med armlæn • Toiletarmlæn (supporter)Stativ med armlæn evt. med fodplade og ryglæn • Løs toiletforhøjer til væghængte toiletter • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Plejeboliger og øvrige botilbud skal selv indkøbe og instruere i brug af produkterne.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører Bilag 11: Udlevering af hjælpemidler direkte fra Hjælpemiddeldepotet

Hjælpemidler til personlig mobilitet

	Stå-støtte-stativer
Lovgrundlag	Servicebogen § 112.
Formål	At afhjælpe en nedsat/ophævet ståfunktion, primært hos børn og dermed medvirke til at barnet kan deltage i aktiviteter i ståstøttestativet.
Kriterier for bevilling	• At borger udelukkende kan deltage i bestemte aktiviteter stående i stå-støtte-stativet fx børn der kan lege/deltage i læringsaktiviteter. • At borgers opmærksomhed/arousal er så lav når borger sidder eller ligger, at borger ikke evner at modtage læring/være aktiv, hvilket vil være muligt stående i stå-støtte-stativ. • At borger får et væsentligt øget aktivitetsniveau i stå-støtte-stativ i forhold til borgers "normale" aktivitetsniveau. • Det skal være afklaret at borger ikke kan indstilles sin kørestol mere aktiv, for at opnå en bedre arousal.
Indsatsen kan indeholde	• Fast stå-støtte-stativ • Vipbar stå-støtte-stativ med el - eller hydraulisk funktion • Reparation.
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Søges stå-støtte-stativet for at forbedre borger funktionsevne, forebygge fejlstillinger/kontrakturer, forebygge en forværring af allerede opståede fejlstillinger/kontrakturer eller skal det indgå som en del af et samlet behandlingsforløb, kan stå-støtte-stativet ikke ydes som et hjælpemiddel. Skal stå-støtte-stativet udelukkende benyttes i forbindelse med skole, skal det stilles til rådighed af skolen, da det så kommer til at være en forudsætning for, at kunne modtage og deltage i undervisningen. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler,
forbrugsgoder og boligindretning
Bilag 4: Tidsfrister
Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)
Bilag 6: Leverandører
Bilag 11: Udlevering af hjælpemidler direkte fra
Hjælpemiddeldepotet

	Stokke
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At afhjælpe en nedsat gangfunktion og øge borgerens mobilitet, så det er muligt at færdes selvstændigt indendørs/udendørs.
Kriterier for bevilling	• At der er tale om et behov for ganghjælpemiddel flere gange om ugen. • At den nedsatte gangfunktion ikke kan afhjælpes af en spadserestok købt i almindelig handel.
Indsatsen kan indeholde	• Albuestokke, enkeltindstillelige • Albuestokke, dobbeltindstillelige • Underarmsstokke • Fire- eller fempunktsstokke • Dupsko til stokke og albuestokke • Tilbehør/specialtilpasning • Reparation.
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Indstillelig stok • Spadserestokke (uafhængigt af greb og udformning) • Sammenklappelig stok. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører Bilag 11: Udl levering af hjælpemidler direkte fra Hjælpemiddeldepotet

	Rollatorer- og gangbukke
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At øge borgerens mobilitet, så det bliver muligt at færdes selvstændigt indendørs/udendørs, og dermed opretholde en aktiv tilværelse.
Kriterier for bevilling	• At borgeren opnår en sikker gangfunktion, hvor risiko for fald som følge af nedsat balance, nedsat kraft i benene, aldersbetinget kraftnedsættelse nedsættes • At borgeren kan færdes sikkert med rollator inden- og udendørs • At borgeren ved gang udendørs har behov for at kunne sidde/hvile sig undervejs • At borgeren med rollator bliver uafhængig af personstøtte ved gang Ekstra rollator kan bevilges: • I de tilfælde, hvor rollatoren anvendes både inde og ude, men hvor det ikke er hensigtsmæssigt/ikke kan lade sig gøre at etablere en udendørs rampe eller anden løsning, så rollatoren både kan medtages inde og ude • Hvis boligen er indrettet, så borgeren skal færdes på flere etager/i flere plan
Indsatsen kan indeholde	• Rollatorer med 4 hjul • Underarmsstøttet rollator • Én-håndsrollator • Gangbuk, højdeindstillelig (fast eller sammenklappelig) • Tilbehør til rollator • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Det kan være nødvendigt at fjerne dørtrin for at nedsætte faldrisikoen. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler,
forbrugsgoder og boligindretning
Bilag 4: Tidsfrister
Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)
Bilag 6: Leverandører
Bilag 11: Udlevering af hjælpemidler direkte fra
Hjælpemiddeldepotet

	NF-walker
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At give børn med handicap mulighed for at bevæge sig og stå på en funktionel måde, så barnet stimuleres til at deltage i leg og andre aktiviteter med jævnaldrende børn.
Kriterier for bevilling	Før en eventuel afprøvning skal det sikres: • At NF-walkeren skal bruges i hjemmet og ikke kun på et dag- eller botilbud som led i et behandlingstilbud • At NF-walkeren bliver det primære gangredskab • At forældrene indgår aktivt i brugen af NF-walkeren og kan se formålet med brug af NF-walkeren • At der er de nødvendige ressourcer til at placere barnet i NF-walkeren (uden uhensigtsmæssig arbejdsbelastning) • At NF-walkeren er et kombineret gangredskab og ståstativ • At der er de nødvendige fysiske rammer i boligen og andre steder, hvor barnet opholder sig meget • At der foreligger en fysioterapeuts vurdering, hvor det konkluderes, at barnet har en aktiv ledet gangfunktion • At NF-walkeren ikke er et midlertidigt gangredskab • At der ikke er andre gangredskaber, der kan dække behovet. Der skal i denne forbindelse ses på hvilke andre hjælpemidler barnet er bevilliget for at kompensere for den nedsatte gangfunktion • At det forventes, at barnet kan benytte NF-walkeren i en årrække • At barnet i det daglige udviser initiativ til aktiviteter og handlinger som kun kan understøttes ved brug af NF walker • At NF-walkeren dagligt kan medbringes til og fra børnehave/skole Under afprøvning skal det sikres: • At kvaliteten i barnets gangfunktion bliver bedre end i en anden type gangredskab • At barnet har den nødvendige fysiske udholdenhed, så gang over længere distancer er mulig og NF-walkeren kan betegnes som et reelt gangredskab • At barnet kan dreje og vende i NF-walkeren • At placeringen i NF-walkeren er mulig uden uhensigtsmæssig arbejdsbelastning og med de daglige menneskelige ressourcer, der er i hjemmet • At NF-walkeren vil blive benyttet dagligt i længere tid • At barnet selv tager initiativ til gang og handlinger stående i NF-walkeren

Indsatsen kan indeholde	• NF-walker • Tilbehør • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Retten til frit valg gælder ikke på dette produkt, da der kun findes én type NF-walker. Kommunen kan derfor kun stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel.
Bemærkninger	Der bevilges 2 årlige justeringer af NF-walkeren, da dette er nødvendigt for, at sikre optimal brug. Der kan i særlige tilfælde tilbydes indstilling hver 4 måned, men dette kræver særlige indstillingsbehov. Der kan være behov for fabriksfremstillet fodtøj – udelukkende til brug i NF-walkeren. Disse kan ansøges som et kropsbåret hjælpemiddel. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Mobilitystok
Lovgrundlag	Servicebogen § 112.
Formål	At øge mobiliteten hos borgere, som er svagtseende eller blinde, så det bliver muligt at færdes selvstændigt inden-/udendørs og dermed opretholde en aktiv tilværelse.
Kriterier for bevilling	At borgeren, som følge af nedsat syn, ikke er i stand til at færdes sikkert indendørs eller udendørs. • At borgeren opnår en sikker gangfunktion, hvor risiko for fald som følge af manglende/meget nedsat mulighed for at orientere sig via synet nedsættes • At borgeren kan færdes sikkert med mobilitystok inden-/udendørs • At borgeren ikke kan færdes med andet ganghjælpemiddel pga. det nedsatte syn • At borgeren med mobilitystok bliver uafhængig af personstøtte ved gang, færdsel i og udenfor bolig
Indsatsen kan indeholde	• Mobilitystok • Markeringsstok • Rullespids • Reparation
Leverandør	Gldsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Der er ofte behov for mobilitytræning ved første gangs bevilling af mobilitystok/markeringsstok eller ved flytning, hvor der er behov for at kunne færdes selvstændigt i nye omgivelser. Mobilitytræning skal ansøges og behandles som et specialundervisningsforløb. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Klapvogn
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At kompensere for en nedsat eller ophævet gangfunktion hos børn, der har behov for at blive transporteret over længere afstande udendørs.
Kriterier for bevilling	• At barnet ikke kan benytte en klapvogn købt i almindelig handel på grund af manglende krops- og/eller hovedkontrol, vægtbegrænsning overstiges, manglende bespændingsmuligheder • At barnet ikke kan gå ture/deltage i aktiviteter udenfor hjemmet og er over den alder, hvor børn normalt benytter klapvogn. Det indgår i vurderingen af behov for klapvogn, om kørestol i højere grad vil afhjælpe borger og give en mere aktiv siddestilling.
Indsatsen kan indeholde	• Specialklapvogn • Specialtilpasning • Tilbehør • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpe-middeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpe-middeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Standardklapvogn. Det er også gældende hvis der skal indkøbes nye produkter hvis fx klapvogn fra søskende ikke kan benyttes eller at der er tale om en dyrere klapvogn end det man ellers ville have indkøbt. • Regnslag • Køreposer • Kopholder • Insektnet En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Cykler, trehjulede med/uden el-motor, håndcykler med sæde
Lovgrundlag	Serviceoven § 112
Formål	At øge mobilitet, så det bliver muligt for borgeren at færdes selvstændigt udendørs, og dermed opretholde en aktiv tilværelse.
Kriterier for bevilling	• At borgeren skal have behov for ekstra støtte for at kunne cykle. • Der skal være tale om et væsentligt behov for at transportere sig udendørs • Der er ikke bil i husstanden, eller husstandens bil er ikke til rådighed for borger i hovedparten af de tidsrum, hvor borger har behov for transporthjælpemiddel. • Hvis borgeren ikke kan køre trehjulet cykel uden elmotor, skal det overvejes om behovet for transport bedre kan dækkes af elscooter • Der kan ikke bevilges trehjulet cykel, hvis formålet udelukkende er at få træning/motion • At man ikke kan anvende ladcykel med eller uden el
Indsatsen kan indeholde	• Trehjulet cykel med to baghjul • Trehjulet cykel med to forhjul • Trehjulet hånddrevet cykel med eget sæde • Specialtilpasning • Lovpligtigt tilbehør • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Ankestyrelsen har fastslået, at der ikke ydes økonomisk støtte til anskaffelse af ladcykler med eller uden el, da disse betragtes som sædvanligt indbo, og dette er uafhængigt af borgers nedsatte funktion. Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig service på cyklen – smøring af bevægelige dele, stramning af kæde, og afvaskning, lygter for og bag, lås mv. Yderligere skal borgeren selv betale for udskiftning af dæk og lapninger af disse, selv om cyklen ofte skal lappes/have nye dæk eller at dæk/slanger er dyrere som følge af tommemål på dæk. Der etableres ikke udendørs elstik til opladning af batteri på cykel, da batteri kan afmonteres og sættes til opladning i almindeligt 220 v

	stik indendørs. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til opladning af batteri. Cykler til mindre børn (op til skolealder), som normalt vil bruge støttehjul på cyklen, indgår ikke i indsatsen. Er behovet primært i forbindelse med leg og fritid hos børn med handicap, behandles ansøgningen i forhold til servicelovens § 41 (merudgifter). Der ydes ikke tandemcykler eller SideBySide cykler, da borger ikke bliver selvstændig i forhold til transport da borgeren er afhængig af 2.person ved færden på tandem/sidebyside cykel. Cykletyperne gives ikke med det formål at give borgeren træning/motion eller komme ud i den friske luft. Til børn vil det være muligt at søge en tandemcykel som en merudgift efter servicelovens § 41 hvis behovet primært er i forbindelse med leg og fritid. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Håndcykler– til montering på manuel kørestol
Lovgrundlag	Service_loven § 112.
Formål	At borgeren får mulighed for at færdes selvstændigt uden for hjemmet – og dermed opretholde en aktiv tilværelse.
Kriterier for bevilling	• Der skal være tale om et væsentligt behov for at transportere sig udendørs • At håndcyklen som udgangspunkt afhjælper borgerens transportbehov flere gange om ugen • At håndcyklen er nødvendig for at borgeren kan færdes selvstændigt og kan fastholde aktiviteter uden for hjemmet • Der er ikke bil i husstanden, eller husstandens bil er ikke til rådighed for borger i hovedparten af de tidsrum, hvor borger har behov for transporthjælpemiddel At borger selvstændigt kan fastspænde manuelle kørestol på håndcyklen • Det skal overvejes, om behovet for transport bedre kan dækkes af elscooter ift. skånebehov af skuldre mv. • Der kan ikke bevilges håndcykel, hvis formålet udelukkende er at få træning/motion
Indsatsen kan indeholde	• Håndcykel, med eller uden elmotor, til fastspænding på manuel kørestol • Specialtilpasning • Lovpligtigt tilbehør • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Er borger bevilget bil støtte efter servicelovens § 114 eller elscooter efter servicelovens § 113, vil borger som udgangspunkt ikke være berettiget til en håndcykel, da borgeren allerede er kompenseret for sin nedsatte gangfunktion ift. transport udenfor hjemmet. Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig service på cyklen – smøring af bevægelige dele, udskiftning af kæde, og afvaskning, lygter for og bag, lås mv. Yderligere skal borgeren selv betale for udskiftning af dæk og lapninger af disse, selv om cyklen ofte skal lappes/have nye dæk eller at dæk/slanger er dyrere som følge af tommemål på dæk. Der etableres ikke udendørs elstik til opladning af batteri på cykel, da batteri kan afmonteres og sættes til opladning i almindeligt 220 v

	stik indendørs. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til opladning af batteri. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Kørestole, manuelle – standard
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b.
Formål	At øge borgerens mobilitet, så det bliver muligt at færdes i og uden for hjemmet – og dermed opretholde en aktiv tilværelse.
Kriterier for bevilling	• At borgerens transportbehov ikke kan dækkes med et andet ganghjælpemiddel (rollator, gangbuk, stok mv.) • At borgeren som udgangspunkt har behov for at benytte kørestol flere gange om ugen • At borgeren har behov for kørestol til aktiviteter/færden uden for boligen, som ikke er muligt uden kørestol • At pårørende/andre har mulighed for at tage borger med på aktiviteter udenfor hjemmet
Indsatsen kan indeholde	• Krydsrammestol (transportkørestol) • Énhåndsbetjent løsning • Specialtilpasning • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig rengøring af stel og puder, smøring af bevægelige dele, pumpe dæk, sørger for lapning af dæk og udskiftning af dæk og slanger. Der kan ydes støtte til udskiftning af dæk og slanger hvis borgeren har så meget slid, at der er behov for mere én årlig udskiftning af dæk og slanger. Hvis borgeren har flere kørestole, skal borgeren dog kun betale for én årlig udskiftning af dæk og slanger på én af sine kørestole bevilliget som et hjælpemiddel. Borgeren skal kunne fremvise dokumentation for udskiftning af dæk og slanger. Dato og leverandør for skift skal fremgå tydeligt af dokumentation. Ved reparation stilles der som udgangspunkt ikke anden kørestol til rådighed i reparationsperioden. Der ydes ikke hjælp eller produkter til rengøring af hjul. Der bevilges ikke ekstra hjul eller hjul med særlig udformning eller belægning. Udgifter til ekstra hjul er med fuld egenbetaling. Der ydes ikke reparation eller lapning af hjul, og skader på stolen forårsaget af brug af andre hjul, afholdes af borger. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og

	individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører Bilag 11: Udlevering af hjælpemidler direkte fra Hjælpemiddeldepotet

	Kørestole, manuelle – aktiv
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At øge borgerens mobilitet, så det bliver muligt at færdes i og uden for hjemmet – og dermed opretholde en aktiv tilværelse.
Kriterier for bevilling	• At borgeren er permanent kørestolsbruger pga. ophævet gangfunktion og i hovedparten af døgnets timer skal sidde i kørestol • At borgeren har behov for specielt lette køreegenskaber for ved egen hjælp at kunne betjene kørestolen og dermed blive selvhjulpne • At behovet for individuel indstilling af kørestolen ikke kan dækkes af en standard kørestol
Indsatsen kan indeholde	• Krydsrammestol • Fastrammestol • Specialtilpasning • Énhåndsbetjent løsning • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig rengøring af stel og puder, smøring af bevægelige dele, pumpe dæk, sørger for lapning af dæk og udskiftning af dæk og slanger. Der kan ydes støtte til udskiftning af dæk og slanger hvis borgeren har så meget slid, at der er behov for mere én årlig udskiftning af dæk og slanger. Hvis borgeren har flere kørestole, skal borgeren dog kun betale for én årlig udskiftning af dæk og slanger på én af sine kørestole bevilliget som et hjælpemiddel. Borgeren skal kunne fremvise dokumentation for udskiftning af dæk og slanger. Dato og leverandør for skift skal fremgå tydeligt af dokumentation. Kørestole til sportsaktiviteter/udstyr til fritidsaktiviteter kan ikke bevilges som et hjælpemiddel. Udgifter til kørestol til sportsaktiviteter/udstyr til fritidsaktiviteter behandles i forhold til servicelovens §§ 41 og 100 (merudgifter). Ved reparation kan der i særlige tilfælde stilles anden, ikke særligt tilpasset, kørestol til rådighed i reparationsperioden, hvis

	reparationen kræver at kørestolen medtages til depot/forhandler af reparatør og at det må forventes at reparationen er langvarig. Det kan være nødvendigt at fjerne dørtrin for at sikre, at borger kan færdes mellem rum i boligen. Der ydes ikke hjælp eller produkter til rengøring af hjul. Der bevilges ikke ekstra hjul eller hjul med særlig udformning eller belægning. Udgifter til ekstra hjul er med fuld egenbetaling. Der ydes ikke reparation eller lapning af hjul, og skader på stolen forårsaget af brug af andre hjul. Udgifter forbundet med dette afholdes af borger. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Kørestole, manuelle – komfort
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b.
Formål	At kompensere for en ophævet gangfunktion og nedsat stabilitet i kroppen, og dermed give borgeren mulighed for at færdes i og uden for hjemmet – og deltage i aktiviteter.
Kriterier for bevilling	• At borgeren har behov for særlig komfort • At borgeren ikke ved egen hjælp kan skifte stilling i kørestolen og har behov for kipfunktioner og/eller særlig støtte som ikke kan dækkes af en aktiv- eller standardkørestol • At behovet for ændring af siddestilling ikke kan dækkes ved hjælp af en aktiv eller standardkørestol, kombineret med egen hvilestol eller hvile i seng
Indsatsen kan indeholde	• Manuelle kørestole • Specialtilpasning • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig rengøring af stel og puder, smøring af bevægelige dele, pumpe dæk, sørger for lapning af dæk og udskiftning af dæk og slanger. Der kan ydes støtte til udskiftning af dæk og slanger hvis borgeren har så meget slid, at der er behov for mere én årlig udskiftning af dæk og slanger. Hvis borgeren har flere kørestole, skal borgeren dog kun betale for én årlig udskiftning af dæk og slanger på én af sine kørestole bevilliget som et hjælpemiddel. Borgeren skal kunne fremvise dokumentation for udskiftning af dæk og slanger. Dato og leverandør for skift skal fremgå tydeligt af dokumentation. Ved reparation kan der i særlige tilfælde stilles anden, ikke særligt tilpasset, kørestol til rådighed i reparationsperioden, hvis reparationen kræver at kørestolen medtages til depot/forhandler af reparatør og at det må forventes at reparationen er langvarig. Det kan være nødvendigt at fjerne dørtrin for at sikre, at borger kan færdes mellem rum i boligen. Der ydes ikke hjælp eller produkter til rengøring af hjul.

	Der bevilges ikke ekstra hjul eller hjul med særlig udformning eller belægning. Udgifter til ekstra hjul er med fuld egenbetaling. Der ydes ikke reparation eller lapning af hjul, og skader på stolen forårsaget af brug af andre hjul. Udgifter forbundet med dette afholdes af borger. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Hjælpemotor til manuel kørestol
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At øge borgerens mobilitet, så det bliver muligt at færdes i og uden for hjemmet – og dermed opretholde en aktiv tilværelse.
Kriterier for bevilling	• At borgeren sidder permanent i manuel kørestol, og ikke er i stand til at manøvrere den udendørs, og ikke kan afhjælpes med en elscooter. • At borgerens pårørende flere gange om ugen hjælper med udendørs transport, men har vanskeligt ved at skubbe kørestolen • At borgerens transportbehov ikke kan dækkes på anden måde fx flextur eller Movia handicap flextrafik
Indsatsen kan indeholde	• Hjælpemotor med hjælperstyring via håndtag eller joy-stik påmonteret manuel/komfort kørestol. Betjenes af hjælper/pårørende • Fremdriftshjælpemotor monteret på specialhjul til montering på manuel kørestol. Betjenes af borger, da de aktiveres ved fremdrift med drivringene på drivhjul • Hjælpemotor med styr til montering på manuel/aktiv kørestol (add-on produkt) • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig rengøring af motor, betjeningsmodul på motor mv. Produkterne til elektrisk fremdriftshjælp kan være tunge at af- og påmontere, og der kan være behov for specialtilpasning, før den kan påsættes kørestolen. Borgeren kan i nogle situationer have svært ved at køre kørestolen når hjælper betjent hjælpemotor er påmonteret. Der kan i særlige tilfælde være behov for en ekstra kørestol, hvis borger ikke kan benytte kørestolen indendørs som følge af at den elektrisk fremdriftshjælp er monteret. Det kan være nødvendigt at fjerne dørtrin for at sikre, at borger kan færdes mellem rum i boligen.

	Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til opladning af batteri. Der bevilges ikke ekstra hjul eller hjul med særlig udformning eller belægning. Udgifter til ekstra hjul er med fuld egenbetaling. Der ydes ikke reparation eller lapning af hjul, og skader på stolen forårsaget af brug af andre hjul. Udgifter forbundet med dette, afholdes af borger. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	El-kørestole med joystick
Lovgrundlag	ServiceLOVEN § 112.
Formål	At give borgeren mulighed for at færdes i og uden for hjemmet og dermed opretholde en aktiv tilværelse.
Kriterier for bevilling	• At der er tale om et dagligt behov for el-kørestol og at borgerens transportbehov ikke kan dækkes med et andet mobilitetshjælpemiddel (manuel/ komfortkørestol med fremdriftshjælp) • At borger skal have en ophævet eller meget lille gangfunktion. • At el-kørestolen er nødvendig for at borgeren kan færdes selvstændigt, og for at kunne udføre aktiviteter i og udenfor hjemmet • At el-kørestolen, i væsentlig grad, kan medvirke til en større grad af selvhjulpenhed hos borgeren • At borgeren har behov for særlig komfort og behov for korrektion af siddestillingen i løbet af dagen • At borgeren ikke ved egen hjælp kan skifte stilling i kørestolen og har behov for kipfunktioner og/eller særlig støtte som ikke kan dækkes af en aktiv- eller manuel kørestol • At behovet for ændring af siddestilling ikke kan dækkes ved hjælp af en aktiv eller standardkørestol, kombineret med egen hvilestol eller hvile i seng • Der skal være mulighed for at kunne opbevare el-kørestolen indendørs • Det er en betingelse, at borgeren er i stand til at manøvrere el-kørestolen på forsvarlig måde • At borgeren kan færdes forsvarligt i og udenfor hjemmet og placere sig korrekt ift. andre trafikanter ved færdsel udenfor hjemmet • Borgere, der har et kendt misbrug (medicin, alkohol, rusmidler) eller får medicin, der kan påvirke evnen til at færdes sikkert i trafikken, kan kun bevilges el-kørestol, hvis det lægeligt dokumenteres, at misbruget er under behandling og ikke påvirker evnen til at færdes forsvarligt
Indsatsen kan indeholde	• El-kørestol • Specialtilpasning inkl. støb • Lovpligtigt tilbehør - reflekser • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.

Bemærkninger	Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig rengøring af stel og puder, smøring af bevægelige dele, pumpe dæk, sørger for lapning af dæk og udskiftning af dæk og slanger. Der kan ydes støtte til udskiftning af dæk og slanger hvis borgeren har så meget slid, at der er behov for mere én årlig udskiftning af dæk og slanger. Hvis borgeren har flere kørestole, skal borgeren dog kun betale for én årlig udskiftning af dæk og slanger på én af sine kørestole bevilliget som et hjælpemiddel. Borgeren skal kunne fremvise dokumentation for udskiftning af dæk og slanger. Dato og leverandør for skift skal fremgå tydeligt af dokumentation. Der kan bevilges udskiftning af batteri og andre dele, der kræver specielindkøb og montering af fagperson. Ved reparation kan der i særlige tilfælde stilles manuel kørestol til rådighed i reparationsperioden, hvis reparationen kræver at el-stolen medtages til depot/forhandler af reparatør og at det må forventes at reparationen er langvarig. Borgeren anbefales at tegne at vejhjælpsabonnement til transport af både el-stol og borgeren, da el-stolen ved driftsproblemer/reparation udelukkende afhentes på borgerens hjemadresse. Der kan ikke ydes økonomisk støtte til vejhjælpsabonnement som en del af hjælpemiddelbevillingen. Alle borgere gennemgår en trafiksikkerhedstest, som kan afklare, om borgeren i praksis har problemer med at færdes forsvarligt i stolen. Kan borgeren ikke færdes forsvarligt, skal det afklares om borgers transportbehov kan dækkes på anden måde og borger skal vejledes om hvordan de kan ansøge om dette. Alle borgere gennemgår en "kør-godt" testbane på Hjælpemiddeldepotet, som kan afklare, om borgeren i praksis har problemer med at færdes forsvarligt i el-kørestolen. Kan borgeren ikke færdes forsvarligt, skal det vurderes om borger kan tilbydes andet mobilitets hjælpemiddel i kombination med kørselsordning. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

	Kabine scooter
Lovgrundlag	Serviceoven § 113.
Formål	At borgeren får mulighed for at føre en så normal tilværelse som muligt, og i størst mulig grad bliver uafhængig af andres hjælp i dagligdagen til færdsel over længere afstande.
Kriterier for bevilling	• Der skal være taget stilling til, om træning kan forbedre borgerens gangdistance • At borgeren som udgangspunkt har behov for at færdes udendørs flere gange ugentligt • At borgerens behov ikke kan dækkes ved bevilling af andre transportmidler eller mobilitetshjælpemidler, herunder elscooter. • At borgeren er ude af stand til at benytte offentlige transportmidler, herunder Flextur eller det skal være forbundet med stort besvær • Der er ikke bil i husstanden, eller husstandens bil er ikke til rådighed for borger i hovedparten af de tidsrum, hvor borger har behov for transporthjælpemiddel At borgeren kan færdes forsvarligt i trafikken/placere sig korrekt ift. andre trafikanter Borgere, der har et kendt misbrug (medicin, alkohol, rusmidler) eller får medicin, der kan påvirke evnen til at færdes sikkert i trafikken, kan kun bevilges kabine scooter, hvis det lægeligt dokumenteres, at misbruget er under behandling og ikke påvirker evnen til at færdes forsvarligt.
Indsatsen kan indeholde	• 3-hjulet eldrevet knallert (hastighed over 15 km/t) • 3-hjulet benzindrevet knallert • Særlig indretning (fx flytning af betjening fra højre til venstre) • Særlig kapacitet/udformning set ift. borgerens funktionsnedsættelse (fx en der kan tage en borgervægt på mere end vægtgrænse for standard trehjulet knallert) • Lovpligtigt tilbehør på køretøjet • Reparation
Leverandør	Kabine scooterbevilliget som et forbrugsgode ejer borgeren selv og skal selv finde leverandør, aftale levering og betaling. Kabine scooterbevilliget som et forbrugsgode leveres af Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er ikke frit valg på forbrugsgoder.
Bemærkninger	Knallerten vil indgå i vurderingen ved behov for transport til træning og/eller aktiviteter fx indløb. Bevilling af knallert kan have indflydelse på, om borgeren fortsat er berettiget til andre befordringsordninger. Der skal være dokumentation for at der er behov for kabinen.

Der gives ikke bevilling med baggrund i, at man skal transportere større ting end det er muligt på elscooter.

Der gives ikke bevilling fordi man kan transportere børn eller pårørende i scooteren.

Borgere skal selv sikre, at de har et gyldigt førerbevis til knallert kørsel. Dette skal forevises inden der kan foregå en afprøvning og endeligt udlån. Førerbeviset er lovpligtigt når et køretøj kan køre mere end 15 km/t. Er man frataget førerbevis til bil, skal man kontaktet politiet i forhold til at opnå førerret til knallert.

I indsatsen indgår ikke:

- Udgifter til lovpligtig forsikring (skal være tegnet inden der udbetales tilskud/sker udlån)

Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig rengøring af stel, vedligeholdelse af tændingsmekanisme, smøring af bevægelige dele, pumpe dæk, sørger for lapning af dæk og udskiftning af dæk og slanger.

Opladning:

Der bevilges etablering af elstik til opladning hvis ikke eksisterende stik i boligen kan benyttes. Elstikket bevilges efter servicelovens § 116. Kommunen afholder etableringsomkostningerne til elstik. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling.

Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til opladning af batteri.

Der opsættes ikke bimåler til overvågning af ekstra elforbrug Denne udgift må borger selvafholde hvis udlever/andelsforening stiller krav om bimåler ved etablering af udendørs elstik på fællesarealer til opladning af kabinescooter.

Alle borgere gennemgår en trafiksikkerhedstest, som kan afklare, om borgeren i praksis har problemer med at færdes forsvarligt på kabine scooter - også selv om man har førerbevis. Kan borgeren ikke færdes forsvarligt, vil det medføre et afslag på det ansøgte og der vil blive set på at løse transportbehovet på anden måde.

	Borgeren anbefales at tegne et vejhjælpsabonnement til transport af både kabine scooter og borgeren. Der kan ikke ydes økonomisk støtte til vejhjælpsabonnement som en del af hjælpemiddelbevillingen. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Førerhund
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At give borgere uden syn eller borgere med stærkt nedsat syn (svarende til 1/60), større bevægelsesfrihed og uafhængighed i forbindelse med færden udendørs, og medvirke til at lette hverdagen.
Kriterier for bevilling	• Det er en betingelse, at der foreligger en positiv og velbegrunderet skriftlig anbefaling fra leverandør i forhold til borgers egnethed til at modtage og tage vare på en førerhund • For førstegangsansøgere er det en betingelse, at ansøgeren har gennemgået et kursus, afholdt af leverandøren, hvor motivation og muligheder for at kunne færdes med førerhund vurderes
Indsatsen kan indeholde	• Førerhund – indkøb, træning, udstyr, dyrlægebehandling hele hundens liv, problemløsning • Deltagelse i kursus, hvor ansøgers motivation og muligheder for at færdes med førerhund vurderes (kun for førstegangsansøgere) • Hjemmebesøg, aflagt af leverandør, hvor forhold for førerhundens plads i hjemmet vurderes • Prøveperiode på tre måneder, hvor førerhund placeres i ansøgers hjem, og hvor førerhundetræner træner sammen med ansøger i at færdes udendørs med førerhund • Omplacering af førerhund, hvis samarbejdet mellem borgeren og hunden ikke fungerer. Denne vurdering foretages af leverandør af førerhund • Fratagelse af førerhund hvis der sker ændringer ift. borgerens fysiske eller psykiske funktionsevne der umuliggør dyrehold
Leverandør	Gladsaxe Kommune udpeger en egnet leverandør ud fra en konkret vurdering af borgers behov. Der er frit valg af leverandør og produkt. Vælges en anden leverandør kan dette medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Driftsudgifter til foder, plejemidler, ikke receptpligtig medicin og lovpligtig ansvarsforsikring indgår ikke i indsatsen. Beløb til indkøb og træning af hund fastsættes ud fra det beløb, Dansk Blindesamfund har fastsat. I almentilgængelige boligselskaber, hvor der ikke er tilladelse til at holde hund, skal borger selv sørge for tilladelse. Borger kan benytte sin bevilling til dette. Det kan blive nødvendigt at flytte en førerhund til en ny bruger. Ved en sådan omplacering af førerhund anvendes særlige

	beregningsregler for fastsættelse af hundens pris. Der sker refusion for en returtagen førerhund, der omplaceres til en anden kommune inden for følgende brugsperioder: 0-2 år: 75 % af købsprisen 2-4 år: 50 % af købsprisen 4-6 år: 25 % af købsprisen Refusionen betales af modtagerkommunen til den kommune, der afgiver førerhunden. Refusionsaftalen bygger på, at en førerhund har en forventet levetid på otte år. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Servicehund, borgere med fysisk funktionsnedsættelse
Lovgrundlag	Servicebogen § 112.
Formål	At borger med en fysisk funktionsnedsættelse bliver i stand til at klare flere funktioner selvstændigt i hjemmet og dermed helt eller delvist bliver uafhængig af hjælp fra andre
Kriterier for bevilling	• At en servicehund er nødvendig for at borgeren vil kunne udøve et erhverv eller gennemføre en uddannelse • At en servicehund gør det muligt, at en borger med psykisk funktionsnedsættelse kan opholde sig alene i sin bolig og færdes i det offentlige rum. Hvis en almindelig familiehund, der ikke er trænet som en servicehund, kan dække borgers behov, kan den ikke skifte til at blive betegnet som en servicehund • Borger skal selvstændigt kunne indgå i træning af servicehunden • Borger skal dagligt kunne varetage luftning og træning af hunden, da fodring udelukkende forgår i forbindelse med den daglige træning • Borger skal kunne varetage servicehundens behov både, fysisk, psykisk og økonomisk • Borger skal have et netværk, som kan passe hunden ved særlige behov • For førstegangsansøgere er det en betingelse, at ansøgeren har gennemgået et kursus, afholdt af leverandøren, hvor motivation og muligheder for at kunne samarbejde med servicehunden vurderes
Indsatsen kan indeholde	• Servicehund – økonomisk dækning af indkøbsprisen, træning, udstyr, dyrlægebehandling hele hundens liv • Nødvendige kurser i træning med servicehund • Træning af egen hund anskaffet før bevilling: Træning af borgers egen hund, hvis den vurderes egnet til dette af leverandør. Dette ydes der økonomisk støtte til • Hjemmebesøg, aflagt af leverandør, hvor forhold for servicehunden i hjemmet vurderes • Prøveperiode, hvor servicehunden placeres i borgerens hjem, og hvor servicehundetræner træner sammen med borger i relevante opgaver Servicehunden bevilges som udlån, så længe borgeren har behov for servicehunden for at udføre sit arbejde.
Leverandør	Gladsaxe Kommune udpeger en egnet leverandør ud fra en konkret vurdering af borgers behov. Der er frit valg af leverandør og produkt. Vælges en anden leverandør kan dette medføre egenbetaling

Bemærkninger	Foder, plejemidler, ikke-receptpligtig medicin og lovpligtig ansvarsforsikring indgår ikke i indsatsen. I almennyttige boligselskaber, hvor der ikke er tilladelse til at holde hund, er kommunen behjælpelig med at søge om dispensation til hold af servicehund. Hvis en borger bevilges servicehund, skal det vurderes om borger modtager indsatser, som overflødiggøres eller skal ændres som følge af bevilling af servicehund. Omplacering af servicehund ydes ikke. Fratagelse af servicehunden sker ikke, selv om ændringer ift. borgerens fysiske funktionsevne umuliggør dyrehold. Der udbedres ikke skader på møblement og inventar – stole, sofa, skabe, gulve, møbler forårsaget af servicehunden. Der dækkes heller ikke ekstra udgifter i forbindelse med klargøring ved fraflytning af bolig. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Hjælpemidler til daglig husførelse

	Servicehund, borgere med psykisk funktionsnedsættelse
Lovgrundlag	Servicebogen § 112.
Formål	At borgerens psykiske funktionsnedsættelse bliver i stand til at klare flere funktioner selvstændigt i hjemmet og dermed helt eller delvist bliver uafhængig af hjælp fra andre, samt at blive i stand til at færdes selvstændigt udenfor boligen, samt foretage daglige aktiviteter forbundet med husholdning selvstændigt.
Kriterier for bevilling	• At en psykiatrisk servicehund er nødvendig for at borgeren vil kunne udøve et erhverv eller gennemføre en uddannelse • At en psykiatrisk servicehund gør det muligt, at en borger med psykisk funktionsnedsættelse kan opholde sig alene i sin bolig og færdes i det offentlige rum • Hvis en almindelig familiehund, der ikke er trænet som en servicehund, kan dække borgers behov, kan den ikke skifte til at blive betegnet som en servicehund. • Borger skal selvstændigt kunne indgå i træning af servicehunden • Borger skal dagligt kunne varetage luftning og træning af hunden, da fodring udelukkende forgår i forbindelse med den daglige træning • Borger skal kunne varetage servicehundens behov både, fysisk, psykisk og økonomisk • Borger skal have et netværk, som kan passe hunden ved særlige behov
Indsatsen kan indeholde	• Formidling af kontakt til leverandør, som vurderer borgers egnethed til at indgå i træning og varetager udplacering, herunder træning sammen med borger, af psykiatrisk servicehund. Alle udgifter til anskaffelse og udplacering varetages af Gladsaxe Kommune. • Prøveperiode, hvor servicehunden placeres i borgerens hjem (udplacering), og hvor servicehundetræner træner sammen med borger i relevante opgaver. Udplaceringen kan trækkes retur hvis træner ikke vurderer, der er et godt match. • Træning af egen hund anskaffet før bevilling: Træning af borgers egen hund, hvis den vurderes egnet til dette af leverandør. Dette ydes der økonomisk støtte til • Nødvendig ekstra træning – opfølgning. Dette ydes der økonomisk støtte til
Leverandør	Gladsaxe Kommune udpeger en egnet leverandør ud fra en konkret vurdering af borgers behov.

	Der er frit valg af leverandør og produkt. Vælges en anden leverandør kan dette medføre egenbetaling.
Bemærkninger	En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. De løbende driftsudgifter i forbindelse med bevilling af en servicehund, eksempelvis udgifter til foder, forsikring og dyrlæge er driftsudgifter, som borger selv skal afholde. I almennyttige boligselskaber, hvor der ikke er tilladelse til at holde hund, kan kommunen være behjælpelig med at søge om dispensation til hold af servicehund. En almindelig familiehund kan ikke blive betragtet som en servicehund, selv om den har en dæmpende effekt på borger, og kan gøre at borger kan fungere selvstændigt i egen bolig. Dette ændres ikke af, at der ikke må holdes hund i den bolig borger har. Hvis en borger bevilges servicehund, skal det vurderes, om borger modtager indsatser, som overflødiggøres eller skal ændres som følge af bevilling af servicehund. Der udbedres ikke skader på møblement og inventar – stole, sofa, skabe, gulve, møbler forårsaget af servicehunden. Der dækkes heller ikke ekstra udgifter i forbindelse med klargøring ved fraflytning af bolig. Omplacering af servicehund kan forekomme ved udplacering af servicehund fra en godkendt leverandør, hvis borger ikke længere er berettiget til psykiatrisk servicehund eller ikke længere kan tage vare på den psykiatriske servicehund. Ved ud/omplaceringer tages der udgangspunkt i hundens basale behov, som borger skal kunne imødekomme på daglig basis. Hvis hunden er anskaffet af borger selv og derefter trænet til psykiatrisk servicehund, foretages omplacering ikke.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Borde
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b.
Formål	At borgeren kan blive i stand til at medvirke i dagligdags gøremål, såsom at spise, drikke og transportere ting rundt i boligen.
Kriterier for bevilling	- Hvis borger er permanent sengeliggende, og der ikke forefindes andre borde i boligen, der kan benyttes ved indtagelse af måltider, liggende i sengen - Hvis borger ikke kan transportere mad, drikke og andre nødvendigheder imellem rum i boligen ved at benytte sæde, kurv eller bakke på rollator eller ved bord på kørestol
Indsatsen kan indeholde	- Sengebord på hjul med underskab - Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpe-middeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpe-middeldepotet, kan det medføre egenbetaling. Benyttes produktet som et arbejdsredskab for hjælper, bortfalder retten til frit valg.
Bemærkninger	Der ydes ikke støtte til: - Borde til brug for Hjemmeplejen efter servicelovens §112. Et sengebord kan bevilges til sikring af et sundt arbejdsmiljø ved plejesengen. Der er en forudsætning, at problemet ikke kan løses ved forhøjelse af ansøgers bord eller skriveplade - Arbejdsborde udelukkende til hobbyprægede aktiviteter og avislæsning - Kontorinventar i eget hjem, da det betragtes som sædvanligt indbo. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Arbejdsstole
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b.
Formål	At borgeren bliver i stand til selvstændigt at udføre huslige funktioner i hjemmet.
Kriterier for bevilling	• At borgeren ikke kan stå i længere tid, og er afhængig af sidde ned i forbindelse med varetagelse af de daglige gøremål, som for eksempel madlavning og opvask, der som udgangspunkt udføres stående • Det skal vurderes, om almindelig stol, kontorstol eller brug af rollator med sæde eller lignende alternative løsninger, vil kunne dække behovet for at sidde ned • Det skal afdækkes i hvor høj grad borger deltager/varetager de daglige gøremål i hjemmet • Der skal være behov for centralbremse på stolen
Indsatsen kan indeholde	• Stå-støttestol med central bremse • Arbejdsstol med central bremse, gasfjeder til højderregulering, manuel indstilling af sæde- og ryg vinkel • Arbejdsstol med el-funktion til højderregulering, samt indstilling af sæde- og ryg vinkel • Terapeutskammel med hjulbremse til brug for hjælper • Reparation • Tilbehør og specialtilpasning
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling. Benyttes produktet som et arbejdsredskab for hjælper, bortfalder retten til frit valg.
Bemærkninger	Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig rengøring af stel, rengøring af hjul for fx hår mv. Der kan foretages mindre boligændringer i køkkenet, hvis det er nødvendigt for, at borgeren kan benytte arbejdsstolens funktioner. Der kan ydes stole til brug for hjælper i forbindelse med fx sårpleje, så det sikres, at hjælper kan udføre arbejde forsvarligt jf. arbejdsmiljøloven. Der ydes ikke støtte til almindelige kontorstole, heller ikke selv om de har et særligt udformet sæde eller ryg.

	Der ydes ikke støtte til stole, der udelukkende har en belastningsbremse. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Hvilestole
Lovgrundlag	Serviceoven § 113, stk. 3 eller 5.
Formål	At borgeren med nedsat kraft opnår en acceptabel siddestilling, og får mulighed for at kunne rejse og sætte sig ved egen hjælp.
Kriterier for bevilling	• At borgeren får mulighed for at rejse og sætte sig ved egen hjælp • At borgeren opnår en højere grad af selvhjulpenhed i dagligdagen
Indsatsen kan indeholde	• Hvilestol med el-indstilling af ryglæn og/eller sæde • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Otiumstol med fast højde og manuel eller el-indstilling af ryglæn, sæde og bendel indgår ikke i indsatsen, da det betragtes som sædvanligt indbo. Udskiftning af lænestol indgår ikke i indsatsen. Hvis borger er bevilget komfort kørestol, el-kørestol eller plejeseng, skal der ses på om disse hver for sig eller i kombination har samme formål/kan benyttes til samme formål som hvilestol. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

	Terapi- og rehabiliteringsstol til børn
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	• At kompensere for nedsat siddende balance og nedsat hovedkontrol • At afhjælpe barnets nedsatte balance/hovedkontrol, så barnet bliver i stand til at spise, lege og lave andre aktiviteter siddende
Kriterier for bevilling	• Der skal tages udgangspunkt i bedst og billigst egnede stol, der samtidig tager højde for barnets fremtidige udvikling • At barnet i det daglige udviser initiativ til aktiviteter og handlinger som kun kan understøttes ved brug af terapi-/rehabiliteringsstol • At barnet kan deltage mere i de daglige familierelationer ved fx. Spisebordet
indsatsen kan indeholde	• Arbejds-/terapistole med højdeindstilleligt indestel • Skilstole med højdeindstilleligt indestel • Skilstole med udestel • Hjørnestole • Petö møbler • Bräcke Østergaard møbler • Reparation • Specialtilbehør og -tilpasning
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpe-middeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpe-middeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Høj barnestol indgår ikke i indsatsen. Det er også gældende, hvis der skal indkøbes nye produkter, hvis fx højstol fra søskende ikke kan benyttes, eller at der er tale om en dyrere stol, end det man ellers ville have indkøbt. Der gives ikke stole til brug udelukkende til brug i institution eller skole. Disse skal stilles til rådighed af institutionen eller skolen. Benyttes stolen primært til lektielæsning i hjemmet, er det også skolen, der skal stille den til rådighed i hjemmet. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

	Enkeltkontakter (kontakter med én funktion/ 0/1-kontakter)
Lovgrundlag	Service-loven § 112.
Formål	At afhjælpe nedsat kraft og koordination, primært hos børn, så barnet kan starte og stoppe en given aktivitet på kommando.
Kriterier for bevilling	• At barnet kan forstå betydningen af at starte og stoppe en aktivitet, og dermed blive i stand til at gøre dette selvstændigt • At borgerens udviklingspotentiale understøttes
Indsatsen kan indeholde	0/1Kontakter med særlig mulighed for særlig udformning, farve og betjeningsmuligheder.
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Legetøj, der bruges sammen med 0/1 kontakten, sagsbehandles over servicelovens § 41 (merudgifter). En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Fjernbetjeningssystemer
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At afhjælpe borgere med ophævet gangfunktion, som er permanent el-kørestolsbruger, så borgeren selvstændigt kan stoppe elektriske funktioner/apparater og derved blive uafhængig af hjælp.
Kriterier for bevilling	• At borgeren i væsentlig grad bliver selvhjulpen i forhold til at udføre funktioner i dagligdagen • At det er sandsynliggjort, at der ikke er et hensigtsmæssigt alternativ til fjernbetjeningen • Det indgår i vurderingen, hvor stor en del af hverdagen, der er personhjælp til rådighed
Indsatsen kan indeholde	• Omverdenskontrol til betjening af døre, radio/TV, telefon/smartphone, lys mv. • Etablering af omverdenskontrol i kørestolens styreboks • Etablering af omverdenskontrol tilkoblet
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Småhjælpemidler
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113.
Formål	At borgeren kan klare daglige funktioner som fx spisning, madlavning, opvask, af- og påklædning, personlig hygiejne og dermed i videst muligt omfang bliver mere selvhjulpen.
Kriterier for bevilling	• At borgeren i væsentlig grad bliver selvhjulpen i forhold til at udføre funktioner i dagligdagen • At det er sandsynliggjort, at borgeren ikke kan kompenseres med et produkt, der betragtes som sædvanligt indbo
Indsatsen kan indeholde	Småhjælpemidler, der er fremstillet særligt for at kompensere for en funktionsnedsættelse.
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Der ydes ikke støtte til småhjælpemidler, der vurderes at være sædvanligt indbo. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

Indretning af hjemmet og dets omgivelser, herunder møbler

	Belysning indendørs/udendørs
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113.
Formål	At borgere, der er svagtseende eller funktionelt blinde kan kompenseres, og derved kan leve en så normal tilværelse i hjemmet som muligt, hvor det blandt andet bliver muligt at udføre huslige opgaver, personlig pleje, eller mulighed for at færdes sikkert indendørs og udendørs.
Kriterier for bevilling	• At indendørs belysning er nødvendig for at kunne udføre arbejdsopgaver i hjemmet, fx huslige funktioner eller for at kunne orientere sig i boligen i de rum, der benyttes til daglig • At udendørs belysning er nødvendig for at kunne færdes selvstændigt til og fra boligen • Det skal med i vurderingen, om der er opsat tilstrækkelig normal belysning i forvejen. Vurderingen kan foretages af ekstern leverandør
Indsatsen kan indeholde	• Rumbelysning i primære opholdsrum • Arbejdsbelysning i køkken og bad • Udendørsbelysning for at sikre adgangsforhold • Reparation af produkter bevilliget efter § 112 og § 113 stk.4
Leverandør	§ 112 Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling. §113 Det vurderes, om der kan gives økonomisk støtte som følge af, at produktet er dyrt i indkøb, at det har et handicapkompenserende formål, men kan indkøbes i almindelig handel, men stadig ligger ud over den almindelig belysning i hjemmet, at der er udformet på en bestemt måde eller har en særlig kapacitet/kvalitet. Hvis produktet ydes som et forbrugsgode skal borgeren selv finde leverandør, aftale levering og betaling. Der er ikke frit valg på forbrugsgoder.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Etablering af tilstrækkelig belysning i alle rum (standardbelysning). Dette gælder også hvis man tidligere har kunne fungere i hjemmet med mindre belysning eller hvis der ikke allerede er opsat fx belysning ved køkkenbordplade (lys under overskabe)

	• Der kan ikke ydes støtte til indkøb af lamper/lyskilder med baggrund i, at man ikke allerede har dette i hjemmet eller at lyskilderne/pærer er dyrere i indkøb • Udskiftning og reparation af produkter, der er ydet som et forbrugsgode • Retablering- og udbedring af huller og maling mv. Der vil normalt ved ophæng/fastgørelse af armaturer/lamper ikke være tale om, at de skal monteres/fastgøres på en særlig måde eller som ved nedtagning vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der kræver reparation, som ikke kan sammenlignes med sædvanligvis forekommende udbedringer fx spartling efter billedophæng. Et lysarmatur skal derfor behandles efter §§ 112 eller 113. Lysarmaturer, lamper til punktbelysning kan både betragtes som et hjælpemiddel og forbrugsgode. Det afhænger af det konkrete produkts udformning og muligheder for indkøb af produktet i almindelig handel. Kan produktet indkøbes i almindelig handel skal der tages stilling til, om der kan ydes tilskud efter bestemmelserne i § 113 til hele produktet eller om der kan ydes støtte til enkelt dele fx særlige pærer med særlig lux eller farvegengivelse. Der kan i særlige tilfælde ydes tilskud til montering/ophæng af lysarmaturer/lamper. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Barnesenge med el-funktioner
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At sikre forældre og hjælpere de nødvendige arbejdsredskaber ved håndtering/plejen af barnet.
Kriterier for bevilling	• At højdeindstilling af sengen er nødvendig for at kunne hjælpe barnet med personlig pleje fx bleskift hos større børn/unge • At barnet ikke kan rejse sig fra en fast højde, og derfor har behov for højdeindstilling af sengen for at kompensere for en nedsat funktion • At barnet ved indstilling af sengens funktioner selv kan klare eller hjælpe til ved forflytninger ind og ud af sengen • At det skal være afklaret, at problematikken ikke kan afhjælpes på anden måde fx ved valg af andet type puslebord, at borger ikke kan lejres på anden måde, at der er behov for meget håndtering i forbindelse med håndtering af barnet • At der er behov for særlig afskærmning af barnet som følge af barnet adfærd eller manglende funktion • At barnet er meget sengeliggende, og der derfor er behov for at kunne skifte position via funktionerne på sengen • Hvis hjælpernes arbejdsmiljø bedres i væsentlig grad, og at dette ikke kan sikres på anden måde • At barnet har en forælder med en nedsat funktionsevne der gør, at denne forældre ikke har mulighed for at komme til barnet i en almindelig seng
Indsatsen kan indeholde	• Plejeseng særligt beregnet til børn med el-indstilling af liggeflade, hoved og/eller bendel • Standard tilbehør – Standardskummadras, sengegalge, sengehest/høj tremmeside, overtræk til sengeheste, sengestøttegreb • Special udformet tilbehør – fx særlige sengehestbeskyttere • Særlig fastspænding, men forudgående godkendelse fra embedslægen: Denne godkendelse skal indhentes af værge/fuldmagtshaver • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpe-middeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Frit valg bortfalder hvis der fra hjælpe-middeldepotet skal stilles Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpe-middeldepotet, kan det medføre egenbetaling.

	Ydes plejesengen som et arbejdsredskab for forældre/hjælper bortfalder retten til frit valg.
Bemærkninger	Standardbarneseng inkl. tremmesenge indgår ikke i indsatsen. Der skal være mulighed for, at hjælper kan udføre arbejdet ved sengen sikkerhedsmæssigt forsvarligt jf. arbejdsmiljøloven Senge fra 90-140 cm i længden er egnet til børn fra min.75 cm til 125 cm i højden. Senge fra 140-180 cm i længden er egnet til børn fra min.125 cm til max.155 cm. Børn over 155 cm skal benytte en seng i længdemål 200 cm (voksen plejeseng). Sengene kan i alle størrelser være monteret med tremmer. Der gives udelukkende tremmesenge af sikkerhedsmæssige hensyn. Yderligere krav til valg af plejeseng til børn findes ved at følge link. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Plejeseng med el-funktioner
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b.
Formål	• At borgeren kan komme i/ud af sengen ved egen hjælp • At borgeren kan få hjælp til personlig hygiejne i sengen
Kriterier for bevilling	• At borgeren ikke kan rejse sig fra en fast højde, og derfor har behov for højdeindstilling af sengen for at kompensere for en nedsat funktion • At det skal være afklaret, at problematikken ikke kan afhjælpes på anden måde fx ved indkøb af elevationsseng • At der er behov for særlig afskærmning af borgeren som følge af adfærd eller manglende funktion • At borgeren ved indstilling af sengens funktioner selv kan klare eller hjælpe til ved forflytninger ind og ud af sengen – højdeindstillingen af liggefladen skal være nødvendig • Hvis sengen er nødvendig for at sikre plejepersonalets arbejdsmiljø, bevilges sengen som et arbejdsredskab •
Indsatsen kan indeholde	• Seng med 4-delt liggeflade – motor til højde- og rygdal som standard • Standard tilbehør – Standardskummadrass, sengegalge, sengehest, overtræk til sengeheste, sengestøttegreb, sengeforlænger inkl. madrassforlænger, sengestøttegreb • Special udformet tilbehør – fx særlige sengehestbeskyttere • Særlig fastspænding med forudgående godkendelse fra embedslægen: Denne godkendelse skal indhentes af værge/fuldmagtshaver Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling. Ydes plejesengen som et arbejdsredskab for hjælper bortfalder retten til frit valg.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Elevationsseng der kan købes i almindelig handel – uanset indkøbsprisen • Sengebund med manuel indstilling til montering i almindelig sengeramme • Plejeseng med rotation på liggefladen, med mindre borger bliver selvhjulpne med forflytninger og derved selvhjulpne i aktiviteter i hjemmet.

	• Plejeseng med rotation på liggefladen for at afhjælpe hjælpernes arbejdsmiljø ved håndtering af borger. I dette tilfælde skal der ses på forflytningsredskaber. Der skal være mulighed for, at hjælper kan udføre arbejdet ved sengen sikkerhedsmæssigt forsvarligt jf. arbejdsmiljøloven. Der kan i særlige tilfælde ydes en bredere seng end bredden på den standardplejeseng, der er indgået aftale om. Dette beror på en terapeutisk vurdering fra sagsbehandlende terapeut, da der skal medtages både borgers funktion og mulighed for selvstændighed i forbindelse med vendinger og forflytninger i sengen, sammenholdt med, at der tages hensyn til hjælpers arbejdsmiljø hvis borger har behov for hjælp i eller ved sengen. Når et produkt bevilges efter § 113 b, skal der fastsættes tidsfrist på udlånet. Det er ikke muligt at forlænge udlånsperioden. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Personløftere, loft- eller vægmonteret
Lovgrundlag	Arbejdsmiljøloven § 1
Formål	At hjælpers arbejdsforhold er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige i forhold til arbejdets udførelse, arbejdsstedets indretning, brugen af tekniske hjælpemidler og ved anvendelse af stoffer og materialer.
Kriterier for bevilling	• At borgeren ikke kan forflyttes med drejetårn eller forflytningsplatform eventuelt i kombination med glidematerialer • At borgeren ikke kan medvirke til forflytningen • At mobil personløfter ikke er hensigtsmæssig af arbejdsmiljømæssige grunde, og personløfter derfor er nødvendig for at sikre plejepersonalets arbejdsmiljø. Bevilges i disse tilfælde som arbejdsredskab • At trange pladsforhold udelukker brugen af mobil personløfter • Loftmonterede personløftere med køremotor kan bevilges, hvis borgeren bliver selvhjulpne med hensyn til forflytning, personlig hygiejne m.v., eller hvis borgeren kan hjælpes med 1 hjælper frem for 2 i forbindelse med forflytningen
Indsatsen kan indeholde	• Enkeltskinne eller rumdækkende personløfter • Køremotor • Standardløftesejl • Specialtilpasset løftesejl • Lovpligtigt serviceeftersyn • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune har aftaler med firmaer for opsætning af personløfter. Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som Gladsaxe Kommune har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.

	Ydes loft- eller vægmonteret personløfter som et arbejdsredskab for hjælper bortfalder retten til frit valg.
Bemærkninger	Der skal være mulighed for, at hjælper kan udføre arbejdet med forflytningshjælpemidlet sikkerhedsmæssigt forsvarligt jf. arbejdsmiljøloven. • Det forudsættes, at de bygningsmæssige forhold gør det muligt at foretage opsætning • Kommunens leverandør udfører altid montage i henhold til gældende norm DS/EN 10535;2007, hvor der udføres vægttest med 1,5 x den godkendte vægtpkapacitet. Alle montører er certificerede og har gennemgået og bestået leverandørens interne træningsprogram, som indeholder teoretisk og praktisk træning i eget montagelaboratorium I ejerboliger foretages ikke retablering medmindre kommunen ønsker hjælpemidlet retur. I så fald udbedres større skader ved nedtagning. I lejebolig foretages retablering, hvis udlejer kræver det. Gladsaxe Kommune bevilger som udgangspunkt loft- eller vægmonteret personløfter som udlån. Loft- eller vægmonteret personløfter skal tilsluttes el. Gladsaxe Kommune afholder etableringsomkostningerne til el, hvis ikke eksisterende elinstallation kan benyttes. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til el. Hvis der opsættes elstik, ydes der som udgangspunkt ikke retablering når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om det ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer. Der ydes altid retablering ligegyldigt boligtype, hvis personløfter opsættes som et arbejdsredskab. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Yderligere
information

Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis
Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler,
forbrugsgoder og boligindretning
Bilag 4: Tidsfrister
Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)
Bilag 6: Leverandører

	Gelændere
Lovgrundlag	Serviceoven § 113.
Formål	At borgeren kan færdes mere sikkert på trapper og ved niveauforskelle.
Kriterier for bevilling	• At borgeren som følge af funktionsnedsættelse ikke er i stand til at klare trapper eller niveauforskelle uden gelænder • At borgeren opnår en sikker gangfunktion på trappeforløb, , hvis der opsættes gelænder. Borger skal dagligt have behov for at forcere trappen, for at udføre væsentlige opgaver i hjemmet • Gelænder til kælder bevilges, hvis det gør borgeren i stand til at klare trappen og udføre væsentlige opgaver i kælderen • Behov for ekstra gelænder, hvis borger kun kan bruge den ene hånd til støtte ved trappegang, og på denne måde selvstændigt kan klaretrappegang inden- eller udendørs
Indsatsen kan indeholde	• Gelænder udendørs og/eller indendørs • Gelænder i træ eller metal Som udgangspunkt bevilges kun gelænder til én udgang.
Leverandør	Gelænder bevilges som udgangspunkt som et forbrugsgode med 50 % af prisen på et almindeligt standardprodukt. Standardprisen er fastsat af Gladsaxe Kommune. Hvis produktet ydes som et forbrugsgode, skal borgeren selv finde leverandør, aftale levering og betaling.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Udskiftning og reparation • Retablering – udbedring af huller, maling mv. Gelænder langs trapper, der også er uforsvarlige for borgere uden nedsatte funktioner – fx, trapper med uforsvarlige, dårligt vedligeholdte trin, indgår ikke i indsatsen. Hvis der ikke er opsat gelænder ved trappeforløb i forvejen, ydes der ikke støtte til opsætning af gelænder. Er der behov for gelænder i begge sider, ydes tilskuddet til opsætning af 2. gelænder, når dette er nødvendigt for at sikre, at borger kan færdes selvstændigt på trappeforløbet. Der vil normalt ved ophæng/fastgørelse af gelænder ikke være tale om, at de skal monteres/fastgøres på en særlig måde eller som ved nedtagning vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der kræver reparation, som ikke kan sammenlignes med sædvanligvis forekommende udbedringer fx spartling efter billedophæng. Gelænderets form og fastgørelse vil derfor have betydning for, om

	det er omfattet af reglerne om boligindretning eller reglerne om forbrugsgoder. Gelænder skal altid opsættes forsvarligt og i den korrekte højde til borger. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Støttehåndtag, greb
Lovgrundlag	Servicebogen § 112
Formål	• At borgerne kan klare niveauforskelle i/ved indgangen til boligen • At borgeren kan klare personlig hygiejne og toiletbesøg ved egen hjælp eller med hjælper
Kriterier for bevilling	• At opsætning af greb er eneste alternativ for at klare mindre niveauforskelle ved adgangsforhold til indgangsdør • At opsætning af greb er nødvendigt for at kunne færdes sikkert i boligen • I særlige tilfælde vil der kunne bevilges greb i soveværelset eller i øvrige rum • At der er foretaget faldudredning og der er behov for opsætning af greb, da borger er faldtruet
Indsatsen kan indeholde	• Opsætning af håndgreb i forskellige længde • Håndgreb i metal til inden- eller udendørsbrug Håndgreb skal være rørgreb, som ved enderne buer svagt og afsluttes med en rund plade, hvorpå det monteres på væggen med enkelte skruer. Grebet skal være vejrbestandigt, hvis det opsættes udendørs.
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Udskiftning og reparation • Retablering – udbedring af huller, maling mv. Opsætning af greb varetages af Gladsaxe Kommune. Greb udleveret fra depotet ved "Åbent hus" ydes der ikke opsætning af. Ved greb uden for boligen skal der i lejebolig søges om tilladelse i boligselskabet eller hos privat udlejer. Vi indhenter tilladelse til dette på borgers vegne, selv om det er borger, der skal sikre tilladelsen. Der vil normalt ved opsætning af greb ikke være tale om, at de skal monteres/fastgøres på en særlig måde eller som ved nedtagning vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der kræver reparation, som ikke kan sammenlignes med sædvanligvis forekommende

	udbedringer fx spartling efter billedophæng. Grebets form og fastgørelse vil derfor have betydning for, om det er omfattet af reglerne om boligindretning eller reglerne om hjælpemidler. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører Bilag 11: Udlevering af hjælpemidler direkte fra Hjælpemiddeldepotet

	Toiletstøtte
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b.
Formål	At borgeren, ved egen hjælp, kan rejse og sætte sig på toilettet.
Kriterier for bevilling	• At borgeren ikke kan eller har store vanskeligheder med at rejse og sætte sig fra toilettet • At borgeren med en toiletforhøjer/toiletarmlæn bliver i stand til selvstændigt at klare toiletbesøg eller med meget lidt personstøtte • At det ikke er muligt at benytte alternative løsninger, som fx armstøtter monteret på toiletbræt, toiletforhøjer med armlæn, elektrisk toiletløfter
Indsatsen kan indeholde	• Fastmonterede vægbøjler • Hængslede støttebøjler/-armstøtter, vægmonterede • Hængslede støttebøjler/-armstøtter, gulvmonterede
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Udskiftning og reparation • Retablering – udbedring af huller, maling mv. Når et produkt bevilges efter § 113 b, skal der fastsættes tidsfrist på udlånet. Det er ikke muligt at forlænge udlånsperioden. Der vil normalt ved ophæng/fastgørelse af toiletstøtte ikke være tale om, at de skal monteres/fastgøres på en særlig måde, eller de ved nedtagning vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der kræver reparation, som ikke kan sammenlignes med sædvanligvis forekommende udbedringer fx spartling efter skift af brusestang, skift af toilet. Toiletstøtten skal altid opsættes forsvarligt og i den korrekte højde til borger. Gladsaxe Kommune opsætter og afholder etableringsomkostningerne til opsætning af toiletstøtten. Er der valgt en anden toiletstøtte end den, der er peget på i bevillingen, og udløser dette en merudgift ved opsætningen af gelænderet, ydes udelukkende etableringsudgiften, der ville have været ved opsætning af den bevilligede toiletstøtte. Standardetableringsudgiften er fastsat af Gladsaxe Kommune.

	I nyere boliger, hvor vådrumssikringen ikke må gennembrydes, kan der ikke opsættes væg- og gulvmonterede toiletstøtter, da vådrumsmembranen ikke kan genetableres efter gennembrydning. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Automatisk døråbner
Lovgrundlag	Servicebogen § 116.
Formål	At borgeren kan komme ind og ud af sin bolig ved egen hjælp, samt åbne døren, når det ringer på.
Kriterier for bevilling	• At døråbneren er nødvendig for, at borgeren kan komme ud/ind af boligen • At borgeren om end med besvær ikke selvstændigt kan åbne døren • At boligen på længere sigt er egnet ift. borgers forventede funktionsniveau • At behovet ikke kan løses med krog på døren eller kile under døren • Det skal vurderes, om behovet for døråbner i boligblokke skal løses af ejendommens administrator/boligselskab • Det skal med i vurderingen, hvor stor en del af hverdagen, der er personhjælp til rådighed
Indsatsen kan indeholde	• Elektrisk døråbner på hoveddør • Elektrisk døråbner på gadedør i opgang • Elektrisk døråbner på fælles elevatordør • Fjernbetjening hvis borgeren ikke kan benytte dørkontakt (dørtryk) • Fjernbetjening kan indbygges i borgerens joy-stik på el-kørestol • Reparation Som udgangspunkt bevilges til én udgang, dog kan der i særlige tilfælde bevilges flere døråbnere, hvis behovet skal løse adgangsforhold i en boligblok.
Leverandør	Gladsaxe kommune har aftale med firma om opsætning af automatisk døråbner. Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan borgeren vælge andet materiale til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg.

	I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.
Bemærkninger	Hvis der på opførelstidspunktet eller ved større renoveringer af boligen har været et krav i byggereglementet om fx dørkrog, dørautomatik, tyngde på dør, kan der ikke ydes hjælp til etablering af dørautomatik. Døråbner skal tilsluttes el. Gladsaxe Kommune afholder etableringsomkostningerne til el, hvis ikke eksisterende elinstallation kan benyttes. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til el. Hvis der opsættes elstik, ydes der som udgangspunkt ikke retablering, når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening, kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer. I særlige tilfælde etableres fejelliste, hvis behovet er opstået som en følge af opsætningen af den automatiske døråbner. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Samtaleanlæg med el-slutblik
Lovgrundlag	Serviceoven § 116.
Formål	At borgeren selv kan tale med personen, der ringer på hoveddøren, og efterfølgende åbne døren.
Kriterier for bevilling	• At borger er permanent kørestolsbruger eller sengeliggende i hovedparten af døgnets timer • At borger ikke kan afhjælpes med elektronisk lås • At borger er kognitivt i stand til at benytte hjælpemidlet og er i stand til at tage stilling til, hvem der lukkes ind • At borgeren ikke har mulighed for at komme til hoveddøren, når det ringer på døren • At borger bor alene eller skal betjene døren i hovedparten af de timer, hvor øvrige beboere i husstanden ikke er i hjemmet •
Indsatsen kan indeholde	• Samtaleanlæg i stue og soveværelse • Trådløst samtaleanlæg med fjernbetjening • Trådløst samtaleanlæg, hvor fjernbetjening er indbygget i borgerens joy-stik på el-stol • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune har aftale med firma om opsætning af el-slut blik. Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.
Bemærkninger	Samtaleanlæg på badeværelse indgår ikke i indsatsen.

	El-slutblik skal tilsluttes el. Gladsaxe Kommune afholder etableringsomkostningerne til el, hvis ikke eksisterende elinstallation kan benyttes. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til el. Hvis der opsættes elstik, ydes der som udgangspunkt ikke retablering, når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Vinduesåbnere, manuelle og elektriske
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112.
Formål	At borgeren kan åbne vinduet ved egen hjælp.
Kriterier for bevilling	• At borgeren, på grund af en væsentlig luftvejsslidelse, har et stor behov for at få frisk luft, men ikke har kræfter til at åbne vinduet eller på grund af vinduets placering og fysisk handicap ikke selv kan åbne vinduet • Det er ikke tilstrækkeligt, at der er behov for at åbne vinduet i forbindelse med madlavning eller for at få luft ud • Det skal være afklaret om borger kan afhjælpes med manuel vinduesåbner inden elektrisk kan bevilges • Det skal med i vurderingen, hvor stor en del af hverdagen, der er personhjælp til rådighed
Indsatsen kan indeholde	• Manuel/elektrisk vinduesåbner til vindue i køkken • Manuel/elektrisk vinduesåbner til værelse eller stue • Fjernbetjening hvis borgeren ikke kan benytte vægkontakt • Fjernbetjening kan indbygges i borgerens joy-stik på el-kørestol • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Der vil normalt ved opsætning af vinduesåbner ikke være tale om, at de skal monteres/fastgøres på en særlig måde eller som ved nedtagning vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der kræver reparation, som ikke kan sammenlignes med sædvanligvis forekommende udbedringer fx spartling efter opsætning af gardin. Vinduesåbnerens fastgørelse vil derfor have betydning for, om det er omfattet af reglerne om boligindretning eller reglerne om hjælpemidler. I indsatsen indgår ikke: • Udskiftning og reparation • Retablering – udbedring af huller, maling mv. Ved opsætning af elektrisk vinduesåbner, afholder Gladsaxe Kommune etableringsomkostningerne til elstik hvis ikke eksisterende elinstallation kan benyttes. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling.

	Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til el. Hvis der opsættes elstik, ydes der som udgangspunkt ikke retablering, når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde lave aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om det ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Højdeindstillelig håndvask
Lovgrundlag	Serviceoven § 116.
Formål	At borgeren selvstændigt kan vaske sig og børste tænder ved håndvask.
Kriterier for bevilling	• Højdeindstillelig håndvask kan bevilges til borgere, der uden den specielle håndvask er afhængig af personhjælp for at kunne vaske sig og børste tænder • I vurderingen indgår, hvor stor en del af hverdagen, der er personhjælp til rådighed
Indsatsen kan indeholde	• Specialudformet håndvask i fast højde • Højde indstillelig håndvask • Skinne til montering af håndvask, så denne kan flyttes til siden
Leverandør	Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.
Bemærkninger	Omfang af personhjælp kan beskæres, hvis borger varetager opgaver selvstændigt ift. udmålingstidspunktet for personlig hjælp. Håndvask skal tilsluttes vand og/eller el. Gladsaxe Kommune afholder etableringsomkostningerne til el og vand, hvis der ikke allerede er eksisterende udtag til vand og el. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til vand og el. Ved etablering af el og vand ydes som udgangspunkt ikke retablering når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves

	der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Bruseplads (nyetablering)
Lovgrundlag	Serviceoven § 116.
Formål	At borgeren bliver i stand til at kunne få bad ved egen eller hjælpers hjælp.
Kriterier for bevilling	Fjernelse af badekar kan bevilges, hvis ét af nedenstående punkter er opfyldt: • At borgeren ikke kan komme op i badekarret uden risiko for fald, og behovet ikke kan løses med et badebræt og/eller greb, og der samtidig ikke er plads til badetaburet uden for badekarret • At der ikke er afløb i gulvet, og der derfor ikke kan bades uden for badekarret på trods af, at der er plads til en badetaburet • At borger kan blive selvhjulpnen i badesituationen • At det ikke er muligt for hjælperen at arbejde sikkerhedsmæssigt forsvarligt omkring borgeren • Borgeren skal have et realistisk ønske om at blive boende på længere sigt, og boligen skal som helhed vurderes som egnet set i forhold til borgerens fremtidige sygdomsudvikling
Indsatsen kan indeholde	• Fjernelse af badekar og etablering af bruseplads • Etablering af vådrumssikring efter gældende regler • Etablering af afløb • Etablering af fald ned mod afløb eller etablering af anden vandbro, så vand inddæmmes
Leverandør	Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.
Bemærkninger	Omfang af personhjælp kan beskæres, hvis borger varetager opgaver selvstændigt ift. udmålingstidspunktet for personlig hjælp. Udskiftning af fliser uden for den egentlige bruseplads indgår ikke i indsatsen.

	Der laves ikke ændringer på generel indretning af badeværelset, medmindre dette er nødvendigt ift. at skabe tilstrækkeligt plads til bruseområde. Brusestand og badeforhæng skal borger selv indkøbe. Der etableres ikke ny vandkilde hvis nuværende vandtilførsel til badekar fungerer. Der kan i særlige tilfælde være behov for etablering af ny vandtilførsel til vandudtag i bruser. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling. Ved etablering af bruseplads ydes der som udgangspunkt ikke retablering, når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde lave aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer. Det tilstræbes i alle sager om bruseplads, at dette ikke retableres. Der ydes ikke økonomisk støtte til fejl og mangler på badeværelset, der har været til stede inden etableringen af bruseplads. Fx vandskader, manglende vådrumssikring, utidssvarende installationer. Der etableres ikke gulvvarme ved bruseplads. Ved skader på eksisterende gulvvarme, genetableres gulvvarmen. Der skal foreligge dokumentation for, at gulvvarmen var funktionsdygtig inden arbejdet med etablering af bruseplads, blev igangsat. Der indhentes minimum to håndværkertilbud på etablering af bruseplads. Ejendomscenteret inddrages ved tilbudsindhentning og optegning af ny bruseplads. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Dørtrin
Lovgrundlag	Serviceoven § 116.
Formål	At borgeren kan færdes ved egen hjælp i hjemmet – med eller uden ganghjælpemidler.
Kriterier for bevilling	• At borgeren har væsentlig faldrisiko • At borger færdes indendørs med rollator eller i kørestol • At behovet ikke kan løses med slisker
Indsatsen kan indeholde	• Fjernelse af dørtrin • Retablering af dørtrin i lejebolig
Leverandør	Gladsaxe Kommune har aftale med håndværker om fjernelse af dørtrin. Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Fjernelse af dørtrin til de rum i boligen, der ikke benyttes dagligt • Montering af tætningslister under døren • Fjernelse af dørtrin til badeværelset, da der kan ske vandudtrængning i fx trægulv i gang Der ydes ikke reparation af dørtrin. Hvis der fjernes dørtrin, ydes der som udgangspunkt ikke retablering, når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer.

	En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Trappelifte/løfteplatforme til kørestole
Lovgrundlag	Serviceoven § 116.
Formål	At borgeren vil være i stand til at fungere selvstændigt i boligen i kørestol på trods af udendørs og/eller indendørs niveauforskelle.
Kriterier for bevilling	• At trappelift er nødvendig for, at borgeren kan komme ind/ud af boligen eller for at komme rundt i boligen • At behovet ikke kan løses med løse eller fastmonterede ramper • At borgeren har et realistisk ønske om at blive boende i boligen på længere sigt • Der skal vurderes, om boligen som helhed er egnet, eller om behovet mere hensigtsmæssigt vil kunne løses ved flytning til anden bolig
Indsatsen kan indeholde	• Kørestolslift/løfteplatform ved adgang til boligen • Kørestolslift/løfteplatform ved indendørs niveauforskelle • Reparation, hvis kørestolsliften/løfteplatformen er bevilget som udlån • Lovpligtigt serviceeftersyn
Leverandør	Gladsaxe Kommune har aftaler med firmaer for opsætning af trappelift/platformsløftere. Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke overdækning af liften. Det forudsættes, at de bygningsmæssige forhold gør det muligt at foretage opsætning. Ejendomscenteret inddrages i denne vurdering. Kommunens leverandør udfører altid montage i henhold til gældende norm DS/EN 10535;2007, hvor der udføres vægttest

	med 1,5 x den godkendte vægtkapacitet. Alle montører er certificerede og har gennemgået og bestået leverandørens interne træningsprogram, som indeholder teoretisk og praktisk træning i eget montagelaboratorium. Trappelifte/løfteplatforme skal tilsluttes særlig el, og der kan være behov for ekstra sikringsgruppe i eltavle. Gladsaxe Kommune afholder etableringsomkostningerne til elstik og sikringsgruppe, hvis ikke eksisterende elinstallation kan benyttes. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker, som kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til el. I lejebolig skal der søges om tilladelse til opsætning i boligselskabet eller hos privat udlejer. I lejebolig foretages retablering, hvis udlejer kræver det. Andelsbolig sidestilles med ejerbolig. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at søge tilladelse til opsætning samt indgå en aftale om reetablering. I ejerbolig søges der ikke tilladelse inden opsætning. Der foretages ikke retablering medmindre kommunen ønsker trappeliften retur. Gladsaxe Kommune bevilger som udgangspunkt kørestolslift/løfteplatform som udlån. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Trappelifte med stolesæde
Lovgrundlag	Serviceoven § 116.
Formål	At borgeren er i stand til at fungere i boligen på trods af udendørs og/eller indendørs niveauforskelle.
Kriterier for bevilling	• At stoleliften er nødvendig for, at borgeren kan komme ind/ud af boligen eller for at komme rundt i boligen • At borgeren skal have et realistisk ønske om at blive boende i boligen på længere sigt • Der skal vurderes, om boligen som helhed er egnet, eller om behovet mere hensigtsmæssigt vil kunne løses ved flytning til anden bolig
Indsatsen kan indeholde	• Stolelift/trappelift med sæde ved indendørs niveauforskelle, trappe mellem etager • Stolelift/trappelift med sæde til kælder bevilges, hvis det gør borgeren i stand til at klare trappen og udføre væsentlige opgaver i kælderen • Reparation, hvis Stolelift/trappelift med sæde er bevilget som udlån • Lovpligtigt serviceeftersyn
Leverandør	Gladsaxe Kommune har aftaler med firmaerne for opsætning af stolelift/trappelift med sæde. Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.
Bemærkninger	Det forudsættes, at de bygningsmæssige forhold gør det muligt at foretage opsætning. Ejendomscenteret inddrages i denne vurdering. Kommunens leverandør udfører altid montage i henhold til gældende norm DS/EN 10535;2007, hvor der udføres vægttest

	med 1,5 x den godkendte vægtkapacitet. Alle montører er certificerede og har gennemgået og bestået leverandørens interne træningsprogram, som indeholder teoretisk og praktisk træning i eget montagelaboratorium. Stolelift/trappelift med sæde skal tilsluttes særlig el, og der kan være behov for ekstra sikringsgruppe i eltavle. Gladsaxe Kommune afholder etableringsomkostningerne til elstik og sikringsgruppe, hvis ikke eksisterende elinstallation kan benyttes. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling. Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til el. I lejebolig skal der søges om tilladelse til opsætning i boligselskabet eller hos privat udlejer. I lejebolig foretages retablering, hvis udlejer kræver det. Andelsbolig sidestilles med ejerbolig. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening, kan være relevant at søge tilladelse til opsætning, samt indgå en aftale om reetablering. I ejerbolig søges der ikke tilladelse inden opsætning. Der foretages ikke retablering medmindre kommunen ønsker trappeliften retur. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Trappekører/hjælpermanøvreret
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113b.
Formål	At borgeren kan blive hjulpet op og ned ad trapper til bolig siddende i kørestol.
Kriterier for bevilling	• At borgeren sidder permanent i manuel/komfort kørestol ved færdsel udenfor hjemmet • At borgeren har behov for at komme ud af bolig flere gange om ugen • At behovet ikke kan løses af Movia flextur eller Movia handicap flextrafik eller anden leverandør, der stiller trappekører til rådighed • Det er ikke tilstrækkeligt, at behovet opstår når borger er på besøg hos familie, venner mv. • Der skal vurderes, om boligen som helhed er egnet, eller om behovet mere hensigtsmæssigt vil kunne løses ved flytning til anden bolig
Indsatsen kan indeholde	• Trappekører til montering på manuel/komfort kørestol • Særligt ophæng til trappekører til montering på kørestol • Reparation • Lovpligtigt serviceeftersyn, hvis leverandøren kræver det
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Trappekøreren kan være vanskelig for hjælper at betjene. Der gives oplæring af primær hjælper/bruger af trappeliften ved bevilling. Borgeren skal selv sørge for drift og vedligeholdelse. Dette indbefatter, at borger selv skal sørge for almindelig rengøring af motor, betjeningsmodul på motor mv. Der kan bevilges etablering af elstik til opladning, hvis ikke eksisterende stik i boligen kan benyttes. Elstikket bevilges efter servicelovens § 116. Kommunen afholder etableringsomkostningerne til elstik. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling.

	Gladsaxe Kommune afholder ikke løbende driftsudgifter til opladning af batteri. Hvis der opsættes elstik, ydes der som udgangspunkt ikke retablering når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde lave aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer. I nogle tilfælde kan det være relevant at betale for leje af en trappekører. Når et produkt bevilges efter § 113 b skal der fastsættes tidsfrist på udlånet. Det er ikke muligt at forlænge udlånsperioden. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Ramper, transportable
Lovgrundlag	Servicebogen § 112
Formål	At borgeren vil blive i stand til at klare indendørs eller udendørs niveauforskelle ved egen hjælp eller med hjælper.
Kriterier for bevilling	• At rampen er nødvendig for at udjævne niveauforskelle i og ved boligen • At borgeren sidder permanent i manuel/komfort kørestol ved færdsel udenfor hjemmet • At borgeren med eller uden pårørende/hjælper har behov for at komme ud af bolig flere gange om ugen • At behovet ikke kan løses af Movia handicap flextrafik eller anden leverandør, der stiller trappekører til rådighed • Det er ikke tilstrækkeligt, at behovet opstår når borger er på besøg hos familie, venner mv. • Der skal vurderes, om boligen som helhed er egnet, eller om behovet mere hensigtsmæssigt vil kunne løses ved flytning til anden bolig
Indsatsen kan indeholde	• Letvægtsramper • Standardramper • Kuffertrammer • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpe-middeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpe-middeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Transportable ramper er ofte tunge at lægge ud, både for borger siddende i kørestol og hjælper. Hælningsgraden på de transportable ramper må ikke overstige leverandørens anbefalinger. Borger skal orienteres om dette ved bevilling, da en overskridelse af dette kan medføre faldulykker i forbindelse med brug af rampen. Etablering af rampe er ikke nødvendig for, at borgeren kan udskrives til hjemmet, og dermed undgå ophold på Kildegården, Midlertidige Pladser eller forlængelse af hospitalsophold. Der udlånes ikke transportabel rampe for at sikre ekstra ind-/udgang til boligen. Det etableres én ind-/udgang til boligen.

	En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Ramper, faste
Lovgrundlag	Serviceoven § 116.
Formål	At borgeren bliver i stand til at klare indendørs eller udendørs niveauforskelle ved egen hjælp eller med hjælper.
Kriterier for bevilling	• At rampen er nødvendig for at udjævne niveauforskelle i og ved boligen • At borgeren med eller uden pårørende/hjælper har behov for at komme ud af bolig flere gange om ugen Der skal vurderes, om boligen som helhed er egnet, eller om behovet mere hensigtsmæssigt vil kunne løses ved flytning til anden bolig.
Indsatsen kan indeholde	• Standardramper udført i træ, plastik, metal/køreplader • Specialfremstillede ramper
Leverandør	Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.
Bemærkninger	Ramper må ikke udføres med en større hældning end 1:20. Dette er især vigtigt, hvis borger er selvtransporterende i manuel kørestol. Gladsaxe Kommunes Ejendomscenter kan give dispensation for denne hældning. Hvis der opsættes ramper, ydes der som udgangspunkt ikke retablering, når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer.

	En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Køkkenændringer, bordplader, elementer, elektrisk højdeindstilling
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 113 og 116.
Formål	At borgeren bliver i stand til at klare huslige funktioner ved egen hjælp.
Kriterier for bevilling	• At borgerens behov ikke kan afhjælpes ved, at der etableres en fast arbejdsplads til borgeren – nedsænket bordplade • At borgerens problematik ikke kan afhjælpes ved bevilling af højdeindstillelig arbejdsstol eller ved højdeindstilling af el-stol • At borgeren ikke kan indrette sig med køkkenudstyr i andre skabe i køkkenet, fx ved at flytte det til de underskabe, man benytter mest, eller have køkkenmaskiner til at stå fremme • At borger ikke kan benytte køkken/bordplade siddende i kørestol, selv hvis underskabe fjernes • At der er flere i husstanden, der skal benytte køkkenet, og der derfor er behov for forskellige højder på fx bordplade
Indsatsen kan indeholde	• Elektrisk højdeindstillelige bordplade med/uden håndvask, kogeplade • Elektrisk højdeindstillelig køkkenelementer • Fastmonteret bordplade med/uden håndvask, kogeplade • Køkkenskab – primært underskabe • Forlængelse af eksisterende køkkenbord • Vejledning i brug af eksisterende køkken siddende i kørestol
Leverandør	§ 116 Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.
Bemærkninger	Der ydes ikke ændringer af køkkenet, hvis der inden for de eksisterende rammer af køkkenet kan indrettes en egnet arbejdsplads for borgeren, også selvom dette betyder, at der skal

	flyttes om på indhold i køkkenskabe, eller der evt. tages plads fra spiseplads i køkkenet. Det forudsættes, at de bygningsmæssige forhold gør det muligt at foretage opsætning. Som udgangspunkt genbruges eksisterende køkkenelementer og hvidevarer. Der gives ikke tilskud til indkøb af nyt køleskab, opvaskemaskine/etablering af opvaskemaskine, kogeplade mv. Der kan i særlige tilfælde gives kogeplade og ovn, hvis komfur skal fjernes for at tilpasse køkkenet til borgernes funktionsnedsættelse. Der gives bevilling efter servicelovens § 113 stk.3. Der ydes ikke reparationer eller udskiftning af kogeplader og ovn. Der gives ikke etablering af afløb, eller andet der forventes at være etableret og funktionsdygtigt i eksisterende køkken. Hvis der er behov for fx vand eller el, afholder Gladsaxe Kommune etableringsomkostningerne. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling og at kommunen ikke er erstatningsansvarlig for eventuelle fejl og mangler ved det udførte arbejde. Hvis der laves køkkenændringer, ydes der som udgangspunkt ikke retablering, når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Badeværelsesændringer
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 113 og 116.
Formål	At borgeren bliver i stand til at klare personlig pleje ved egen hjælp eller med så begrænset hjælp som mulig.
Kriterier for bevilling	• At borgerens behov ikke kan afhjælpes ved, at der stilles hjælpemidler til rådighed – fx badebænk, greb, toiletforhøjer. • At borger ikke kan benytte håndvask siddende i kørestol, selv hvis underskabe fjernes • At borger ikke kan komme ud i brusekabine/niche og derved ikke kan afvaskes og der er hygiejniske forhold der underbygger, at der er behov for afvaskning under rindende vand • At der er flere i husstanden, der skal benytte badeværelset • At der ikke er tale om en renovering, herunder fejl og mangler opstået som følge af almindeligt slid, strukturelle fejl og mangler, manglende vedligehold • At der ikke er tale om en modernisering • I vurderingen indgår, hvor stor en del af hverdagen, der er personhjælp til rådighed
Indsatsen kan indeholde	• Elektrisk højdeindstillelig håndvask • Elektrisk højdeindstillelig væghængt toilet • Hævning af toilet ved brug af betonringe under gulvmonteret toilet • Fastmonteret bordplade med/uden håndvask • Etablering af afvaskningsplads ved særlige hygiejne hensyn • Vejledning i brug af eksisterende badeværelse med brug af hjælpemidler
Leverandør	§ 116 Der er frit valg af håndværker og materialer (produkt). Benyttes en anden håndværker end den, som kommunen har valgt, refunderes højst et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået boligindretningen udført for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ydelsesmodtageren vælge andre materialer til udførelsen af boligindretningen end dem, som kommunen har anvist. Vælges en anden håndværker og/eller materialer, kan det medføre egenbetaling. Vælges anden håndværker og/eller materialer skal udførsel og materialevalg godkendes inden der foretages udbetaling af udlæg. I lejeboliger, andelsboliger er det en forudsætning for frit valg, at boligselskabet, udlejer eller andelsforeningen godkender borgerens valg af håndværker og produkt. Det er borgeren selv, der aftaler med boligselskab, udlejer eller andelsforeningen.

Bemærkninger

Der ydes ikke ændringer af badeværelset, hvis der inden for de eksisterende rammer af badeværelset kan laves en indretning der understøtter selvstændighed. Heller ikke selv om det vil kræve, at der nedtages skabe, omplaceres vaskemaskine/tørretumbler eller lignende.

Der ydes ikke nedtagelse af badekar og etablering af bruseplads i stedet, da dette betragtes som en modernisering.

Det forudsættes, at de bygningsmæssige forhold gør det muligt at foretage ændringerne uden risiko for fx nedsivning af vand i etageadskillelsen, optrækning af vand i vægge eller gennembrydning af vådrumssikringen.

Hvis badeværelsets areal skal udvides for at tilgodese funktionsnedsættelsen, vil der ikke blive ydet kompensation for dette tab i beboelsesareal.

Hvis arbejdet i badeværelset betyder, at det i en kortere eller længere periode ikke vil være muligt, at benytte toilet eller bad, kan det betyde, at disse funktioner løses ved opsætning af bækkenstol og at afvaskning sker i fx plejeseng. I særlige tilfælde kan der opsættes toilet/badevogn.

Der udbedres ikke skader som følge af rod eller skimmel som følge af utætheder på badeværelset, selv om man få hjælp til bad og toiletbesøg af hjemmeplejen.

Udskiftning af blandingsbatteri på håndvask og i brusekabine/-niche, badeområde ydes ikke.

Der ydes ikke udskiftning af brusehoved eller bruseslange.

Der ydes ikke etablering af afløb eller kloak hvis dette ikke i forvejen er etableret. Heller ikke hvis der er tale om at de eksisterende ikke er korrekt etableret.

Hvis der er behov for at trække ekstra afløb, vand eller el, afholder Gladsaxe Kommune etableringsomkostningerne. Etableringen er omfattet af frit valgs reglerne. Vælges anden håndværker til etablering end den håndværker kommunen peger på, kan dette medføre en egenbetaling og at kommunen ikke er erstatningsansvarlig for eventuelle fejl og mangler ved det udførte arbejde.

	Hvis der laves ændringer på badeværelset, ydes der som udgangspunkt ikke retablering, når borger er bosiddende i ejerbolig. Der kan i særlige tilfælde laves aftale om dette inden opsætning. I andelsbolig påhviler det andelshaver at undersøge, om der ifølge gældende vedtægter for andelsboligforening kan være relevant at indgå en aftale om reetablering. I lejebolig laves der som udgangspunkt en aftale om retablering og omfanget af denne med udlejer. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Puder
Lovgrundlag	Puder til at korrigere siddestillingen - Serviceloven § 112. Puder til at modvirke eller hindre forværring af tryksår - Nationale kliniske anbefalinger og retningslinjer
Formål	At modvirke dannelse eller forværring af allerede opstået tryksår. At korrigere siddestillingen hos borgeren, så borger opnår den bedst mulige og mest aktive siddestilling i stol/kørestol.
Kriterier for bevilling	At borgeren har tryksår eller har en lidelse, som gør, at borgeren har risiko for at udvikle tryksår.
Indsatsen kan indeholde	• Særligt udformede puder i forhold til at kompensere for en siddestillingsproblematik. Særligt med fokus på at skabe stabilitet i bækkenet, for at skabe en god opretsiddende stilling for borger samt at forebygge udvikling af tryk- eller shearsår • Trykaflastende pude i forskellige materialer • Specielle lejringspuder • Reparation Tilbehør til pude: • Inkontinensbetræk • Ekstra betræk efter behov
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke almindelige puder, da de betragtes som sædvanligt indbo, som er fremstillet til almindeligt brug hos befolkningen og forhandles bredt. Fx: • Puder i skum (memory foam) • Skråpude/Ringpude • Ægte og syntetisk lammeskind En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Madrasser
Lovgrundlag	Madrasser til at modvirke eller hindre forværring af tryksår - Nationale kliniske anbefalinger og retningslinjer
Formål	At modvirke dannelse eller forværring af allerede opstået tryksår.
Kriterier for bevilling	• At borgeren har vævsskade eller tryksår eller har en lidelse, som gør, at borgeren har risiko for at udvikle tryksår • At valg af madras i mellem- og højrisikogruppen træffes ud fra en faglig vurdering på baggrund af en risikovurdering
Indsatsen kan indeholde	• Trykaflastende madras i forskellige materialer • Specielle lejringspuder, (hoftepuder, hælpuder mv.) • Reparation Tilbehør til madras: • Inkontinensbetræk • Ekstra betræk efter behov
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke almindelige topmadrasser og topmadrasser, da de betragtes som sædvanligt indbo, da de er fremstillet til almindeligt brug hos befolkningen og forhandles bredt. Fx: • Topmadras i skum (memory foam) • Madrasser, der kan købes i almindelig handel fx TEMPUR, Auping mv. • Syntetisk- og medicinsk lammeskind Dynamiske madrasser kræver løbende vedligeholdelse, samt justeres/kontrolleres for at sikre at madrassen har den ønskede effekt. Det skal være sandsynliggjort, at borgeren ikke kan kompenseres med et produkt, der betragtes som sædvanligt indbo. Sædvanligt indbo er produkter, der er fremstillet til almindelig brug hos befolkningen og forhandles bredt. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler,

forbrugsgoder og boligindretning
Bilag 4: Tidsfrister
Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)
Bilag 6: Leverandører

	Sansestimulerende produkter dyne eller tæppe
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113.
Formål	At afhjælpe en indre psykisk uro hos borgere med adfærds- og opmærksomhedsforstyrrelser med henblik på, at borger kan varetage flere aktiviteter oftere og mere selvstændigt eller med større kvalitet i aktivitetsudførelsen
Kriterier for bevilling	I vurderingen af tildelingen skal indgå: • Hvilken medicinsk behandling der er afprøvet, og effekten af denne skal være dokumenteret • Der stilles krav om, at alle pædagogiske tiltag og søvnhygiejniske tiltag er afprøvet for at bedre søvnen • Hvilke tiltag der er taget for at tilpasse omgivelser for at mindske stimuli – lys, lyd og generel afskærmning • Hvilke andre tilbud er der allerede iværksat – fx særlige institution-/ skoletilbud, aflastning i hjemmet • Hvorfor kan der ikke indstilles til medicinsk behandling • Produktet må ikke sættes i stedet for anden behandling • produktet kan ikke udleveres for at understøtte et opnået behandlingsresultat
Indsatsen kan indeholde	Sansestimulerende produkter, der giver et varieret proprioceptivt stimuli (trykpåvirkning af muskler og led). Produkttyper: • Dyner • Tæpper • Puder • Vest • Beklædningsgenstande • Reparation • Udskiftning
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpe-middeldepotet. Gladsaxe Kommune har lavet aftale med firmaer om indkøb af sanseintegrationsprodukter. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpe-middeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Personer med nedsat funktionsevne er ofte i en eller anden form for behandling eller har et ønske om så vidt muligt at opnå en bedring af deres funktionsniveau. Et produkt, som skal anvendes til at forbedre, vedligeholde eller hindre forringelse af funktionsevnen, kan ikke ydes efter servicelovens § 112.

	Der sker en løbende udvikling af sansestimulerende produkter, og flere er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug. Hvilke forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo, bliver løbende ændret i takt med den almindelige samfundsudvikling. Der foretages en konkret vurdering af om det ansøgte er et hjælpemiddel eller et forbrugsgode. For at afdække hvilket produkt der kan afhjælpe for den aktuelle problematik, foretages der en konkret afprøvning. Afprøvningsperioden er på op til 4 uger. Produktet skal afleveres efter endt afprøvningsperiode. Udskiftning af betræk indgår ikke i indsatsen. Der kan i særlige tilfælde bevilges inkontinensbetræk, hvis borgeren har inkontinens problematikker, der ikke er forsøgt/ikke kan afhjælpes på anden måde. Hvis produktet primært skal benyttes i børnehave/skole, er det institutionen/skolen, der skal sørge for indkøb af dette, så barnet/den unge har mulighed for at indgå i læringsmiljø. Der kan i særlige tilfælde bevilges 2 dyner, hvis dynen ikke, omend med besvær, kan transporteres imellem fx flere bopæle. Der skal ved denne vurdering tages med, hvorvidt borger fx er bevilliget bil med støtte efter servicelovens § 114, da denne skal følge borger. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Stemmeforstærker
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At borgeren bliver i stand til at kommunikere mundtligt, på trods af svag stemme.
Kriterier for bevilling	• At borgeren ikke kan opnå en funktionel, mundtlig kommunikation gennem taletræning • At borgeren kan fungere selvstændigt i dagligdagen • At hjælpemidlet er nødvendigt for at kunne opretholde den daglige livsførelse • Der skal foreligge dokumentation for i hvilken udstrækning, borgerens kommunikative vanskeligheder i væsentlig grad kan afhjælpes
Indsatsen kan indeholde	• Stemmeforstærker • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Borger skal være udredt fra Kommunikationscentret med henblik på, at borger kan kompenseres med taletræning og taleundervisning. Forløb ved Kommunikationscentret bevilges som specialundervisning for voksne. Kommunikationscenteret skal udarbejde forslag til produkt og kan forestå afprøvningen af denne. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Synshjælpemidler
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At give borgere med nedsat eller manglende syn mulighed for aktiv deltagelse og indflydelse på dagligdagen.
Kriterier for bevilling	• At borgeren med hjælpemidlet kan fungere selvstændigt i dagligdagen • At hjælpemidlet er nødvendigt for at kunne opretholde den daglige livsførelse • Der skal foreligge dokumentation for i hvilken udstrækning, borgerens kognitive vanskeligheder i væsentlig grad kan afhjælpes • Der skal foreligge indstilling med dokumentation for, i hvilken udstrækning borgerens synsnedsættelse i væsentlig grad kan afhjælpes • At borgeren har varigt synshandicap med en synsstyrke på 6/18 (0,33) eller derunder på det bedste øje
Indsatsen kan indeholde	<u>Optiske synshjælpemidler:</u> • Informations- og kommunikationsteknologi (IKT-hjælpemidler) • Tekstforstørrende apparat (CCTV) • Lup • Reparation <u>Øvrige hjælpemidler, der kompenserer for nedsat syn:</u> • Lydoptager og –afspiller i daisyformat • Punktskriftmaskine • Vægte med syntetisk tale • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Gladsaxe Kommune har for specifikke produkter aftale med Kommunikationscentret om udlevering. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen/kommunikationscentret kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling. Optikerliste benyttes ved bevilling af briller og kontaktlinser.
Bemærkninger	Ved bevilling af briller, kontaktlinser og/eller bandagelinser skal der altid foretages en faglig udredning på Kommunikationscentret inden der træffes afgørelse. CD-afspillere med mulighed for at afspille mp3-filer indgår ikke i indsatsen.

	Hjælpemidlerne kan indgå i en ydelsespakke, som Kommunikationscentret tilbyder ud fra en udredning af borgerens funktionsbehov. For nogle af hjælpemidlerne har Kommunikationscentret genbrugsordning. Ved behov bevilges specialundervisning for at få fuldt udbytte af hjælpemidlet. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører

	Høretekniske hjælpemidler
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At give borgere med nedsat eller manglende hørelse mulighed for aktiv deltagelse og indflydelse på dagligdagen.
Kriterier for bevilling	• At borgeren kan fungere selvstændigt i bolig ved fx at kunne se når der ringes på dørklokke, røgalarm er aktiv mv. • Der skal foreligge indstilling med dokumentation for i hvilken udstrækning, borgerens hørenedsættelse i væsentlig grad kan afhjælpes • Borger skal have en hørenedsættelse, der svarer til, at borger skal være berettiget til høreapparater • Borger skal ikke kunne benytte høreapparater
Indsatsen kan indeholde	• Alarmsystemer (trådløse) • Indikatorer med visuelle signaler (trådløse) • Vækkesystemer • Teleslynger til radio og tv • Halsslynge til mobiltelefon • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Telefon • Vækkeur uden lyssignal og vibration • Babyalarm • Brandalarm uden lyssignal • Dørklokke med lyd og lys (både fastmonteret og trådløst) • Dørklokke med kamera (både fastmonteret og trådløst) Hjælpemidlerne kan indgå i en ydelsespakke, som Kommunikationscentret tilbyder ud fra en udredning af borgerens funktionsbehov. Ved behov bevilges instruktion i hjælpemidlet, for at få fuldt udbytte af det. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Yderligere
information

Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis
Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler,
forbrugsgoder og boligindretning
Bilag 4: Tidsfrister
Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)
Bilag 6: Leverandører

	Læse-stave hjælpemidler
Lovgrundlag	Serviceoven §§ 112 og 113.
Formål	At give borgere, med læse- stavevanskeligheder, mulighed for aktiv deltagelse og indflydelse på dagligdagen.
Kriterier for bevilling	• At borgeren kan fungere selvstændigt i dagligdagen, ved blandt andet at kunne orientere sig i papirer fra det offentlige, banken og andet der er nødvendigt for at kunne opretholde den daglige livsførelse • Der skal foreligge indstilling med dokumentation for i hvilken udstrækning, borgerens læse- stavevanskeligheder i væsentlig grad kan afhjælpes
Indsatsen kan indeholde	Informations- og kommunikationsteknologi (IKT-hjælpemidler) fx oplæringsprogrammer, ordforslagsprogrammer, talegenkendelse og andre hjælpemidler, der kan kompensere for borgerens læse-stave vanskeligheder.
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Gladsaxe Kommune har for specifikke produkter aftale med Kommunikationscentret om udlevering. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen/kommunikationscentret kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Forbrugsgoder, der betragtes som sædvanligt indbo (fx scanner og pc), indgår ikke i indsatsen. Der ydes ikke tilskud til indkøb af holder til tablet eller smartphone, medmindre denne skal monteres på en særlig måde på fx kørestol for at sikre brug. Hjælpemidlerne kan indgå i en ydelsespakke, som Kommunikationscentret tilbyder ud fra en udredning af borgerens funktionsbehov. Ved behov bevilges instruktion i hjælpemidlet, for at få fuldt udbytte af det. Der gives ikke IKT hjælpemidler, der udelukkende skal benyttes i forbindelse med undervisning/lektielæsning. Dette skal stilles til rådighed af skole/undervisningsinstitution. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører
------------------------	---

	Kognitive hjælpemidler
Lovgrundlag	Serviceoven § 112.
Formål	At kompensere for borgerens nedsatte kognitive funktioner. At give borgere med nedsatte kognitiv funktionsevne mulighed for aktiv deltagelse og indflydelse på dagligdagen.
Kriterier for bevilling	• At borgeren kan fungere selvstændigt i dagligdagen • At hjælpemidlet er nødvendigt for at kunne opretholde den daglige livsførelse • Der skal foreligge dokumentation for, i hvilken udstrækning borgerens kognitive vanskeligheder i væsentlig grad kan afhjælpes • Elektroniske kalendere kan bevilges uden afprøvning på baggrund af positiv indstilling fra demenskoordinator
Indsatsen kan indeholde	• Elektroniske kalendere og huskesystemer • Informations- og kommunikationsteknologi (IKT-hjælpemidler) • Reparation
Leverandør	Gladsaxe Kommune, Hjælpemiddeldepotet. Gladsaxe Kommune har for specifikke produkter aftale med Kommunikationscentret om udlevering. Der er frit valg af leverandør og produkt. Retten til frit valg gælder ikke, hvis kommunen/kommunikationscentret kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel. Vælges en anden leverandør end Hjælpemiddeldepotet, kan det medføre egenbetaling.
Bemærkninger	Forbrugsgoder, der betragtes som sædvanligt indbo (fx smartphones, smartwatches og tablets), indgår ikke i indsatsen. Hjælpemidlerne kan indgå i en ydelsespakke, som Kommunikationscentret tilbyder ud fra en udredning af borgerens funktionsbehov. Ved behov bevilges instruktion i hjælpemidlet, for at få fuldt udbytte af det. Der gives ikke kognitive hjælpemidler, der udelukkende skal benyttes i forbindelse med undervisning/lektielæsning eller udelukkende benyttes på arbejdet for at kunne varetage arbejdsfunktion. Dette skal stilles til rådighed af skole/undervisningsinstitution eller jobcentret. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 6: Leverandører
------------------------	---

Specialundervisning

Specialundervisning for voksne	
Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne
Formål	At afhjælpe eller begrænse virkningerne af borgerens fysiske eller psykiske handicap. At forbedre borgerens mulighed for at benytte kompenserende strategier, metoder og hjælpemidler igennem et særligt tilrettelagt undervisnings- og rådgivningsforløb. Undervisningen skal øge borgerens mulighed for et mere aktivt liv, samt mulighed for deltagelse i samfundslivet på lige fod med andre.
Kriterier for bevilling	• At borgeren ikke kan modtage relevant tilbud med samme formål efter anden lovgivning • At borgeren er over den undervisningspligtige alder • Der skal foreligge en udredning af borgerens behov for kompenserende specialundervisning og/eller specialpædagogisk bistand. Der skal foreligge en undervisningsplan, som er udfærdiget i samråd med borgeren, med beskrivelse af mål, delmål, indhold og omfang • Der skal være et udviklingspotentiale • At borger som følge af sit handicap er hindret i at deltage i daglige aktiviteter og sociale sammenhænge.
Indsatsen kan indeholde	• Tidsafgrænset og særligt tilrettelagt specialundervisning • Specialpædagogisk bistand, herunder rådgivning og vejledning til borgeren • Nødvendige undervisningsmaterialer og hjælpemidler • Befordring efter behov
Leverandør	Borgeren kan selv henvende sig hos en udbyder af specialundervisning og få foretaget udredning af sine behov, men kommunen vælger leverandør af indsatsen. På hjerneskadeområdet skal kommunen give tilsagn til en udredning. Specialundervisning/specialpædagogisk bistand udbydes af: • Specialskoler for voksne • Udbydere som drives af regionerne efter aftale med kommunen fx kommunikationscentre • Institut for Blinde Og Svagsynede (IBOS) • Center for Hjerneskade • Private udbydere/talepædagoger.
Bemærkninger	Visitationen vurderer om ansøgningen opfylder kriterierne for bevilling efter lov om specialundervisning for voksen eller om ansøgningen skal behandles og afgøres efter anden lovgivning. I

	de tilfælde sikrer Visitationen, at ansøgningen fremsendes til relevant afdeling til endelig afgørelse. I indsatsen indgår ikke: • Undervisning efter FVU-lovgivningen (forberedende voksenundervisning) eksempelvis undervisning af voksne ordblinde • Undervisning under indlæggelse på hospital • Prøveforberedende undervisning eller uddannelse med på forhånd fastlagte generelle mål fx eksamensangst på ungdoms-/videregående uddannelse • Kontinuerlig støtte og opfølgning på tidligere indsats eller for at forebygge yderligere funktionstab • Det gives ikke flere forløb med samme undervisningsmål • Uddannelse og kurser til pårørende Det vurderes løbende, hvorvidt borgeren profiterer af undervisningsforløbet. Vurderes det, at fortsat undervisning ikke kan afhjælpe funktionsnedsættelsen yderligere, skal undervisningen ophøre. Ved ophør ydes der vejledning til borgeren om eventuelle andre relevante tilbud. Undervisningsforløbet afsluttes med en evalueringsrapport fra udbyder, hvor det fremgår, i hvilket omfang målene er nået. Til borgere med varig talefunktionsnedsættelse efter operation eller stråleterapi i hals- og mundhuleområde giver der deltagelse i ét landkursus igennem Dansk landsforening for hals- og mundhuleopererede. Målgruppen for specialundervisning er: • Bevægelseshandicap • Synsnedsættelse • Tale- stemme og sprogvanskeligheder • Hørenedsættelse • Erhvervet hjerneskade • Personlighedsmæssige, psykiatriske og sociale vanskeligheder • Psykisk udviklingshæmning/generelle indlæringsvanskeligheder Indsatsen bevilges og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Kvalitetsstandards for voksne med særlige behov Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Befordring

	Befordring til fritidsundervisning og klubber
Lovgrundlag	Service-loven § 117.
Formål	At give borgere, med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, mulighed for at deltage i sociale aktiviteter.
Kriterier for bevilling	Befordring ydes til pensionister og borgere med særlige kognitive udfordringer, der ikke kan benytte kollektiv transport, herunder Movia Flextur og Movia Flex-handicap befordring på grund af funktionsnedsættelse. Borgere med fysisk funktionsnedsættelse skal være bevilget ganghjælpemiddel eller kørestol eller der skal foreligge dokumentation, der godtgør, at kollektiv transport/Movia Flextur ikke kan benyttes. Der ydes ikke befordring: • Hvis der er en bil i husstanden, der kan benyttes • Hvis borgeren er bevilget støtte til køb af bil efter service-lovens § 114 • Hvis borgeren er bevilget el-kørestol/ -scooter eller trehjulet cykel, der kan dække behovet
Indsatsen kan indeholde	Der kan maksimalt bevilges befordring til én klub/fritidsundervisning og én senioridræt om ugen (tur/retur). Løbende bevilling gives til 1 sæson eller maksimalt 1 år ad gangen.
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået leverandøraftale med privat udbyder af befordring.
Bemærkninger	Der er egenbetaling (jf. Gladsaxe Kommunes takstblad). Egenbetalingen administreres som en abonnementsordning. Befordring af ledsager indgår ikke i indsatsen. Heller ikke selv om det vil betyde, at borger ikke kan benytte/deltage i tilbud. Der kan ikke bevilges befordring på grund af vejrforhold som fx glat føre, kraftig regn eller hård blæst. I husstande, hvor der er bil, skal bilen være tilgængelig for borger. Det skal tages med i betragtningen, om bil benyttes af ægtefælle i forbindelse med fx arbejde eller andre tidsfastlagte aktiviteter. Befordring af ledsager indgår ikke i indsatsen. Til IBOS og SUKA-aktiviteter kan der bevilges befordring uden for Gladsaxe Kommunes grænser, hvis der ikke findes et egnet tilbud i Gladsaxe Kommune.

	SUKA har deres egen kørselsordning, som bevilges til, men SUKA står for bestilling af kørslen. Gladsaxe Kommune er ikke ansvarlig for planlægningen af kørslen. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 9: Befordring

	Befordring til træning og behandling
Lovgrundlag	Serviceoven § 117.
Formål	At give borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne mulighed for befordring til specifikke trænings-/behandlingstilbud
Kriterier for bevilling	Befordring ydes til borgere, der ikke kan transportere sig selv og ikke kan benytte kollektiv transport, herunder Movia Flextur og Movia Flex-handicap befordring på grund af funktionsnedsættelse. Der ydes ikke befordring: • Hvis der er en bil i husstanden • Hvis borgeren er bevilget støtte til køb af bil efter servicelovens § 114 • Hvis borgeren er bevilget el-kørestol/ -scooter eller trehjulet cykel der kan dække behovet
Indsatsen kan indeholde	Befordring inden for Gladsaxe Kommune til: • Vedligeholdende træning eller genoptræning efter serviceloven • Vederlagsfri fysioterapi • Forbyggende fysisk træning • Ridefysioterapi (til nærmeste sted der har tilbuddet) Uden lægehenviisning: • Kiropraktik • Tandlæge • Specialtandplejen (behandlingen foregår på klinik i Gentofte) Med lægehenviisning: • Fysioterapi (ikke vederlagsfri) • Psykolog • Fodterapi i forbindelse med diabetes og/eller neglebøjlebehandling • Private træningstilbud, der kan sidestilles med vederlagsfri fysioterapi) fx Neurofysiklinikken Visiteret tilbud: • Omsorgstandpleje – når borger ikke bor i plejebolig Løbende bevilling gives så længe der er behov for at deltage i den specifikke træning/behandling. Der ydes maksimalt 3 ugentlige befordringer til træning.

Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået leverandøraftale med privat udbyder af befordring.
Bemærkninger	Der er egenbetaling pr. tur (ud og hjem) (jf. Gladsaxe Kommunes takstblad). Befordring af ledsager indgår ikke i indsatsen. Heller ikke selv om det vil betyde, at borger ikke kan benytte/deltage i tilbud. Befordring uden for Gladsaxe Kommune til lignende tilbud kan ydes i særlige tilfælde, hvis et specialiseret tilbud ikke findes i Gladsaxe Kommune eller hvor der er etableret en tilknytning til træningssted eller behandlingstilbud, der ikke betyder en længere transportdistance end hvis trænings-/behandlingsstedet var beliggende i Gladsaxe Kommune. Der kan ved lange ventetider eller ved specialiseret tilbud gives kørsel udenfor kommunegrænsen. Der kan ikke bevilges befordring på grund af vejrforhold som fx glat føre, kraftig regn eller hård blæst. Befordring af ledsager indgår ikke i indsatsen. Heller ikke selv om det vil betyde, at borger ikke kan benytte/deltage i tilbud eller modtage behandling. I husstande hvor der er bil, skal bilen være tilgængelig for borger. Det skal tages med i betragtningen om bil benyttes af ægtefælle i forbindelse med fx arbejde eller andre tidsfastlagte aktiviteter. Turene må ikke benyttes til kørsel til og fra behandling, undersøgelse, kontrol mv. på Hospital. Det er Hospitalet der skal sikre denne transport. Gladsaxe Kommune er ikke ansvarlig for planlægningen af kørslen. Hvis borger skal på Kildegården, Midlertidige pladser, og der er behov for liggende transport fra eget hjem bestilles og betales transporten af Kildegården, Midlertidige Pladser. Skal borger hjem i en liggende transport fra ophold på Kildegården, Midlertidige Pladser, så skal borger selv bestille og betale den liggende transport. Dette kan gøres via Falck. Gladsaxe Kommune er ikke ansvarlig for planlægningen af kørslen. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

**Yderligere
information**

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Bilag 4: Tidsfrister

Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Bilag 9: Befordring

	Befordring til læge og speciallæge
Lovgrundlag	Sundhedsloven § 170
Formål	At give borgere der modtager socialpension og er tilknyttet sikringsgruppe 1 mulighed for at modtage relevant undersøgelse og behandling
Kriterier for bevilling	Befordring ydes til borgere, der ikke kan transportere sig selv og ikke kan benytte kollektiv transport, herunder Movia Flextur og Movia Flex-handicap befordring på grund af funktionsnedsættelse. Der ydes ikke befordring: • Hvis der er en bil i husstanden der kan dække behovet • Hvis borgeren er bevilget støtte til køb af bil efter servicelovens § 114 • Hvis borgeren er bevilget el-kørestol/ -scooter eller trehjulet cykel der kan dække behovet
Indsatsen kan indeholde	Befordring til; • Praktiserende læge • Speciallæge Løbende bevilling gives så længe der er behov for at deltage i den specifikke undersøgelse/behandling.
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået leverandøraftale med privat udbyder af befordring.
Bemærkninger	Der er ingen egenbetaling. Befordring af ledsager indgår ikke i indsatsen. Heller ikke selv om det vil betyde, at borger ikke kan benytte/deltage i undersøgelse/behandling. Befordring uden for Gladsaxe Kommune til lignende tilbud kan ydes i særlige tilfælde, hvis et specialiseret tilbud ikke findes i Gladsaxe Kommune eller hvor der er etableret en tilknytning til behandlingstilbud, der ikke betyder en længere transportdistance end hvis behandlingsstedet var beliggende i Gladsaxe Kommune. Der kan ved lange ventetider eller ved specialiseret tilbud gives kørsel udenfor kommunegrænsen. Der kan ikke bevilges befordring på grund af vejrforhold som fx glat føre, kraftig regn eller hård blæst. Befordring af ledsager indgår ikke i indsatsen. Heller ikke selv om det vil betyde, at borger ikke kan benytte/deltage i tilbud eller modtage behandling.

	I husstande hvor der er bil, skal bilen være tilgængelig for borger. Det skal tages med i betragtningen om bil benyttes af ægtefælle i forbindelse med fx arbejde eller andre tidsfastlagte aktiviteter. Turene må ikke benyttes til kørsel til og fra behandling, undersøgelse, kontrol mv. på Hospital. Det er Hospitalet der skal sikre denne transport. Gladsaxe Kommune er ikke ansvarlig for planlægningen af kørslen. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 9: Befordring

	Befordring til arbejde
Lovgrundlag	Service-loven § 117.
Formål	At give borgere med varig nedsat svær fysisk eller psykisk funktionsevne mulighed for at komme til/fra deres arbejde.
Kriterier for bevilling	Borgeren skal være bevilget ganghjælpemiddel eller kørestol, eller der skal foreligge lægelig dokumentation, der godtgør, at kollektiv transport, herunder Movia Flextur ikke kan benyttes. Som hovedregel ydes ikke befordring: • Hvis borgeren modtager social pension • Hvis der er en bil i husstanden • Hvis borgeren er bevilget til støtte til bil efter servicelovens § 114 • Hvis borgeren efter servicelovens § 112/113 er bevilget el-kørestol/-scooter, trehjulet cykel, der kan dække behovet • Hvis borger kan optrænes til at benytte fx smartphone, smartwatch eller andre teknologiske redskaber til at kunne finde vej • Hvis borger kan benytte fx smartphone, smartwatch eller andre teknologiske redskaber til at blive påmindet om hvornår man skal gå hjemmefra for at komme på arbejde til tiden
Indsatsen kan indeholde	Befordring til og fra arbejde. Arbejdsstedet må maksimalt være beliggende 20 km fra bopæl. Løbende bevilling gives op til et år ad gangen.
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået leverandøraftale med privat udbyder af befordring.
Bemærkninger	Der er egenbetaling pr. tur (ud og hjem) (jf. Gladsaxe Kommunes takstblad). Befordring af ledsager indgår ikke i indsatsen. Hvis borger er bevilget hjælp efter anden lovgivning til fx bustræning at orientere sig i det offentlige rum, kan der ikke ydes befordring til arbejde. Borger er i virksomhedspraktik/jobafklaringsforløb. Fravigelser af hovedreglen for tildeling af befordring kan fx være: • I forbindelse med nødvendig reparation af bil på værksted • I ventetid på særlig indretning af handicapbil En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

**Yderligere
information**

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Bilag 4: Tidsfrister

Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

Bilag 9: Befordring

	Movia flexhandicap kørsel
Lovgrundlag	Bekendtgørelse af lov om trafikselskaber § 11
Formål	At give borgere over 18 år, der er svært bevægelseshæmmede samt borgere, der er blinde eller stærkt svagsynede samme tilbud om kollektiv transport som alle andre.
Kriterier for bevilling	Borger skal benytte ganghjælpemiddel eller kørestol eller borger skal godtgøre, hvorfor andre offentlige transportmidler ikke kan benyttes, herunder brug af Flextur. Hvis borger selv har indkøbt ganghjælpemiddel eller kørestol, skal der laves en konkret vurdering af, om borger ville have været berettiget til det som udlån af kommunen, hvis der var indgivet en konkret ansøgning. Borgers syn skal være så nedsat, at de ville kunne optages i synsregisteret (Kennedycentret).
Indsatsen kan indeholde	Kørselsordningen kan bruges til kørsel til fx besøg hos familie og venner, indkøb og kulturelle aktiviteter. Kørslen dækker hele Movias område (Sjælland, Lolland, Falster og Møn samt de bro faste øer). Der gives 104 ture årligt (følger kalender år). Der kan i særlige tilfælde ydes ekstra kørsel ud over de 104 årlige ture.
Leverandør	Movia
Bemærkninger	Der er egenbetaling pr. tur (ud eller hjem). Der er et obligatorisk medlemsgebyr på 300 kr. der skal betales forud. Antallet af ture og medlemsgebyr justeres af Movia afhængig af indmeldelsestidspunktet til flexhandicap ordningen. Prisen for en tur med Flextrafik beregnes af Movia. Prisen udregnes på baggrund af prisen/taksten for en kontantbillet til bus og tog i Hovedstadsområdet. Handicaptaksterne reguleres årligt. Ubrugte ture kan ikke overføres til næste år. Kørslen foregår på alle årets dage og hele døgnet. Der gives som udgangspunkt ikke tilsagn om placering på passagersæde i 1.række eller direkte kørsel, men mindre der er lægeligt dokumenteret behov for dette. Alle busser i flexhandicapordningen er indrettet med en trappemaskine. Denne kan udelukkende bruges sammen med manuel kørestol. Trappetransport kan ske op til 5. sal.

	Trappemaskine kan bruges på både på ind- og udvendig trappe. Trappeafsatsen/reposen skal være minimum 120 cm på hver led målt fra trin till væg / væg til væg og trindhøjde maksimum 20 cm og trindybde minimum 11 cm. Borger, kørestol og trappemaskine må maksimum veje 160 kilo i alt. Ganghjælpemiddel, kørestol eller elscooter må have en max hjulbredde på 80 cm og en maksimal længde på 140 cm. Den samlede vægt for borger og køretøj må være max. 400 kg. Alle brugere skal være fastspændte under kørsel. Kørestolsbrugere transporteres siddende i kørestol. Kørestol fastspændes separat i bilen. Der kan ikke ydes liggende transport. Det er gratis at medtage: • To børn under 12 år. • Fører- eller servicehund. • Små hunde og andre dyr i taske eller kurv dog max. 1 stk. • Nødvendige hjælpemidler – højst 2 stk. (dog kun 1 stk. eldrevne hjælpemiddel). • Bagage – højst 1 kuffert og 1 stk. håndbagage. Det er muligt at medbringe 2 ledsagere. Ledsager må dog ikke selv være bevilget kørsel med flexhandicap ordningen og skal kunne færdes uden assistance. Hver ledsager koster et tillæg på 50 procent af turens pris. Turene må ikke benyttes til kørsel til de formål der er beskrevet i standard 'Befordring til fritidsundervisning og klubber' og 'Befordring til træning og behandling'. Turene må ikke benyttes til kørsel til og fra behandling, undersøgelse, kontrol mv. på Hospital. Det er Hospitalet der skal sikre denne transport. Gladsaxe Kommune er ikke ansvarlig for planlægningen af kørslen. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 9: Befordring

	Befordring og befordringsgodtgørelse ved genoptræning efter sundhedsloven
Lovgrundlag	Sundhedsloven §§ 170 og 172.
Formål	Indsatsen dækker borgerens behov for befordring til og fra genoptræning.
Kriterier for bevilling	Befordring eller befordringsgodtgørelse tilbydes hvis mindst ét af følgende kriterier er opfyldt: 1) Borgeren modtager pension efter de sociale pensionslove 2) Afstanden mellem borgerens bopæl og genoptræningsstedet overstiger 50 km 3) Borgerens tilstand udelukker befordring med offentlige transportmidler
Indsatsen kan indeholde	• Befordring eller befordringsgodtgørelse til genoptræning på genoptræningssted i Gladsaxe Kommune • Befordring eller befordringsgodtgørelse til genoptræning jf. aftaler om tværkommunal kræftrehabilitering • Befordringsgodtgørelse ved frit valg af genoptræningssted i anden kommune, minimum svarende til afstanden fra borgers hjem til genoptræningsstedet i Gladsaxe Kommune • Befordring til specialiseret genoptræning på udskrivende hospital • Befordringsgodtgørelse ved frit valg af specialiseret genoptræningssted på andet hospital, minimum svarende til afstanden fra borgers hjem til udskrivende hospital • Befordring til specialiseret rehabilitering hos ekstern leverandør
Leverandør	Gladsaxe Kommune har indgået leverandøraftale med privat udbyder af befordring. Befordring til specialiseret genoptræning på udskrivende hospital bestilles af hospitalet.
Bemærkninger	Befordring til ledsager indgår ikke i indsatsen. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bekendtgørelse om befordring og befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven. Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII)

	Støtte til køb af bil
Lovgrundlag	Servicebogen § 114.
Formål	At give borgeren mulighed for at kunne færdes udendørs til og fra arbejde, til og fra uddannelsessted eller i forbindelse med daglige aktiviteter.
Kriterier for bevilling	• At borgere, som på grund af en varigt nedsat funktionsevne ikke eller kun med betydelig vanskelighed kan fungere i den daglige tilværelse uden brug af bil • At borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan opnå eller fastholde tilknytning til arbejdsmarkedet og skaffe sig et væsentligt bidrag til forsørgelsen • At borgere, som ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet, og som ikke er under uddannelse, kan opretholde aktiviteter uden for hjemmet af et sådant omfang, at det medfører et betydeligt behov for befordring med bil Støtte til køb af bil ydes på grundlag af en samlet vurdering af ansøgers helbreds- og sociale forhold samt ansøgers manglende evne til at færdes. Bilen skal som udgangspunkt dække hovedparten af borgerens transportbehov. Der kan ikke indstilles til bilstøtte, hvis det samlede befordringsbehov ud fra en vurdering af alder, almene tilstand og forhold i øvrigt kan tilgodeses ved andre befordringsordninger eller bevilling af mobilitetshjælpe midler.
Indsatsen kan indeholde	• Støtte til køb af bil, der ydes som rentefrit lån til billigst egnede bil. Lånebeløbet reguleres årligt efter statens takst blad • Støtte til indkøb af almindelig personbil og en udvidet støtte, ved behov for en større bil – eksempelvis en kassevogn eller minibus (nedstolet bus) • Særlig indretning af bil, i henhold til krav i kørekortet og i forhold til nedsat funktionsevne fx lift, håndbetjening, bremseforstærker mv. Indretning af førerplads, så borgeren selv er i stand til at føre bilen siddende i kørestol • Placering af borger på passagersædet, hvis der er behov for særlig overvågning eller der er lægeligt dokumenteret behov fx hvis borger har en svær køresyge • Tilskud til betaling af køreundervisning og kontrollerende køreprøve, samt fornyelse af kørekort ved behov for kørekortskrav • Afdragsfrihed under uddannelse • Bil, hvor borger ikke er fører, men har person til rådighed, der kan fungere som chauffør til alle befordringsformål. Chauffør kan ikke pålægges kørselsopgaver til

	skole/uddannelse/aktivitetstilbud når borger er over 18 år, da chauffør skal dække "normal" kørsel, svarende til borgers alder. • Køreundervisning til person der godkendes som chauffør for borger under 18 år • Afdragsfritagelse • Reparation, udskiftning og afmontering af særlig indretning
Leverandør	Bilopbyggere og bilfirmaer. Som udgangspunkt skal afgørelsen om billigst egnede bil følges, men borgeren kan bruge støtten til køb af en anden model mod afholdelse af en eventuel merudgift. Det er en betingelse, at den valgte bil opfylder krav opsat i bevillingen. Valg af anden bil end bedst og billigst egnede skal forhåndsgodkendes både i forhold til biltype og merkøb.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Drift, vedligeholdelse og reparation af bilen • Serviceeftersyn • Ekstra sæt dæk, vinterdæk • Dækskift • Kaskoforsikring af bilen. Biler bevilliget efter § 114 skal holdes kaskoforsikret • Ekstra udstyr, der ikke er nødvendige set i forhold til borgerens funktionsnedsættelse • Sæder ud over 2 sæder på anden stolerække i nedstolet bus kan i særlige tilfælde gives ekstra sæde, hvis der er behov for konstant overvågning af borger og dette ikke kan foretages fra førersæde eller sæder på 2.række Udgiften til drift, vedligehold, reparation og forsikring af bilen kan søges dækket som en merudgift efter servicelovens §§ 41 eller 100 behandles af henholdsvis Familieafdelingen og Psykiatri- og Handicapafdelingen. Som udgangspunkt skal halvdelen af lånet tilbagebetales i månedlige afdrag over otte år. Den anden halvdel af lånet nedskrives hver måned med 1/96. For personer, hvis indkomstgrundlag overstiger et fastsat beløb, forhøjes den del af lånet, der skal tilbagebetales med 20 % af den del, der overstiger indkomstgrundlaget. Som hastesag prioriteres: • Ansøgere med hurtigt fremadskridende lidelser • Ansøgning om særlig indretning, hvor det er vanskeligt at benytte nuværende bil • Totalskadede biler

Der vil normalt tidligst kunne bevilges støtte til udskiftning af bil efter otte år.

Det er muligt at få afgiftsfritagelse for vægtafgift (grønejerafgift), brændstofferbrugsafgift og registreringsafgift, ved bevilling af bil. Der kan aldrig ydes økonomisk støtte til betaling af udligningsafgift på dieselmotorer efter servicelovens § 114. Udgiften kan søges dækket som en merudgift efter servicelovens §§ 41 eller 100.

Ved dødsfald:

Den afdragsfrie og afdragspligtige restgæld skal umiddelbart indfries. Der gives fra Gladsaxe Kommune besked til skifteretten om den samlede restgæld. Ved salg af bil kan Gladsaxe Kommune være behjælpelig med at få fastsat salgsprisen på bilen i forhold til hel eller delvis dækning af restgælden.

Særligt for børnebiler:

Forældre og plejeforældre kan søge støtte til køb af bil på deres barns vegne, men det er barnet, der skal fremstå som ansøger, og det er barnets funktionsevne og befordringsbehov, der er afgørende for, om der kan ydes støtte til bil.

Ansøger skal underskrive et gældsbevis på lånets pålydende. Er støtten til bil givet til et barn, skal forældre/forældremyndighedsindehaver søge om godkendelse af lånoptagelsen i Familieretshuset. Forældrene skal underskrive en friholdelseserklæring, hvilket indebærer, at de som værge for barnet, vil friholde dette for ethvert personligt ansvar i forbindelse med erhvervelsen af bil. Når barnet fylder 18 år, genvurderes bevillingsgrundlag, og kan bevillingen opretholdes, overgår lånet til borger.

Kontrolsag/frakendelse

Bil kan frakendes, hvis betingelserne for bilstøtte ikke længere er opfyldt, eller hvis afdragsforpligtigelse ikke overholdes. Der rejses kontrolsag, hvis der er væsentlige ændringer i kørselsbehov, ændringer i ansættelse, flytning, sociale eller økonomiske forhold. Der er særligt fokus på biler bevilget med baggrund i borgers beskæftigelse.

Ved frakendelse af støtte skal den afdragsfrie og afdragspligtige restgæld umiddelbart indfries. Der gives fra Gladsaxe Kommune besked til borger om den samlede restgæld. Ved salg af bil kan Gladsaxe Kommune være behjælpelig med at få fastsat salgsprisen på bilen i forhold til hel eller delvis dækning af restgælden.

	<u>Genbevilling:</u> Der kan anvendes en forenklet procedure, hvor afgørelsen træffes uden, at der indhentes yderligere oplysninger. Proceduren kan anvendes, hvis borgerens funktionsnedsættelse og befordringsbehov i al væsentlighed er uændret siden sidste afgørelse, og borgeren underskriver en "tro og love-erklæring". Der etableres ikke særlig handicapparkeringsplads, optegning af p-plads eller reserveret skilt, eller opsætning af orienteringsspejl til bil bevilliget med støtte efter servicelovens § 114. Borgeren skal selv ansøge om dette ved boligselskab/andels-/ejerforening hvis der er tale om privat område, eller teknisk forvaltning i Gladsaxe Kommune hvis der er tale om parkering på offentlig vej. En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 9: Befordring

	Særlig indretning i bil, afgiftsfritagelse i almindelig personbil
Lovgrundlag	Serviceoven § 114.
Formål	At give borgeren mulighed for at kunne færdes i bil
Kriterier for bevilling	Det er en betingelse for at opnå tilskud til særlig indretning: • at politiet har stillet krav om det (kørekortskrav) • hvis borgerens helbredsforhold i øvrigt taler for det • hvis det letter borgers placering i bilen Støtte til særlig indretning i bil, kan gives, selv om borgeren ikke opfylder kravet til at få støtte til køb af bil efter serviceovens § 114. Det er en betingelse for afgiftsfritagelse i almindelig personbil, at borgeren opfylder betingelser for støtte til bil efter serviceovens § 114.
Indsatsen kan indeholde	• Tilskud til automatgear i henhold til krav i kørekortet. Tilskuddet forudsætter, at bilen er forsynet med det fra fabrikken, og at bilen er under 1 år gammel Tilskudsstørrelsen til automatgear fastsættes af statens årlige takstblad • Særlig indretning af bil i henhold til krav i kørekortet og i forhold til nedsat funktionsevne fx håndspeeder, flytning af pedaler, særlige spejle, forlænger til betjeningsknapper mv. • Lift bag i bil • Kranarm • Afdragsfritagelse • Drejesæde • Drejekonsol • Turny sæde– monteres som udgangspunkt i 2.stolerække • Motor/kabinevarmer med timer eller fjernbetjening • Reparation, udskiftning og afmontering af særlig indretning
Leverandør	Bilopbyggere og bilfirmaer. Som udgangspunkt er der frit valg på leverandør, men Gladsaxe Kommune kan afvise at benytte enkelte forhandlere hvis der er erfaring for, at de ikke kan montere den særlige indretning så den er langtidsholdbar eller der er hyppigere reparationer.
Bemærkninger	I indsatsen indgår ikke: • Drift og vedligeholdelse • Reparationer der er opstået som følge af manglende vedligeholdelse • Serviceeftersyn Ved reparationer skal borgeren inden der kan tages stilling til betaling af Gladsaxe Kommune, have afklaret om reparation kan ydes igennem forsikring eller retten til reklamation efter købelovens

	bestemmelser. Gladsaxe Kommune laver en individuel vurdering af om reparationen er nødvendig. I vurderingen af nødvendigheden indgår nytteeffekten af reparationen set i forhold til alderen på indretningen/bilen og den forventede restlevetid på disse. Der laves også en vurdering af om det er mere rentabelt at lave en udskiftning. Udgiften til drift, vedligehold, reparation og forsikring den særlige indretning kan søges dækket som en merudgift efter servicelovens §§ 41 eller 100. Behandles af henholdsvis Familieafdelingen og Psykiatri- og Handicapafdelingen. Der vil normalt tidligst kunne bevilges udskiftning af den særlige indretning efter otte år. Hvis borger indkøbes ny bil, skal der laves en individuel vurdering af om eksisterende særlig indretning af bil, skal overflyttes til ny bil eller om der er behov for ny bevilling. Det er muligt at få afgiftsfritagelse for vægtafgift (grøn ejeravgift), brændstofferbrugsafgift og registreringsafgift, ved bevilling af bil. Der kan aldrig ydes økonomisk støtte til betaling af udligningsafgift på dieselmotorer efter servicelovens § 114. Udgiften kan søges dækket som en merudgift efter servicelovens §§ 41 eller 100. <u>Genbevilling:</u> Der kan anvendes en forenklet procedure, hvor afgørelsen træffes uden, at der indhentes yderligere oplysninger. Proceduren kan anvendes, hvis borgerens behov for særlig indretning i al væsentlighed er uændret siden sidste afgørelse, og borgeren underskriver en "tro og love-erklæring". En ansøgning behandles altid på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.
Yderligere information	Bilag 1: Lovgrundlag Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis Bilag 4: Tidsfrister Bilag 5: Fælles sprog 3 (FSIII) Bilag 9: Befordring

Bilag 1: Lovgrundlag

Gladsaxe Kommunes tilbud på Sundheds- og Rehabiliteringsområdet hviler primært på serviceloven, sundhedsloven, lov om almennyttige boliger og lov om specialundervisning for voksne. Organisering og udførsel af hjælp i forhold til § 83 hviler på lov om frit valg. Der henvises i de enkelte kvalitetsstandards til lovgrundlaget for indsatsen. Dette bilag samler op på de relevante lovparagraffer og præsenterer den lovtekst, der henvises til. Gladsaxe Kommune træffer altid afgørelse i henhold til gældende lovgivning. Nedenstående lovgivning er gældende da kvalitetsstandards træder i kraft. Hvis der i løbet af året kommer ny lovgivning, tilpasser Gladsaxe Kommune sine afgørelser efter dette.

Skema 1.1: Oversigt over relevant lovgivning

Lov	Beskrivelse
Serviceloven (SEL)	I kvalitetsstandards fra Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen beskrives tilbud til borgere med <i>"behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer"</i>, jf. serviceloven § 1. I serviceloven § 1, stk. 2-3 beskrives det overordnede formål med tildeling af indsatser efter loven. Formålet danner grundlag for tildeling af indsatser efter Gladsaxe kommunes Kvalitetsstandards for Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen. § 1. Formålet med serviceloven er at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer, at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte, jf. dog § 117 a. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.
Sundhedsloven (SUL)	§ 1. Sundhedsvæsenet har til formål at fremme befolkningens sundhed, samt at forebygge og behandle sygdom, lidelse og funktionsbegrænsning for den enkelte. § 2. Loven fastsætter kravene til sundhedsvæsenet med henblik på at sikre respekt for det enkelte menneske, dets integritet og selvbestemmelse og at opfylde behovet for • let og lige adgang til sundhedsvæsenet • behandling af høj kvalitet • sammenhæng mellem ydelserne • valgfrihed • let adgang til information • et gennemslagsligt sundhedsvæsen og • kort ventetid på behandling § 5. Behandling omfatter efter denne lov: undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødselshjælp, genoptræning, sundhedsfaglig pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient.

Lov	Beskrivelse
Lov om almene boliger	§ 5 b. Almene boligorganisationer har som formål at stille passende boliger til rådighed for alle, med behov herfor, til en rimelig husleje samt at give beboerne indflydelse på egne boligforhold.
Lov om specialundervisning for voksne	Specialundervisning for voksne er et tilbud til personer med fysiske eller psykiske handicap jf. lovbekendtgørelse 787 af 15/6-2015. Tilbuddet, der indeholder undervisning og specialpædagogisk bistand, tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kompenserende specialundervisning). Specialundervisning skal bidrage med metoder og hjælpemidler, som kan kompensere handicappet og give nye muligheder for deltagelse i samfundslivet. Specialpædagogisk bistand skal bidrage med den ekstra hjælp, der behøves for at få udbytte af specialundervisningen. Der kan være tale om handicap som følge af fysiske funktionsnedsættelser, for eksempel: • Hørevanskeligheder • Synsvanskeligheder • Kommunikations-/talevanskeligheder • Bevægelsesvanskeligheder • Hukommelsesvanskeligheder Der kan også være tale om psykiske handicap, for eksempel: • Psykisk udviklingshæmning • Sindslidelser • Personlighedsmæssige, psykiatriske og psykiske vanskeligheder
Lov om frit valg	I 2003 trådte Lov om frit valg (servicelovens §§ 91-93) i kraft, og det blev i den forbindelse et lovkrav i forbindelse med hjælp i henhold til servicelovens § 83, at myndighedsfunktionen og udfører funktionen skulle være organisatorisk adskilt. Loven omfatter ydelserne personlig pleje, madservice, madservice uden udbringning til hjemmet og øvrig praktisk hjælp. Tildeling og udførelse af indsatser beskrevet i kvalitetsstandarden er derfor organiseret i en Bestiller-Udfører-Modtager-model (BUM-model) i Gladsaxe Kommune. Formålet med BUM-modellen er at sikre borgernes retssikkerhed, at borgeren sikres hjælp, og at alle stilles lige efter loven. Med en BUM-model er tildeling/bestilling af indsatser til borgerne organisatorisk adskilt fra udførelse af indsatserne. BUM kan beskrives således: • (B)estiller er en visitorator/ sagsbehandler, der efter dialog med borgeren bevilger, eller giver afslag, på baggrund af en ansøgning om hjælp til borgeren i overensstemmelse med kommunens fastlagte serviceniveau og en konkret og individuel vurdering • (U)dfører, tilrettelægger og udfører indsatsen med borgeren. Udfører skal levere indsatserne på en så fleksibel og effektiv måde som muligt, og skal efterleve kommunens kvalitetskrav for udførelse af indsatserne • (M)odtager er borgere, der modtager indsatser fra kommunen

I skema 1.2 står hvilken lov og de konkrete paragraffer. Primær lov henfører til, at det er den primære lovgivning, der ligger til grund for tilbuddet. For hver paragraf er der indsat lovgivningens tekst.

Skema 1.2: Oversigt over lovgrundlag for tilbud

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Serviceoven (SEL)	
§ 79 a	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde mindst et årligt forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der er fyldt 82 år, og som bor i kommunen, jf. dog stk. 2 - 3. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor i kommunen, i deres fyldte 75. år og deres fyldte 80. år. Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene i kommunen, i deres fyldte 70. år. Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forebyggende hjemmebesøg efter behov til borgere i alderen 65 år til 81 år, som er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne, og som bor i kommunen. Stk. 5. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger besøgene efter behov, jf. dog stk. 1 og 3. Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan vælge at undtage de borgere, som modtager både personlig pleje og praktisk hjælp efter § 83, fra ordningen om forebyggende hjemmebesøg. Stk. 7. Social- og Ældreministeren kan fastsætte regler om de kommunale forpligtelser efter stk. 1-6, herunder om samordning med andre generelle kommunale forebyggende og aktiverende foranstaltninger og om andre måder at gennemføre det forebyggende hjemmebesøg på end ved besøg i hjemmet.
§ 81	Formålet med at yde støtte efter denne lov til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Desuden er formålet at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau, og at yde kompensation, omsorg og pleje. Indsatserne til voksne skal således 1) forebygge, at den enkeltes problemer forværres, 2) understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion, 3) forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje, 4) fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer, og 5) sikre en helhedsorienteret støtte med tilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter denne lov.
§ 82a	Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp efter denne lov i overensstemmelse med formålet, jf. § 81, til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan tage vare på deres egne interesser, uanset om der foreligger samtykke fra den enkelte. Hjælpen kan dog ikke ydes ved brug af fysisk tvang. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan inddrages i varetagelsen af interesserne for en person med betydelig nedsat psykisk

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
ServiceLOVEN (SEL)	
	funktionsevne. Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.
§ 82 b	Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Tilbuddet kan gives i op til 6 måneder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres. Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.
§ 82 c	Kommunalbestyrelsen kan oprette og drive sociale akuttilbud. Oprettelse og drift kan ske i samarbejde med andre kommuner, regioner og private leverandører. Stk. 2. Formålet med et socialt akuttilbud er at tilbyde personer med psykiske lidelser akut støtte, omsorg og rådgivning.
§ 82 d	Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen tilbyde støtte efter §§ 82 a og 82 b etableret i samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre det aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres. Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.
§83	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 1) personlig hjælp og pleje, 2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og 3) madservice Stk. 2. Tilbuddene efter stk. 1 gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver. Stk. 3. Forud for vurderingen af behovet for hjælp efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen vurdere, om et tilbud efter § 83 a vil kunne forbedre personens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for hjælp efter stk. 1. Stk. 4. Tilbud om hjælp efter stk. 1 skal bidrage dels til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, dels til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte individuelle mål for hjælp efter stk. 1 til den enkelte modtager af.
§ 83a	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde et korterevarende og tidsafgrænset rehabiliteringsforløb til personer med nedsat funktionsevne, hvis rehabiliteringsforløbet vurderes at kunne forbedre personens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for hjælp efter § 83, stk. 1. Vurderingen skal være individuel og konkret og tage udgangspunkt i modtagerens ressourcer og behov.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Serviceoven (SEL)	
	<i>Stk. 2.</i> Rehabiliteringsforløbet, jf. stk. 1, skal tilrettelægges og udføres helhedsorienteret og tværfagligt. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte individuelle mål for rehabiliteringsforløbet i samarbejde med den enkelte modtager af forløbet. <i>Stk. 3.</i> De fastsatte mål og tidsrammen for rehabiliteringsforløbet skal indgå i en samlet beskrivelse af forløbet. Er der under rehabiliteringsforløbet behov for at ændre i målene, skal dette ske i samarbejde med modtageren. <i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen skal tilbyde modtageren af et rehabiliteringsforløb den nødvendige hjælp og støtte under forløbet med henblik på at nå de fastsatte mål, jf. stk. 2. Hjælpen og støtten skal løbende tilpasses udviklingen i modtagerens funktionsevne. Hvis modtageren ikke gennemfører et rehabiliteringsforløb, skal kommunalbestyrelsen vurdere modtagerens behov for hjælp efter § 83, jf. § 83, stk. 6.
§ 84	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. <i>Stk. 2.</i> Kommunen kan tilbyde midlertidigt ophold til personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje.
§ 85	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.
§ 85 a	Kommunalbestyrelsen kan tilbyde hjælp, omsorg eller støtte til udvikling af færdigheder efter de specialiserede støttemetoder fra housing first-tilgangen til personer i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed, som har behov for hjælp, omsorg eller støtte på grund af særlige sociale problemer. <i>Stk. 2.</i> Følger kommunalbestyrelsen ikke borgerens ønsker til leverandør af bostøtten, jf. § 142, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen begrunde dette i afgørelsen efter stk. 1.
§ 86	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse. <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.
§ 87	Kommunalbestyrelsen skal sikre, at de opgaver, der er nævnt i §§ 83-85, i fornødent omfang kan varetages døgnet rundt.
§ 91	Kommunalbestyrelsen skal skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter § 83 kan vælge mellem to eller flere leverandører af denne hjælp, hvoraf den ene leverandør kan være kommunal. <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal for at opfylde forpligtelsen i medfør af stk. 1 som minimum 1. indgå kontrakt med to eller flere leverandører eller 2. tilbyde modtagerne et fritvalgsbevis, som giver borgere, der er bevilget til hjælp efter § 83, adgang til, at de pågældende borgere selv indgår aftale med en cvr-registreret virksomhed om hjælpens udførelse, jf. dog stk. 3. <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en borger ikke kan modtage hjælpen efter stk. 2, nr. 2. <i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen skal vejlede de borgere, der modtager et fritvalgsbevis efter stk. 2, nr. 2, om ordningen.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Serviceoven (SEL)	
	<i>Stk. 5.</i> Kommunalbestyrelsen fastsætter værdien af fritvalgsbeviset, jf. stk. 2, nr. 2, for hver af de ydelseskategorier efter § 83, som kommunalbestyrelsen har besluttet at tilbyde i ordningen. Kommunalbestyrelsen afregner med den leverandør, som borgeren har valgt, jf. stk. 2, nr. 2, til den pris, der svarer til fritvalgsbevisets værdi, jf. stk. 6. <i>Stk. 6.</i> Sundheds- og Ældreministeren fastsætter nærmere regler om leverandørernes tilbagemeldingspligt, jf. stk. 2, nr. 1 og 2, og om kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af fritvalgsbeviset, jf. stk. 2, nr. 2, og regler om beregningsgrundlaget for og offentliggørelse af fritvalgsbevisets værdi.
§ 94	En person, som er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, kan vælge selv at udpege en person til at udføre opgaverne. Den udpegede person skal godkendes af kommunalbestyrelsen, som herefter skal indgå kontrakt med den pågældende om omfang og indhold af opgaverne, om leverancesikkerhed, jf. § 90, og om betaling m.v.
§ 94 a	Personer, der modtager hjælp efter § 83, kan vælge en helt eller delvis anden hjælp end den, der er truffet afgørelse om, jf. §§ 88 og 89. Det betyder, at der er mulighed for fleksibel hjælp for borgeren. En tilkendt ydelse, der fravælges efter 1. pkt., kan ikke efterfølgende kræves leveret efter § 90.
§ 95	Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for hjælp efter §§ 83 og 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager. <i>Stk. 2.</i> En person med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager. <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter stk. 2 fortsat skal gives som naturalhjælp eller udbetales til en nærtstående person, som helt eller delvis passer den pågældende. Den nærtstående kan, medmindre vedkommende har indgået aftale om overførsel af tilskuddet efter stk. 4, højst varetage pasningsopgaven i 48 timer om ugen. Deles pasningsopgaven af flere nærtstående, der samtidig er tilskudsmodtagere, gælder 2. pkt. for de nærtstående tilsammen. I særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen dog beslutte, at en eller flere nærtstående kan varetage pasningsopgaven i mere end 48 timer om ugen. <i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen skal udbetale et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere til at yde overvågning og støtte i forbindelse hermed om natten til som har behov herfor, og som modtager hjælp efter stk. 3 som et kontant tilskud.. Tilskuddet til ansættelse af hjælpere til overvågning og støtte i forbindelse hermed skal udbetales til samme nærtstående, forening eller private virksomhed, som får udbetalt tilskuddet efter stk. 3. Personens nærtstående, som helt eller delvis passer den pågældende, jf. stk. 3, må ikke ansættes som hjælpere til at udføre overvågningen og støtten i forbindelse hermed. <i>Stk. 5.</i> Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1-4, at tilskudsmodtageren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at tilskudsmodtageren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale med en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed, der er godkendt af socialtilsynet, om, at tilskuddet overføres til den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiverbeføjelserne i forhold til hjælperne vedrørende spørgsmål om ansættelse og afskedigelse af hjælpere varetages i så fald af den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed i samråd med den pågældende. En aftale om overførsel af tilskuddet til en forening eller privat virksomhed er ikke bindende for tilskudsmodtageren, hvis foreningen eller den private virksomhed ikke var godkendt af socialtilsynet på

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Serviceoven (SEL)	
	tidspunktet for aftalens indgåelse, og hvis foreningen eller den private virksomhed ikke på dette tidspunkt gjorde tilskudsmodtageren bekendt med dette. <i>Stk. 6.</i> I de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetalinger m.v.
§ 96	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde borgerstyret personlig assistance. Borgerstyret personlig assistance ydes som tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte. <i>Stk. 2.</i> Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1, at borgeren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at borgeren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale med en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærtstående, eller en forening eller privat virksomhed, der er godkendt af socialtilsynet, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiverbeføjelserne i forhold til hjælperne vedrørende spørgsmål om ansættelse og afskedigelse af hjælpere varetages i så fald af den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed i samråd med den pågældende. En aftale om overførsel af tilskuddet til en forening eller privat virksomhed er ikke bindende for borgeren, hvis foreningen eller den private virksomhed ikke var godkendt af socialtilsynet på tidspunktet for aftalens indgåelse, og hvis foreningen eller den private virksomhed ikke på dette tidspunkt gjorde borgeren bekendt med dette. <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan tilbyde borgerstyret personlig assistance til borgere, der ikke er omfattet af personkredsen efter stk. 1, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at dette er den bedste mulighed for at sikre en helhedsorienteret og sammenhængende hjælp for borgeren. <i>Stk. 4.</i> I de situationer, hvor borgeren eller en nærtstående er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.
§ 97	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, dog således at aldersgrænsen ikke kan blive mindre end 67 år. Ledsagelsen tilbydes til personer, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. <i>Stk. 2.</i> Personer, der er visiteret til ledsagelse før folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, bevarer retten til ledsagelse efter overgang til folkepension. <i>Stk. 3.</i> En person, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, har ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven. Kommunen skal godkende og ansætte den udpegede person. <i>Stk. 4.</i> Der kan normalt ikke ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse efter stk. 1 eller stk. 2. <i>Stk. 5.</i> Kommunalbestyrelsen kan beslutte at tilbyde personer, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud til en ledsager, som de pågældende selv antager. Det er frivilligt for den berettigede at benytte tilbuddet. <i>Stk. 6.</i> Modtageren kan opspare timer inden for en periode på 6 måneder. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer herfor. <i>Stk. 7.</i> Modtagerens udgifter til ledsagerens befordring og andre aktiviteter med tilknytning til ledsageordningen kan dækkes med et beløb årligt efter gældende takst. Beløbet ydes af kommunalbestyrelsen efter anmodning fra modtageren.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Serviceoven (SEL)	
	<i>Stk. 8.</i> Der kan ikke ydes ledsagelse efter denne bestemmelse til personer, der har hjælperordning efter § 96. <i>Stk. 9.</i> Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om betingelser for ledsageordningen.
§ 98	Kommunalbestyrelsen skal i fornødent omfang tilbyde hjælp i form af en særlig kontaktperson til personer, som er døvblinde.
§ 99	Kommunen sørger for tilbud om en støtte- og kontaktperson til personer med sindslidelser, til personer med et stof- eller alkoholmisbrug og til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig.
§ 102	Kommunalbestyrelsen kan ud over tilbud efter § 85 give tilbud af behandlingsmæssig karakter til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet gives, når dette er nødvendigt med henblik på at bevare eller forbedre borgerens fysiske, psykiske eller sociale funktioner, og når dette ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.
§ 103	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1a i lov om social pension, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning. <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen kan tilbyde særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb til personer med særlige sociale problemer.
§ 104	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.
§ 105	Kommunalbestyrelsen skal aflønne efter indsats under beskæftigelse efter §§ 103 og 104. <i>Stk. 2.</i> Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold fastsætter i en bekendtgørelse regler om løn m.v. efter stk. 1 og regler om støtte til befordringsudgifter i tilknytning til tilbud efter §§ 103 og 104.
§ 112	Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet 1) i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, 2) i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller 3) er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv. <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at et hjælpemiddel skal leveres af bestemte leverandører. I forbindelse med kommunalbestyrelsens indgåelse af leverandøraftaler inddrages repræsentanter for brugerne ved udarbejdelse af kravspecifikationerne. <i>Stk. 3.</i> Ansøgeren kan vælge leverandør af hjælpemidler, jf. dog stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen har indgået en leverandøraftale og ansøgeren ønsker at benytte en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen har indgået leverandøraftale med, indkøber ansøgeren selv hjælpemidlet og får udgifterne hertil refunderet, dog højst med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. Har kommunalbestyrelsen ikke indgået leverandøraftale, kan ansøgeren vælge leverandør, og støtten ydes efter regning, dog højst med et beløb svarende til prisen på det bedst egnede og billigste hjælpemiddel. <i>Stk. 4.</i> Ansøgerens ret til at vælge leverandør af hjælpemidler efter stk. 3 gælder ikke, hvis kommunalbestyrelsen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, som er fuldstændig identisk med det hjælpemiddel, som ansøgeren ønsker at anskaffe fra en anden leverandør. <i>Stk. 5.</i> Sundheds- og Ældreministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Serviceoven (SEL)	
	1) afgrænsningen af de hjælpemidler, hvortil der kan ydes støtte, og adgangen til genanskaffelse, 2) i hvilket omfang modtageren selv betaler en del af udgiften til anskaffelse, reparation og drift af et hjælpemiddel, 3) hvornår støtte til et hjælpemiddel kan ydes som udlån eller udleveres som naturalydelse, 4) hvorvidt der skal gælde særlige betingelser for støtte til visse hjælpemidler, herunder muligheden for udlevering af visse hjælpemidler fra en offentlig institution, og 1) hvorvidt visse hjælpemidler kan stilles til rådighed som led i et botilbud.
§ 112b	Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om støtte til hjælpemidler efter § 112 inden for 4 uger i de tilfælde, hvor en person tidligere har modtaget støtte til hjælpemidler efter lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., lov om forberedende grunduddannelse, lov om de gymnasiale uddannelser, lov om erhvervsuddannelser eller lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser og personen som følge af ophøret af denne støtte ansøger om et tilsvarende hjælpemiddel efter § 112. Stk. 2. Fristen i stk. 1 regnes fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen modtager ansøgningen.
§ 113	Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til køb af forbrugsgoder, når betingelserne i § 112, stk. 1, er opfyldt. Der kan dog ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo. Stk. 2. Der kan kun ydes hjælp, når udgiften er over 500 kr. Stk. 3. Hjælpen udgør 50 pct. af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art. Stk. 4. Hvis det på grund af den nedsatte funktionsevne er nødvendigt med et forbrugsgode, der er dyrere end et almindeligt standardprodukt, eller hvis den nedsatte funktionsevne nødvendiggør særlig indretning af forbrugsgodet, betaler kommunen, jf. stk. 1, de nødvendige merudgifter. Stk. 5. Hvis forbrugsgodet udelukkende fungerer som et hjælpemiddel til at afhjælpe den nedsatte funktionsevne, betaler kommunen, jf. stk. 1, de fulde anskaffelsesudgifter. Hjælpen kan ydes som udlån. Stk. 6. Børne- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om 1) afgrænsningen af de forbrugsgoder, der kan ydes hjælp til, og adgangen til genanskaffelse, og 1) i hvilket omfang modtageren selv skal betale en del af udgiften til reparation og drift af et forbrugsgode.
§ 113 b	5) Kommunalbestyrelsen kan yde støtte til hjælpemidler eller forbrugsgoder i en tidsbegrænset periode til personer med midlertidigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, hvis betingelserne for støtte i § 112, stk. 1 eller § 113, stk. 1 i øvrigt er opfyldt.
§ 114	Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad 1) vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil, 2) vanskeliggør muligheden for at gennemføre en uddannelse uden brug af bil eller 3) forringer evnen til at færdes, i tilfælde hvor personen har aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for befordring med bil. Stk. 2. Støtten efter stk. 1 ydes som et rentefrit lån inden for en ramme, der årligt bliver fastsat af ministeriet. Stk. 3. Foreligger der ganske særlige forhold i forbindelse med den nedsatte funktionsevne, kan der ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem støtte efter stk. 1 og anskaffelsesprisen.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Serviceoven (SEL)	
	<i>Stk. 4.</i> Børne- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om 1) betingelserne for at opnå støtte efter stk. 1 og 3 og om vilkårene for støtte, herunder regler om personkredsen, som er berettiget til at opnå støtte, 2) fremgangsmåden i forbindelse med afprøvning og valg af bil, herunder om private aktørers deltagelse heri, 3) tilbagebetaling af lån og indkomstgrundlaget for tilbagebetalingen og om henstand med tilbagebetaling og eftergivelse af lån til bil som følge af manglende betalingsevne og som følge af frakendelse i forbindelse med ændringer i den fysiske eller psykiske funktionsevne eller forhold, der knytter sig dertil, 4) adgangen til at modtage støtte til udskiftning af en bil, hvortil der er ydet støtte, jf. stk. 1-3, herunder regler om fremgangsmåden i forbindelse med genbevilling af støtte til køb af bil og om anvendelse af provenu ved afhændelse af en bil, der tidligere er ydet støtte til, herunder i forbindelse med genbevilling af støtte til køb af en bil, 5) støtte til nødvendig indretning m.v., herunder i hvilket omfang ansøgeren selv skal betale en del af udgiften til indretningen, 6) i hvilket omfang der kan ydes tilskud til betaling af køreundervisning m.v., og 7) støtte til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en bil, og 8) i hvilket omfang et barn eller en ung under 18 år, som er omfattet af personkredsen, jf. stk. 1, og som anbringes uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, kan bevare støtte til køb af bil eller få bevilget støtte til køb af bil.
§ 116	Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende. <i>Stk. 2.</i> En person, der er tilkendt hjælp efter stk. 1, kan, hvis den pågældende ønsker at benytte en anden håndværker end den, som kommunalbestyrelsen har valgt, vælge selv at lade boligindretningen udføre og få udgifterne hertil refunderet, dog højst med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået udført boligindretningen for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ansøgeren vælge andre materialer end dem, som kommunalbestyrelsen har anvist. <i>Stk. 3.</i> Børne- og socialministeren fastsætter nærmere regler om adgangen efter stk. 2 til at vælge håndværker og materialer i forbindelse med tilkendelse af hjælp til boligindretning, herunder om krav til håndværker samt om muligheden for at indgå aftale om tilbagelevering efter endt brug og aftale om reetablering og betingelserne herfor. <i>Stk. 4.</i> I de ganske særlige tilfælde, hvor hjælp efter stk. 1 ikke er tilstrækkelig til at gøre boligen egnet som opholdssted, kan kommunalbestyrelsen yde hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det er en betingelse, at der ikke kan anvises anden bolig, som dækker den pågældendes behov. <i>Stk. 5.</i> Personer, der modtager social pension, kan ikke få hjælp efter stk. 4, medmindre det drejer sig om personer, der har en hjælpeordning efter § 96. <i>Stk. 6.</i> Børne- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om, i hvilket omfang hjælp efter stk. 1, 2 og 4 skal tilbagebetales, herunder i hvilket omfang det tilbagebetalingspligtige beløb kan sikres ved pant i ejendommen.
§ 117	Kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til personer, som på grund af varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for befordring med individuelle transportmidler. 9) <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsens afgørelser om hjælp efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Serviceoven (SEL)	
§ 117a	Kommunalbestyrelsen skal, når en borger med en hastigt fremadskridende sygdom anmoder herom, tilbyde hjælp og støtte som omfattet af §§ 83, 97, 112 og 116 efter borgerens ønske, uanset om betingelserne i de nævnte bestemmelser er opfyldt, jf. dog stk. 2, 2. pkt. Hjælpen og støtten efter 1. pkt. kan tildeles én gang pr. sygdomsforløb og kan have en samlet maksimal værdi af 39.750 kr. (2023-niveau). Kommunalbestyrelsen skal vejlede borgeren om valg og sammensætning af hjælpen og støtten efter 1. pkt. <i>Stk. 2.</i> Social- og boligministeren fastsætter nærmere regler om kriterierne for vurdering af, om en borger er omfattet af personkredsen efter stk. 1. Ministeren fastsætter endvidere nærmere regler om, hvilke typer af hjælp og støtte efter §§ 112 og 116 der indgår i den hjælp og støtte, som er omfattet af stk. 1.
§ 118	En person med tilknytning til arbejdsmarkedet, der ønsker at passe nærtstående med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig, herunder uhelbredelig, lidelse i hjemmet, skal ansættes af kommunalbestyrelsen, når 1) alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet eller plejebehovet svarer til et fuldtidsarbejde, 2) der er enighed mellem parterne om etablering af pasningsforholdet og 3) kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke er afgørende hensyn, der taler imod, at det er den pågældende person, der passer den nærtstående. <i>Stk. 2.</i> Personen skal ansættes af den kommune, hvor den nærtstående bor. Lønnen er i henhold til statens takstblad. Der betales pensionsbidrag med i alt 12 pct., hvoraf de 4 pct. tilbageholdes i lønnen, mens arbejdsgiveren betaler 8 pct. af lønnen. <i>Stk. 3.</i> Personen kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe den nærtstående. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af en nærtstående, kan pasningen opdeles i kortere perioder. Pasningen kan deles af flere personer, hvis de alle opfylder betingelserne for ansættelse efter stk. 1. <i>Stk. 4.</i> Hvis to eller flere personer deles om pasningsordningen, kan den samlede aflønning ikke overstige den aflønning, der nævnes i stk. 2. Lønnen udbetales forholdsmæssigt i forhold til delingen af pasningsordningen. <i>Stk. 5.</i> Der kan ydes én pasningsordning til ét sammenhængende sygdomsforløb eller handicap. Samme nærtstående kan dog blive omfattet af pasningsordningen igen, hvis der tilstøder den pågældende en anden lidelse eller funktionsevnenedsættelse som anført i stk. 1, og hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt. <i>Stk. 6.</i> Der indgås en ansættelsesaftale mellem personen og kommunalbestyrelsen, hvor de nærmere vilkår i forbindelse med ansættelsesforholdet beskrives, herunder angivelse af, hvem den nærtstående er, periodens længde, arbejdsopgaverne, opsigelsesvarsler m.v. Hvis ansættelsen på grund af undskyldelige omstændigheder afbrydes i ansættelsesperioden, udbetaler kommunen løn til den ansatte i en måned efter udgangen af den måned, hvor ophøret finder sted. Såfremt personen får et andet forsørgelsesgrundlag inden for denne periode, bortfalder kommunens forpligtelse.
§ 119	Personer, som passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, er efter ansøgning berettiget til plejevederlag som nævnt i § 120. Det er en betingelse for at yde plejevederlag, at hospitalsbehandling efter en lægelig vurdering må anses for udsigtsløs, og at den syges tilstand ikke i øvrigt nødvendiggør indlæggelse eller forbliven på sygehus eller ophold i plejehjem, plejebolig el.lign. Det er desuden en betingelse, at den syge er indforstået med etableringen af plejeforholdet.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Serviceoven (SEL)	
	Stk. 2. En arbejdsgiver, der yder løn til en ansat under dennes fravær fra arbejdet i forbindelse med pasning af en nærtstående efter stk. 1, så den ansatte ikke har en tabt arbejdsindtægt, er berettiget til at få udbetalt det beløb, som den ansatte ellers ville være berettiget til i plejevederlag efter § 120, stk. 1.
§ 120	Plejevederlag efter § 119 udgør 1,5 gange det dagpengebeløb, som modtageren i tilfælde af egen sygdom ville have ret til efter lov om sygedagpenge, jf. dog stk. 2. Selvstændigt erhvervsdrivende, der ikke er tilmeldt den frivillige forsikring, eller som i henhold til den frivillige forsikring har ret til dagpenge fra tredje fraværsdag, kan få udbetalt plejevederlag fra første fraværsdag. Plejevederlaget kan ikke overstige den hidtidige indtægt, jf. § 47 i lov om sygedagpenge. Stk. 2. Personer, som ikke er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, får udbetalt månedligt plejevederlag efter statens takstblad. Personer, som er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, kan vælge i stedet at få udbetalt et plejevederlag som anført i 1. pkt. Plejevederlaget kan i dette tilfælde, jf. 1. og 2. pkt., ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, nedsættes beløbet svarende til den pågældendes forholdsmæssige andel af plejeopgaven. Stk. 3. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, kan det samlede plejevederlag ikke overstige 1,5 gange det maksimale sygedagpengebeløb efter § 50, stk. 1, i lov om sygedagpenge. Stk. 4. I ganske særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde plejevederlag med et højere beløb end anført i stk. 1-3.
§ 121	Retten til plejevederlag ophører ved plejeforholdets afslutning. Ved den plejekrævendes død bevares retten til plejevederlag i indtil 14 dage efter dødsfaldet. Den plejekrævendes indlæggelse af kortere varighed på sygehus eller lignende medfører ikke i sig selv bortfald af plejevederlag. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis træffe afgørelse om ophør af retten til plejevederlag, hvis pleje i hjemmet ikke fortsat kan anses for hensigtsmæssig.
§ 122	Kommunalbestyrelsen kan, såfremt udgiften ikke dækkes på anden vis, yde hjælp til sygeplejeartikler og lign., når 1) nærtstående i forbindelse med et etableret plejeforhold, jf. § 119, passer en døende, 2) kommunen varetager plejen helt eller delvis eller kommunalbestyrelsen yder tilskud efter § 95 til hjælp, som familien selv antager, eller 3) et hospice varetager plejen. Stk. 2. Hjælpen ydes uden hensyn til den pågældendes eller familiens økonomiske forhold.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Sundhedsloven (SUL)	
§119	§119. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne at skabe rammer for en sund levevis. Stk.2. Kommunalbestyrelsen etablerer forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne. Stk.3. Regionsrådet tilbyder patientrettet forebyggelse i sygehusvæsenet og i praksissektoren m.v. samt rådgivning m.v. i forhold til kommunernes indsats efter stk. 1 og 2.
§§ 131-132	§ 131. Kommunalbestyrelsen tilbyder forebyggende og behandlende tandpleje til personer, der på grund af nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan udnytte de almindelige tandplejetilbud.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Sundhedsloven (SUL)	
	<i>Stk. 2.</i> Personer, der får tilbudt omsorgstandpleje, jf. stk. 1, kan vælge at modtage tandplejetilbuddet hos privatpraktiserende tandlæge eller klinisk tandtekniker efter eget valg. <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med regionsrådet om, at regionsrådet varetager omsorgstandpleje for de af stk. 1 omfattede personer. § 132. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at personer, der modtager et kommunalt tandplejetilbud efter § 131, selv skal betale en del af udgiften til tandpleje. <i>Stk. 2.</i> Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler for størrelsen af den maksimale årlige betalingstakst, som kommunalbestyrelsen kan afkræve patienten. For forebyggende og behandlende tandpleje, der er omfattet af § 64 b, og som der ydes tilskud til, jf. § 64 b, kan kommunalbestyrelsen maksimalt afkræve patienten en betalingstakst svarende til patientens egenbetaling i praksisstandplejen.
§§ 138-139	§ 138. Kommunalbestyrelsen er ansvarlig for, at der ydes vederlagsfri hjemmesygepleje efter lægehenvielse til personer med ophold i kommunen. § 139. Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om omfanget af og kravene til den kommunale hjemmesygeplejerskeordning.
§ 140	§ 140. Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri genoptræning til personer, der efter udskrivning fra sygehus har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning, jf. § 84 om genoptræningsplaner. <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsens indsats efter stk. 1 tilrettelægges i sammenhæng med de kommunale træningstilbud m.v. i henhold til anden lovgivning. <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om genoptræning i henhold til stk. 1 ved at etablere behandlingstilbud på egne institutioner eller ved indgåelse af aftaler herom med andre kommunalbestyrelser, regionsråd eller private institutioner. <i>Stk. 4.</i> En person, der udskrives fra sygehus med en genoptræningsplan, jf. § 84, kan, medmindre genoptræningen skal foregå på sygehus, vælge at modtage genoptræningen hos en privat leverandør, som KL har indgået aftale med efter stk. 5, hvis kommunalbestyrelsen ikke inden for 7 dage efter udskrivning fra sygehus kan tilbyde opstart af genoptræningen, jf. stk. 3. Angiver genoptræningsplanen, at genoptræningen af sundhedsfaglige grunde først bør opstartes på et senere tidspunkt end udskrivningstidspunktet, regnes fristen dog fra dette tidspunkt. <i>Stk. 5.</i> KL indgår på kommunernes vegne aftale med de private leverandører om levering af genoptræning efter stk. 4. <i>Stk. 6.</i> Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om patienternes mulighed for at vælge mellem genoptræningstilbud. Sundhedsministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsens forpligtelser i forhold til udmøntningen af stk. 4, herunder om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at informere borgerne om deres muligheder for frit valg og vilkårene herfor, og om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at føre tilsyn med leverandørerne, der indgår aftale efter stk. 5. Sundhedsministeren kan fastsætte regler om leverandørernes forpligtelser i forhold til modtagelse af borgere i ordningen, om deklaration af oplysninger til brug for borgerens frie valg og dokumentation af faglige kvalifikationer og leveret genoptræning og om information om ændringer i borgerens behov. Sundhedsministeren kan fastsætte regler om betingelser for borgerens valg af leverandør efter stk. 4. Sundhedsministeren kan endvidere fastsætte regler om KL's aftaleindgåelse med leverandører, herunder om brug af underleverandører og tilsyn med leverandører.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Sundhedsloven (SUL)	
	<i>Stk. 7.</i> Sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om løsningen af tvister mellem KL og private leverandører af genoptræning om vilkårene for aftaler efter stk. 5.
§ 140 a	Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut i praksissektoren efter lægehenvi- <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen kan herudover tilbyde vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut efter lægehenvi- institutioner eller ved indgåelse af aftaler herom med andre kommunalbestyrelser eller private institutioner. <i>Stk. 3.</i> sundhedsministeren fastsætter regler om behandling efter stk. 1 og 2 og om patientens mulighed for at vælge mellem fysioterapitilbud.
§ 170 og 172	§ 170. Kommunalbestyrelsen yder i sygdomstilfælde godtgørelse for nødvendig befordring til og fra alment praktiserende læge til personer, der er omfattet af § 59, stk. 1, og som modtager social pension, hvis personen modtager behandling for regionens regning efter denne lov. <i>Stk. 2.</i> Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om befordringsgodtgørelse til personer omfattet af stk. 1 og til personer, der har ret til tilskud til ydelser ved alment praktiserende læge efter § 168, stk. 1. <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen yder i sygdomstilfælde godtgørelse til de i stk. 1 nævnte personer for nødvendig befordring til og fra speciallæge, hvis personen modtager behandling for regionens regning efter denne lov efter henvisning fra alment praktiserende læge eller speciallæge, eller i særlige tilfælde uden henvisning, jf. § 64, stk. 4, og behandlingen ydes af den speciallæge inden for vedkommende speciale, der har konsultationssted nærmest ved patientens opholdssted. Sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om befordringsgodtgørelse ved besøg hos speciallæge for personer omfattet af 1. pkt., personer omfattet af § 59, stk. 1, og personer, der har ret til tilskud til ydelser ved speciallæge efter § 168, stk. 1. <i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen yder godtgørelse for nødvendig befordring med ambulance eller særligt sygekøretøj til og fra akut skadebehandling hos alment praktiserende læge eller speciallæge til personer, der er omfattet af § 59, stk. 1, hvis behandlingen finder sted for regionens regning efter denne lov. § 172. Kommunalbestyrelsen yder befordring eller befordringsgodtgørelse til genoptræning til personer, der har behov for genoptræning efter endt behandling på sygehus, jf. § 140. Befordringen eller befordringsgodtgørelsen ydes efter reglerne i § 171.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Lov om almene boliger	
§§ 54 og 57	§ 54. Almene ældreboliger, der ejes af en almen boligorganisation, skal udlejes til ældre og personer med handicap, der har særligt behov for sådanne boliger. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at boligerne skal udlejes til andre boligsøgende, såfremt de pågældende boliger ikke kan udlejes til den berettigede personkreds. Ved ledighed skal boligerne på ny søges udlejet til den berettigede personkreds. Kommunalbestyrelsen udøver anvisningsretten. Den kommune, som efter § 115, stk. 3, har givet tilsagn om støtte til ombygning af et plejehjem beliggende i en anden kommune til almene ældreboliger, udøver anvisningsretten til disse ældreboliger. <i>Stk. 2.</i> Almene ældreboliger, der er indrettet med henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal af den almene boligorganisation udlejes til denne personkreds. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Lov om almene boliger	
	boligerne skal udlejes til den personkreds, der er nævnt i stk. 1, 1. pkt., hvis boligerne ikke kan udlejes til personkredsen, der er nævnt i 1. pkt. Kommunalbestyrelsen udøver anvisningsretten, jf. dog § 185 b, stk. 3. <i>Stk. 3.</i> Almene ældreboliger, der indrettes som bofællesskaber, kan ud over den berettigede personkreds, jf. stk. 1 og 2, udlejes til personer, der er i familie med eller har en særlig tilknytning til den berettigede personkreds. Det er dog en forudsætning, at bofællesskabet i det væsentlige udlejes til den berettigede personkreds. <i>Stk. 4.</i> Almene plejeboliger, jf. § 5, stk. 6, skal anvises til personer under 35 år. Boligorganisationen påser, at lejeren fraflytter boligen, inden lejeren fylder 35 år. Opsigelse og anvisning af anden bolig til lejeren skal ske efter § 85, stk. 4, og § 86, stk. 8, 1. pkt. i lov om leje af almene boliger. Kommunalbestyrelsens vurdering af, hvorvidt en ny bolig modsvarer lejerens behov, skal bl.a. baseres på en udredning af lejerens behov gennemført ved hjælp af voksenudredningsmetoden eller en anden lignende metode. <i>Stk. 5.</i> Kommunen betaler lejen (boligafgiften) fra det tidspunkt, fra hvilket den ledige bolig er til rådighed for kommunalbestyrelsen, og indtil udlejning sker. Kommunen garanterer endvidere for boligtagerens kontraktmæssige forpligtelser over for ejendommens ejer til at istandsætte boligen ved fraflytning. § 54 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ældre, der har særligt behov for en almen plejebolig, jf. § 5, stk. 2, eller for en plads på et plejehjem, jf. § 192 i lov om social service, en sådan bolig eller plads senest 2 måneder efter optagelse på en venteliste. <i>Stk. 2.</i> Garantien efter stk. 1 gælder dog ikke, hvis den ældre har valgt en bestemt almen plejebolig eller et bestemt plejehjem efter reglerne i § 58 a. <i>Stk. 3.</i> Ministeren fastsætter regler om optagelse på en venteliste og om frister for tilbud om en almen plejebolig eller en plejehjemsplads. § 57. Ledige almene ældreboliger, som ejes af en kommune, udlejes af kommunen til ældre og personer med handicap, der har særligt behov for sådanne boliger, jf. § 54, stk. 1, 1. pkt. Reglerne i § 54, stk. 1, 2.-4. pkt., samt i § 54, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse. <i>Stk. 2.</i> Er ældreboligerne indrettet med henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 54, stk. 2, udlejes boligerne af kommunen til denne personkreds. Reglerne i § 54, stk. 1, 2. og 3. pkt., samt i § 54, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse. <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen udøver anvisningsretten til de boliger, der er nævnt i stk. 2. For boliger nævnt i stk. 2, som ikke er etableret af beliggenhedskommunen, udøves anvisningsretten af den kommunalbestyrelse, som i henhold til en rammeaftale efter § 185 b, stk. 3, har rådighed over den pågældende bolig. Såfremt boligerne ikke kan udlejes til den i stk. 2 omhandlede personkreds, kan kommunalbestyrelsen udleje disse til den i § 54, stk. 1, 1. pkt., nævnte personkreds, jf. dog § 185 b, stk. 3. Reglerne i § 54, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse. <i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen kan beslutte at udleje kommunalt ejede almene ældreboliger som almene ungdomsboliger i en periode af højst 10 år. Det er en betingelse, at der ikke generelt er efterspørgsel efter de pågældende boliger fra den berettigede personkreds. Det er endvidere en betingelse, at indfrielse af lån i ejendommen i forbindelse med afhændelse af boligerne ville påføre kommunen et tab. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at de pågældende boliger på ny skal udlejes som almene ældreboliger.

Primær lov	Lovtekst/underlagte standarder
Lov om specialundervisning for voksne	
§ 1	Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap, der bor eller længerevarende opholder sig i kommunen, efter undervisningspligtens ophør kan få undervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kompenserende specialundervisning). I tilknytning hertil kan der etableres undervisning, som er tilrettelagt under hensyntagen til deltagernes handicap. Undervisningen kan indrettes i kostskoleform. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om placeringen af kommunalbestyrelsens undervisningsforpligtelse over for personer med fysiske eller psykiske handicap, der bor eller opholder sig i boformer efter §§ 107 og 108 i lov om social service. <i>Stk. 2.</i> Det påhviler regionsrådet at drive lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner for de i stk. 1 omfattede personer, som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 1 b. Regionsrådet kan tilrettelægge særlige ungdomsuddannelsesforløb. Undervisningen kan indrettes i kostskoleform. <i>Stk. 3.</i> Det påhviler desuden regionsrådet at drive undervisningsinstitutioner for de i stk. 1 omfattede personer, som har tale-, høre- eller synsvanskeligheder, og som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 1 b. <i>Stk. 4.</i> Regionsrådet kan efter overenskomst med private skoler, institutioner eller initiativtagere henvise de af stk. 3 omfattede personer til undervisning i private skoler eller institutioner m.v. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom. <i>Stk. 5.</i> Regionsrådet kan efter aftale med kommunalbestyrelsen varetage kommunale driftsopgaver inden for denne lov, der har en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen. <i>Stk. 6.</i> Ministeren fastsætter nærmere regler om undervisningens mål og indhold samt om afgrænsningen efter denne lov. Undervisningsministeren fastsætter endvidere nærmere regler om adgangen for kommuner, regioner og undervisningsinstitutioner m.v. til at indhente viden og bistand til kommunens udredning og specialrådgivning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation. <i>Stk. 7.</i> Kommunalbestyrelsen kan efter overenskomst med staten, private skoler, institutioner eller initiativtagere eller andre kommunalbestyrelser henvise personer til undervisning efter stk. 1 i statslige, private eller andre kommunale skoler eller institutioner. Ministeren kan fastsætte regler herom.
§ 5	Kommunalbestyrelsen sørger for eller afholder udgifterne til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og undervisningsinstitution eller skole for personer, der deltager i undervisningen efter § 1, stk. 1. <i>Stk. 2.</i> Afholder kommunalbestyrelsen udgifter i henhold til stk. 1 til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og undervisningsinstitution eller skole af personer, der bor i en anden kommune, kan kommunalbestyrelsen kræve godtgørelse fra denne kommune, jf. § 4, stk. 4. <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen sørger for eller afholder udgifterne til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og den regionale undervisningsinstitution af personer, der deltager i undervisningen efter § 1, stk. 2, 3 og 5. <i>Stk. 4.</i> Stk. 3 gælder tilsvarende for den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune. <i>Stk. 5.</i> Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om befordring.

Bilag 2: Visitations- og sagsbehandlingspraksis

Principper og rammer for visitation

Visitationen skal bevilge den nødvendige støtte ud fra lovgivning og gældende kvalitetsstandarder, som er vejledende. Leverandøren er ansvarlig for, at opgaverne udføres i overensstemmelse med kvalitetsstandarderne og de målsætninger, som er fastlagt. Visitationen er indgangen til tilbuddene i Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen for borgere, pårørende, værger, læger eller hospitaler, der søger om en indsats fra kommunens side, når det drejer sig om sygepleje, genoptræning efter serviceloven, vedligeholdende træning, personlig pleje, praktisk hjælp, hjælpemidler, boligændring, støtte til bil, specialundervisning, voksne over 65 år med særlige behov samt boliger og daghjem.

Formålet med Visitationen er, at:

1. Oplyse borgeren om rettigheder og pligter
2. Opnå forventningsafstemning med borgeren og evt. dennes pårørende
3. Fastlægge det overordnede formål med indsatsen i samarbejde med borgeren
4. Sætte rehabilitering på dagsordenen allerede ved første besøg
5. Sørge for, at et forløb afsluttes, når borgerens mål er nået, også selvom den bevilgede periode ikke er udløbet
6. Iværksætte hurtig hjemtagning af borgerne fra hospital
7. Der træffes afgørelse med det samme ved akut opstået behov for støtte

I ethvert møde med borgeren er dialogen og forventningsafstemningen det primære. Det er målet, at borgeren efter den første samtale med Visitationen vil have øje for egne muligheder og ressourcer, for betydningen af at anvende disse og for at stræbe efter fortsat udvikling. Visitation foregår som udgangspunkt ved besøg i hjemmet, på de midlertidige pladser eller på hospitalet. Visitor vil ved første kontakt med borgeren og evt. pårørende give råd og vejledning om forløbet.

Hvis der påtænkes afslag, og der er faktiske oplysninger af væsentlig betydning, som borger ikke er bekendt med, og som samtidig er til ugunst for borger, skal borger partshøres inden der træffes afgørelse. Ved afslag på en ansøgning tages der telefonisk kontakt til borger omkring afgørelsen, hvis den ikke allerede er oplyst ved besøg i hjemmet, og der udarbejdes en skriftlig afgørelse med begrundelse, som borger får tilsendt.

Hvis borger klager over afgørelsen, laves en genvurdering af en anden visitorator/sagsbehandler end den, der har truffet afgørelse i første omgang. Hvis afgørelsen fastholdes efter genvurdering, sendes klagen videre til Ankestyrelsen.

I forhold til den støtte som leveres, er der forskel på hverdag og weekend. I weekenden leveres udelukkende nødvendig støtte til personlig pleje. Støtte til personlig pleje aflyses ikke af leverandører.

For nærmere oplysninger om tidsfrister for behandling af ansøgning og levering af indsatser se bilag 4.

Bilag 3: Udspecificering af reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretning

Alle ansøgninger om hjælpemidler og forbrugsgoder skal indgives elektronisk. Dette kan ske via borger.dk.

Særligt vedrørende bevilling af hjælpemidler

Borgere, med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, kan få støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder, når det:

- i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne
- i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet
- er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv

Ved varighed forstås, at der ikke inden for en overskuelig fremtid er udsigt til en bedring af de helbredsmæssige forhold. Det skal være afklaret at borgers funktion/styrke ikke kan bedres igennem et rehabiliteringsforløb/træning, medicinering eller ved operation. Ved vurdering af, om væsentligheden er opfyldt, lægges vægt på borgerens helbredsmæssige forhold, sociale forhold og hjælpemidlets betydning for, at borgeren trods funktionsnedsættelse kan leve et liv som andre på samme alder og i samme livssituation. Det indgår også i vurderingen, om borgeren på andre måder kan kompenseres for funktionsnedsættelsen.

Det lovgivningsbestemt, at der ydes hjælp til anskaffelse af det bedst egnede og billigste hjælpemiddel. Der ydes ikke støtte til hjælpemidler som ansøger selv har anskaffet sig inden ansøgning/bevilling.

Borgere, som modtager genoptræning eller træning, og som ikke er færdigtrænede, kan i særlige tilfælde tildeles et hjælpemiddel, hvis det kan afklares, at borger efter endt træning vil have behov for hjælpemidlet for at blive mere selvstændig i hverdagen i hjemmet.

Borgere, der har en midlertidig funktionsnedsættelse, kan tildeles et eller flere midlertidige hjælpemidler. Dette sker, hvis det vurderes, at hjælpemidlet kan medvirke til, at borgeren ikke skal tildeles en midlertidig plads, ikke skal blive liggende på en midlertidig plads i en længere periode eller kan udskrives fra hospitalet, så der ikke skal betales for liggedage efter færdigbehandling. Midlertidige hjælpemidler udlånes i en afgrænset periode og udlånet kan ikke forlænges. Der laves en vurdering ved udlånsperioden, om borger har permanent behov for det midlertidige udlånte produkt.

Der gælder særlige forhold for børn, idet der ved vurdering af behov for hjælpemidler til børn lægges vægt på, at barnet i videst muligt omfang, og med størst mulig selvstændighed, kan udføre aktiviteter som andre børn, samt at der sættes ind med hjælpemidler så tidligt som muligt. Hjælpemidler, forbrugsgoder og boligindretninger der udelukkende skal bruges i forbindelse med undervisning eller sikre undervisning af barnet skal ydes af institutionen, skolen/skoletilbud.

Der ydes som udgangspunkt reparation af hjælpemidler, men dette foregår efter forudgående aftale med Visitationen. Visitationen bestemmer leverandør og omfang af reparationen. I dette indgår en vurdering af om produktet skal udskiftes. Der kan i særlige tilfælde ydes et reservehjælpemiddel i reparationsperioden

Særligt vedrørende bevilling af kropsbårne hjælpemidler

Borger skal opfylde de samme overordnede betingelser som for hjælpemidler. På de produkter, der falder indenfor kropsbårne hjælpemidler, er der opsat kriterier/indikationslister for flere af produkterne, hvorfor borger skal opfylde disse for at være berettiget til bevilling. Der indhentes altid lægelig dokumentation for at sikre, at kriterierne er opfyldte. Der er på flere produkter indenfor kropsbårne hjælpemidler fastsat en egenbetaling som reguleres årligt i henhold til statens takstblad.

Der skal altid ansøges konkret om reparation af produktet og der kan bedes om overslag på reparationsudgifterne førend der tages stilling til reparationsmulighederne overfor en ny bevilling.

Særligt vedrørende bevilling af forbrugsgoder

For at få hjælp til anskaffelse af et forbrugsgode skal borgeren opfylde de samme betingelser som for at få tildelt et hjælpemiddel.

Forbrugsgoder er produkter, der kan købes i almindelige forretninger (både fysiske og internetbaserede) og ikke er særligt fremstillet for at afhjælpe en funktionsnedsættelse. For forbrugsgoder gælder det, at der ikke kan ydes støtte til forbrugsgoder, som normalt indgår i sædvanligt indbo. Hvad der indgår som sædvanligt indbo er under konstant udvikling, da der skal ses på udbredelsen af et produkt set i forhold til den samlede befolkning, samt borgere i samme livssituation samt hvordan produktet markedsføres. Det er Ankestyrelsen der fastsætter hvad der i forhold til forbrugsgoder betragtes som sædvanligt indbo.

Der ydes helt eller delvist økonomisk støtte ved køb af forbrugsgoder, fx elscooter. Støtten omfatter kun udgifter til køb af produkter der koster mere end 500 kr. Hvis der i den enkelte ydelsessituation er behov for mere end ét forbrugsgode, lægges den samlede udgift til grund.

Forbrugsgoder bevilges på følgende betingelser:

Type af forbrugsgode	A. (§ 113 stk.3) Der ydes som udgangspunkt støtte til 50 % af prisen på et standardprodukt*	B. (§ 113 stk.4,pkt.1) Hvis den nedsatte funktionsevne nødvendiggør det, kan der gives tilskud til et dyrere produkt. Fx en elscooter til en stor brugervægt	C. (§ 113 stk.4,pkt.2) Produkter med en særlig indretning Fx en gaspedal i stedet for en håndgas på elscooter	D. (§ 113 stk.5) Hvis et produkt udelukkende fungerer som et hjælpemiddel, udlånes det via hjælpemiddeldepotet.
Egen betaling**	Ja	Ja Borger skal betale 50 % af prisen på et standardprodukt. Får dækket resten af udgiften op til det bedst og billigst egnede produkt (specificeres i afgørelsen)	Ja Borger skal betale 50 % af prisen på et standardprodukt Borger får dækket hele udgiften til den særlige indretning	Nej
Tilbehør	Skal borger selv afholde hele udgiften	Skal borger selv afholde hele udgiften	Skal borger selv afholde hele udgiften	Skal borger selv afholde hele udgiften til tilbehør der ikke er en del af bevillingen
Reparation	Ydes ikke	Der ydes 50 % af den samlede reparationsudgift	Der dækkes udelukkende udgifter til reparation af den særlige indretning	Afholdes af kommunen. Dog ikke på tilbehør borger selv han indkøbt og eftermonteret.
Udskiftning	Ydes ikke	Ydes ved behov. Der træffes ny afgørelse.	Ydes ved behov. Der træffes ny afgørelse.	Ydes ved behov. Der træffes ny afgørelse.
Ejerforhold	Borger	Borger	Borger	Kommunen – inkl. tilbehør borger selv har købt.

*) Standardprisen fastsættes af Gladsaxe Kommune

**) Er der egenbetaling kan udgiften som udgangspunkt ikke dækkes efter anden lovgivning.

Hvis fx en elscooter erstatter brugen af en almindelig cykel, knallert, bil eller lignende vil der som udgangspunkt være tale om bevilling af en elscooter efter A., B. og C

Erstatter elscooteren en gangfunktion og kan sidestilles med den compensation, der fx opnås ved en joystick styret el-kørestol, vil der være tale om bevilling efter D.

Børn og unge med væsentlig funktionsnedsættelse, og borgere med fremadskridende – eller terminal lidelse, der medfører yderligere funktionsnedsættelse inden for kortere tid, er berettiget til bevilling af elscooter efter D.

Ved bevilling og køb af et forbrugsgode får borgeren ejendomsretten til produktet, og kan efter eget valg af leverandør købe det produkt borgeren ønsker. Borgeren kan købe et dyrere produkt mod selv at betale ekstraudgifterne. Det er et krav for udbetaling af økonomisk støtte, at det valgte produkt leve op til de krav der er opstillet i afgørelsen.

Særligt vedrørende bevilling af boligindretninger

Borgere, med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, kan få støtte til ændringer af boligen, når de er nødvendige for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for borger. Boligindretning vedrører mur- og nagelfaste genstande. Mur- og nagelfaste genstande, er af Ankestyrelsen fastslået til at være produkter der fastgøres på en særlig måde eller som ved nedtagning vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der kræver reparation, som ikke kan sammen- lignedes med sædvanligvis forekommende udbedringer.

Boligindretninger kan være ændring af adgangsforhold, dørautomatik, trappelift, ramper og fjernelse af dørtrin, ændringer i køkken og badeværelse.

Boligindretninger kan ydes uanset boligtype. Hjælpen ydes i eget hjem eller der hvor man varigt opholder sig, dog undtaget i boligtyper der kan betegnes som institutioner. Der vil det være institutionen der skal forestå boligindretningen.

Der ydes ikke støtte til ændringer borger selv har igangsat inden der forelå bevilling/ansøgning.

Der foretages altid en helhedsvurdering, hvor etableringsudgifterne skal være rimelige i forhold til de opnåede brugsmæssige fordele. Der ses i denne sammenhæng på om boligen vil være egent som opholdssted for borger i en længere årrække frem i tiden, samt det samlede behov for ændringer for at gøre boligen fremtidssikret.

Der ydes i særlige tilfælde retablering efter opsatte boligindretninger. Ved retablering fastsættes betingelser for dette inden boligindretningen etableres. Reetablering i ejerbolig foretages som udgangspunkt ikke.

Det påhviler som udgangspunkt borgeren selv at afholde udgifter til almindelig reparation og vedligeholdelse af en bevilget boligindretning. Dette gælder også i de tilfælde, hvor borger har benyttet sig af retten til frit valg. Der kan i særlige tilfælde ydes hjælp til reparation og vedligeholdelse af en bevilget boligindretning, hvis udgiften efter en konkret vurdering må anses som en nødvendig merudgift som følge af ydelsesmodtagerens funktionsnedsættelse. Hjælpen gives da efter servicelovens regler om merudgiftsydelser.

Bilag 4: Tidsfrister

For alle indsatser er der fastsat tidsfrister (se nedenstående skema):

- Fra ansøgning, til der foreligger en afgørelse
- Fra afgørelsen foreligger, og til indsatsen begynder.

For sagsbehandlingstider, som ikke fremgår af tabellen nedenfor, gælder der en sagsbehandlingstid på 10 arbejdsdage.

Sagsbehandlingen foregår i tæt samarbejde med borgeren og evt. pårørende. I de situationer, hvor sagsbehandlingen trækker ud, skal borgeren og evt. de pårørende orienteres om årsagen hertil. Forsinkelser kan skyldes indlæggelse på hospital, ventetid på at få nødvendige lægepapirer retur og situationer, hvor det er vanskeligt at få kontakt med borgeren eller de pårørende.

Tidsfristerne er de maksimale sagsbehandlingstider. Hvor intet andet er anført, refererer kolonnen "Hvilke paragraffer" til **Lov om social service**.

Tidsfrister for visitation og påbegyndelse af indsats

Ved ansøgning om	Hvilken lov og §	Der træffes afgørelse (MYNDIGHED)	Fra afgørelse til indsats begynder (LEVERANDØR)
Hjælp til personlig pleje	SEL 83, stk. 1, nr. 1	5 arbejdsdage hvis behov for besøg og hvis intet behov 1 arbejdsdag.	5 arbejdsdage er der foretaget kontakt. Start efter aftale med borger.
Hvis (ny)udskrevet fra hospital		Straks.	Straks.
Hvis borgere har udskrevet sig selv fra Kildegården, Midlertidige Pladser med kort varsel		Straks, hvis borger udskrives om aftenen senest dagen efter.	Straks.
Borgere med terminal lidelse		Straks.	Straks.
Ny leverandør		Samme dag/ når borger ringer.	Inden 2 arbejdsdage.

Ved ansøgning om	Hvilken lov og §	Der træffes afgørelse (MYNDIGHED)	Fra afgørelse til indsats begynder (LEVERANDØR)
Hjælp til praktisk hjælp, rengøring	SEL 83, stk. 1, nr.2	20 arbejdsdage.	5 arbejdsdage er der foretaget kontakt. Start efter aftale med borger.
Hjælp til praktisk hjælp		10 arbejdsdage.	5 arbejdsdage.
Midlertidig plads/Aflastningsplads	SEL 84	2 arbejdsdage. Der skal ansøges 10 arbejdsdage før behov.	Fremgår af bevilling.
Midlertidig plads/Rehabiliteringsplads Midlertidig plejeplads	SEL 84	Samme dag i forbindelse med at borger udskrives fra hospital eller i forbindelse med akutopstået sygdom/funktionsfald i eget hjem	Samme dag som borger færdigbehandles på hospitalet
Daghjem/dagtilbud	SEL 84	20 arbejdsdage.	2 måneder
Genoptræning og vedligeholdende træning efter serviceloven	SEL 86	10 arbejdsdage.	Borgere kontaktes indenfor 3 arbejdsdage efter afgørelse (Visitationen), og genoptræning/vedligeholdende træning opstartes indenfor 10 arbejdsdage. Ved overgang fra midlertidig plads til ambulant genoptræning eller plejebolig fortsættes træningen uden afbrydelse.
Socialpædagogisk støtte Handicap 65	SEL 85	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov.	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov
Selvudpeget hjælp	SEL 94	§83. stk. 1, nr. 1. 5 arbejdsdage efter visitationsbesøg §83.stk. 1, nr. 2.10 arbejdsdage efter visitationsbesøg 20 arbejdsdage efter hjemmebesøg ved ansøgning om rengøring	Umiddelbart efter ansættelse af den selvudpegede medarbejder
Kontant tilskud/Borgerstyret personlig assistance (BPA)	SEL 95	30 arbejdsdage. Nye 18-årige, som overgår fra familieafdelingen, varsles i god tid og afgørelse foreligger senest på 18 års dagen.	Umiddelbart efter afgørelse, og på 18 års dagen ved overgang til 18 år.

Ved ansøgning om	Hvilken lov og §	Der træffes afgørelse (MYNDIGHED)	Fra afgørelse til indsats begynder (LEVERANDØR)
Ledsagerordning Handicap 65	SEL 97	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov.	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov
Kontaktperson til døvblinde Handicap 65	SEL 98	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov.	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov.
Aktivitetstilbud og samværstilbud Handicap 65	SEL 104	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov
Befordring Handicap 65	SEL 105	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov.	Følger Kvalitetsstandarder for voksne med særlige behov.
Nødkald	SEL 112	5 arbejdsdage	Etablering inden for 5 arbejdsdage
Individuelle kropsbårne hjælpemidler	SEL 112	10 arbejdsdage fra der foreligger en lægelig/terapeutisk dokumentation 5 arbejdsdage ved genbevilling, hvis al relevant lægelig/terapeutisk dokumentation forefindes på sagen.	Borger kontakter selv leverandør og aftaler tidspunkt for levering af hjælpemidlet.
Elektronisk lås	SEL 112	5 arbejdsdage. Modtager borger dagligt hjælp i forvejen og borger, på grund af funktionstab, ikke kan åbne døren, er det en straks afgørelse.	Etablering inden for 5 arbejdsdage. Samme dag
Tekniske hjælpemidler/forbrugsgoder	SEL 112 SEL 113	40 arbejdsdage Der træffes afgørelse inden for 10 arbejdsdage, hvis der ikke er behov for hjemmebesøg.	Ved bevilling udlånes hurtigst muligt
Sansestimulerende produkter	SEL 112	60 arbejdsdage Der træffes afgørelse inden for 10 arbejdsdage, hvis der ikke er behov for indhentelse af yderligere oplysninger.	Ved bevilling udlånes hurtigst muligt
Servicehunde (fysisk og psykisk)	SEL 112	60 arbejdsdage	Kommunen afholder udgiften til godkendt hund og optræningen af den Borger afholder selv udgiften til foder, dyrlæge mv. Fra bevilling til endelig udplacering cirka 1 år

Ved ansøgning om	Hvilken lov og §	Der træffes afgørelse (MYNDIGHED)	Fra afgørelse til indsats begynder (LEVERANDØR)
Elscooter/ladcykler/trehjulede cykler	SEL 113	60 arbejdsdage	Borger køber selv forbrugsgodet. Ved udlån (§113 stk.5) leveres hurtigst muligt
Midlertidige hjælpemidler	SEL 113 b	5 arbejdsdage.	
Støtte til køb af bil	SEL 114	125 arbejdsdage. Borger kontaktes inden for 10 arbejdsdage fra ansøgning er modtaget og forventet sagsbehandlingstid oplyses.	Borger køber selv bil. Leveringstidspunkt afhænger af hvilken type bil, det drejer sig om.
Støtte til køb af bil – tro og love erklæring	SEL 114	125 arbejdsdage Borger kontaktes inden for 10 arbejdsdage fra ansøgning er modtaget og forventet sagsbehandlingstid oplyses, samt krav om dokumentation fremsættes.	Borger køber selv bil. Leveringstidspunkt afhænger af hvilken type bil det drejer sig om.
Særlig indretning	SEL 114	125 arbejdsdage Borger kontaktes inden for 10 arbejdsdage fra ansøgning er modtaget og forventet sagsbehandlingstid oplyses.	Borger køber særlig indretning. Leveringstidspunkt afhænger af hvilken særlig indretning, det drejer sig om. Borger skal selv sikre kørekortskrav. Særlig indretning etableres ikke inden kørekortskrav er fastslået
Særlige indretninger i bil	SEL 114	60 arbejdsdage Borger kontaktes inden for 10 arbejdsdage fra ansøgning er modtaget og forventet sagsbehandlingstid oplyses.	Borger kontakter selv bilopbygger for levering og montering af særlig indretning.
Boligindretning.	SEL 116	60 arbejdsdage. Besøg, analyse af borgers funktionsniveau, eventuelt indhentning af lægelige oplysninger. Ved omfattende sager inddragelse af teknisk bistand fra arkitekt.	Borger kontaktes af leverandøren inden for 5 arbejdsdage. Borger og leverandør aftaler hvornår arbejdet skal udføres.
Tilskud til individuel befordring eller handicapbefordring.	SEL 117	10 arbejdsdage.	Ved bevillingen aftales det individuelt med borgeren, hvem der står for bestilling af befordringen.
Hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom	SEL 117a	10 arbejdsdage	Borger indgår selv aftaler om etablering/ igangsættelse/indkøb af ydelser

Ved ansøgning om	Hvilken lov og §	Der træffes afgørelse (MYNDIGHED)	Fra afgørelse til indsats begynder (LEVERANDØR)
Pasning af nærtstående med alvorlig sygdom (maximalt 6 måneder)	SEL 118	5 arbejdsdage fra der foreligger lægelig dokumentation. Der er altid behov for et besøg.	Når dokumentation er på plads, kan opgaven startes.
Pasning af døende	SEL 119	1 arbejdsdag. Der skal foreligge en terminalerklæring, orlovsbekræftelse fra arbejdsgiver og lønsedler fra de sidste 3 måneder vedlægges ansøgning.	Starter snarest når godkendelse er på plads.
Plejevederlag	SEL 120	1 arbejdsdag. Der skal foreligge en terminalerklæring, orlovsbekræftelse fra arbejdsgiver og lønsedler fra de sidste 3 måneder vedlægges ansøgning.	Starter snarest når godkendelse er på plads Kan starte med det samme når godkendelse er på plads.
Plejeartikler, proteindrik palliativ fysioterapi og psykologbehandlinger	SEL 122	1 arbejdsdag. Der skal foreligge en terminalerklæring.	Starter snarest når godkendelse og remedier er på plads.
Plejebolig	Lov om almene boliger §54 §57	20 arbejdsdage.	Indenfor 2 måneder tilbydes bolig til alle godkendte borgere, som ikke har ønsker om specifik bolig.
Handicap- og ældrebolig	Lov om almene boliger § 54 og 57	Inden for 30 arbejdsdage, hvis intet behov for træning. Hvis behov for træning inden 80 arbejdsdage	Inden for to år tilbydes bolig til alle godkendte borgere, som ikke har ønsker om en specifik bolig.
Forebyggende fysisk træning	Sundhedsloven § 119		Borgeren kontaktes indenfor 3 arbejdsdage efter henvendelsen, og træningen startes indenfor 10 arbejdsdage.
Omsorgstandpleje	Sundhedsloven § 131	Inden for 20 arbejdsdage, hvis der er behov for besøg Hvis intet behov for besøg 10 arbejdsdage	Omsorgstandplejen kontakter borgeren for aftale
Sygepleje/ ikke - kompleks sygepleje	Sundhedsloven §138	Bevilges straks eller senest arbejdsdagen efter henvisning er modtaget ved ikke akut behov.	Ordinationer/sygepleje iværksættes og følges efter lægen/hospitals anvisning.
Hvis udskrevet fra hospital eller telefonisk lægeordination efter Visitationens lukketid		Straks ved akut behov ellers efter aftale.	Straks.
Leverandørskift ved ikke-komplekse sygeplejeydelser: Medicingivning, Medicinudlevering og Kompressionsstrømper		Straks.	2 arbejdsdage.

Ved ansøgning om	Hvilken lov og §	Der træffes afgørelse (MYNDIGHED)	Fra afgørelse til indsats begynder (LEVERANDØR)
Genoptræning efter sundhedsloven	Sundhedsloven § 140	Kommunen skal senest fire dage efter borgeren er udskrevet fra sygehus med en genoptræningsplan informere borgeren om hvor og hvornår kommunen kan tilbyde borgeren opstart af genoptræning, samt hvilken type genoptræning kommunalbestyrelsen har vurderet, der er brug for. Opstart defineres som første møde med en sundhedsperson, der skal varetage hele eller dele af borgerens genoptræning. Det forudsættes, at der ikke blot er tale om et møde med en sundhedsperson, men en reel påbegyndelse af indsatsen.	Genoptræning startes senest 7 dage efter udskrivelse. Udskrivelsesdagen tæller som dag 0. Angiver genoptræningsplanen, at genoptræningen af sundhedsfaglige grunde først bør startes på et senere tidspunkt end udskrivningstidspunktet, regnes fristen fra dette tidspunkt. Ved overgang fra midlertidig plads til ambulant genoptræning eller plejebolig fortsættes træningen uden afbrydelse.
Vederlagsfri fysioterapi	Sundhedsloven § 140.a	10 arbejdsdage.	Borgere kontaktes indenfor 3 arbejdsdage efter afgørelsen (Visitationen), og fysioterapien startes indenfor 10 arbejdsdage.
Specialundervisning for voksne	Lov om specialundervisning til voksne §§ 1,2,8,9,10	40 arbejdsdage. Der træffes afgørelse inden for 10 arbejdsdage, hvis der ikke er behov for hjemmebesøg, afklaringsmøde eller indhentelse af yderligere oplysninger. Ved behov for hjemmebesøg/afklaringsmøde og/eller indhentelse af yderligere oplysninger, er sagsbehandlingstiden 40 arbejdsdage fra modtagelse af ansøgning.	Umiddelbart efter bevilling er sket. Forløb planlægges af leverandør/udbyder
Hjemvisning fra Ankestyrelsen	Alle §§ i serviceloven	En hjemvisning fra Ankestyrelsen har en sagsbehandlingstid på 4 uger uanset sagsområde.	

Tidsfrister for borgeren

Ved ansøgning om	Hvilke paragraffer	Kommentar	Frist
Plejebolig	Lov om almene boliger §§ 54 og 57	Frist fra tilbudt pleje- eller demensplejebolig på Bakkegården, Møllegården, Egegården, Rosenlund eller Hareskovbo til besigtigelse af bolig og overvejelse af tilbuddet	5 arbejdsdage
		Indflytning, hvis ophold på Kildegården, Midlertidig Pladser/: Husleje betales fra den dag, boligen er klar til indflytning, dog har borger krav på, der går 3 arbejdsdage fra accept af tilbud til bolig overtages/husleje opkræves. Det er ikke altid muligt for borgere på midlertidig plads at have underskrevet lejekontrakt før indflytning, det må pågå efterfølgende.	3 arbejdsdage fra huslejekontrakt er bestilt, dog kan indflytning ikke ske før overtagelsesdatoen.
		Indflytning fra egen bolig: Husleje betales fra den dag, boligen er klar til indflytning, dog har borger krav på, der går 7 dage fra accept af tilbud til bolig overtages/husleje opkræves. Ved indflytning skal fremvises underskreven huslejekontrakt samt indskud og husleje være betalt.	1 uge
Aflastningsplads	§ 84	Ansøgning skal være modtaget i Visitationen	10 arbejdsdage før behov for aflastningsplads
Klage		Hvis borgeren ønsker at klage over en afgørelse, er der en klagefrist fra modtagelsen af afgørelsen på 4 uger.	20 arbejdsdage

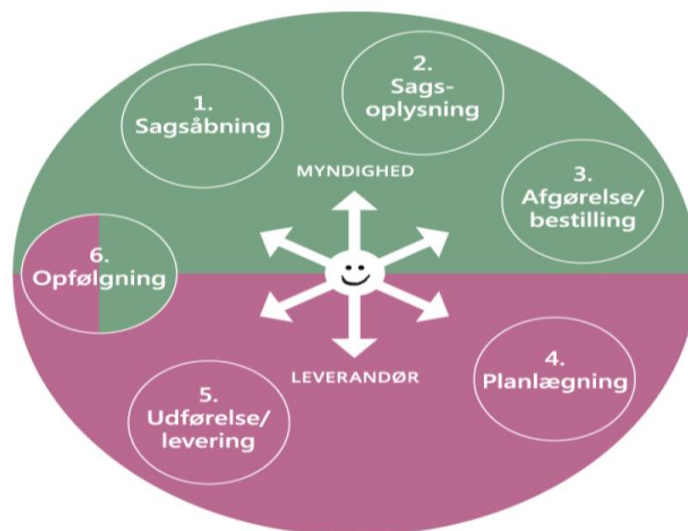
Bilag 5: Fælles Sprog 3 (FSIII)

Landets kommuner anvender – Fælles Sprog 3 (FSIII) – til dokumentation

Metoden involverer både myndighed og leverandør, og er bygget op om en procesmodel, der illustrerer et borgerforløb fra en sagsåbning til opfølgning (se figur 1).

Figur 1.

FSIII Procesmodel

FSIII

FSIII-metoden inkluderer den dokumentation, som leverandører af hjemmehjælp, træning efter serviceloven og sygepleje leverer.

Målene med FSIII er:

- Forbedret indsats på sundhedsområdet.
- Forbedret sammenhæng på tværs af sektorer.
- Øget borgertilfredshed.
- Grundlag for prioritering og styring.
- Øget effektivitet og lønsomhed.
- Fleksibel arbejdstilrettelæggelse.

FSIII er bygget op af klassificeret og struktureret data. Dermed bliver:

- Dokumentation, kommunikation og udveksling af data lettere.
- Kvaliteten af data mere valid – bedre og mere ensartet.
- Data delt af myndighed og leverandør.
- Data lettere at genfinde til genbrug og opdatering.
- Den dokumenterede data lettere at bruge til effektmålinger, kvalitetsudvikling og styring og ledelsesmæssig information.

Omdrejningspunktet i FSIII- metoden er de tilstande, som borgeren udredes for i sagsåbningen. Der arbejdes med 30 funktionsevnetilstande (figur 2) og 44 helbredstilstande (figur 3). Indsatser på servicelovsområdet bevilges ud fra funktionsevnetilstandene, mens sundhedslovsindsatser bevilges ud fra helbredstilstandene. Kommunernes Landsforening (KL) har udarbejdet indsatskataloger for både servicelovsområdet og sundhedslovsområdet for landets kommuner.

Inddragelse af borgeren sikres ved, at borgerens egen vurdering af sin udførelse af funktionerne (- a) udfører selv, b) udfører dele af, c) udfører ikke selv, d) ikke relevant) skal dokumenteres, tillige med borgerens oplevelse af, om det er en begrænsning eller ej samt dokumentation af de ønsker og mål for hjælpen, som borgeren giver udtryk for.

De bevilgede indsatser skal leveres med henblik på at nå borgerens forventede tilstand. Der skal løbende følges op på indsatserne for at vurdere, om borgeren når sine forventede tilstande med den igangsatte hjælp.

Figur 2. Funktionsevnetilstande er inddelt i fem områder:

Figur 3. Helbredstilstande er inddelt i de 12 sygeplejefaglige problemområder:

HELBREDSTILSTANDE	
Funktionsniveau Problemer med personlig pleje Problemer med daglige aktiviteter	Respiration og cirkulation Respirationsproblemer Cirkulationsproblemer
Bevægeapparat Problemer med mobilitet og bevægelse	Seksualitet Problemer med seksualitet
Ernæring Problemer med væskeindtag Problemer med fødeindtag Uhensigtsmæssig vægtændring Problemer med overvægt Problemer med undervægt	Smerter og sanseindtryk Akutte smerter Periodevise smerter Kroniske smerter Problemer med synssans Problemer med lugtesans Problemer med hørelse Problemer med smagssans Problemer med følesans
Hud og slimhinder Problemer med kirurgisk sår Problemer med diabetisk sår Problemer med cancersår Problemer med tryksår Problemer med arterielt sår Problemer med venøst sår Problemer med blandingssår Problemer med traumesår Andre problemer med hud og slimhinder	Søvn og hvile Døgnrytmeproblemer Søvnproblemer
Kommunikation Problemer med kommunikation	Viden og udvikling Problemer med hukommelse Problemer med indsigt i behandlingsformål Problemer med sygdomsindsigt Kognitive problemer
Psykosociale forhold Problemer med socialt samvær Emotionelle problemer Problemer med misbrug Mentale problemer	Udskillelse af affaldsstoffer Problemer med vandladning Problemer med urininkontinens Problemer med afføringsinkontinens Problemer med mave og tarm Problemer med væske fra dræn

Figur 4.

				
0	1	2	3	4
Ingen/ubetydelige begrænsninger	Lette begrænsninger	Moderate begrænsninger	Svære begrænsninger	Totale begrænsninger
Borgeren er selvstændig og har ikke behov for person-assistance for at udføre aktiviteten.	Borgeren er den aktive part og kan med let person-assistance udføre aktiviteten.	Borgeren er den aktive part og kan under forudsætning af moderat personassistance udføre aktiviteten.	Borgeren deltager og kan under forudsætning af omfattende personassistance udføre aktiviteten.	Borgeren er ude af stand til at udføre aktiviteten og har brug for fuldstændig personassistance for at udføre aktiviteten.

Bilag 6: Leverandører

Der er i mange tilfælde mulighed for frit valg af leverandør. Det fremgår af kvalitetsstandarden for den enkelte indsats, hvis der er mulighed for frit valg af leverandør. Et leverandørskifte kan ske ved at borgeren henvender sig til den enhed, der har bevilget indsatsen. For oplysninger om tidsfrister i forbindelse med leverandørskift se bilag 4.

Genoptræning og vederlagsfri fysioterapi efter sundhedsloven

På træningsområdet har borgerne en række valgmuligheder. Hvis borgeren er blevet udskrevet fra hospitalet med en almen genoptræningsplan, har borgeren ifølge lovgivningen frit valg imellem alle kommuner, hvis den valgte kommune siger ja. Der er i Gladsaxe Kommune ikke indgået aftaler med private leverandører. Hvis Gladsaxe Kommune ikke overholder tidsfristen på igangsættelse af genoptræning indenfor 7 dage, har borgeren i nogle situationer mulighed for frit at vælge en privat leverandør, der har aftale med FritValgService.

Hvis egen læge har henvist til vederlagsfri fysioterapi, kan borgeren vælge at modtage fysioterapi hos Gladsaxe Kommune, andre kommuner eller en privat praktiserende fysioterapeut.

Genoptræning og vedligeholdende træning efter serviceloven samt forebyggende fysisk træning efter sundhedsloven

Der tilbydes ikke frit valg af leverandør på genoptræning og vedligeholdende træning efter serviceloven eller ved forebyggende fysisk træning efter Sundhedsloven. Træningen leveres af hjemkommunen eller de kommuner, der er samarbejdsaftaler med i forbindelse med kræftrehabiliteringen.

Personlig pleje og praktisk hjælp

Borgere, som bor i eget hjem, har mulighed for frit valg af leverandør til indsatser inden for personlig pleje og praktisk hjælp. Borgeren kan vælge at få indsatserne leveret af den kommunale hjemmepleje eller af private leverandører, der er godkendt af Gladsaxe Kommune. Hvis en borger får behov for nye indsatser, leveres de nye rehabiliterende indsatser af Det Udekørende Rehabiliteringsteam, mens den valgte leverandør fortsætter med at levere den kompenserende hjælp, som hidtil.

Indsatser efter servicelovens § 83a leveres af Gladsaxe Kommune.

Til tøjvaskeordning, linnedservice, indkøbsordning og madordning vælges også blandt de private leverandører, som er godkendt af Gladsaxe Kommune.

Selvudpeget hjælp

En borger, der er bevilget personlig pleje og/eller praktisk hjælp, har mulighed for selv at udpege den person, der skal levere indsatsen. Den udpegede person skal godkendes og ansættes af Gladsaxe Kommune.

Ret til at erstatte indsatser (fleksibel hjælp)

Borgeren har ret til at erstatte bevilgede indsatser på hjemmeplejeområdet med indsatser, der ikke er en del af bevillingen, men som er indsatser af tilsvarende omfang, det vil sige, at

praktisk hjælp kun kan erstattes med indsatser inden for praktisk hjælp, og personlig pleje kun kan erstattes med indsatser inden for personlig pleje. Hvis der er bevilget både personlig pleje og praktisk hjælp, kan disse indsatser erstattes med hinanden. Når indsatser erstattes, skal det altid vurderes fagligt forsvarligt.

Sygepleje

Formålet med den kommunale sygepleje er at forebygge sygdom, fremme sundhed, tilbyde sygepleje og behandling, rehabilitering og palliation til borgere, der har behov for det.

Sygepleje ydes til borgere i alle aldre i tilfælde af akut eller kronisk sygdom, hvor sygeplejefaglig indsats er påkrævet.

Sygeplejen leveres som udgangspunkt på en af Gladsaxe Kommunes sygeplejeklinikker.

Hvis borgeren ikke, af helbredsmæssige grunde, kan transportere sig selv, kan indsatsen blive leveret enten via en hverdagsteknologisk løsning, fx skærmopkald i hjemmet, eller ved besøg i hjemmet.

Sundhedslovsindsatser leveres primært af sygeplejersker og social-og sundhedsassistenter, men nogle sundhedslovsindsatser kan ved hjælp af opgaveoverdragelse, udføres af ikke autoriserede faggrupper.

Handicap- og ældreboliger samt plejebolig

For borgere, som enten er godkendt til en handicapbolig, ældrebolig eller plejebolig, er der frit valg på den godkendte boligtype i og uden for kommunen. Ved ønske om handicapbolig, ældrebolig eller plejebolig i en anden kommune forudsætter flytningen først en godkendelse i egen kommune, og derefter en godkendelse i den ønskede tilflytningskommune.

Når man bor i plejebolig eller opholder sig på en midlertidig plads, er der ikke frit valg af leverandør. Borgeren får leveret personlig pleje og praktisk hjælp af personalet på det pågældende sted. Ligeledes vil træning, genoptræning og andre aktiviteter foregå der, hvor borgeren bor eller opholder sig.

Frit valg af hjælpemidler og boligindretning

Borgere, der opfylder betingelserne for at få støtte til hjælpemidler eller boligindretning, kan enten benytte Gladsaxe Kommunes tilbud om hjælpemidler eller boligindretning.

Borger kan også frit vælge et andet produkt mod en eventuel egenbetaling.

Ved frit valg af et hjælpemiddel, har borgeren selv ansvaret for, at hjælpemidlet lever op til Gladsaxe Kommunes krav til egnethed. Kommunens krav vil fremgå af bevillingsskrivelsen. Borgeren bestiller selv hjælpemidlet, og betaler den eventuelle merpris, som hjælpemidlet koster, direkte til leverandøren. Hvis borgeren har benyttet sig af muligheden for frit valg, og har betalt en merpris, vil hjælpemidlet stadig være Gladsaxe Kommunes ejendom, medmindre der er tale om et kropsbåret/personligt hjælpemiddel. Borgeren har ikke ret til frit valg, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, der er identisk med det hjælpemiddel, borgeren selv har valgt.

Arbejdsredskaber og plejehjælpemidler, der benyttes af en hjælper, er ikke omfattet af frit valg.

Ved frit valg af boligindretning kan borger vælge at benytte en anden håndværker end den, Gladsaxe Kommune har valgt. Det er også muligt at vælge, at boligindretningen skal udføres i et andet materiale. Borgeren får refunderet udgifterne svarende til det beløb, som kommunen kan få udført boligindretningen for hos den håndværker, som kommunen har valgt. Det er borgeren, der har bygherreansvaret ved brug af fritvalgsordningen. Det betyder, at det er borgerens ansvar at sikre, at den valgte håndværker er faglært og momsregistreret, og at de valgte materialer lever op til de betingelser, der er specificeret i afgørelsen af Gladsaxe Kommune.

Hvis borgeren har fået udført en boligindretning af en ikke-faglært og/eller ikke-momsregistreret håndværker, eller hvis borgeren har valgt materialer til boligindretningen, som ikke sikrer, at boligindretningen gør boligen bedre egnet som opholdssted, vil borgeren ikke have ret til at få udbetalt støtte til den udførte boligindretning.

I lejeboliger er det udlejer, der beslutter, om borgeren kan benytte sig af retten til frit valg. I andels- og ejerforeninger er det bestyrelsen, der beslutter om borgeren må benytte sig af frit valg. Det er borgeren selv, der skal afklare mulighederne for brug af frit valg med udlejer, andels- eller ejerforening.

På hjælpemiddelområdet har Gladsaxe Kommune indgået leverandøraftaler på de områder, hvor dette er et krav i forhold til udbudsreglerne.

Bilag 7: Genoptræning, vedligeholdende træning og forebyggende fysisk træning

Skematisk oversigt vedr. træning efter servicelov og sundhedslov

	Visitation	Hvilke situationer	Træningssted
Genoptræning jf. Sundhedslov § 140	Kildegården Genoptræning	Til borgere, der efter udskrivning fra hospital, har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning.	Kildegården og kommunens pleje- og demensboliger. I særlige tilfælde sker træning i borgers hjem
Genoptræning Jf. Servicelov § 86, stk. 1	Visitationen	Til afhjælpning af nedsat fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en hospitalsindlæggelse	Kildegården og kommunens pleje- og demensboliger. I særlige tilfælde sker træning i borgers hjem
Vedligeholdende træning jf. Servicelov § 86, stk. 2	Visitationen	Støtte til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til borgere, som på grund af nedsat fysisk eller psykiske funktionsevner eller særlige sociale problemer har behov herfor.	Kildegården og kommunens pleje- og demensboligenheder r. I særlige tilfælde sker træning i borgers hjem.
Vederlagsfri Fysioterapi jf. Sundhedslov § 140a	Kildegården Genoptræning Kun efter forudgående henvisning fra egen læge eller speciallæge	Til borgere med et varigt svært fysisk handicap eller en progressiv sygdom som er omfattet af Sundhedsstyrelsens diagnoseliste.	Kildegården Genoptræning
Forebyggende fysisk træning jf. Sundhedslov § 119	Kildegården Genoptræning Enten efter forudgående henvisning fra hospital eller egen læge eller ved selvhenvendelse fra borger.	Til borgere med kronisk sygdom, senfølger efter Covid-19, hjernerystelse eller inkontinens, der ud fra en sundhedsfaglig vurdering af funktionsevne og helbredsforhold kan have gavn af et tilbud om forebyggende fysisk træning.	Kildegården Genoptræning

Borgere har mulighed for at tilmelde sig følgende kommunale tilbud uden visitation: Seniorfitness og Senioridræt.

Genoptræning efter sundhedsloven § 140

Genoptræning ydes med udgangspunkt i en hospitalshenvisning; en genoptræningsplan og kommunen er forpligtiget til at tilbyde almen genoptræning på basalt og avanceret niveau samt rehabilitering på specialiseret niveau, der oftest varetages i samarbejde med eksterne leverandører.

Nedenfor følger beskrivelser af og kriterier for, hvornår en borger har behov for genoptræning på enten basalt, avanceret eller specialiseret niveau eller behov for rehabilitering på specialiseret niveau. Derudover angives hvilke krav, der stilles til forekomst, kompetencer, udstyr og organisering på de forskellige niveauer.

	1 Genoptræning på basalt niveau	2 Genoptræning på avanceret niveau	3 Genoptræning på specialiseret niveau	4 Rehabilitering på specialiseret niveau
Patientens funktions- evne	Patienter, der henvises til almen ambulant genoptræning og herefter visiteres af kommunen til at modtage genoptræning på basalt niveau, har typisk enkle og afgrænsede funktionsevne-nedsættelser og ingen komplikationer i behandlingsforløbet på sygehus af betydning for funktionsevnen og/eller genoptræningsindsatsen.	Patienter, der henvises til almen ambulant genoptræning og herefter visiteres af kommunen til at modtage genoptræning på avanceret niveau, har typisk omfattende funktionsevnenedsættelser ofte af betydning for flere livsområder, herunder eventuelt komplikationer i behandlingsforløbet på sygehus af betydning for funktionsevnen og/eller genoptræningsindsatsen.	Patienter, der henvises til genoptræning på specialiseret niveau, har typisk komplicerede, omfattende, sjældne og/eller alvorlige funktionsevnenedsættelser af væsentlig betydning for et eller flere livsområder, herunder eventuelt alvorlige komplikationer i behandlingsforløbet af betydning for funktionsevnen og/eller genoptrænings-indsatsen.	Patienter, der henvises til rehabilitering på specialiseret niveau, har typisk komplicerede, omfattende, sjældne og/eller alvorlige funktionsevnenedsættelser af væsentlig betydning for flere livsområder, herunder oftest omfattende mentale funktions-nedsættelser.
Genoptræ- nings/reha- biliterings- behov	Patienterne har behov for genoptræningsindsatser, der varetages af sundhedspersoner med generelle kompetencer inden for deres fagområde.	Patienterne har behov for genoptræningsindsatser, der varetages af sundhedspersoner med særlige kompetencer inden for deres fagområde. Nogle patienter vil have behov for, at genoptræningen koordineres med andre rehabiliteringsindsatser på avanceret eller eventuelt specialiseret niveau med henblik på at opnå fuld eller bedst mulig funktionsevne.	Patienterne har behov for genoptræningsindsatser, der varetages af specialiserede kompetencer inden for deres fagområde og med krav til tæt koordinering af genoptræning, udredning og ambulant sygehusbehandling. Genoptræningsindsatserne varetages også på sygehus, hvis genoptræningen af hensyn til patientens sikkerhed forudsætter mulighed for bistand fra andet sundhedsfagligt personale, som kun findes i sygehusregi.	Patienterne har behov for både genoptræningsindsatser og andre rehabiliteringsindsatser, som varetages af autoriserede sundhedspersoner og andre fagpersoner med specialiserede kompetencer inden for deres fagområde og med særlige krav til tilrettelæggelse af helhedsorienterede forløb, timing og organisering.
Forekomst	Der er en høj forekomst af patienter med samme problemstillinger, således at alle kommuner kan have tilstrækkelig aktivitet til at opnå, vedligeholde og udvikle erfaring og kompetencer hos de involverede faggrupper.	Der er en lille-moderat forekomst af patienter med samme problemstillinger, hvorfor de fleste kommuner på grund af deres befolkningsunderlag vil have behov for at indgå i et tværkommunalt samarbejde for at have tilstrækkelig aktivitet til at opnå, vedligeholde og udvikle erfaring og kompetencer hos de involverede faggrupper.	Der er en lille forekomst af patienter med samme problemstillinger, hvorfor indsatsen må samles på sygehuse med den rette ekspertise for at have tilstrækkelig aktivitet til at opnå, vedligeholde og udvikle erfaring og kompetencer hos de involverede faggrupper.	Der er en lille forekomst af patienter med samme problemstillinger, hvorfor indsatsen må samles på et begrænset antal rehabiliteringstilbud primært målrettet specifikke patientgrupper eller problemstillinger for at have tilstrækkelig aktivitet til at opnå, vedligeholde og udvikle erfaring og kompetencer hos de involverede faggrupper.

	1 Genoptræning på basalt niveau	2 Genoptræning på avanceret niveau	3 Genoptræning på specialiseret niveau	4 Rehabilitering på specialiseret niveau
Krav til kompetencer	Genoptræningsindsatserne varetages af autoriserede sundhedspersoner, primært ergoterapeuter og fysioterapeuter med kompetencer svarende til grunduddannelse samt relevant erfaring og eventuelt efteruddannelse. Sundhedspersonerne arbejder med indsatser i forhold til flere patientgrupper.	Genoptræningsindsatserne varetages af autoriserede sundhedspersoner med særlige kompetencer inden for deres fagområde dvs. grunduddannelse med efteruddannelse på højt niveau samt relevant erfaring. Sundhedspersonerne arbejder primært med indsatser i forhold til den specifikke patientgruppe og indgår i løbende kompetenceudvikling.	Genoptræningsindsatserne varetages af autoriserede sundhedspersoner, som udover grunduddannelse har opnået specialiseret viden, erfaring og kompetencer på højt niveau indenfor deres fagområde samt gennemgået relevant efteruddannelse-/videreuddannelse. Sundhedspersonerne arbejder kun med indsatser i forhold til den specifikke patientgruppe og modtager fast og hyppig supervision samt indgår i løbende kompetenceudvikling.	Rehabiliteringsindsatserne varetages af autoriserede sundhedspersoner og andre faggrupper, som udover grunduddannelse har opnået specialiseret viden, erfaring og kompetencer på højt niveau indenfor deres fagområde og i forhold til tværfagligt samarbejde og koordinering af forløb samt gennemgået relevant efteruddannelse-/videreuddannelse. Sundhedspersonerne og de andre fagpersoner arbejder i alt overvejende grad med indsatser i forhold til den specifikke patientgruppe og modtager fast og hyppig supervision samt indgår i løbende kompetenceudvikling.
Krav til udstyr	Der kan anvendes almindeligt forekommende hjælpemidler og andet udstyr, som ikke kræver særlige kompetencer at anvende.	Der kan anvendes hjælpemidler og udstyr, som er særligt kostbart og/eller som kræver særlige kompetencer at anvende.	Der kan anvendes hjælpemidler og udstyr, som er særligt kostbart og/eller som kræver særlige kompetencer at anvende, herunder individuelt tilpassede hjælpemidler og behandlingsredskaber.	Der kan anvendes hjælpemidler og udstyr, som er særligt kostbart og/eller som kræver særlige kompetencer at anvende, herunder individuelt tilpassede og specialfremstillede hjælpemidler.
Krav til samarbejde og organisering	Genoptræningsindsatserne organiseres som monofaglige, eller tværfaglige forløb, som kan være fastlagte i gældende retningslinjer og/eller forløbsbeskrivelser. Hvis patienten har behov for andre rehabiliteringsindsatser, kan disse varetages inden for kommunens sædvanlige rammer på sundheds-, social-, undervisnings- og beskæftigelsesområdet uden særlige krav til organisering, koordinering og samarbejde.	Genoptræningsindsatserne organiseres som tværfaglige forløb, som kan være fastlagte i gældende retningslinjer og/eller forløbsbeskrivelser. Hvis patienten har behov for at genoptræningsindsatserne koordineres med andre rehabiliteringsindsatser på avanceret niveau, varetages disse af kommunale, tværkommunale, regionale eller private tilbud på tværs af sundheds-, social-, undervisnings- og beskæftigelsesområdet. Dette kræver en tæt koordinering af forløbet, som hensigtsmæssigt kan ske via en kommunal koordineringsfunktion. Det avancerede niveau samarbejder med specialiseret niveau med henblik på supervision og rådgivning i forhold til konkrete patientforløb og i forhold til	Genoptræningsindsatserne varetages som hovedfunktion, regionsfunktion eller højt specialiseret funktion jf. Sundhedsstyrelsens speciale vejledninger og organiseres som samlede forløb i et tæt tværfagligt samarbejde, hvor koordination af genoptræningsindsatsen og den lægelige behandling er afgørende. Hvis patienten har behov for andre rehabiliteringsindsatser, varetages disse på basalt eller avanceret niveau. Det specialiserede niveau bistår med supervision og rådgivning til det avancerede niveau.	Rehabiliteringsindsatserne, herunder genoptræningsindsatserne, organiseres som teambaserede, tværfaglige, helhedsorienterede forløb, hvor timing og faglig koordination af den samlede specialiserede rehabiliteringsindsats er afgørende. I nogle tilfælde vil der være behov for, at flere rehabiliteringstilbud på specialiseret niveau arbejder sammen, for at patienten kan opnå bedst mulig funktions- evne på alle områder. Ansvaret for koordinering af det samlede forløb bør her være placeret ét sted. Det specialiserede niveau bistår med supervision og rådgivning til det avancerede niveau.

		udvikling og fastholdelse af den faglige kvalitet.		
	1 Genoptræning på basalt niveau	2 Genoptræning på avanceret niveau	3 Genoptræning på specialiseret niveau	4 Rehabilitering på specialiseret niveau
Krav til forskning	Det basale niveau kan deltage i forskningsaktiviteter i samarbejde med det specialiserede niveau jf. forskningsforpligtelsen i sundhedsloven .	Det avancerede niveau kan deltage derudover i forskningsaktiviteter i samarbejde med det specialiserede niveau jf. forskningsforpligtelsen i sundhedsloven .	Det specialiserede niveau udfører forskningsaktiviteter og bidrager til fortsat udvikling af faglig kvalitet på alle niveauer jf. forskningsforpligtelsen i sundhedsloven .	Det specialiserede niveau udfører forskningsaktiviteter og bidrager til fortsat udvikling af faglig kvalitet på alle niveauer jf. forskningsforpligtelsen i sundhedsloven . En sådan forpligtelse findes ikke i serviceloven .

Kilde: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2018/9538>

Forebyggende fysisk træning efter sundhedsloven §119

Forebyggende fysisk træning ydes med udgangspunkt i en lægehenvielse, henvielse fra hospital samt ved selvhenvendelse.

Den forebyggende fysiske træning kan være del af en samlet individuelt tilrettelagt indsats under de regionale og nationale forløbsprogrammer for KOL, type 2 diabetes, hjertesygdom, ryglidelser, demens, kræft og erhvervet hjerneskade. Ud over fysisk træning er der tilbud om kursus i sygdomsmestring, ernæringsindsats, rygestop og forebyggende samtale om alkohol, samt rådgivning, vejledning og støtte af borgeren og de pårørende.

Træning i forbindelse med forløbsprogrammerne kan også ydes som genoptræning efter sundhedslovens §140 eller træning efter servicelovens § 86 stk. 1 eller stk. 2 og er beskrevet i de pågældende kvalitetsstandarder.

Der er endvidere tilbud om forebyggende fysisk træning ved inkontinens med henblik på at løse problemet med mindst mulig indgriben samt ved senfølger efter Covid-19.

Bilag 8: Sygeplejeindsatser; § 138 sundhedsloven

I Social- og Sundhedsforvaltningen er der flere faggrupper, der udfører sygeplejeindsatser, og derfor er det væsentligt at tydeliggøre, hvilket kompetenceniveau en given indsats kan løftes på.

Det er den samlede kompleksitet i en opgave, der er afgørende for, hvem der skal levere indsatsen – sygeplejerske, social- og sundhedsassistent eller social- og sundhedshjælper, pædagogisk personale og ufaglærte med funktionskompetence.

Kompleksitet ligger kun sjældent i selve indsatsen. Der er tre elementer, der kan øge kompleksiteten. De første to relaterer sig til borgeren. Det sidste relaterer sig til forhold, der ikke direkte relaterer sig til borgeren:

1) *Medicinsk kompleksitet* – multisygdom, polyfarmaci, terminale forløb, specialiserede sygeplejeindsatser. Disse forhold er ofte dem, der udløser, at en borger bevilges sygepleje.

2) *Social kompleksitet* – nedsat kognitiv funktion, psykisk sygdom, misbrug, social udsathed. Disse forhold er sjældent den udløsende årsag til at sygepleje bevilges, men skyldes omstændigheder i borgerens livssituation.

3) *Organisatorisk kompleksitet* – antal aktører, kontinuitet, systemer, arbejdsgange, roller. Disse forhold kan vanskeliggøre gode forløb, fordi elementerne i den organisatoriske kompleksitet udfordrer forudsigeligheden.

Ovenstående tre elementer skal indgå i vurderingen af kompleks sygepleje, når indsatser visiteres og overdrages. Særligt, når der er tale om social og/eller organisatorisk kompleksitet, *skal det overvejes*, om der skal bevilges til indsatsen 'ankermann' som supplement til de bevilgede indsatser, der tilgår social- og sundhedsassistenter direkte. Der er flere forhold, der har betydning for om indsatsen tilgår en sygeplejerske eller en social- og sundhedsassistent.

Disse forhold skal i udgangspunktet udløse, at indsatsen tilgår sygeplejerske:

- a) Problemområder, som griber ind i hinanden, eller er mangfoldige og stiller skærpede krav til viden og observation om forebyggelse, pleje og behandling.
- b) Opgaver, der er ustabile, og hvor behovet for sygeplejeindsatser kan ændres hyppigt.
- c) Opgaver, som er enkeltstående og som kræver klinisk kompetence; herunder evne til at analysere og definere sygeplejeproblemer og begrunde handlinger ud fra sygeplejefaglig viden.
- d) Situationer, hvor patienten og/eller netværket har behov for viden og støtte til at identificere ressourcer og belastninger for at kunne handle hensigtsmæssigt i forhold til forebyggelse, sundhedsfremme, sundhedssvigt og sygdom.

Indgår følgende i en indsats, *kan* den tilgå social- og sundhedsassistenter

- a) Et stabilt og delvist forudsigeligt sygeplejeforløb
- b) Et forløb, der forandrer sig langsomt og som forventet
- c) Opgaver, der kan være præget af en vis forudsigelighed
- d) Sygepleje, der kræver bred viden om sygeplejeindsatser og en faglig viden om enkelte sygeplejeindsatser

I Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen bevilges sygeplejeindsatserne ud fra LEON-princippet – det betyder, at indsatsen udføres efter **L**avest **E**ffektive **O**mkostnings **N**iveau. Det bidrager til at sikre og udvikle fagligheden blandt medarbejderne, fordi der er fokus på, at alle faggrupper får brugt deres kompetencer fuldt ud. Princippet er også med til at øge patientsikkerheden, fordi specialistkompetencerne bliver brugt målrettet på indsatser, der kræver specialiserede kompetencer.

Med udgangspunkt i de faglige kompetencer som henholdsvis fastansatte sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere, pædagogisk personale og ufaglærte forventes at have, er der udarbejdet en oversigt over, hvilke sygeplejeindsatser der kan udføres af hvilke faggrupper. I forhold til vikar kompetencer, henvises der til den enkelte arbejdsplads. For hver indsats er det skitseret, hvilke delelementer i indsatsen den enkelte faggruppe må varetage.

Sygeplejersker må udføre alle indsatser; dog undtagen dysfagiudredning, som varetages af ergoterapeuter.

Hvis en af de øvrige faggrupper ikke er nævnt under indsatsen, betyder det, at den pågældende faggruppe ikke må udføre indsatsen.

Enkelte indsatser må sygeplejersken overdrage til social- og sundhedsassistenter, når sygeplejersken har vurderet, at indsatsen er stabil. Ved disse indsatser vil der stå 'kan overdrages'.

Ufaglærte, pædagogisk personale, social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter arbejder også under Serviceloven, og derfor er de ikke angivet til at udføre fx forflytning, ADL mv., da disse indsatser leveres under §§ 83 og 83a.

Opgaver med *:

Hvis opgaven er markeret med * skal social- og sundhedsassistenten, social- og sundhedshjælperen, pædagogisk personale eller den ufaglærte have funktionskompetence. Af beviset til funktionskompetencen vil det fremgå, om funktionskompetencen gælder for en konkret borger eller generelt.

Delegering:

Lægen har i kraft af sin autorisation forbeholdt virksomhed. Det betyder, at lægen må delegere sundhedsfaglig virksomhed til anden person. Denne ret har autoriserede sygeplejersker eller autoriserede social- og sundhedsassistenter ikke.

Overdragelse:

Ledelsen har med dette bilag tilkendegivet, hvilke faggrupper der må udføre hvilke indsatser. Inden for disse rammer kan indsatserne overdrages mellem faggrupperne.

Videredelegation:

Det er ledelsens holdning, at indsatser ikke kan videredelegeres. Videredelegation vil forekomme i de situationer, hvor en medarbejder videredelegerer en indsats, som ellers er defineret af ledelsen at være forbeholdt en bestemt faggruppe. I praksis kunne dette komme

på tale, hvis en sygeplejerske videredelegerer en indsats, der ellers er defineret som en sygeplejerskeopgave, til en social- og sundhedsassistent. Alle chefer, ledere og medarbejdere er bekendte med kvalitetsstandarden og indsatskataloget, og benytter især viden om kompleksitet i opgaven og kompetenceoversigten sammenholdt med funktionskompetencebeviset, når borgernes forløb planlægges og evalueres.

Når lægen delegerer en sundhedsfaglig opgave til Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen, ophører lægens ansvar for udførelsen af opgaven. Det påhviler ledelsen at sikre:

- 1) at medarbejderne er kvalificeret til at udføre opgaven
- 2) at der foreligger klare og entydige instrukser i opgavens udførelse
- 3) at føre regelmæssigt tilsyn med sine medarbejdere afhængig af opgavens kompleksitet og medarbejdernes kompetencer og erfaring.

Det er ledelsens ansvar, hvorledes opgaven udføres i kommunen; herunder hvilket personale, der må udføre den delegerede opgave, hvis lægen ikke har ordineret særlige hensyn. Ledelsen kan ikke videregive ansvaret til fx en sygeplejerske.

Sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter er autoriserede sundhedspersoner, hvilket indebærer pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed i deres virke. Det betyder blandt andet, at man har pligt til at sige fra over for opgaver, man ikke føler sig kvalificeret til at udføre. Det er den enkelte leders ansvar at skabe rammer og muligheder for, at medarbejderne kan opnå de nødvendige kvalifikationer.

Medicinhåndtering for medarbejdere uden autorisation:

Efter at Gladsaxe Kommune er overgået til Fælles Medicin Kort (FMK), er der sket ændringer i forhold til medicinhåndtering. Det er kun autoriserede sundhedspersoner (sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter), der har adgang. Det er kun autoriserede sundhedspersoner (sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter), der har adgang til at hente opdateringer via FMK.

Plejhjemsassistenter, sygeplejestuderende og social- og sundhedsassistentelever skal trustes (godkendes) for at få adgang af chefen for enten Beskæftigelse og Socialafdelingen, Psykiatri og Handicap eller Sundhed og Rehabilitering. Medarbejdere, der ikke er autoriserede eller trustet, som har opgaver i forbindelse med medicinhåndtering, har adgang til medicinmodulet. Pædagogisk personale og oplærte ufaglærte hjælpere trustes kun i særlige tilfælde.

Kompetenceoversigt over sygeplejeindsatser:

Ledelsen har med dette bilag tilkendegivet, hvilke faggrupper der må udføre hvilke indsatser. Inden for disse rammer kan indsatserne overdrages mellem faggrupperne.

Ankermand	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen gives i komplicerede situationer, hvor den almindelige koordinering skal suppleres med en særlig koordineringsindsats. Ankermand skal overvejes, når der er tale om social og/eller organisatorisk kompleksitet som supplement til de bevilgede indsatser, der tilgår social- og sundhedsassistenter direkte.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker • Tovholder på komplekse forløb • Varetage opsamling og formidling på tværs • Generel koordinering • Faglig sparringspartner med social- og sundhedsassistenter

Anlæggelse og pleje af kateter	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter midlertidig eller permanent anlæggelse af kateter, skylning af kateter, tømning og skift af kateterpose, kontrol af kateterballon samt skift af forbindelse og pleje af hud ved indstikssted.
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglært • Pleje af kateter* Pædagogisk personale • Pleje af kateter* Social- og sundhedshjælper • Pleje af kateter • Skylning af kateter* Social- og sundhedsassistenter • Skylning af kateter • Kontroller væskevolumen i ballonen på mænd og kvinder i stabile forløb • Anlæggelse af kateter på kvinder og mænd i stabile forløb. • Skift af topkateter i stabile forløb Sygeplejersker • Skylning af kateteret • Kontroller væskevolumen i ballonen på mænd og kvinder. • Anlæggelse af kateter på kvinder og mænd • Skift af topkateter Anlæggelse af kateter i akutte situationer • Varetage skylning af nefrostomikateter

Behandling med ortopædiske hjælpemidler	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk fx anlæggelse af og støtte til brug af ordinerede arm-, ben- og knæskinner, armslynger og korsetter.
Hvem kan varetage indsatsen	Pædagogisk personale - Anlæggelse af og støtte til brug af ordinerede arm-, ben- og knæskinner, armslynger og korsetter ved afklarede sygdomstilstande. * Social- og sundhedshjælper - Anlæggelse af og støtte til brug af ordinerede arm-, ben- og knæskinner, armslynger og korsetter ved afklarede sygdomstilstande. *. Social- og sundhedsassistenter - Anlæggelse af og støtte til brug af ordinerede arm-, ben- og knæskinner, armslynger og korsetter ved afklarede sygdomstilstande. Sygeplejersker: - Anlæggelse af og støtte til brug af ordinerede arm-, ben- og knæskinner, armslynger og korsetter ved tilstødende komplikationer fx infektioner og sår

Behandling og pleje af hudproblem	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk behandling og pleje af hud samt forebyggelse af tryksår og andre sårtyper.
Hvem kan varetage indsatsen	Pædagogisk personale - Påsmøre steroid cremer* - Påsmøre ordinerede cremer* - Behandling af store områder med håndkøbspræparater* Social- og sundhedshjælper - Påsmøre steroid cremer* - Påsmøre ordinerede cremer* - Behandling af store områder med håndkøbspræparater Social- og sundhedsassistenter - Påsmøre steroid cremer, hirudoidsalve og ordinerede cremer - Behandling af store områder med håndkøbspræparater - Øreskyllning - Behandling af inficeret område-.

	Sygeplejersker • Påsmøre steroid cremer, hirudoidsalve og ordinerede cremer • Behandling af store områder med håndkøbspræparater • Øreskylning. • Behandling af inficeret område
--	--

Behandling og pleje af mave- og tarmproblemer	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk vejledning om kost, væskeindtag, fysisk aktivitet og gode toiletvaner samt vurdering af medicinsk behandling.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter • Vejledning om kost, væskeindtag og fysisk aktivitet • Vejledning i gode toiletvaner • Vurdering af medicinsk behandling. Sygeplejersker; • Vejledning om kost, væskeindtag og fysisk aktivitet • Vejledning i gode toiletvaner • Vurdering af medicinsk behandling.

Cirkulationsbehandling	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk måling af vægt, venepumpeøvelser og evt. anlæggelse af stumpforbinding efter amputation.
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglærte • Vejning Pædagogisk personale • Vejning Social- og sundhedshjælper • Vejning • Vejledning i venepumpeøvelser Social- og sundhedsassistent • Vejning • Vejledning i venepumpeøvelser Sygeplejersker: • Vejning • Vejledning i venepumpeøvelser • Anlæggelse af stumpforbinding

Dialyse	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter enten håndtering af posedialyse; fx klargøring af dialysemaskine, klargøring af pose-væsker, til- og frakobling af poser og behandling og pleje af indstikssted og dialysekateter, eller det omfatter observation efter hæmodialyse.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker Indsatsen må kun varetages af sygeplejersker oplært i hæmo- og posedialyse

Drænpleje	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter sikring af afløb, tømning og skylning af dræn, skift af forbindelse og pleje af hud ved indstikssted.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker - Fjernelse af dræn efter ordination - Varetage skylning af dræn

Ernæringsindsats	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk løbende vægtkontrol, kostvejledning og støtte til indtagelse af mad.
Hvem kan varetage indsatsen	Pædagogisk personale: - Løbende vægtkontrol Social- og sundhedshjælpere: - Løbende vægtkontrol Social- og sundhedsassistent - Løbende vægtkontrol Sygeplejerske: - Løbende vægtkontrol - Kostvejledning

Ernæringsudredning	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter ernæringsudredning af borgeren i ernæringsmæssig risiko. Udredningen tager udgangspunkt i ernæringsudredningsskemaet.
Hvem kan varetage indsatsen	Social og sundhedsassistenter - Udredning af ernæringsproblematikken - Udarbejd kostplan i samarbejde med borgeren - Planlæg opfølgning

	Sygeplejersker: • Udredning af ernæringsproblematikken • Udarbejd kostplan i samarbejde med borgeren • Planlæg opfølgning
--	--

Forflytning og mobilisering	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter forflytning og/eller mobilisering. Forflytning omfatter fx træk, skub, flytning ved hjælp af hjælpemidler. Mobilisering omfatter fx støtte til at bevæge sig omkring ved hjælp af gangstativ.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker: • Forflytning • Mobilisering

Faldudredning	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter faldudredning af borgeren i risiko for fald. Udredningen tager udgangspunkt i faldudredningsskemaet.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter: • Varetage faldudredningen jf. faldudredningsskemaet • Planlægge eventuelle forebyggende indsatser Sygeplejersker: • Varetage faldudredningen jf. faldudredningsskemaet • Planlægge eventuelle forebyggende indsatser

Iltbehandling	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter indstilling af iltmængde i henhold til ordination, skift og rengøring af iltkatetre og andet udstyr samt vejledning i korrekt håndtering af iltudstyr.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedshjælper • Skift af iltkateter Social- og sundhedsassistenter • Skift af iltkateter • Varetage behandling og pleje i forbindelse med iltbehandling hos borgere med fx KOL Sygeplejersker • Skift af iltkateter • Varetage behandling og pleje i forbindelse med iltbehandling hos borgere med fx KOL

Inkontinensbehandling	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk kontinensudredning, vejledning i blære- og tarmtømning, toiletvaner og brug af kontinenshjælpemidler.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter • Foretage kontinensudredning • Vejledning i blære- og tarmtømning • Vejledning i toiletvaner • Brug af kontinenshjælpemidler Sygeplejersker • Foretage kontinensudredning • Vejledning i blære- og tarmtømning • Vejledning i toiletvaner • Brug af kontinenshjælpemidler • Blærescanning

Intravenøs væskebehandling	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk tilkobling af infusionssæt, til- og frakobling af infusionsvæsker, indstilling af infusionshastighed samt behandling og pleje af indstikssted.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker: • Anlæggelse og seponering af iv-adgang • Varetager til- og frakobling af infusionsvæsker • Varetage indstilling af infusionshastighed • Behandling og pleje af indstikssted

Intravenøs medicinsk behandling	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter dispensering og administration af medicin, der skal gives intravenøst. Ved medicin forstås ordinerede lægemidler, naturlægemidler og kosttilskud. Indsatsen omfatter typisk behandling og pleje af iv-adgang og indstikssted samt indgift af medicin. Indsatsen kan også omfatte anlæggelse af iv-adgang.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker • Anlæggelse og seponering af iv-adgang • Behandling og pleje af iv-adgang og indstikssted. • Dispensering og administration af medicin, der skal gives intravenøst.

Kompressionsbehandling	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk anlæggelse og aftagning af kompressionsforbinding eller kompressionsærmer, -handsker og -strømper, vejledning i venepumpeøvelser samt hudpleje
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglærte: • På- og aftagning af kompressionsstrømper* Pædagogisk personale: • På- og aftagning af kompressionsstrømper* Social- og sundhedshjælpere: • På- og aftagning af kompressionsstrømper Social og sundhedsassistenter: • På- og aftagning af kompressionsstrømper • Anlæggelse af kompressionsforbinding • Anlæggelse af Coban 2* Sygeplejersker: • Anlæggelse af kompressionsforbinding • Anlæggelse af Coban 2

Koordinering	
Indsatsen omfatter typisk	Systematisk koordinering af kommunale og tværsektorielle aktørers indsatser til borgeren. Fx hjemmehjælp, sygepleje, træning, almen praksis, ambulatorier og sygehus.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter • Varetage planlægning, koordinering • Deltage ved tværfaglige konferencer Sygeplejersker • Varetage planlægning, koordinering • Deltage ved tværfaglige konferencer

Medicindispensering	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter bestilling, modtagelse, kontrol, opbevaring, klargøring og bortskaffelse af medicin samt dokumentation, opfølgning på medicinsk behandling og receptfornyelser. Klargøring omfatter typisk ophældning, optrækning, opløsning eller blanding af medicin. Indsatsen omfatter manuelt (og maskinelt) dispenseret medicin Ved medicin forstås ordinerede lægemidler, naturlægemidler og kosttilskud.
Hvem kan varetage indsatsen	Trustedede medarbejdere: • Bestilling, modtagelse, kontrol, opbevaring, dispensering, klargøring og bortskaffelse af medicin. • Opfølgning på medicinsk behandling og receptfornyelser. • Dispensering af udvalgte risikosituationslægemidler Social – og sundhedsassistent • Bestilling, modtagelse, kontrol, opbevaring, dispensering, klargøring og bortskaffelse af medicin. • Opfølgning på medicinsk behandling og receptfornyelser. • Dispensering af risikosituationslægemidler* Sygeplejerske: • Bestilling, modtagelse, kontrol, opbevaring, dispensering, klargøring og bortskaffelse af medicin. • Opfølgning på medicinsk behandling og receptfornyelser. • Dispensering af risikosituationslægemidler.

Medicingivning	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter medicingivning af både doseret og ikke dosérbar medicin. Ved medicin forstås ordinerede lægemidler, naturlægemidler og kosttilskud. Når medicingivning og medicindispensering effektueres i en og samme handling, som tilfældet fx er ved øjendrypning, øredrypning og injektion, registreres det som medicingivning.
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglærte: • Givning af dispenseret medicin* Pædagogisk personale: • Givning af dispenseret medicin, laksantia som pulver eller til ophældning og brusetablet* • Påsætning og aftagning af nikotin- og demensplaster*.

	• Givning af næsedråber, næsespray, og næsesalve* • Givning af viskøse øjendråber* • Givning af øredråber* (undtagen antibiotika) • Givning af inhalation* Social - og sundhedshjælpere • Givning af doseret medicin • Givning af laksantia som pulver og mikstur* • Givning af brusetablet* • Givning af miniklysma/stikpille* • Påsætning og aftagning af nikotin- og demensplaster*. • Givning af vagitorie* • Givning af viskøse øjendråber* • Givning af øredråber (undtagen antibiotika) • Givning af inhalation* Social - og sundhedsassistenter • Givning af doseret medicin, laksantia som pulver og mikstur og brusetablet • Givning af miniklysma/stikpille • Påsætning og aftagning af nikotin-, smerte- og demensplaster. • Givning af vagitorie • Givning af øjendråber • Givning af øredråber • Givning af inhalation • Givning af udvalgte præparater i subcutan kanyle* Terapeuter • Givning af dispenseret medicin, laksantia som pulver eller til ophældning og brusetablet* Sygeplejersker: • Givning af doseret medicin, laksantia som pulver og mikstur og brusetablet • Givning af klysma/stikpille • Påsætning og aftagning af nikotin-, smerte- og demensplaster. • Givning af inhalation • Givning af vagitorie • Givning af øjendråber • Givning af øredråber • Givning af medicin i subcutan kanyle
--	--

Medicinudlevering	
Indsatsen omfatter typisk	Udlevering af medicin som er doseret enten manuelt eller maskinelt samt udlevering af anden medicinsk behandling til selvadministration.
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglærte • Udlevering af doseret medicin eller anden medicinsk behandling til selvadministration*. Pædagogisk personale • Udlevering af doseret medicin eller anden medicinsk behandling til selvadministration*. Social- og sundhedshjælpere • Udlevering af doseret medicin eller anden medicinsk behandling til selvadministration. Social- og sundhedsassistenter • Udlevering af doseret medicin eller anden medicinsk behandling til selvadministration. Terapeuter • Udlevering af doseret medicin eller anden medicinsk behandling til selvadministration*. Sygeplejersker: • Udlevering af doseret medicin eller anden medicinsk behandling til selvadministration.

Medicin - dosisdispenseret	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter kontrol af dosisdispenseret medicin ved modtagelse fra apoteket og bestilling af dosisdispenseret. Det er den praktiserende læge, der i samarbejde med sygeplejen træffer beslutning om, hvorvidt ordineret medicin kan pakkes i dosisrul fra apoteket.
Hvem kan varetage indsatsen	Trustede medarbejdere: • Bestilling af dosisdispenseret medicin Social- og sundhedsassistenter • Bestilling af dosisdispenseret medicin Sygeplejersker: • Bestilling af dosisdispenseret medicin

Nonfarmakologisk smertelindring	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter nonfarmakologisk behandling/lindring af smerter, fx vejledning i visualiseringsøvelser, massage, kulde- og varmebehandling.
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglærte: • Kulde- og varmebehandling Pædagogisk personale: • Kulde- og varmebehandling Social- og sundhedshjælpere: • Kulde- og varmebehandling Social- og sundhedsassistenter: • Kulde- og varmebehandling Sygeplejersker: • Kulde- og varmebehandling

Opfølgende hjemmebesøg	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen gives i samarbejde med praktiserende læge til særligt svækkede ældre mennesker, der efter indlæggelse er screenet til at være i målgruppen for et besøg.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter • Screening til opfølgende hjemmebesøg* • Deltage, sammen med en sygeplejerske, i opfølgende hjemmebesøg Sygeplejersker: • Screening til opfølgende hjemmebesøg • Deltagelse i opfølgende hjemmebesøg

Opfølgning	
Indsatsen omfatter typisk	Systematisk opfølgning på borgerens helbredstilstande, forventede helbredstilstande og fastsatte mål for indsatsen.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter: • Systematisk opfølgning på borgerens helbredstilstande, forventede helbredstilstande og fastsatte mål for indsatsen. Sygeplejersker: • Systematisk opfølgning på borgerens helbredstilstande, forventede helbredstilstande og fastsatte mål for indsatsen.

Oplæring	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk at oplære borger og/eller pårørende i at varetage hele eller dele af en indsats, fx sårbehandling, blodsuktermåling, stomi- og kateterpleje, brug af personlige og ortopædiske hjælpemidler samt medicinadministration.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedshjælpere: • Oplære i af- og påtagning af kompressionsstrømper Social- og sundhedsassistenter: • Oplære i relevante sygeplejeindsatser Sygeplejersker: • Oplære i relevante sygeplejeindsatser

Parenteral ernæring	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter klargøring af ordineret ernæringspræparat, herunder tilsætning af vitaminer, samt tilkobling af infusionssæt, tilslutning og frakobling fra iv-adgang, indstilling af infusionshastighed, skift af forbindelse og pleje af iv-adgang og indstikssted
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker: • Klargøring af ordineret ernæringspræparat • Tilkobling af infusionssæt • Tilslutning til og frakobling fra iv-adgang • Indstilling af infusionshastighed • Skift af forbindelse og pleje af iv-adgang og indstikssted

Personlig pleje	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen anvendes i de tilfælde, hvor komplekse og/eller kritiske situationer omkring borger og/eller i hjemmet kræver et særligt kompetenceniveau til at løse opgaven.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker: • Varetage personlig pleje hos borgere i komplekse og kritiske situationer.

Pleje ved anvendelse af personlige hjælpemidler	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk vejledning i og støtte til brug af personlige hjælpemidler, fx rensning af glasøje og vedligeholdelse af høreapparat.
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglærte: • Vedligeholdelse af høreapparater

	Pædagogisk personale: • Vedligeholdelse af høreapparater Social- og sundhedshjælper: • Vedligeholdelse af høreapparater • Rensning af øjenprotese Social- og sundhedsassistenter: • Vedligeholdelse af høreapparater • Rensning af øjenprotese Sygeplejersker: • Vedligeholdelse af høreapparater • Rensning af øjenprotese
--	--

Psykisk pleje	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk opbygning af relation, støtte til at få praktisk og mental struktur i dagligdagen, fx til håndtering og accept af psykiatriske symptomer, diagnoser, behandling og afledte problemer.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker: • Opbygning af relation • Støtte til at få praktisk og mental struktur i dagligdagen

Psykisk støtte	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk støtte til at mestre dagligdagen, bevare livskvalitet, forbedre mulighederne for livsudfoldelse og forebygge forværring.
Hvem kan varetage indsatsen	Pædagogisk personale • Varetage støtte til at mestre dagligdagen Social- og sundhedsassistenter • Varetage støtte til at mestre dagligdagen Sygeplejersker: • Varetage støtte til at mestre dagligdagen

Palliativ indsats	
Indsatsen omfatter typisk	En samlet og koordinerende indsats i det palliative forløb. Formålet er at støtte og fremme livskvalitet hos borgeren, der er erklæret uafvendeligt døende eller lider af livstruende sygdom, og hvor der er mange helbredstilstande.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker: • Palliation

Rehabilitering	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter en korterevarende, tidsafgrænset, helhedsorienteret og tværfaglig tilrettelæggelse og træning af aktiviteter, der er genkendelige og betydningsfulde for borgeren.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker: Varetage korterevarende, tidsafgrænset, helhedsorienteret og tværfaglig tilrettelæggelse og træning af aktiviteter, der er genkendelige og betydningsfulde for borgeren.

Respirationsbehandling	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk behandling med CPAP-, PEP- eller BIPAP-maske og vejledning i vejrtrækningsteknikker og mundpleje.
Hvem kan varetage indsatsen	Pædagogisk personale: - Behandling via forstøver* - Vejledning i mundpleje - PEP-fløjte* - BIPAP-maske* - Varetage behandling med CPAP maske*, Social og sundhedshjælper: - Vejledning i mundpleje - Behandling via forstøver* - PEP-fløjte* - BIPAP-maske* Social- og sundhedsassistenter: - Vejledning i vejrtrækningsteknikker - Vejledning i mundpleje - Varetage behandling med CPAP maske*, - Varetage behandling med PEP-fløjte - BIPAP-maske Terapeuter: - Vejledning i vejrtrækningsteknikker - Vejledning i mundpleje - Varetage behandling med CPAP maske - Varetage behandling med PEP-fløjte - BIPAP-maske Sygeplejerske: - Vejledning i vejrtrækningsteknikker - Vejledning i mundpleje

	• Varetage behandling med PEP-fløjte • Varetage behandling med BIPAP-maske • Varetage behandling med CPAP-maske
--	---

Samarbejde med netværk	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen består i samarbejde med pårørende om de indsatser, der ydes til borgeren, fx støtte til pårørende til en borger med demens eller psykisk sygdom.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistent • Varetage samarbejdet med pårørende om de indsatser, der ydes til borgeren. Sygeplejerske: • Varetage samarbejdet med pårørende om de indsatser, der ydes til borgeren.

Sekretsugning	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter sugning i øvre luftveje - mund- og næsesvælg og i trakeostomi. Udførelse af eller støtte til mundhygiejne og instruktion i korrekt hosteteknik.
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglært personale • Sugning af mundhule* Pædagogisk personale • Sugning af mundhule* Social- og sundhedshjælper • Sugning af mundhule* Social- og sundhedsassistenter: • Sugning af mundhule og næsesvælg* Sygeplejersker: • Sugning af mundhule og næsesvælg • Sugning i trakeostomi

Sondeernæring	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk anlæggelse af sonde, indgift af næring og væske via sonde og skift af forbindelse og hudpleje ved indstikssted.
Hvem kan varetage indsatsen	Pædagogisk personale: • Indgift af næring og væske via PEG/PUG sonde* • Indgift af medicin i PEG/PUG sonden* • Skift af forbindelse* • Hudpleje ved indstikssted* Social- og sundhedshjælpere: • Indgift af næring og væske via PEG/PUG sonde* • Indgift af medicin i PEG/PUG sonde* • Skift af forbindelse* • Hudpleje ved indstikssted* Social- og sundhedsassistenter: • Indgift af næring og væske via PEG/PUG og nasal sonde • Indgift af medicin i PEG/PUG og nasal sonde • Skift af forbindelse • Hudpleje ved indstikssted Sygeplejersker: • Indgift af næring og væske via PEG/PUG og nasal sonde • Indgift af medicin i PEG/PUG og nasal sonde • Skift af forbindelse • Hudpleje ved indstikssted • Anlæggelse af sonde • Skift af PEG/PUG og nasal sonde

Stomipleje	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk skift af pladesystem og pose-/tømning af pose samt hudpleje.
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglært personale: <i>Kolostomi:</i> • Hudpleje og observation of området omkring* • Skift af pose og pladesystem* Pædagogisk personale: <i>Kolostomi:</i> • Hudpleje og observation of området omkring* • Skift af pose og pladesystem*

	Social- og sundhedshjælpere: <i>Kolostomi:</i> • Hudpleje og observation af området omkring* • Skift af pose og pladesystem* <i>Ileostomi</i> • Hudpleje og observation af området omkring* • Skift af pose og pladesystem* Social- og sundhedsassistenter: <i>Kolostomi</i> • Hudpleje og observation af området omkring • Skift af pose og pladesystem <i>Ileostomi</i> • Hudpleje og observation af området • Skift af pose og pladesystem Sygeplejersker: <i>Ny stomi med operationssår</i> • Hudpleje og observation af området omkring • Skift af pose og pladesystem <i>Kolostomi</i> • Hudpleje og observation af området omkring • Skift af pose og pladesystem <i>Ileostomi</i> • Hudpleje og observation af området omkring • Skift af pose og pladesystem <i>Nefrostomi,</i> • Hudpleje og observation af området omkring • Skift af pose og pladesystem
--	--

Støtte til ADL-aktiviteter	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk støtte til at udføre eller udførelse af aktiviteter i Almindelig Daglig Livsførelse (ADL), fx påklædning, madlavning, spisning, telefonering, oprydning, rengøring og betaling af regninger.
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker • ADL i særlige situationer

Subkutan væskebehandling	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk anlæggelse og seponering af subkutan kanyle – herunder skift af flashglukosemåler/freestyle, samt tilkobling af infusionssæt, tilslutning og afkobling af infusionsvæsker, indstilling af infusionshastighed og pleje af hud ved indstikssted.
Hvem kan varetage indsatsen	Social-og sundhedsassistenter • Skift af subkutan kanyle* • Seponering af subkutan kanyle* • Pleje af hud ved indstikssted* Sygeplejersker: • Anlæggelse af subkutan kanyle • Skift af subkutan kanyle • Seponering af subkutan kanyle • Pleje af hud ved indstikssted • Tilkobling af infusionssæt • Tilslutning og afkobling af infusionsvæsker • Indstilling af infusionshastighed

Supplerende udredning	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter en supplerende og mere dybtgående udredning af en konkret helbredstilstand, fx en ernærings-, hukommelsesproblematik, fald eller smerter.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter: • Supplerende og mere dybtgående udredning af en konkret helbredstilstand, fx en ernærings-, hukommelsesproblematik, fald eller smerter. Sygeplejersker: • Supplerende og mere dybtgående udredning af en konkret helbredstilstand, fx en ernærings-, hukommelsesproblematik, fald eller smerter.

Sygeplejefaglig udredning	
Indsatsen omfatter typisk	Systematisk indsamling og analyse af borgerens aktuelle og potentielle helbredstilstande inden for de 12 sygeplejefaglige områder, tildeling af indsatser, udarbejdelse af handlingsanvisninger og stillingtagen til opgaveoverdragelse.
Hvem kan varetage indsatsen	Social – og sundhedsassistenter: • Systematisk indsamling og analyse af borgerens aktuelle og potentielle helbredstilstande inden for de 12 sygeplejefaglige områder. • Tildeling af indsatser samt stillingtagen til opgaveoverdragelse • Udarbejdelse af handlingsanvisninger Sygeplejersker: • Systematisk indsamling og analyse af borgerens aktuelle og potentielle helbredstilstande inden for de 12 sygeplejefaglige områder hos borgere i særlige komplekse forløb. • Tildeling af indsatser samt stillingtagen til opgaveoverdragelse hos borgere i særlige komplekse forløb. • Udarbejdelse af handlingsanvisninger hos borgere i særlige komplekse forløb.

Særlig kommunikation	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter samtale med borgeren og evt. også med pårørende ved hjælp af tolk og/eller instrumentelle kommunikationshjælpemidler som fx pc eller pegeplade
Hvem kan varetage indsatsen	Sygeplejersker: • Samtale med borgeren og evt. også med pårørende ved hjælp af tolk og/eller instrumentelle kommunikationshjælpemidler som fx pc eller pegeplade

Sårbehandling	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk skift af forbinding, sårbehandling og hudpleje. Indsatsen kan også omfatte fx trykaflastning, VAC-behandling samt fjernelse af suturer og agaffer.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter: • Venøst sår • Kirurgiske sår

	• Blandingssår • Cancersår • Traumesår • Diabetiske sår • Arterielt sår • Tryksår • Fjernelse af agraffer og suturer • Behandling af tryksår kategori 0, 1 og 2 • Stabile traumesår • Anlæggelse af specielle bandager Sygeplejersker: • Fjernelse af agraffer og suturer • diabetiske amputationssår • VAC- behandling • venøst sår kan overdrages • kirurgiske sår kan overdrages • blandingssår kan overdrages • cancersår kan overdrages • traumesår kan overdrages • diabetiske sår kan overdrages • arterielt sår kan overdrages • tryksår kan overdrages • Anlæggelse af specielle bandager
--	--

Trakeostomipleje	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk skift af trakealkanyle, skift af forbindelse og pleje af hud ved indstikssted.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter: • Skift af trakealkanyle* • Skift af forbindelse og pleje af hud ved indstikssted* Sygeplejersker: • Skift af trakealkanyle • Skift af forbindelse og pleje af hud ved indstikssted.

Undersøgelse og måling af værdier	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter lægeordineret undersøgelse af urin og afføring og målinger af fx blodsukker, temperatur, blodtryk og puls. Tidlig opsporing af begyndende sygdom
Hvem kan varetage indsatsen	Pædagogisk personale: • Undersøgelse af urin og afføring* • Målinger af fx temperatur, blodtryk og puls*.

	Social- og sundhedshjælpere: • Undersøgelse af urin og afføring* • Målinger af fx temperatur, blodtryk og puls*. Social- og sundhedsassistenter: • Undersøgelse af urin og afføring • Målinger af fx blodsukker, temperatur, blodtryk og puls. • Foretage TOBS Sygeplejersker: • Undersøgelse af urin og afføring • Målinger af fx blodsukker, temperatur, blodtryk og puls. • Foretage TOBS • CRP
--	--

Vejledning	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter typisk samtale om, hvordan borgeren kan håndtere og agere ift. fysiske, psykiske, sociale og åndelige potentielle og/eller aktuelle tilstande, fx hvordan borgeren søger kommunale indsatser, eller hvordan konflikter kan håndteres.
Hvem kan varetage indsatsen	Social- og sundhedsassistenter: • Samtale om, hvordan borgeren kan håndtere og agere ift. fysiske, psykiske, sociale og åndelige potentielle og/eller aktuelle tilstande Sygeplejersker: • Samtale om, hvordan borgeren kan håndtere og agere ift. fysiske, psykiske, sociale og åndelige potentielle og/eller aktuelle tilstande

Væske per os	
Indsatsen omfatter typisk	Indsatsen omfatter støtte til indtagelse af væske, herunder fx registrering af væskeindtag i væskeskema samt udregning af væskebalance.
Hvem kan varetage indsatsen	Ufaglærte: • Lægeordineret væskeregistrering Pædagogisk personale: • Lægeordineret væskeregistrering Social- og sundhedshjælpere: • Lægeordineret væskeregistrering

	Social- og sundhedsassistent: • Lægeordineret væskeregistrering Terapeuter: • Lægeordineret væskeregistrering Sygeplejersker: • Støtte til indtagelse af væske, herunder fx registrering af væskeindtag i væskeskema samt udregning af væskebalance.
--	--

Bilag 9: Befordring

Borgere, der er i målgrupperne jf. kvalitetsstandarderne, kan tildeles befordring ved kontakt til de relevante enheder, som beskrevet i skemaet nedenfor.

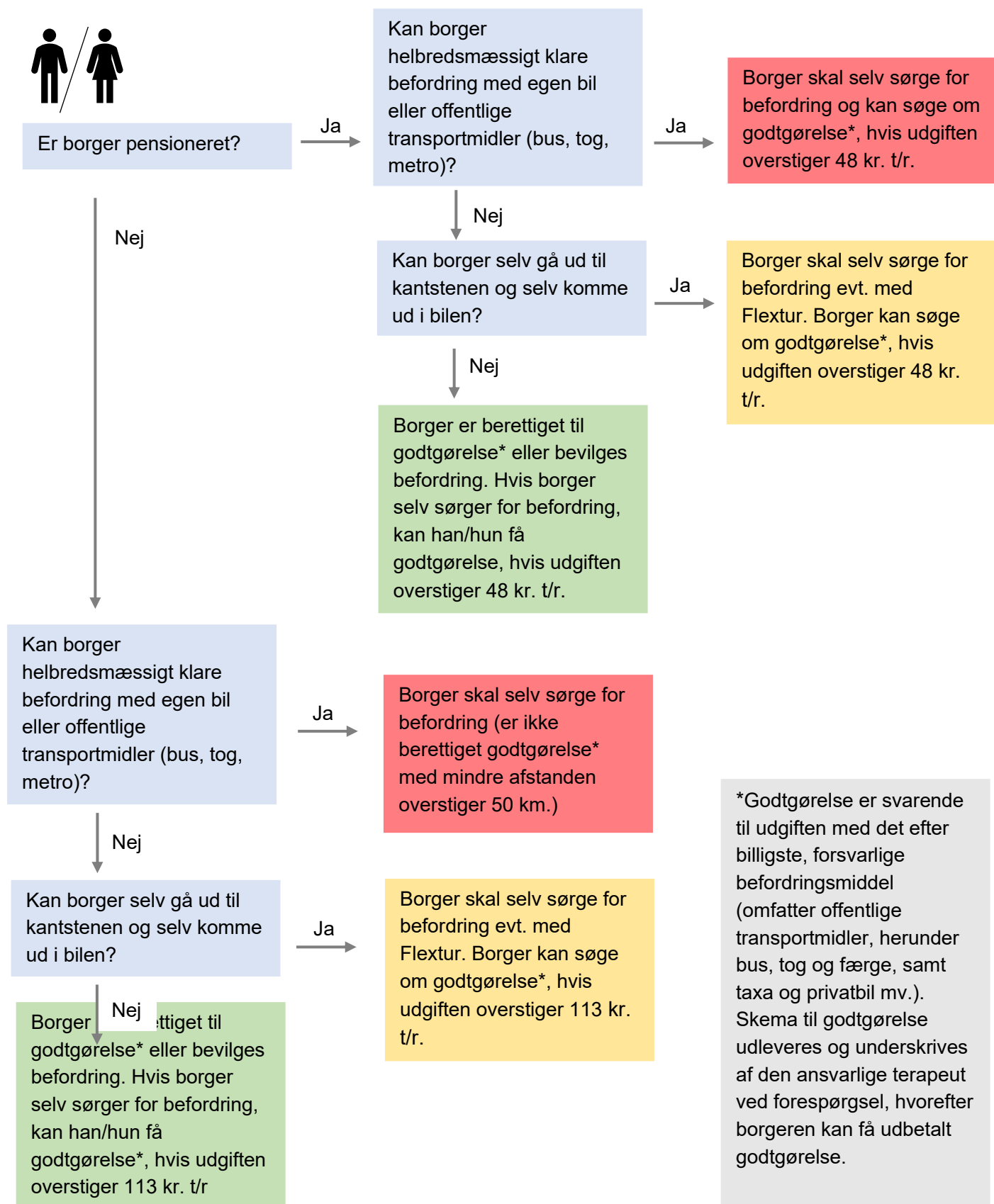
Skema over befordringsordninger

Lovgivning	Befordringsopgave	Hvor behandles ansøgningen	Leverandør	Egen-betaling	Beskrevet i kvalitets-standard
Sundhedslovens §§170 og 172	Praktiserende læge / speciallæge	Borgerservice	HB-Care A/S	Nej	Ja
	Genoptræning efter sundhedslovens §140	Kildegården Genoptræning	HB-Care A/S Taxinord	Nej	Ja
	Genoptræning efter sundhedslovens §140 Specialiseret rehabilitering	Visitationen	HB-Care A/S	Nej	Ja
	Undersøgelse og behandling på hospitaler	Hospitalsafdeling i Regionen	Movia Flextrafik / Falck	Nej	Nej
	Tværkommunalt kræfttilbud	Kildegården Genoptræning	HB-Care A/S Taxinord	Nej	Ja
Serviceovens §105	Befordring til aktivitets- og samværstilbud for voksne med særlige behov 65+	Visitationen	Movia/Handi cap-befordring/ Taxinord	Nej	Ja
	Befordring af borgere, der er bevilget §104-tilbud	Handicaprådgivningen	Movia/Handi cap-befordring/ Taxinord	Nej	Ja
	Beskyttet beskæftigelse	Handicaprådgivningen	Movia/ Taxinord	Ja ¹	Ja
Serviceovens §117	Fritidsundervisning og klubber herunder SUKA og stolegymnastik (Senioridræt)	Visitationen	HB-Care A/S	Ja	Ja
	Træning efter serviceovens §86	Kildegården Genoptræning	Taxinord HB-Care A/S	Ja	Ja
	Vederlagsfri fysioterapi	Visitationen	HB-Care A/S	Ja	Ja
	<u>Forebyggende fysisk træning efter Sundhedslovens §119</u>	Kildegården Genoptræning	Taxinord HB-Care A/S	Ja	Ja
	<u>Behandling uden henvisning:</u> Tandlæge Kiropraktor Fodterapi Private træningstilbud der kan sidestilles med vederlagsfri fysioterapi <u>Behandling med henvisning:</u> Fysioterapi	Visitationen	HB-Care A/S	Ja	Ja

¹ Hvis arbejdsstedet ligger under 10 kilometer fra borgerens bopæl, skal borgeren selv afholde transportudgiften. Den enkelte borgers udgifter til befordring må ikke overstige 30 procent af vedkommendes nettoindtjening ved beskyttet beskæftigelse

Lovgivning	Befordringsopgave	Hvor behandles ansøgningen	Leverandør	Egen-betaling	Beskrevet i kvalitets-standard
	Ridefysioterapi Psykolog Fodterapeut				
	Befordring til/fra arbejdsplads (maks. 20 km hver vej)	Visitationen	HB-Care A/S	Ja	Ja
Lov om trafikkselskaber	Movia Flex-handicap	Visitationen	Movia	Ja	Ja
	Movia Flextur	Borger bestiller selv	Movia	Ja	Nej
Lov om specialundervisning for voksne	Udredning på Kommunikationscenter	Visitationen	Eget transportmid del eller zoner på rejsekort	Ja Alt over 20 km fra hjemadres se dækkes	Ja
	Undervisning på Kommunikationscenter	Visitationen	Eget transportmid del eller zoner på rejsekort	Ja Alt over 20 km fra hjemadres se dækkes	Ja

Guide til befordring og godtgørelse i forhold til genoptræning efter sundhedsloven² §140

² [Bekendtgørelse om befordring og befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven](#)

Bilag 11: Udlevering af hjælpemidler direkte fra Hjælpemiddeldepotet

Alle borgere har mulighed for at møde op ved Hjælpemiddeldepotet til "Åbent hus". Her kan et udvalg af hjælpemidler udleveres på stedet. Borger skal selv sørge for transport, samt i nogle tilfælde fastgørelse af hjælpemidlet. Yderligere skal borger selv stå for at køre hjælpemidlet til depotet ved reparation og aflevering af hjælpemidler udleveret ved "Åbent hus". Undtaget for dette er transportkørestole, som fungerer som "almindeligt" udlån.

Nedenstående hjælpemidler udleveres fra depot:

- Albuestokke (krykker)
- Badebænk
- Forhøjerklodser
- Gangbuk
- Greb (til opsætning inde i boligen)
- Passiv gribetang
- Isdupper
- Rollator
- Småhjælpemidler
- Supporter med armlæn
- Toiletforhøjer – med og uden armlæn
- Transport kørestole med benstøtter – Standard manuel krydsramme stol i mål 40x40 cm, 40x45 cm, 45x40 cm, 45x45 cm (bredde/dybde)

Ved alle andre produkter end transportkørestole påhviler det borger selv at stå for reparation og aflevering. Der er stor genbrugsværdig i transportkørestolene hvorfor de udleveres med udlånsseddel. Der ydes reparation og afhentning af transportkørestole.

Hvis borger får greb udleveret på depotet, får de tillægsseddel, hvorpå det oplyses, at de selv skal stå for opsætningen, samt sikre korrekt opsætning. Gladsaxe Kommune er ikke ansvarlig for personskader eller større skader på vægge, hvis greb ikke er korrekt opsat. Borger i lejebolig skal selv afklare med udlejer om greb må opsættes i bolig. Borgere i andelsbolig skal sørge for at vedtægter i andelsforening overholdes ved opsætning af greb.

Hvis borger få supporter/toiletforhøjer udleveret på depotet får de tillægsseddel, hvor på det oplyses, at de selv skal stå for afmontering af nuværende toiletsæde, samt sikre korrekt montering på toilettet. Gladsaxe Kommune er ikke ansvarlig for personskader eller andre skader, der skyldes fejlmontering. Det sikres ved udlevering, at der vælges en supporter/toiletforhøjer der passer til borgers toiletttype (der skal særlige til ved væghængte toiletter).

Bilag 12: Hverdagsteknologi

Hverdagsteknologi er teknologiske redskaber, som borgeren kan anvende i sin hverdag til at udføre daglige gøremål, eller som kommunens medarbejdere benytter til at hjælpe borgeren med daglige gøremål. Der kan også være tale om teknologier, der kan hjælpe borgeren til at opretholde eller forbedre sit funktionsniveau, eller som kan skabe tryghed for borgeren og de pårørende. For mange borgere bidrager hverdagsteknologi også til, at hverdagen og evt. arbejdslivet lettere kan tilrettelægges og udføres, som borgeren selv ønsker det. Hverdagsteknologi bidrager også i mange tilfælde til et bedre arbejdsmiljø for kommunens medarbejdere. Endelig betyder det, at nogle borgere kan klare sig ved hjælp af hverdagsteknologien, at kommunens medarbejdere kan fokusere på at hjælpe de borgere, som er helt afhængig af deres hjælp.

Det er en forudsætning for bevilling eller udlån af en hverdagsteknologi, at borgeren kan anvende den. Hvis borgeren har brug for støtte til at tage teknologien i brug, kan en medarbejder hjælpe borgeren i gang.

Indsatser som leveres ved hjælp af hverdagsteknologi, vil som regel indeholde bevilling eller udlån af hverdagsteknologien, oplæring i anvendelsen af teknologien og løbende opfølgning på, hvordan indsatsen fungerer for borgeren.

Der er mange forskellige hverdagsteknologier, og der er forskel på hvor lette teknologierne er at bruge både for borgerne og for medarbejderne. I nogle tilfælde er teknologien det tilbud borgerne skal benytte sig af, i andre tilfælde skal der være et alternativ til teknologien. Dette uddybes og præciseres nedenfor.

Hverdagsteknologien som sædvanligt indbo

Hvis teknologien defineres som sædvanligt indbo af Ankestyrelsen, skal borgeren selv afholde udgifter til anskaffelse og eventuel installation af teknologien, det fremgår af lovgivningen. Borgeren kan ikke få bevilliget støtte fra en medarbejder, hvis opgaven kan løses af borgeren selv ved at anskaffe sædvanligt indbo.

Sædvanligt indbo er fx:

- Mikroovn
- Opvaskemaskine
- Robotstøvsuger
- Mobiltelefon (til bl.a. medicinpåmindelse)

Hverdagsteknologien er førstevalget:

Nogle af hverdagsteknologierne er let tilgængelige for langt de fleste borgere og medarbejdere, og understøtter borgerens behandling, pleje, rehabilitering, træning eller omsorgen og trygheden for borgeren bedre eller lige så godt, som den støtte borgeren kunne få via en medarbejder. Her er hverdagsteknologien altid det tilbud borgeren får. De relativt få borgere, som har brug for hjælp til at lære teknologien at kende, kan få det. I forhold til hjælp, som er nødvendig af hensyn til borgerens helbred, vil der kunne etableres et andet tilbud til disse borgere, hvis det ikke lykkedes for dem at lære den konkrete teknologi at kende.

Det gælder fx følgende teknologier:

- Genoptræning og træning via skærm og app's (computer, tablet eller mobil)
- Nødkald og automatisk døråbner
- Hjælpemidler til af- og påtagning af kompressionsstrømper
- GPS til demente borgere
- Vaske og tørre toiletter

Hverdagsteknologien er et vigtigt alternativ

Nogle teknologier stiller større krav til borgere og medarbejdere. Det er derfor væsentligt, at der er et alternativ til de borgere, der ikke lykkes med at få teknologien til at fungere. De borgere, der kan håndtere teknologierne, skal have denne form for hjælp.

Det gælder fx følgende teknologier:

- Motion ved sofacykel understøttet af video eller VR-briller
- Besøg via skærm (Hjemmeplejen og Hjemmesygeplejen)
- Diverse sensorer til at understøtte behandling, pleje og tryghed
- Medicinhåndteringshjælpemidler

Der kommer løbende nye teknologier til, og de teknologier, som ikke er fuldt udviklede til vores behov, bliver forbedrede. Der vil derfor løbende være et behov for at justere listerne ovenfor.